GLASNIK

PRESV. [illegible]

SRCA ISUSOVA.

S DOPUŠTENJEM DUHOVNE OBLASTI
NADBISKUPIJE ZAGREBAČKE

UREGJUJE
JOSIP CELINŠĆAK
SVEĆENIK D. I.
U TRAVNIKU.

POKLON. LJUBAV

ZAGREB
Tisak i naklada Antuna Scholza
1894.

GLASNIK

PRESV.

SRCA ISUSOVA.

S DOPUŠTENJEM DUHOVNE OBLASTI
NADBISKUPIJE ZAGREBAČKE

UREGJUJE
JOSIP CELINŠĆAK
SVEĆENIK D. I.
U TRAVNIKU.

Godina III.

POKLON. LJUBAV.

ZAGREB
Tisak i naklada Antuna Scholza
1894.

Srce je Isusovo izdašna pomoć protiv zala, koja nas tište; a zajedno je i najuspješnije sredstvo za spas duša.

(Leon XIII.)

KAZALO.

Strana

Članci.

Pripovijesti.

Vjesnik.

Svaštice.

Namjena molitava i dobrih djela.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Br. 1. **Siečanj 1894.** **God III.**

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima se u kuću donosi ili poštom šalje 36 novč.

S Bogom pošô — dobro došô!

Već je tomu treća godina, što svaki put, kad blijedi mjesec dovrši svoju šetnju oko zemlje, jedan hitri l i s t o n o š a sprema torbicu, da kršćanskim obiteljima, otvore li mu samo kuće svoje, donese glasova i pozdrava od *Božanskog Srca Isusova.*

Od bijelog grada *Sarajeva,* gdje veličanstveni hram Presv. Srca Isusova svoja dva zvonika poput dva kažiprsta diže prema nebu, dao bi se onaj poslanik na veselo putovanje po zemljama našim. Već samim gradom iduć opazio bi on gdjekoje željno oko, što od veselja usplamti, čim ga ugleda; a često bi čuo, gdje koje školsko dijete ili koja pobožna majka kliče: »Hvala Bogu! Eto našeg Glasnika! Jedva ga dočekasmo!« Evo gdje tamo i neki đak pruža ruku s prozora, da primi i on jedan list ili više ih — valjda za svoje drugove.

A da ti je bilo vidjeti, kako bi teško podnosili prijatelji ovog »Glasnika«, kad on preko stanovitog

časa nešto kano da oklijevao; kako bi oni tad hrlili odasvuda u stan njegov te ga nestrpljivo pitali: »Zar nam još ne nosiš vijesti o Presv. Srcu Isusovu?« dok on ne objesio tešku glasničku torbu te nastupio svoje putovanje.

Najprije zaredio bi on po svim dolima i ravnicama *Bosne* ponosne; onda bi se penjao i verao u svako i najzabitnije planinsko selo, gdjegod ima duhovnih pastira.

Nu nipošto ne bi se on stezao na međe bosanske, već bi odvažno koracao preko Save i letio u *Slavoniju* ravnu, svagdje kucajuć, gdje bi znao, da će mu bogoljubni štovatelji Presv. Srca otvoriti vrata. I zaista s pouzdanjem mogao se on uvratiti u svaku kućicu, znajuć s pouzdane strane, da se »Glasnik« čednim vladanjem svojim vrlo dojmio slavonskoga puka.

Po tom bi još iz svoje torbe predao nekoliko listova braći *Bunjevcima;* i zato letio u plodnu *Ugarsku,* vršeć i tamo nalog nebeskog si Gospodara.

Tek sada pohiti u milu *Hrvatsku* po širokoj *Posavini* te si znatno olakoti breme svoje u bijelom *Zagrebu.* Žurnim korakom obilazi ulice prijestolnice Hrvatske; hiti uz stube niz stube, dok mu ne odlane te ostaviv gradsku vrevu pođe dalje k seoskim dvorcima zelenog *Zagorja.* Tu se penje od jednog visa do drugog, ne mareći za to, što mu vrući znoj probija na čelo.

Još mu je predati nekoliko listova plodnome *Medjumurju,* i susjednoj miloj braći *Slovencima,* pa

onda poput munje eno ga već tamo u *hrvatskom Primorju* i u *Istri,* kad li mu na jednom pred očima pukne nepregledna pučina morska. Tude u kršnom *Primorju* kao i u dičnoj *Dalmaciji* stekao si je naš listonoša velik broj prijatelja. Čuj samo pismenu svjedodžbu, što mu dade jedan dalmatinski župnik. »*Vaš Glasnik* — piše on — *jest kao stvoren za srednji stališ našega puka*«.

Ali naš se odaslanik ne samo rado viđa u pomorskim gradovima nego i gore u planinskom selu željno ga izgleda svaki mjesec čobanče, te kliče od velikog veselja opaziv ga još s daleka.

A misliš li, da će mu duboko sinje more zakrčiti put? Kako i bi? Odmah se on ukrca u prvoj lađi te donosi raznim otočanima dalmatinskim ugodnu vijest od preslatkog Srca dragog Spasitelja.

Nu sad bi se ipak već rad preko kršne *Hercegovine* i vrletne *Ivan-planine* kući vratio, kad za čudo opazi, da ima još nekoliko listova za *Njemačku* i jedan ća u daleku *Francusku.* Zaboravio! Gotovo bi pocrvenio, da nije već — crven! Šta će? Da sad tamo još putuje? Ne će mu se; već brzo se on predomisli, preda ih na pošti neka ih parobrod i željeznica nose cilju njihovu.

Otpremiv dakle ovo nekoliko listova na stanici u *Metkoviću,* vraća se natrag, uz put još dijeleći braći *Hercegovcima* ostatak listova iz torbice lake.

* * *

Jesi li, rode moj, ikada vidio ovog listonošu ili ti je možebit već više godina dobrim prijateljem? U

tome slučaju bi ti dakako rado sve potvrdio, što o njemu rekoh. No ako se dosada nijesi upoznao s njime, evo predstavit ću ti ga, pa ću ti kazati ime njegovo. Imaš ga u ruci, on se zove:

„GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA“.

Boravište bilo mu dosada u *Sarajevu*, glavnom gradu Bosne ponosne; no sada je stan svoj promijenio preseliv se u bijeli *Zagreb*.

* * *

Pa evo danas ne samo starim znancima, nego i tebi, neznani dosad brate, banuo »*Glasnik Presv. Srca Isusova*« pred kuću; on tiho kuca na tvoja vrata, čedno unilazi i plašljivo te pita, *je li ti dobro došao?* A vidi li, gdje ga poprijeko smrknutim licem gledaš, to on protrne od straha; no za čas razabravši se, brže bolje lijepo te moli, da ga ne bi bacio iz kuće, doklen ga ne saslušaš. Tà evo putnik je, trudan s puta i dršće od zime; ište u tebe konak kao Bl. Gospa i sv. Josip u Betlehemu, ište konak u sveto ime Isusovo. — Hoćeš li ga nemilostivo odbiti kô što nemilosrdni Betlemićani?

Glasnik je: svaki ga mjesec šalje — Srce Isusovo s lijepim glasovima, da znadeš, kako te ljubi i tebe se sjeća preslatko Srce tvog Spasitelja. — Hoćeš li mu okrenuti leda, kao da ćeš reći: »Za Srce Isusovo znam, no za njegov Glasnik briga mene?«

No opet je on tvoj prijatelj, ako i ne ćeš, da znadeš za nj. On je rad svaki mjesec u kući te pohoditi, da te žalosna utješi, malodušna osokoli, a srce tvoje teškim brigama zaokupljeno podigne k nebu, otkud ti kao sunce sjaje Presv. Srce Isusovo. A ti, hoćeš li mu zatvoriti vrata? Hoćeš li zaista?

Ali dà, dà! Sad se sjetio »Glasnik« tvojemu jadu! Opazio, gdje šakom čvrsto stišćeš mršavu kesicu, kô da se bojiš tata.

Ali u more, brate dragi, u more s tom neosnovanom brigom! Jer čuj samo, kako je **nevjerojatno jeftinijim** postao »Glasnik Presv. Srca«. Dosada je stajao samo 60 novčića za čitavu godinu, za svih dvanaest brojeva; zar je to mnogo? — A odsada bit će veći i ljepši a — skupljiji? Jok! već **više nego za polovicu jeftiniji!** Dosada 60 novč., odsada **24 novčića,** dakako bez poštarine; s poštom pako 36 novčića.

Pa šta je to 24 novčića (36 novč.)? Može biti, da ti pušiš. Ded, reci mi, koliko forinti pregoravaš na godinu za duhan, što ode u dim? A za »Glasnik Presv. Srca Isusova« da ne bi pregorio ni 24 (36) novčića? Ili voliš možebit čašicu rujna vinca ili slatke rakije ili mrke kave i daješ svojoj dječici kolača i šećera, što im truje bijele zube. A koliko to opet na godinu iznosi debelih forinti? A za »*Glasnik Presv. Srca Isusova*« da ne bi smogao 24 (36) novčića? Ili si možda nadničar. Ded radi samo jednom 3—5 sati za Srce Isusovo, pa evo ti čim naručit njegov »Glasnik«. Ili prodaješ o božiću voća, mastike, slatkiša, voštanica, igračaka, božićnih drvca, svašta — ded, samo nešto malo od ovoga pokloni Srcu Isusovu, prodaj za Srce Isusovo, pa evo ti čim platit njegov »Glasnik«. Otvorila se u nas nova željeznica. Bilo ih, pa i dosta siromašnih, koji nijesu žalili 24 novčića i više, samo da pokušaju,

kako se je voziti u novoj željeznici. Ne žali ni ti 24 (36) novčića, već pokušaj jednom, kako je biti čitateljem novoga »*Glasnika Presv. Srca Isusova*«!

Oni, koji dosele nijesu žalili 60 (72) novčića za »Glasnik«, za cijelo ne će ni odsada žaliti 24 (36) novčića. Možda će dapače odsada naručivati po dva primjerka: jedan sebi, drugi prijatelju ili siromaku, Tà kud će ljepši božićni dar, kud li korisnija milostinja? Bit će ih — kako ih je i dosad bivalo — koji će i 3, 5, 9 primjeraka naručiti, kako bi samo širili pobožnost k Presv. Srcu, znajući da će tako veoma ugoditi Božanskomu Spasitelju, koji no je obećao, da će *„sjajno nagraditi one, koji po mogućnosti šire ovu pobožnost“.*

Evo, rode moj, sada znaš, šta će ovaj pomlađeni »*Glasnik Presv. Srca Isusova*« Drugi listovi neka se slobodno ponose svojom učenosti i dubokim znanjem ili milopojem svojih vila: naš će se čedni list ponosit jedino ljubavlju svojom k Presv. Srcu Isusovu i k tebi, mili rode. Ova nam dvostruka ljubav utiskuje pero u ruku; ista će ljubav perom našim ravnati; ljubavlju odisat će svaka riječ našega »Glasnika«; jer gdje srce gori, tamo ljubav zbori. Srce, što Isusa ljubi, zavoljet će naš »Glasnik«; srcu, što ne ljubi dragoga Isusa, omrznut će naš »Glasnik«, Ko ljubi Isusa, rado će žrtvovati 24 (36) novčića, da si naruči »Glasnik«, koji će ga uputiti u pobožnost k Presv. Srcu Isusovu i sveđer sjećati na ljubav i dobrotu i milosrđe Srca Božanskog.

Da budeš i ti, koji ovo čitaš, u broju štovatelja Presv. Srca i pretplatnika »Glasnika« njegova, tomu se nada i u toj nadi želi ti čestitu, Bogom obilno blagoslovljenu novu godinu

Novo uredništvo

„Glasnika Presv. Srca Isusova“.

U Travniku na svetkovinu sv. Stanislava 1893.

* * *

Ded pokaži ovaj broj »Glasnika« i susjedima u komšiluku.

Pa ako bi ti slučajno dobio dva ili više primjeraka ovoga prvoga broja »Glasnika«, onda bismo te lijepo molili, da samo jedan zadržiš u svojoj kući, a ostale da drugima pokloniš.

A vi mila dječice, molite lijepo tatu i mamu, da bi vam kupili ovaj lijepi i jeftini list: »Glasnik Presv. Srca Isusova«.

Crtice iz života Bož. Srca.

(Po evandelistima.)

Za cijelo ćeš se, mili čitatelju, čuditi, pročitav napis, kojim ti želim saopćiti, o čem kanim pisati. Može biti da misliš: često sam čuo i uvijek slušao, pa sam i dobro upamtio, da su sv. evandeliste napisali povijest života i muke Gospodina našega Isusa Krista, a znao bih koju o

tom pripovijedati; no dosad nijesam čuo ili čitao ni slovca, da bi evanđeliste napisali također i povijest Bož. Srca.

Ali, dragi štioče, nijesam ja rekao, da su evanđeliste napisali povijest Bož. Srca; nego opet ćeš mi dopustiti, da su oni zabilježili riječi i djela našega dragoga Spasitelja: što je govorio, što je radio. Zar ne, kad što govoriš, ili kad što radiš, onda su one riječi ili ona djela proniknuta tvojim mislima. Ti naime kad govoriš, hoćeš da kažeš, što misliš; a kad radiš, to hoćeš i raditi onako kako misliš, zar ne? Dakle niti ti niti ja možemo što govoriti, niti što raditi, a da ne mislimo; misli su početak našim riječima, one su početak i našim djelima. To biva gotovo onako kao sa tvojom breskvom u vrtu, ili sa tvojim žitom na njivi. Da nijesi u zemlju zasadio košticu od breskve, ne bi ti niklo stablo u vrtu, kao što ti ne bi na njivi uzraslo ni žito, da ga nijesi posijao; pa s toga niti bi brao breskve u svojem vrtu, niti bi ikada žeo na svojoj njivi. Što je dakle sjeme za bilje, to su misli za riječi i djela. No misli dolaze iz srca. Pripovijedaju li ti dakle sv. evanđeliste ob onom, što je Spasitelj govorio, ob onom, što je Spasitelj radio: to ti oni nekim načinom kazuju također povijest Srca Njegova, pa ostavljaju tebi da se sjetiš na Srce Njegovo, iz kojega kao iz živoga neiscrpivoga vrela proistekoše sve riječi spasa, što ih je govorio; sva djela premilosna milosrđa njegova, što ih je učinio.

Dragi čitatelju, mislim, da si me shvatio. Imaš li još šta?

Dakako, veliš mi, nadao sam se, da će »Glasnik« donijeti što novo; a kad tamo, on će mi kazivati povijest našega Gospodina, za koju ja i onako već znam, te ju mogu svaki dan čitati u svojoj biblijskoj povjesnici. — De, daj, mili čitatelju, da te za nešto upitam. Jesi li gledao dobro dijete, kad mu tko kazuje lijepe stvari ob ocu ili materi njegovoj? Jesi li onda opazio, kako se cakle oči, kako se žare lica sve od radosti, što čuje slatko ime roditeljsko u ugodnom spominjanju? Za cijelo da se ti sjećaš koje mile rečenice, što ti ju povjerljivo saopćio dragi bratac, mila seka, ili koju ti kazao vjerni prijatelj u teškoj bijedi.

Evo o takvoj miloj riječi i rečenici, o takovoj ljubavi i prijateljskoj usluzi hoću da i ja pripovijedam tebi; hoću da ti pripovijedam u pojedinim crtama, što je učinilo za te Srce tvoga dragoga Isusa. U sobi na zidu imaš svakako koju sliku svetu, pa si ju često pogledao; ali jesi li također tu sliku posmatrao? De, kušaj jednom, pa može biti da ćeš naći, da je ta slika još krasnija, pa će te još više ganuti i dirati nego li možebit do sada. Može biti da će se tako dogoditi i sa slikom, koju ti želim pokazati. Dogodit će ti se kao što se dogodilo putniku nekomu. Putujući on za vrijeme mećave sklone se u crkvicu. Tu on pobožno promatrao i razgledao, što je sve u njoj, pa došao i do velikoga oltara. Ali se čisto rasrdi kad ugleda baš na najodličnijem mjestu crkve, na prozoru kod velikoga oltara, pobrkanu i smazanu staklenu slikariju; činilo mu se, da

ta slika gotovo nema nikakva smisla ili značenja. Međuto prestala kiša, te iza tmastih oblaka sinu iznenada sjajno sunce rasvjetljujuć svojim zrakama onaj prozor. Sada sijevnu slika, tolič pobrkana, divnim savatleisanjem i čarobnom regbi nadzemnom ljepotom. Sve da i ja poput nevješta slikara sastavljam u skupnu i cjelovitu sliku pojedine crte iz života Spasiteljeva: to ipak, — netom sine nad tobom i nad menom sunce pravde, te svoje zrake, kako proizlaze iz Srca Isusova, spusti na tebe i na mene — sveti evanđeliste ne će nam pripovijedati nijedan Isusov uzdah, nijednu njegovu riječ, nijedno njegovo djelo, a da nam ne bi ujedno dali prigodu te pogledamo neizmjerno blago ljubavi, što je skriveno i pohranjeno u preslatkom Srcu Isusovu. A da nam tu milost udijeli Presv. Srce Isusovo, otvorit ću ti slijedeći put prvu stranicu u povjesnici Bož. Srca, s napisom: Dnevi svijeta.

—>:<—

Po Srcu Marijinu k Srcu Isusovu.

U nekom austrijskom gradu revno bi štovali Preč. Srce Bl. Gospe, no za pobožnost k Presv. Srcu Isusovu nijesu nimalo znali. Tada ih uze jednom svećenik u propovijedi nagovarati, da bi od sada počeli štovati i Presv. Srce Isusovo. Zanosnim bi im riječima razlagao, da je Bož. Srce sve blago, sve ufanje naše, da je Ono raj i milina našim dušama. Kad svećenik s propovijedaonice dođe u sakristiju, eto ti tamo pobožne

starice, koja teško iščekivala propovjednika. Prijazno mu se približi, poljubi ga u ruku, pa će ga prostodušno i čedno zapitati: »Ali, velečasni, kad je tako sa Srcem Isusovim, kako vi govorite, a ono što će biti sa Srcem Bl. Gospe?« — Ovo pitanje iznenadi svećenika; za čas stade kao zapanjen ne znajući, što da rekne. Nu brzo se domisli i odgovori, da ne možeš bolje. »Čuj der, bako«, reče, »Srce je Marijino kanoti vrata k Srcu Isusovu. Ded uteci se samo Bl. Gospi, pa će ti ona lijepo otvoriti Srce Sina svojega!«

Dà, mili štioče, Srce je Isusovo kanoti raj pun prekrasnoga cvijeća. A kako ćeš unići u ovaj raj? Kako, nego kroz vrata. No Mariju zovemo »vrata nebeska«; Srce je Marijino vrata k Presv. Srcu Isusovu.

2. A već prije kakovih 200 godina bl. bi Grignon proročkim duhom uvjeravao vjernike: »*Carstvo Kristovo — komu još nije došao čas — istom će onda nastati, kada se Bl. Gospa općenito i puno više, nego sada, upozna i uštuje; ona, koja ga prvi put donijela na svijet, ona će ga ista i drugi put dati svijetu.*«

Hvala Bogu, gdje na svoje oči vidimo, kako se ovo proroštvo danomice sve to više ispunjava. Majka se Božja dan danas mnogo većma štuje, nego se možda i sam bl. Grignon mogao ufati.

3. Da se uvjeriš, dragi čitatelju, poleti duhom sa mnom u zemlju Francusku; tamo u čuveni Lourdes (čit. Lurd). Što tu vidiš? Vidiš na strmoj klisurini velebni hram Majke Božje sa 15 kapela i 36 oltara.

Vidiš ispod njega usred zelenila poveću kamenu špilju. Vidiš tamo u dnu špilje gdje izvire živo vrelo bistre vode. A gledaj, kako se oko njega tišću i guraju bolesnici svake ruke. Eto slijepca gdje drhtavom rukom oči si pere u tom vrelu, ne bi li mu Bl. Gospa povratila očinji vid. Eto do njega na šljakama doteturao se hromi, da okupa ukočena uda čudotvornom vodom. Gle onoga mladića, koji vene i gine u cvijetu mladosti svoje, kako pun zaufanja u predragu Gospu željno grabi vode i jošte željnije ju guca. I tako dan na dan iz bliza i iz daleka dolaze tužni bolesnici k špilji lourdskoj. A koliko ih je, kojima čudesno pomogla milostiva Gospa lourdska! Slijepac zadobio ovdje svjetlo očijù, hromi izliječen od radosti stao skakati kao jelen pred dragom Gospom; mladić vratio se zdrav u naručaj presretne si majke.

A da ti je slušati oduševljeno klicanje iz hiljade i hiljade grlâ hodočasnika, i kako se ore put nebesa širom po zraku pjesme zahvalnice: i ti bi se za cijelo osvjedočio, da se tako Gospa od pamtivijeka nikada štovala nije.

(Svršit će se.)

Obećanja Isusova.

Dragi je Spasitelj pobožnosti k Presv. Srcu svojemu izrijekom obećao blagodati tako divnih, kakva — do sada bar — nijednoj drugoj pobožnosti nijesu dana. O tim obećanjima i sâm sv. Zbor za obrede ističe u jednom dekretu, da su

baš ona obećanja najviše tomu doprinesla, te se pobožnost napram Presv. Srcu Isusovu tako brzo i uspješno raširila.*)

Ona je pako obećanja Gospodin Isus Krist objavio bl. Margareti Mariji Alacoque (izg.

*) Nilles. S. I. De rationibus festorum . . . V. edit. t. I. p. 473.

Alakok), kad joj se ne jedan put ukazao i očitovao blago sakriveno u svojem Srcu kao u riznici neiscrpivoj.

Bl. Margareta često bi o tim obećanjima pisala u listovima svojim, što ih upravila na duhovnike svoje ili na čč. ss. redovnice. No ne nalaze se ona obećanja u listovima bl. Margarete sva na jedan put, nego što ovdje, što ondje u raznim listovima; što više puta, što samo jedan put; tu opširno, tu opet kratko.

A štovatelji Srca Isusova su brižno ta obećanja kao dragocjeno biserje sabrali iz svih spisa bl. Margarete i kao u niz bisera složili. Na broju ih je obično dvanaest. Evo ti ih, što više u skraćenu obliku, no vjerno se ipak držeći smisla, pače, koliko to bilo moguće, i samih riječi bl. Margarete:

1. Ja ću iz moga Srca u obilju izliti blago milosti na sve štovatelje njegove.

2. Ja ću im dati svaku pomoć potrebitu stališu njihovu.

3. Ja ću ih krijepiti u radu i blagoslovit im, što god poduzmu.

4. Ja ću ih tješiti u nevoljama njihovim.

5. Srce moje bit će im utočište za života, a osobito u čas smrtni.

6. Ja ću povratiti slogu obiteljima razdvojenim, a štitit ću one, koji su u kakvoj potrebi.

7. Ja ću obilno blagosloviti svako mjesto, gdje se izloži i štuje slika mojega Srca.

8. Moje će se Srce raširiti i milostima ljubavi svoje obilno nadariti one, koji blagdan njegov proslave svetom pričesti i otprošnjom ili druge na to sklonu.

9. Ja ću udijeliti milost konačne pokore svima, koji se izasepce za devet mjeseci svakoga prvog petka pričeste; ne će oni ni umrijeti bez sv. sakramenata.

10. Ja ne ću dopustiti, da se ikoji izgubi od onih, koji se posvete Srcu mojemu.

11. Sjajno ću nagraditi one, koji po mogućnosti šire ovu pobožnost.

12. One, koji se potpunoma dadu na to, da vrše i šire ovu pobožnost, — ja ću ljubazno primiti u Srce svoje i brinut ću se za svetost i proslavu njihovu pred vječnim Ocem svojim.*)

Milosrdnost.

Oko godine 1886. bila na kraju jednoga malenoga seoca N. bijela kućica. Krov joj bio visok, prozorčići maleni; na njima visjeli mali dugoljasti sandučići s miomirisnim cvijećem, što ga je marljiva domaćica zasadila. Dvorište oko kuće je maleno, a u sredini mu velik dud s malom klupčicom

*) Molimo svu p. n. gg. pisce, da bi obećanja uvijek navodili po ovom obrascu, koji je najvećom točnosti sastavljen s izvornih spisa bl. Margarete Marije Alacoque.

u naokolo. U zatku kuće mala je drvenara; zaviri u nju, pa ćeš vidjeti tamo u kutu ralo i plug, ondje na gredi obješenu motiku i kosu, a dolje na podu lopatu i druge težačke sprave. Desno od te kućice mali je kokošinjak. Jedne kokoši polegle u prašinu pa krilima lupaju po zemlji; druge eno pijuckaju vode, dižući jedna za drugom glave svoje.

Sve ti ovo pokazuje, da u toj kući mora da stanuje kakav težak.

Baš je pred podne, u nedjelju iza službe Božje.

Iz kućnog dimnjaka vije se gusti, crni dim; gazdarica sprema ručak. Na klupi pred dudom sjedi Marko. Lica je punih i rumenih, oka bistra sokolova, visoka uzrasta, širokih rutavih prsiju, koje razgalio, prem proljetni vjetrić dobrano hladno duva.

Ali su ga misli zaokupile, pa hladna vjetra ni ne osjeća. Čelo mu se smrklo, oči pomutile. A ima se Marko za što i starati. Koliko je njemu veselje; što ima u kućici osim žene još i dječice, jedno drugomu do uha; tolika mu je i skrb, da svakomu svoj red dade, jer je Marko svoj kući glava, pa se njemu sve o glavu i razbija.

Zadužio se pako siromak plaho jednomu trgovcu u gradu pô sata otale udaljenu, a nema čim da plati; zaslužba malena, prodati nema šta, a vjerovnik ne će da čeka.

«Ćako, hajde! čekaju te na ručak», zovnu mali Ilica.

Ilica je navršio šest godina. To vam je pravo Markino veselje. Ljutne li se Marko, a u ljutnji je

goropadan, ne smije niko ma ni uhom; pa onda namaknu maloga Ilicu, da on Marka pomiri i udobrovolji.

Marko uhvati Ilicu za ručicu, pa mrk i mučaljiv uljeze u kućicu. Dok su prag prekoračili, eto naleti čitava vojska djece u raznom odijelu. Jedan u hlačama, drugi u košuljici, na jednoj mu nozi crvena čarapa a druga gola; a treći, najmanji, uprtio veliku kašiku, kojom se čorba vadi, pa vičući zaokupe Marka. Najmanji se Marku uhvatio za hlače, pa vuče, a ostali pjevuckaju. Da nije Marko rekao: «Hajd'te, dječice, u svoju sobicu, pa jedite», ne bi se ta vojska lako razišla. Nu sad svi potrčaše, a zadnji opet najmanji, dok ih nestane u sobici.

Iza ručka sjedio Marko sa svojom ženom na drvenim stolčićima turoban.

«Šta si, Marko, odlučio, da činiš?» zapita ga žena.

«Ja ću sad otići», reče on, «u grad, k našemu nemilosrdnomu vjerovniku, pa ga zamoliti, da mi rok produlji; a ne htjedne li on toga, e onda ću k mome dobročinitelju, koji me je već toliko puta nesreće izbavio, pa ću ga moliti, da mi uzajmi, čim ću dug isplatiti».

Odmah ustane, uzme šešir; a kako je prije podne bio već kod službe Božje, ostao mu debeli molitvenik u džepu kaputa.

Putem mislio, kako će moliti trgovca vjerovnika. «Nemoj, Ilija». reći ću mu, «ako znaš, šta je nužda. Pričekaj me još dva tri tjedna, pa ću ti sve isplatiti.

Zar ne znaš, koliko je u mene dječice? Pa imaš među njom i imenjaka svoga, maloga Ilicu. Kud ću ja onda sa ženom i s onom vojskom dječice? Nemoj da od glada i siromaštva izumremo!» Tako ga odluči Marko umoliti.

(Svršit će se.)

Blagodat Presv. Srca Isusova.

Iz daleke zemlje stiže mi bijeli list. Kad ga pročitah, al' u njem crni glas: »Teška bol spopala staroga ti prijatelja, liječnika T. B.; već je tomu više mjeseci, kako se ljuta bolest rva sa slabim, sedamdeset-godišnjim starcem. Dugotrajne, teške boli divnom strpljivošću podnosi; no da bi primio sv. sakramente, o tom ne će ni da čuje. Ne će, jadan, da uvidi, kako mu je jur odzvonilo za ovaj svijet, pa da mu se valja pripraviti za drugi, bolji.

Ludo se nada, da će ozdraviti, prijatelje po kućama pohoditi, primati njihove čestitke, što je ozdravio, i za junačko ih pitati zdravlje. Moli se dakle za nj, da ga smrt ne zateče, dok mu nije na čistu račun s dragim Bogom!«

Ljuto me zabrinule ove vijesti; no evo lijepe zgode, kad si učitelj te imaš dobru dječicu, što no znadu svojim molitvama prodrijeti kroz oblake do Srca Božjega. Preporučih im dakle, nek se mole Srcu Isusovu za jednoga staroga, bolesnog liječnika, koji se Bog zna kada zadnjom ispovjedio, da ne bi stupio pred Vječnog Suca ne izmiriv se prije s njime.

Ne bi puno dana iza toga, kad primih list sa širokim crnim rubom naokolo. »Evo, umro prijatelj!« pomislih — pa se ne prevarih.

A je li primio sv. otajstva? — Hitro preletim okom tiskanu žalosnu vijest. Oko mi zape o riječi: »*providjen sv. otajstvima Crkve* . . .« No da li svima? da li još za vrijeme? pa kako??

Danas mi se i ova briga razbila. Pišu mi naime, da je »sv. sakramente primio sa ganutljivom pobožnosti, zatim čitav dan ustrajao u molitvi; slijedeće noći spopala ga smrtna muka, koja je trajala tri dana, dok nije blago u Gospodu usnuo.«

Hvala Božanskome Srcu Isusovu, koje prijatelju i na drugom svijetu milostivo bilo! Preporučite ga, braćo, u to ime Presv. Srcu! Z.

Vjesnik.

Članovi apoštolstva molitve kod sv. Oca Leona XIII.

Ovaj za čitatelje naše zanimivi događaj zbio se 13. listopada pr. g. Revni »barnabita« vlč. o. Vitale, vrhovni ravnatelj apoštolstva molitve za Italiju, sabrao je lijepu kitu od 700 članova, da sv. Ocu čestitaju. S jedne strane papinskog prijestolja vidiš dugi niz visokih crkvenih dostojanstvenika, množinu misnika sa cijelog apeninskog poluotoka, redovnika svake ruke u šarolikim haljinama svojim, odlične gospode i ljudi iz puka. S druge opet strane stoje u redu gospođe t. z. »revniteljice«, kojim je naime zadaća lijepome djelu apoštolstva molitve uvijek novih članova prikupljati.

Tek što se Leon XIII. praćen od kardinalâ i inih prelata pojavio, nasta beskrajno klicanje i pljeskanje, dok sv. Otac ne sjedne na svoje mjesto. Za tim pristupi vlč. o. Vitale, te pročita krasnu »adresu« u ime sviju prisutnih i odsutnih članova apoštolstva molitve. Na to mu sv. Otac odgovori tako uzvišeno, kako jedini on to umije. Između ostaloga reče: »*Vi tuj zastupate društvo najdraže srcu našemu, naime* ***apoštolstvo molitve;*** *novu biljku, koja toliko ukrasuje vrt nebeskog vrtlara. Premda istom nedavno iz neznatne klice izniknula, ova je biljka uzrasla već u velike, te krije blagotvornom sjenom svojom vasioni svijet.*« Onda će istaknuti osobitu moć apoštolstva molitve, što no se obraća na samo Božansko Srce

Isusovo, a pobožnost k ovome Presv. Srcu — veli sv. Otac — jest onaj biljeg, što upravo razlikuje sv. crkvu Kristovu od drugih sljedaba. Zaredav još sv. Otac od jednog do drugog hodočasnika i progovoriv svakome po koju milu riječ, odijeli se od njih pridodavši, da blagosiva ne samo prisutne nego i odsutne članove apoštolstva molitve po svoj Italiji i po cijelome svijetu.

Namjena molitava i dobrih djela u siječnju.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Leona XIII.)

„Djelo apoštolstva molitve".

Putnik prevalivši prvi dan hoda na svom putu rado se obazire, da vidi koliko mu još preostaje do žuđenog cilja. I članovi «apoštolstva molitve» prevalit će ljetos prvi veliki dan hoda na putu svome; osvanulo bo prvih 50 god., otkako je ova zadruga osnovana. Godine 1844. naime bacilo se u Francuskoj malešno zrnce gorušično usred jednog samostana; pa gle, dandanas diže se iz njega veličanstveno stablo ća do visina nebeskih, a granje mu plodonosno raširilo se čitavim svijetom.

Bacimo časkom tek jedan pogled na prošlost ove zadruge naše. Prije svega mi moramo da zahvalimo dragomu Bogu, koji je očevidno i obilato opsipao to djelo blagoslovom svojim. Onda imajući na pameti divan zaista uspjeh za prošlih 50 god. mi ćemo se još većma ohrabrit, da junački stupamo naprijed na započetom putu, ili bolje rekuć na pokrenutoj vojni. Tà članovi apoštolstva molitve u vojujućoj crkvi s pravom se mogu usporediti s hrabrom vojskom, koju vrhovni naš vođa, namjesnik Kristov na zemlji, ne jednom nazva »četom po izbor junakâ«; četom, kojoj on glavom daje mjesečnu »lozinku«.

No koje nam je oružje u toj vojni? — Oružje nam je gorljivost užgana na ognjištu Srca Isusova; oružje nam je molitva; oružje nam je život apoštolski, pobožnost spram Srca Božanskog, česta sv. pričest u naknadu za počinjene uvrede Srcu milog nam Spasitelja. Oj divna li i nepobjediva oružja!

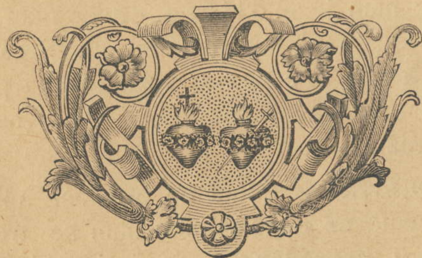
Napokon svrnuvši okom na prošlost apoštolstva molitve mi ćemo se naučit, kako nam se treba boriti i sad i u napredak. Nada sve uprijeti nam je oči u uzvišenu svrhu apoštolstva molitve; a to nije drugo van prema slabim silama svojim doprinesti štogod, te se carstvo Srca Isusova na zemlji uspostavi, utvrdi, raširi; da Srce Isusovo, i time ljubav Božja osvoji najprije srce naše, a po tom i srca drugih ljudi, dà svih naroda. Pa nije li to najzad

glavni naš posao na ovoj zemlji, o kome visi naša sreća, sve naše dobro? »*Dodji kraljestvo tvoje!*«

PRIKAZANJE.

Božansko Srce Isusovo! Ja ti prikazujem po bezgrješnom Srcu Marijinu sve molitve, djela i patnje ovoga dana u naknadu za naše uvrede, i na sve one nakane, na koje se ti neprestano prikazuješ na oltaru.

Osobito ti ih prikazujem za Djelo apoštolstva molitve, tebi tako milo. O daj ga blagoslovi, da se posvuda, a poglavito u nas, sve više raširi i obilati plod donese. Amen.

Tisak Antuna Scholza u Zagrebu.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Br. 2. **Veljača 1894.** **God. III.**

izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima se u kuću donosi ili poštom šalje, 36 novč.

Dnevi svijeta,

ili:

Srce Božansko zakucalo.

U ono doba, kad je imao Spasitelj doći, kako je bilo med ljudima? Kad nedjelom dođeš u crkvu, te vidiš ondje svoga župnika, kako služi kod oltara; ili ga slušaš, kako propovijeda: misliš li, da je uvijek tako bilo? Ili kad stojiš pred kućom pa gledajući promatraš rodni si kraj a okom svojim mjeriš gore i dolove, lugove i gajeve, njive i oranice, pa se tim pogledom naslađuješ; to ti se čini, da je tako vazda bilo. Nu štioče dragi, tako nije bilo od vajkada. Prije dvije tisuće godina tude na mjestu, gdje je danas tvoje ubavo seoce s bijelim zidovima tvoje niske kuće; gdje se u vis dižu vitki jablani, a naokolo se čuje sladak

poj pastira i blagi zvuk dvojnica: tude je bila sama gusta šuma, a mjesto prijatnih kršćanskih lica nastanjivali su ove krajeve pogani ljuti. Ovi niti što čuše, niti što znaše za pravoga Boga; oni štovahu kumire (krive bogove). U svom sujevjerju toliko zađoše stranputicom, te bi ubijali iste ljude žrtvujuć ih svojemu kumiru. Kakva im bila vjera, takov im bio i život. Znali bi po cijele dane i noći biti na okupu pijančujući sve do nesvjestice; pa to im nije bila nikakva sramota. Da se pri tome ne rijetko pobiše, da i poubijaše, izrijekom spominju stari spisatelji. Za cijelo bit ćeš što čuo za Rimljane. Ovi bijahu tako zli, te je bolje, da ti o njihovu grješnom životu ništa i ne spominjem. Sjeti se samo na četiri tjedna »a d v e n t a«, pa ćeš imati malu sliku onoga tužnog vremena poganskog. Kako je zimi sve pusto i golo! Velik bijeli pokrov krije zemlju, a studen vjetar zuji kroz nujne i žalobne krajeve; nesta svakoga cvjetka sa bujnih livada, a zdena ruka krute zime utisnula ledeno cvijeće na prozore tvoje. Tako bila prije Isusa na ovom svijetu sama duga zima. Tvrdi ledeni pokrov kumirstva sputao je srca ljudska, veselje i radost u ljudi nalikovala je ledenomu cvijeću na prozorima; cvijeće ovo ne daje mirisa, najviše da se oko u nj zagleda, no bez ikakve okrepe.

No čujem, kako mi veliš: zar je tako bilo i u židovâ? zar tako bijedno i kukavno i u odabranoga naroda? Može biti da znaš ono sv. evanđelje, što ga moli svećenik na koncu sv. mise. U tom evanđelju veli sv. Ivan za ljude, koji življahu prije Isusa, dakle

i za židove: »*Tama ne obuze svjetlosti*« t. j. ljudi ne pojmiše Bož. Otkupitelja. Pomisli da je duga tamna noć, a ti ćeš izaći sa slabom uljenicom. Hoćeš li

Prikazanje Isusovo u hramu.

moći jasno poznavati i razlučiti najbliže prijedmete? Gle, baš tako bilo sa čovjekom bez Isusa.

Usred ove tamne noći zabljesnu na jednom sjajna zraka s nebesa. Hajdemo u Nazaret, u jednu čednu, siromašnu kućicu! Tude u tihoj priprostoj sobici vidiš kako iščezava anđeo, koji nam donio veselu vijest spasa. Kako je to bilo, znaš iz biblijske povijesti; a možeš to i opet čitati, ne bi li se življe sjećao, kako anđeo gospodnji došao k prečistoj Djevici. Ili ded zapjevaj si pjesmu: »Zdrava budi Marijo, prejasna zornice«; ili onu drugu: »Padaj s neba, roso sveta«. U ovim se pjesmama sadržaje cijela ona pripovijest. Po tom pak klekni i pokloni se usrdnom molitvicom milosrđu Božjemu!

Sin Božji uzeo je na se sniženost i slabost našu; postao je čovjekom; pa budući pravi čovjek imao je i pravo ljudsko srce, koje ujedno bilo i pravo Božansko Srce; jer se sveto njegovo čovječanstvo, — dakle i Srce njegovo —, najuže sjedinilo sa drugom Božanskom osobom Presvetoga Trojstva. Ovo je Srce sad prvi put zakucalo, nadošao prvi dan u životu ovoga Presv. Srca. Pristupi bliže te slušaj sa Bl. Dj. Marijom, kako glasno i jasno kuca Srce Isusovo; ta kuca ti poput divna Božjega sâta, od kojega odjekuju jaki kucaji u srcu tvojem, da se potpuno uvjeriš o ljubavi, kojom za te bije Srce ovo. Sirotane! što si? Pođeš li u jesen u koji bukvik ili hrastik, to vjetar trese mnogim lišćem sa drveća; baš vidiš, kako listak pade na zemlju. Nu što je jedan list spram tolikih drugih! Zatim idi preko strnjaka; zar ćeš paziti, da ne pogaziš koju strnjiku ili koju slamku? Šta je stalo do jedne slamke? Evo to je slaba

slika našega siromaštva, kako ga već davno u sv. pismu orisao Job. A Sin Božji, postav čovjekom, snizio se do ovoga siromaštva. Pa zašto? Za cijelo nije On u nas našao ništa, što bi ga na to sklonulo.

Tamo uz cestu sjedi bijedan prosjak; za rane mladosti oslijepio, te sad sjedi dan na dan na prašnom drumu i čavori samohran, dok ne da Bog da se smiri. Kad eto istim putem prolazi kraljević; on vidi slijepca, vidi otrcane haljine njegove, a iz lica mu čita veliku bol duše. To gane kraljevića; srce mu se ražali na siromašna slijepca pa će mu ovako govoriti: Čuj me, bjedniče, hajde sa mnom; ja znam za biljku, čiji će sok učiniti, da ćeš progledati; povjeri se meni, vodit ću te u dvor oca mojega; tamo ćeš zaboraviti na svoju nevolju, bit ćeš kod mene bogat, imat ćeš svega u obilju. Posluša li taj prosjak mili poziv premilostivog kraljevića, pa bude li usljed toga zdrav i bogat; komu će onda za to zahvaliti? Svakako kraljeviću, a nipošto samu sebi.

Čitatelju dragi! Ti poznaš toga kraljevića; to je Isus Krist, a siromašan onaj slijepac: mi smo svikolici. Ta on je izliječio svojim skupocjenim melemom, presv. krvlju našu duševnu sljepoću, te hoće da nas odvede u stanove Oca nebeskoga, da budemo učesnici njegove radosti i slave. A jesmo li to zaslužili? — —

Kratka pouka o pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu.

esmo li radi upoznati se s pobožnošću k Presv. Srcu Isusovu, onda se hoće, da prije svega znamo, što je u opće pobožnost; zatim da vidimo posebnosti iz cilja i prijedmeta njezina; onda treba da promotrimo i posebne razloge ove pobožnosti; i napokon da se upoznamo sa nekoliko načina vršiti ovu pobožnost, koji su načini od sv. Crkve odobreni.

§. 1. O pobožnosti u opće.

1. Što je pobožnost u opće?

Ova riječ «pobožnost» ima više značenja. U ovom značenju, u kojem je ovdje uzimamo, t. j. pobožnost prema kojemu Svecu ili prema Gospodinu našemu u kojem otajstvu, sadržaje u sebi tri poglavite točke: a) poštivanje, b) zazivanje, c) nasljedovanje. Pobožnost prema kojemu Svecu različna je od pobožnosti prema našemu Gospodinu Isusu Kristu; zato treba obadvije u kratko razjasniti.

2. Što je pobožno poštivanje?

1.) Pobožnost prema kojemu Svecu ili Anđelu sastoji u tom, da mi one izvrsne darove, što im je Bog dao, pripoznamo; da pripoznamo one velike milosti, što su oni od Boga dobili; krjeposti,

svetost i t. d., njihovu slavu, što na nebu imaju, njihovo odlikovanje u sv. Crkvi; da se ovim darovima

Bijeg u Egipat.

radujemo, Boga za to hvalimo; da prema Svecima veliko počitanje probudimo i osjećamo, i da ovo

strahopočitanje i vanjskim načinom očitujemo. Zato i držimo njihove slike u svom stanu, štujemo njihove sv. ostanke, posjećujemo njihove crkve i oltare itd.

2.) A prema Gospodinu našemu Isusu Kristu mi očitujemo svoje štovanje

a) klanjajuć mu se kano pravomu Bogu. Ovo klanjanje ide također njegovu čovječju narav, dakle i dušu i tijelo njegovo i pojedine česti tijela njegova; jer je u Isusu Kristu Božanska i čovječanska narav u jednoj Božanskoj osobi sjedinjena;

b) pripoznajuć sve velike izvrsnosti, što čovječja narav u Isusu ima: puninu milosti Božje, jer njemu «*Bog Duha ne daje na mjeru*»[1]; svetost, koja je veća nego što bi si i mi predstaviti mogli; jer u Isusu nije bilo grijeha ni mogućnosti griješiti, već sama krjepost i svetost. Kolika je njegova ustrpljivost, njegova blagost, njegova poniznost, njegova pokornost prema nebeskomu Ocu, njegova podložnost prema svim zemaljskim oblastima, njegova revnost i sve ostale krjeposti!

Kada dakle štujemo svetost već jednoga čovjeka ili Anđela, koliko većma treba da štujemo najveću svetost — Božanskoga Spasitelja!

3. Što je pobožno zazivanje?

Zazivanje je vjerna, zaufana molitva za pomoć.

1.) Mi se veoma ufamo u zagovor Svetaca ili ih zazivljemo, da se mole za nas; preporučamo se njihovoj zaštiti i nastojimo, da po njihovu zagovoru od Boga zadobijemo milosti.

[1]) Iv. 3, 34.

2.) Isusa pak zazivljemo kao našega Spasitelja, po kom se jedino nadamo, da će nas Bog uslišati; jer On je naš ljubezan Spasitelj, koji nas kod Oca zagovara[1]. Isusa zazivljemo kao takva, u čije se ime imamo moliti, kako nam je to sam zapovjedio i obećao, da ćemo sve to od Boga sigurno zadobiti[2].

4. Što je pobožno nasljedovanje?

Svece ili Anđele ili Krista Gospodina nasljedujemo predočujuć si njihova krjeposna djela i u sličnim prilikama tako ili slično radeć; nastojeć, da budemo tako ponizni, tako ustrpljivi, tako pokorni, kako su oni bili; da tako točno ispunimo volju Božju: jednom riječju, po njihovu primjeru s milošću Božjom život svoj uređujuć, kako to sv. Pavao Korinćanima govori: «*Budite moji sljeditelji, kako sam i ja sljeditelj Kristov*»[3].

Po Srcu Marijinu k Srcu Isusovu.

(Svršetak.)

No čemu da idemo u tuđe, daleke zemlje? Ta i naš bogoljubni puk nije nipošto zaostao iza drugih naroda u pobožnosti prema Majci Božjoj. Čuj der, mili štioče, kako već prije sto i više godina vrijedni naš zemljak, o. Antun Kanižlić, kliče: »Ti sama majko proreče: ‚*Blaženu će me zvati svi naraštaji.*‘ Ispunjeno je ovo proročanstvo: Blaženu Te

[1].) Rim. 8, 34. i I. Iv. 2, 1.
[2].) Iv. 14, 13. 16, 23.
[3].) I. Kor. 4, 16.

govore i slave svi narodi, slave Te i Slaveni krunicu govoreći, iz knjižice moleći, slave Te postom u oči Tvojih blagdana, slave Te pohađanjem Tvojih crkava, obilaženjem Tvojih oltara, prikazivanjem zavjeta i darova.«

A sada? Jesu li kršćani po našim krajevima omlitavili u nježnoj ljubavi napram Bl. Gospi? — Stan' der malko, dragi čitatelju, pa si dozovi u pamet one blažene časove, kada si se možda i sam pomolio Majci Božjoj na kojem p r o š t e n i š t u. O kako se tuj gorljivo i usrdno mole prečistoj Dj. Mariji! Ti klečiš usred silnog naroda; okrenuo se na desno, okrenuo se na lijevo, kudgod pogledao, svuda naloga bogoljubnog svijeta, svuda zazivaju Majku Božju. Jedni šapću tihe molitvice; drugi s ushitom poju pjesmice Gospine; treći pale bijele i žute svjećice pred oltarom ili kipom Marijinim: svakomu srce kao da življe kuca, kao da igra u prsima od radosti i slatke ljubavi spram Bl. Gospe.

5. No prevario bi se, kad bi ti mislio, da je upravo vaša zavjetna crkva najglasovitija ili jedina jedita u miloj domovini. Nego da opet putujemo, da hodočastimo, bar duhom da idemo na proštenje Majci Božjoj. — »Kuda? kamo?« — Natuci ti samo brzo kapu na glavu, pritegni kruto opanke, uzmi dobru batinu u ruku, pa sada — put pod noge. Ja ću te glavom voditi, i to ne samo na j e d n o proštenište, nego na d v a d e s e t i v i š e i h. A ne boj se nimalo, da ćeš putem naići na takove ljude, s kojima se ne bi

mogao sporazumjeti; ja ću te voditi samo po krajevima, gdje se h r v a t s k i govori.

Najprije krenimo ravno u B i s t r i c u, u ovo najslavnije i najveće proštenište naše. Odavle hajd' put zapada do na Rijeku; tamo se na ubavom brežuljku ponosno diže svetište Majke Božje T r s a t s k e. A sad pohitimo u kršnu Dalmaciju, rodnu krasnim cvijećem i slatkim plodovima nježne ljubavi spram Bl. Dj. Marije. Najprije da pohodimo čudotvornu Majku Božju u tvrdom S i n j u. Zatim redom obađimo i ostala prošteništa dalmatinska: u P r o l o g u blizu granice hercegovačke, u S l a n o m e na sjeveru od Dubrovnika, pak i d u b r o v a č k o »*Utočište brodara*«. B o g o r o d i č i n O t o k nedaleko od Kotora u južnoj Dalmaciji baš je zgodno mjesto, da se malo odmorimo na pol puta.

Nu sad, mili štioče, vraćajući se natrag kroz Hercegovinu i Bosnu ponosnu, nemoj se smućivati, kad vidiš čudo vitkih munara a malo katoličkih zvonika. Ta jesi li zaboravio, da je ovdje polumjesec na mjesto sv. križa vladao kroz četiri puna stoljeća? Pa kada je ipak toliko i toliko kršćana baš junački čuvalo i branilo svetu vjeru, ća i do zadnje kapi krvi, zar ne ćeš milost ove stalnosti u prvome redu pripisati nježnoj pobožnosti Bošnjakâ prema Bl. Gospi? Zaista, bujno je procvalo štovanje Marijino u mukotrpnoj Bosni i Hercegovini. Hajdemo samo na daljna hodočašća, pa ćeš se o tom i sâm uvjeriti. Evo nas odmah blizu slavnoga Mostara na Š i r o k o m B r i j e g u, hercegovačkom prošteništu Majke Božje. Odavle vodi nas

put na mnogobrojna prošteništa raspršena po čitavoj Bosni. Ovamo gle Brestovsko blizu Fojnice, onamo Dežèvice kod Fojnice; tamo pozdravimo Gospu Olovsku, to staro i znamenito proštenje u sarajevskom okružju; gle opet čudotvornu Majku Božju u Komušini kod Žepča. A ne zaboravimo ni na manja prošteništa: jedno u Varcar-Vakufu kod Jajca, drugo u Crkvinama blizu Banjaluke. Nije li doista Bosna uza svu nesreću svoju opet i sretna, kad ju Bl. Gospa tako očevidno primila pod materinsko okrilje svoje?

U Brodu nam se je oprostiti s Bosnom; ukrcajmo se u lađicu, preplovimo srebropjenu Savu, i eto nas kod Majke Božje Klošterske u slavonskome Kobašu. Brzo prolazeći odanle kroz manja prošteništa Morović i Lipovac, nedaleko rijeke Bosuta, potecimo na istok u Madžarsku do Gospe Radnanske blizu Arada, a zatim preko velike ugarske ravnice, preko Tise i Dunava pohrlimo u starodrevni grad Petrovaradin, da pozdravimo čuvenu Gospu Tekinsku. Iz Petrovaradina otputimo se u Almaš blizu Osijeka k »*Majci Utočišta*«, a odavle k Majci Đudskoj blizu Šikloša. A sada još korak u Našice, korak u Vučin (Voćin) i korak u Bušetinu, pa eto nas do mala opet kod Majke Božje Bistričke.

Prije pako nego se oprostimo s Majkom Božjom Bistričkom, ded, mili čitatelju, da kleknemo pred Gospinim oltarom, te se Bl. Djevici zahvalimo, što je posvuda nebrojenim čudesima i regbi milom silom neodoljivo privlačila k sebi srca jugoslavenskih ka-

tolika Jer ako si duhom obilazio sa mnom ono dvadeset i više prošteništa, koje hrvatskih i dalmatinskih koje hercegovačkih i bosanskih, koje slavonskih i bunjevačkih: kako bi mogao još iole sumnjati, da li nam se u miloj domovini u istinu ljubi i štuje Bl. Dj. Marija?

6. No dragi štioče, kako si se čestito umorio putujući sa mnom u daleke krajeve, odmaraj se sada opet u tvojoj kući i razmišljaj, kako se u samom tvom rodnome kraju, kako se u vašoj župi, osobito za mjeseca svibnja i listopada i na blagdane Gospine štuje Majka Božja. A drži za cijelo, da se isto tako ili možda još više i na svakom drugom mjestu naše domovine štuje Bl. Gospu. Šta će napokon sve one davno osnovane bratovštine Preč. Srca Marijina, šta li će zborovi Marijini i slične zadruge, koje se dan na dan sve to više razvijaju i šire; šta će drugo, nego da čast i poštenje Bl. Dj. Marije još bolje u srca naših zemljaka usade?

7. Istina, pravi su kršćani vazda revno zazivali Majku Božju; ali slobodno možemo kazati, da ju tako općenito, tako javno i oduševljeno kao u naše doba nije nikada štovao vasioni katolički svijet. Tko je n. pr. pod širokim nebom znao za lourdsku špilju prije 40 godina? Danas pako, reci samo, ima li širom bijeloga svijeta još koji kutić, gdje živu katoličke duše, a da se slava i čudotvorna moć Majke Božje lourdske ne bi orila od usta do usta? Pa što da reknem o tom, kako se Bezgrješno Začeće Marijino sve više štuje u zadnje doba? Nije li baš

u našem stoljeću sv. Otac Pijo IX. proglasio Bezgriješno Začeće Gospino za istinu Bogom objavljenu? O da si čuo prije 40 godina, kako je radosno vasioni svijet katolički klicao na taj glas namjesnika Kristova! Da ti je vidjeti, kolikim oduševljenjem i danaske još cijelo kršćanstvo slavi Bezgriješno Začeće, taj najljepši alem-kamen u zlatnoj kruni kraljice nebeske!

8. Ne ćemo li dakle pravo reći, ustvrdimo li, da je ovo štovanje Majke Božje krčilo put općenitoj pobožnosti spram Srca Isusova? Ta nije li Bl. Dj. Marija ona »*kuća zlatna*«, što no je krila u sebi riznicu Bož. Srca? A Srce Marijino nijesu li »*vrata nebeska*«, vrata k Srcu Isusovu? –

Na koja dakle druga vrata i čedni naš Glasnik Presv. Srca Isusova da uvede svoje čitatelje u taj Božji vrtić, u Presv. Srce Isusovo, ako ne na jedina vrata, što no je Preč. Srce Marijino? Kako da naš Glasnik otkrije čitateljima svojim sve blago i bogatstvo, sve biserje i dragulje, sve zlato i drago kamenje nebeske riznice Bož. Srca, ako ih ne uputi k Mariji, premožnoj blagajnici Bož. Srca?

9. Nu tko da nas uvede najprije u Srce Marijino? Tko da nam otvori taj »*zatvoreni vrt*«, kakono pjeva sv. mati Crkva o Bl. Djevici? Tko da nam otključa ta »*vrata nebeska*«, da unidemo u tu »*kuću zlatnu*«, da okusimo »manu nebesku« te »*škrinje zavjetne*«, te da spoznamo svu nutarnju diku te »*ružice tajinstvene*? —

O veseli se, moj rode mili; ne treba ti istom tražiti muža, koji će perom uzveličati Majku Božju. Davno je već i na jeziku našem bogoljubni rječit

jedan pisac slavio Bl. Gospu, i tvoje pradjedove i šukundjedove ljupko upućivao na pobožnost prema kraljici nebeskoj. Evo gotova leži pred nama prekrasna knjiga: »*Utotišće k Bl. Djevici Mariji, ugodno i prijatno, a nama vele korisno i potrebito; na poštenje Gospe Almaške po Antunu Kanižliću, Družbe Isusove Misniku ukazano.*« *)

Po ovoj će ti knjižici, mili čitatelju, Glasnik Presv. Srca mnogo lijepo i drago pripovijedati o našoj miloj Majci i Gospi, o Bl. Dj. Mariji.

Milosrdnost.

(Svršetak.)

Prošavši dva malena brežuljka, eto ga pred gradom. Mnoštvo kuća svakoga lika i veličine pokaza mu se, pa kao da jedne izlaze iz reda drugih, a zadnje da se drže na krovu prvima, te da se zamjenice nadvisuju. Pravi je to mravinjak ljudi. Tu i tamo proviruju bijeli kipovi i vodometi isred stabarja i cvijeća.

*) Antun Kanižlić D. I. (1700–1777), rodom iz Požege, bio glasovit propovjednik, pjesnik, pisac. On po sudu vještakâ lijepo znao spojiti čistu i krasnu hrvaštinu s naukama bogoslovnim.

U to se približi kući trgovca, kucne na vrata, a sluga izađe.

«Je li gazda kod kuće?» upitat će Marko.

«Nije», reče sluga, «otišao je nekuda, ne znam ni sâm kamo.»

Marko tužan okrene se, pa lagano, poniknute glave, pođe k svomu dobročinitelju u drugu ulicu. Što se više kući njegovoj približavao, to mu se više lice vedrilo, jer je mislio, da ne će neutješen otići iz kuće njegove.

Nu kad gore, a to mu jedna druga obitelj, koja je s njegovim dobročincem u istoj kući stanovala, reče, da on nije kod kuće, jer da je bolestan, pa da je otišao u toplice i da se ne će naskoro vratiti.

Još žalosniji siđe niz stube i krene kući.

Tad na kraju grada, prolazeći mimo neke malene crkvice, začuje iz nje sviranje orgulja. Odmah uđe u nju i bude tude kod večernjice. Iza večernjice pope se na propovijedaonicu redovnik bijele kose, blaga lica i pogleda, i uze govoriti o ljubavi Srca Isusova. «*Srce Isusovo*», govoraše on, «*neizmjerno je ljubilo neprijatelje svoje. Ono neka vam bude izgledom, kako ćete i vi neprijatelje ljubiti, za njih se Bogu moliti. Ali nemojte si ni pribavljati neprijateljâ bud gnjevom bud ma kojim drugim načinom.*»

Iza propovijedi izide Marko iz crkve.

Čim stupi na ulicu, stade razmišljati o krasnoj propovijedi. »Šta? ja da ljubim nemilosrdna vjerovnika svoga? Pa da se za nj još i molim, da mu dobro bude, kad on mene ovako nesmiljeno upropašćuje? — Ne, to nije moguće; toga ja nikako pregorjeti ne mogu. — Pa susretnem li ga, da ga prijazno pozdravim i milo pogledam? — — — No opet — — Presv. Srce i iste je neprijatelje ljubilo neizmjerno — a ja da ne bih mogao? da ne bih hotio? — — — Ne! iz ljubavi prema Presv. Srcu Isusovu držat ću ja od sada vjerovnika svoga ne za neprijatelja nego za prijatelja!»

Sada slučajno digne glavu i lijevo preko malog mostića vidi velik drveni križ s raspetim Isusom. Pred križem stajalo više drvenih klecala, a oko križa dva reda debelih lipa, koje su ovo mjesto tako zasjenule, da je tu bilo prilično tamno.

On odmah skine šešir, izvadi molitvenik, pa klekne s lijeve strane u prvo klecalo. Kako ga je lijepo bilo gledati! Prije nekoliko sati on mrzio na svoga vjerovnika kao otimača svoje sreće; a sad eno okreće list po list, dok ne dođe do mjesta, gdje je bilo velikim slovima napisano: «*Molitva za neprijatelje.*» Tu molitvu stane on sada do dva, do tri puta sve to većom pomnjom i pobožnošću govoriti. Ptice, koje su tuj po lipama pjevale, nijesu ga u tom ni najmanje smetale.

Kad al eto ti Ilice i brata mu, gdje trče radosno vičući: «Ćako! ćako!» On se s mjesta digne i potrči im u susret. Ilica ga uhvati za lijevu, a brat mu za desnu ruku, pa radosno pođu kući. Kod kuće ispripovjedi Marko sve ženi, a dovrši ovako: «Onda ja

izvadim molitvenik, pa otvorim evo na ovoj strani i stanem moliti.» Sad potraži molitvenik po džepu, ali ga ne nađe. «Stanko!», poviče sada, i na vratima pokaže se mladić od kakovih petnaest godina, koji je bio vođa i čuvar ostale si braće. «Idi,» reče mu Marko, «znaš, k onomu raspelu; tamo ćeš s lijeve strane, na sredini prvoga klecala naći moj molitvenik; donesi mi ga.»

Stanko se odmah izgubi, a iza malo vremena bijaše se već povratio govoreći, da molitvenika nema te nema. To Marka veoma ožalosti, jer mu je bio molitvenik draga uspomena na pokojnoga oca.

Dok su se oni o tom razgovarali, bane u sobu listonoša s nekakvim svežnjićem. Kad listonoša izide, kimajući glavom odriješi Marko svežnjić, da vidi šta je u njemu: a kad tamo, ono njegov debeli molitvenik. Prevrne ga gore, dolje; obrne nekoliko listova; kad se on po srijedi otvori, a to stoji nekakov bijeli papir. Odmota ga i čita naslov: «N a m i r a.»

Brzo ju pročita, a onda veselo reče ženi: «Evo gle, trgovac izjavljuje, da je moj dug namiren, a dolje je njegov vlastit potpis.»

Sad zavlada u kući sveopće veselje. I djeca, prem nijesu znala, o čem se radi, stanu vikati i pjevati, svaki svojim glasom i svaki svoju pjesmu. Nu Marko ne zaboravi na svoju dužnost. Odmah navuče šešir na glavu, i iza nekoliko poštenih koraka stupi u kuću vjerovnikovu.

«Kako to, gospodine, da ste vi meni dug oprostili? zašto?»

«Ja sam,» reče on, «danas poslije podne bio u crkvici na kraju grada kod jedne propovijedi. Tu su mi se riječi kosnule srca, što ih redovnik govorio: ««*Nemojte si pribavljati neprijateljâ bud gnjevom bud ma kojim drugim načinom.*»» — Ja se odmah sjetih vas. — ««*Presv. Srce Isusovo milostivo je prema milostivim, a odbija od sebe one, što su nemilosrdni prema braći svojoj.*»» Kod tih riječi milost pokuca na moje tvrdo srce; ja ne mogoh odoljeti, a da joj ne otvorim. Jest, znao sam, da ste u velikoj nuždi, pa sam ipak bio tako tvrda srca. Oprostite mi to, dragi Marko! — Izišavši ja iz crkve, krenuh da se malko prošećem i stadoh razmilšjati, kako bih ovu stvar opet poravnao. Tako dođem, znate, do onog križa, što no je baš uz put. Tu opazim na prvom klecalu molitvenik. Ja pristupim bliže, otvorim prvu stranu, a to vaše ime. To mi je baš u zgodan čas došlo. Ja ga uzmem, odnesem ga kući, pa napišem brzo namiru, da ste dug isplatili, i metnem ju u vaš molitvenik, pa vam ju poslah po listonoši, da vas tim više iznenadim.»

Marko mu se najsrdačnije zahvali, a onda krene kući; no putem se još jednoć svrati k raspelu, i tuj se zahvali Presv. Srcu Isusovu, što ga je takove nezgode izbavilo.

Blagodati Presv. Srca Isusova.

Evo, što nam piše jedan revni župnik iz Međumurja:

O kolika dobročinstva mogli bismo isprositi od milosrdnosti Bož. Srca, da nas ne predviđa kasne i mlake u zahvalnosti. Taj pravedni ukor i mene evo nagoni, da jedared zadovoljim toj sv. dužnosti svojoj. Oh, kako sam i mogao tako dugo oklijevati! Oprosti mi milostivo Srce Božansko!

Više osoba moje župe zamoli me već odavna, da se u njihovo ime zahvalim Presv. Srcu Isusovu. Pa i sâm moleći Presv. Srce za pomoć obećao sam javnu zahvalu. I doista sam oćutio znatnu pomoć u raznim težkim poslovima dušobrižništva glede uređenja groblja i svojevoljnih lakoumnih rastavâ u ženidbi, navlastito glede vlastitog si zdravlja tijela i duše. Pao sam u tešku bolest, te sam gotovo svu nadu izgubio, hoću li ikad više moći vršiti službu svoju u dušobrižništvu. To su isto sudili svi, koji me poznavahu. Zadnji sam korak učinio na kliniku; pa to samo s tim ufanjem, da će mi klinika koristiti, ako mi pomože Bož. Srce Isusovo i preblaga ljubav Srca Marijina. I gle! Operacije teške i kritične pođu sretno za rukom — i ja sada putpuno zdrav vršim već treću godinu neprekidno službu svoju u dušobrižništvu.

Žurite se indi nevoljnici k Presv. Srcu Isusovu i Marijinu; uzdajte se u njih čvrsto, pa vam ne će pomoći uzmanjkati. Ali i molim svakoga, da se bolje požuri zahvaliti se nego li ja.

Slavljeno budi uvijek i posvuda
Presv. Srce Isusovo i Marijino!

Vjesnik.

— **Katalonski Glasnik Presv. Srca kod sv. Oca.** Dosad je bio »hrvatski Glasnik Presv. Srca« najmlađi između braće svoje, dok su drugi »Glasnici«, kao francuski, njemački, madžarski, već i dvadesetpetgodišnjicu svoju proslavili.

Nu lanjske godine (1893.) u sjevernoj Španjolskoj nov je Glasnik ugledao svjetlo, na jeziku *katalonskom.* Ovaj će se odsada natjecati sa svojih 26 drugova, šireći slavu Presv. Srca Isusova osobito u onom dijelu katalonskog pučanstva, koji ne umije španjolski.

Velečasnog oca Josipa Kalazancija de Llevaneras (izg. Ljevanéras) iz reda kapucinskog zapade

časna zadaća, te on prikaza sv. Ocu papi prva četiri broja »Glasnika katalonskog«. Leon XIII. primi taj smjerni dar baš očinskom dobrohotnošću. Na to mu razloži vrijedni redovnik, zašto su izdali uz španjolske Glasnike još i taj novi časopis na čast Presv. Srcu Isusovu. A sv. Otac izjavi oduševljenim riječima, kako se živo raduje ovome sv. pothvatu. Izreče među inim i vruću želju svoju, e bi po ovom Glasniku sve, da i najsiromašnije obitelji katalonske, što više upoznale i štovale Bož. Srce. Ujedno podijeli blagoslov svim pretplatnicima i čitateljima toga Glasnika.

»Ovo su«, tako piše uredništvo katalonskog Glasnika, »doista radosne vijesti, što nam ih šalje v. o. Llevaneras, a mi ih veselim srcem priopćujemo svim prijateljima Glasnikovim.«

Jamačno će i svi članovi bratovštine Presv. Srca iz dna duše svoje tomu se radovati i novom se revnošću moliti za Njegovu Svetost Leona XIII. videći, gdje on kod svake zgode preporučuje pobožnost k Bož. Srcu Isusovu.

Namjena molitava i dobrih djela u veljači.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Leona XIII.)

„Dobra uporaba darova Božjih".

Za vrijeme jubileja Apoštolstva molitve prije svega treba da upremo oči u uzvišeni cilj Djela apoštolstva molitve, koji opet nije

drugi nego širiti carstvo Presvetoga Srca. Ovo je Božansko Srce u isti mah i nepresahnulo vrelo, otkle nam izvire svako dobro, i neizmjerno more, u koje sve treba da se povrati. Imajući tu istinu na pameti mi ćemo smatrati sve, štogod nas snađe na ovome svijetu, kanoti dar Božji, koji potječe iz ljubavi Božje, ili drugim riječima: iz Srca Božanskog. Ta nijesmo li odasvud opkoljeni nebrojenim dobročinstvima Božjim? Pače nijesmo li i sami tako rekuć sastavljeni od živih darova nebeskih? A gdje bismo bolje umom i vjerom upoznali ta dobročinstva, ako ne upravo u pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu?

No što će to reći: dobro upotrebiti — naravne i nadnaravne — darove Božje? Ništa drugo nego uspješno nastojati, da se uspostavi kako u nama tako i u bližnjemu carstvo Srca Isusova. Tuj pako svladati nam je golemu zapreku: neuredno samoljublje, o kome je nedavno sv. Otac Leon XIII. zastupnicima Apoštolstva molitve krasnu prozborio. Pravom on zove neuredno samoljublje rak-ranom sadanjega društva; jer veže čovjeku srce uz stvorove i zavodi ga na zlu uporabu darova Božjih. Pa kako da se otkloni ta golema zapreka? «Da bismo svladali neurednu sebičnost», veli Leon XIII., «nema prikladnijega sredstva od neizmjerne moći vatrene ljubavi, koja potječući iz preljubeznoga Srca Isusova raspalila je žarom svojim cijeli svijet, kadno je mrtvo tijelo poganskoga društva zadahnula životom novim, ćudorednim, građanskim.» «*Ja sam došao da bacim oganj na zemlju, i što hoću nego da bi se zapalio?*» *(Luc. 12, 49.)*

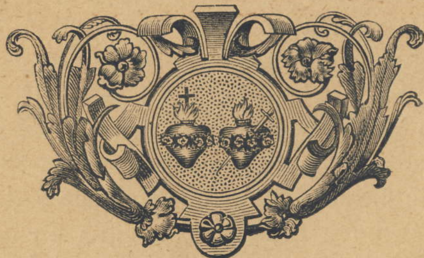
I doista, jedina ljubav Božja uči nas jednako cijeniti siromaštvo i bogatstvo, poniženje i slavu, bolest i zdravlje, život i smrt. S toga i jedina ljubav Božja može nas potaknuti, da dobro upotrebimo sve blagodati nebeske, koje ma se i činile tako različne, opet nas sve vode k istomu cilju. Ista ljubav Božja sjećat će nas napokon na neprocjenljive darove milosti Božje, te će nam u srce usadit najveću zahvalnost, pa i veledušnu odanost prema nutarnjim ponukama Duha Svetoga.

Naša će dakle molitva — lijepo završuje sv. Otac, — naša će molitva sjedinjena s nasljedovanjem Isusa Krista i s neizmernim zaslugama negovim učinit, te će se i srdžba Božja ublažit i zabludjelo društvo ljudsko natrag privesti onomu, koji ga krvlju svojom oprao i ljubavlju oživio.

PRIKAZANJE.

Božansko Srce Isusovo! Ja ti prikazujem po bezgrješnom Srcu Marijinu sve molitve, djela i patnje ovoga dana u naknadu za naše uvrede i na sve one nakane, na koje se ti neprestano prikazuješ na oltaru.

Osobito ti ih prikazujem, da nam svima obilatu udijeliš milost, te dobro upotrebimo naravske i nadnaravske darove Božje. Amen.

Tisak Antuna Scholza u Zagrebu.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Br. 3. Ožujak 1894. God. III.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima se u kuću donosi ili poštom šalje, 36 novč.

Jedan pogled u Bož. Srce.

Jednom se ukaza Gospodin bl. Margareti Alacoque te joj reče: Unidi de, kćerko u ovaj prekrasan vrt, da si okrijepiš dušu, koja ti toliko gine.» I ona vidje, da je taj vrt Srce njegovo puno krasnoga i miloga cvijeća.

Dragi čitatelju! unidi i ti sa mnom u taj nebeski vrt Presv. Srca Isusova, te okušaj, kako veli sv. Franjo Saleski, miomiris neizmjernih savršenosti, što su u njemu. Pa ćeš sav u čudu reći: gle, miomiris mojega Boga nalikuje blagovonju cvjetnoga vrta! Za Srce Isusovo vrijedi riječ:

«Otac ljubi Sina i sve mu dao u ruke njegove» (Iv. 3, 35). Netom je Duh Sv. ovo Srce stvorio, već se i na nj izlilo neizmjerno obilje duha Božjega; Isus pako primio sam duh; *«jer Bog Duha ne daje na mjeru»* (Iv. 3, 34.), reče sv. Ivan Krstitelj. I s toga

je Srce Isusovo dubljina mudrosti i neiscrpivo blago. U tom ćeš Srcu naći čistoću i nevinost, pred kojom preblijede isti anđeli kao zviezde pred sjajnim suncem; tu ćeš naći obilje milosti, kakvu ne dobi nijedan stvor.

Srce ovo uživa sve radosti nebeskoga blaženstva. Ono je možno, da tvori čudesa; ono je kadro, da ravna srcima ljudi po svojoj volji; ono je silno i vlasno, da dijeli milosti i da postavlja sakramente. Promisli sada te uvaži, da je to Srce onoga, koji je gospodar anđelâ i sudija svih ljudi; koji je glava crkvi, uzor-primjer, kojemu se imadu upriličiti i nalikovati svi, što se žele spasiti. Doista ti bi morao i zaplakati od radosti, jer je to Srce tako divno i prekrasno, i morao bi se ganuti na plač, što ovo divno Srce ljubi ljudsko srce tvoje.

Već vidim, da si rad upitat me, čim li se zanimalo Srce Isusovo otkako je zakucalo. Bož. Srce ti dopušća, da pogledaš i u taj otajstveni život. U raju zemaljskom bile su četiri rijeke. One nakvasiše i orosiše sve bilje i cvijeće u vrtu. I u Bož. vrtu Presv. Srca, tek što je prvi put zakucalo, potekoše četiri rijeke četiriju čustava. Prva je rijeka: vatrena **ljubav.** Srce ovo usplamtjelo je neizmjernom ljubavlju spram nebeskoga Oca, pa je istom ljubavlju ljubilo i tebe i mene i sve nas. Sam Spasitelj reče jednom učenicima svojim, a kroz njih i nama: «*Kao što je Otac ljubio mene, tako sam i ja ljubio vas* (Iv. 15, 9). Ti svojim zdravim okom vidiš nebo i zemlju; nebo i zemlju, ti vidiš i pticu u zraku i crva u prahu; ti gledaš

i ti vidiš istim okom razne stvari. Tako je Presv. Srce ljubilo istom ljubavlju svoga nebeskoga oca i tebe, siromašna crvića. Jesi li o tom kad promišljao?

Druga je rijeka silno zašumjela na Srcu Isusovu. Bila to goruća **želja,** da ispuni volju očevu i da otkupi ljude. S toga reče Ocu svojemu: «*Žrtava i darova nijesi htio, ali si mi tijelo pripravio . . . Tada rekoh: evo dodjoh, u početku knjige pisano je za mene, da učinim, volju tvoju, Bože*» (Žid. 10, 5, 7). I u taj čas vidje Isus pred sobom cio svoj život. Ti da si vidio u prvom času života tvojega, što te sve čeka na ovom putovanju zemnome: sve trnje i dračje, kojim je posuta staza žića tvojega; sve suze, kojim je oškropljen put tvoj do groba: srce bi ti svislo od žalosti, prvi kucaj bio bi ti možda i zadnji. Što pako nije bilo u tebe, to je Spasitelj za se odabrao. On je gledao cio život svoj pred sobom kao u jednoj slici, a znadeš kako mu je bio život mukotrpan. On je dopustio, da nastanu u Srcu njegovu bolna čuvstva, i da je zaštrepilo za njima Srce njegovo. Nemoj samo misliti, da je u Gospodina našeg bilo onako kao što se u tebi znadu pojaviti crne slutnje poput tmastih oblaka na lijepom obzorju; već je Bož. Srce htjelo da oćuti svu tjeskobu, — jer je ljubilo tebe a ljubavi nema bez boli; zato i kažu: «ko voli, onoga i boli.» Pogledaj jednom na sliku Presv. Srca Isusova. Što znači onaj vijenac od trnja, što se obavio oko Srca; što križ, koji vidiš u nj zasađen? Gospodin je sâm to protumačio i razjasnio bl. Margareti Alacoque rekav joj, da to znači kako je Spa-

sitelj u svojoj duši ne samo vidio cio svoj život, otkako je postao čovjekom, već i sve uvrede, kojima će biti izvrgnut u presv. olt. otajstvu. Sad si možeš predstaviti, kako ga je boljelo, kad je prvi put gledao u budući svoj život.

Treća rijeka teče mirno i spokojno kroz vrt Bož. Srca: to su čustva **poniznosti,** što ih osjećalo to preponizno Srce. Što nam je oštrije oko, to točnije vidi; a što je svjetlije, to jasnije može spoznati. No što misliš, kako li je Isus potpuno i savršeno spoznao Oca si nebeskoga? Veliš mi da ne znaš; dakle ne možeš znati niti bi mogao shvatiti, koliko se je ovo Presv. Srce snizilo pred Bogom u ponor poniznosti; dublje nego ikoji stvor, jer i Isus bolje poznavao Boga nego li svi stvorovi skupa.

Četvrta napokon rijeka teče tiho: to je nježno čuvstvo usrdne **zahvalnosti** za neizmjerne milosti i prekomjerne prednosti, kojim je Bog uresio to Presv. Srce. Oče! veli ono, ti ne tražiš žrtve staroga zavjeta, već tražiš moj posluh i moju žrtvu. Evo idem, kao što je u knjizi pisano za mene. Hoću učiniti volju tvoju, Bože moj, i zakon je tvoj meni u s r i j e d S r c a.

Sad pako dragi čitatelju hajde sa mnom u župnu crkvu. Smračilo se, svud je naokolo tiho i tamno; samo vječna svjetiljka rasvjetljuje sjajem svojim svetohranište (tabernakul). Pa daj da te sad upitam: Što radi ovdje Bož. Srce? šta radi Presv. Srce, kad ti klekneš pred oltar, da primiš sv. pričest u srce tvoje, koje ima biti živ hram Gospodinov? Ti znaš, čim se

zanimalo Srce Isusovo, kadno je boravilo u «Kući Zlatnoj» u «Škrinji Zavjetnoj», kad je počivalo u svetištu prečiste Djevice Marije. Sad ćeš znati i na moje pitanje odgovoriti. Dok opet ugledaš listak iz povjesnice Bož. Srca, naći ćeš više od jednoga odgovora; ali ih čuvaj za se te ih imaj vazda na pameti, kada si god u crkvi, bilo pred svetohraništem, bilo kod sv. pričesti.

Kratka pouka o pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu.

§. 1. O p o b o ž n o s t i u o p ć e.

(Svršetak.)

5. *Je li za pravu, potpunu pobožnost* ***sve ovo troje:*** *štovanje, zazivanje i nasljedovanje potrebito?*

Za pravu i potpunu pobožnost, kako ju sv. Crkva vrši i želi, da ju vjernici vrše, potrebito je sve ovo troje.

1.) Zbog osobitih milosti treba da š t u j e m o S v e c e, jer su oni prijatelji Božji i s nama po općinstvu Svetaca u zajednici. Osim toga nas i vlastita naša potreba nuka, da Svece z a z i v a m o. To je Bogu veoma milo, kako to mnoga čudesa potvrđuju. Onda nam treba za krjepostan život p r i m j e r â, a Bog je svetost vjernih sluga svojih kao na svijećnjak postavio, eda svim u Crkvi njegovoj svijetle; pa i sama katolička Crkva stavlja Svece kao uzore kršćanske krjeposti, za kojima da se p o v e d-e m o. Mi

ne bismo namjere Božje ispunili, kad Svece ne bismo nasljedovali.

Samo se kaže, da i glede Isusa sve ovo troje vršiti moramo. Jer ako smo donekle i slobodni u pobožnosti prema Svecima, to nijesmo nipošto u pobožnosti prema Bož. Spasitelju. Ova nam je pobožnost naprosto potrebna; ona je dužnost, kojoj se ne možemo oteti, jer *»nema ni u jednome drugom spasenja«*.[1]) Koliko nam dakle valja štovati Isusa kao Boga i Spasitelja našega! Od koga bismo drugoga i mogli zadobiti milosti, da se spasimo, ako ne od njega? Isus je i za to čovjekom postao, da bude ujedno uzor naš; pa kršćanski život i nije drugo, nego nasljedovanje Isusovo.

*6. Kad bismo dakle u pobožnosti **nasljedovanje zanemarili,** da li bi nam takva pobožnost koristila?*

I takva bi nam pobožnost koristila, ali ne bi bila potpuna i dovoljna. Kao što bi n. pr. i ona vjera štogod koristila, koja nije s ljubavlju skopčana, prem taka vjera nije dovoljna za spasenje.

Isto je tako u pobožnosti, kao što je u kršćanskom životu. Da bi tko n. pr. i vršio dobra djela, no ne bi htio da primi pravu vjeru: taj ne bi imao prave duševne koristi od svojih djela, niti bi mu djela u pravom smislu bila dobra; takav se ne bi mogao spasiti. Ili ako bi tko sve vjerovao, što je Bog objavio; no zapovijedi Božjih ne bi obdržavao: vjera bi mu bila *mrtva*, kako to veli sv. Jakov apoštol.[2])

[1]) Djel. Ap. 4, 12.
[2]) Jak. 2, 20. i 26.

Isusovo uskrsnuće.

Takav nema ljubavi, i bez nje ne može se spasiti. — Tako bi i ona pobožnost, po kojoj bi samo štovali i zazivali Svece ili samoga Gospodina našega, a ne bi ih ujedno i nasljedovali, bila donekle m r t v a pobožnost.

7. Treba li zato, što Svece ili Isusa još veoma slabo ili nimalo ne nasljedujemo, čitavu pobožnost prema Isusu zapustiti?

Nipošto; jer kao što već pravu živu vjeru prati ljubav ili ju uzastopce slijedi, tako će i pravo, srdačno štovanje za kratko i n a s l j e d o v a n j e probuditi.

8. Zašto govorimo o pobožnosti prema našemu Spasitelju u kojem otajstvu našega Otkupljenja?

Zato govorimo, jer u rečenom smislu samo prema kojoj o s o b i možemo pobožnost vršiti, pošto samo o s o b u možemo štovati, zazivati i nasljedovati.

Ali mi imamo kod Spasitelja toliko za našu pobožnost i tako raznovrsno, da možemo smatrati Spasitelja u raznim djelima našeg Otkupljenja i tako ga štovati u jednom ili drugom o t a j s t v u. N. pr. mi možemo štovati d j e t i n s t v o Isusovo, t. j. Isusa u njegovom porodu i u prvim godinama zemnog života njegova; iliti m u k u Isusovu, t. j. Isusa u mukama i u njegovoj smrti na križu, koju je za nas pretrpio. Tako isto možemo vršiti i milu pobožnost k Presv. S r c u Isusovu, kako smo za nju po objavi doznali i kako ju sv. Crkva preporuča.

Utočište Bl. Djevici Mariji.

Obrekoh ti, dragi čitatelju, zadnji put, da ću dati riječ samome Kanižliću: neka ti on govori o miloj majci, Bl. Dj. Mariji.

Došô red, da riječ svoju iskupim.

Jest! sâm će ti Kanižlić govoriti; govorit će ti baš onako, kako je prije 135 godina govorio velečestitim starima tvojim.

Star je to istina, jezik; no i danaske još on se lijepo razumije. Može biti da će ti se pričinit, kano da sjediš do nogu časna starca, koji u tebe kao u unuka milo gleda. Kad on otvori usta, da ti slatko priča, može biti da ćeš si u duši predstaviti, kao da su oko njega posjedali tvoj pradjed i tvoja prababa, da slušaju slavnoga i pobožnoga Isusovca Kanižlića, kao što ga za vijeka svog slušahu možda više nego jedanput, kad im propovijedao riječ Božju. Kad je dakle jezik Kanižlićev ostar; kad je njime i djedovima našim govorio: onda nam je upravo neka svetinja, u koju ne smijemo da diramo!

Čuj der sad štogod

Iz predgovora knjizi Kanižlićevoj.

Prije no što će bogoljubni štovatelj Bl. Gospe obratit se na čitatelje knjižice svoje, razgovarat će se on poput djeteta svesrdno i prostodušno s milom

si Majkom Marijom; jer evo kako otpočinje namah na prvoj strani svoje knjige:

Marijo,

Majko i Djevico,

Majko, Kćeri, Zaručnico Božja, Anđeoska Cesarico,

Naša od Utočišta Majko!

»Vele je pristojno, da ja, koji sam namijenio svjetovati druge, da se k tebi u potrebah i poslovih svojih utječu, i ja se također najprvi priklonitim i ufanim srcem k tebi utečem. I nije to samo pristojno; nego mi je i veoma potrebito, koji mislim pisati od tebe. Mnogo istinitije ja mogu reći nego li Crkve svete naučitelj, sv. Augustin, reče: Što ću reći ubog i potrebit u razumu momu, budući da, što god tebi reknem, manja je vazda hvala moja nego li je toliko dostojanstvo tvoje. Ti, obastrta suncem i jasnošću slave rajske, dvor nebeski prosvjetljuješ; kako ću dakle ja moći slabo od razuma u te oko uprti, da se od svjetlosti tvoje ne zabliješti, t. j. preuzvišeno dostojanstvo tvoje promišljati i o njemu pisati? Zato preponizno zazivam na pomoć tebe i ufam se, da mi ju ne ćeš uskratiti, budući da će ova knjiga biti većma tvoja nego li moja: mojim trudom, a tvojom krjeposnom milošću na slavu tvoju složena i učinjena.« —

Sad će nam bogoljubni pisac da kaže, zašto se latio pera, da napiše svoju knjigu o Bl. Gospi:

»Dva me pako uzroka ganuše i kanoti ponukovaše, da se usudih posla ovoga primiti.

»Prvi je izgled domaći tolikih Marijoljubioca

[Družbe Isusove]*), koji se tebi kao no sinovi ljubeznivoj Majci svojoj odužiti nastojaše.«

Ovde stao Kanižlić zanosnim riječima dokazivati, kako se Marija za Družbu Isusovu, kojoj bio on vjeran i vrijedan član, uvijek materinskom ljubavlju brinula: jer da je Družba ova upravo s toga, što je Isusova, već i Marijina, a sinovi te Družbe da su ujedno sinci Marijini. Onda dokazuje, kako se Isusovci toj materinskoj ljubavi Bl. Gospe uvijek vjerno odazivali i slavu njezinu u svako vrijeme zborom i tvorom širili. Osobito napominje, kako »ustadoše bez broja sinovi tvoji, koji trud mudroga pera svoga na poštenje tvoje prikazaše ....«

»Drugi uzrok jest, ako ne potreba, doisto velika korist od knjige takove;.... koliko ja znadem, malo se knjiga nahodi, koje bi te slavile jezikom našim; a navlastito pako, koje bi učile različite načine tebi se ufano utjecati, tebi ugodnje služiti i tebe izvrsnije slaviti. Čega radi za probuditi još većma ufanje pravih Marijoljubnika i za rasploditi bogoljubnost mu, koja ti se u različitih crkvah tvojih, a navlastito kod čudotvorne u Almašu prilike ukazuje, puštam se u ovi posao.

»Ti dakle, o Majko od Utočišta, budi mi na pomoć! Ti suncem obastrta. prosvijetli razum moj. Ti o *Prijestolje mudrosti*, uči me i nadahni mi ono, što jest na veće poštenje tvoje. Ravnaj ruku moju, upravljaj perom mojim, da svaka riječ iz njega tekuća osladi se mlijekom milosti tvoje, na svjedočan-

---

*) Što je u ovakovim ogradama: [ ], to smo mi lakšega razumijevanja radi umetnuli. Op. Uredn.

stvo štiocem mojim, da si ti slatka od Utočišta Majka. Udijeli mi zdravlje i snagu, da djelo ovo, koje s pomoću tvojom počimam, s njome srećno dovršim na slavu i poštenje tvoje. Amen.«

Čitajući ove krasne riječi, zar ti se, dragi štioče, ne čini, da je bogoljubni spisatelj više bio vičan razgovarati se s Bl. Gospom, nego s nama bijednim ljudima? Nu evo, napokon se ipak i nas sjeti i ovo nam veli o svojoj knjižici:

»Koliko pako poradi iste knjige, nemoj scijeniti, da je ona samo pisana za one, koji se u Osijeku ili blizu Osijeka nahode, što je drugi uzrok predgovora moga. Zašto bo kada Mariju nazivamo imenom *Majke od Utočišta,* ne nazivamo kip oni, koji se u Almašu nahodi, kao da bi on koju krjepost za pomoći nas imao, nego nazivamo preuzvišenu na nebesih kraljicu po kipu onomu prilikovanu. Ona na nebesih kraljujući jest *Majka od Utočišta,* koju pravovjerni na različitih mjestih različitimi imeni nazivaju. Ona je jedina, koja u Almašu, u Judu, (Gyűd) u Bistrici, u Našicah, u Kutjevu, u Kobašu, u Sičah, u Požeškoj kapelici Lauretanskoj blagodarnost svoju ukazuje svima, koji se k njoj vjerno utječu, i zato za svako mjesto pristojno jest ovo, što se u knjigi ovoj nahodi....

»Riječi sv. Pisma i mudrogovorke sv. Otaca nijesam latinskim jezikom pisao; jerbo knjigu ovu nijesam pisao za mudrije, nego za priprostije, koji jezik latinski ne razumiju.

»Služio sam se različitimi knjigami; uzeo sam od

drugih pijesak, vapno iliti kreč i kamenje; ali sa svim tim, jerbo je trudom mojim, mukom mojom na poštenje Bl. Dj. M. složena i dignuta kućica iliti knjižica ova, zato mogu reći, da je moja.

»Uzdam se pako, da dulja poglavja i članci nikomu ne će dosaditi; jerbo jedno *nije od potrebe, da se sve na jedan put poglavje proštije*«.

Ej mili čitatelju, ne vidiš kako je ovim riječima sâm Kanižlić odobrio našu osnovu, da ti sve po malo saopćimo njegovu knjigu? Ta on sâm veli, da nije od potrebe, da čitaš čitavo poglavje iz knjige njegove na jedan put, regbi na jedan dušak; ele bit će on time za cijelo zadovoljan pa će se tomu još i u nebu radovati, kad razumije, da je on postao suradnikom Glasnika Presv. Srca Isusova. A dalje govori:

»Drugo, koji sa svim srcem ljubi Majku preslatku, svako mu se štijenje od njezine ljubavi, premda i dugo, čini ništa ne manje kratko i slatko.

»Metnuo sam također, istina je, mnogo različitih historija ili događaja, dobro znajući, da i druge velike i mudre glave, koje ili od bogoljupstva ili od Marijoljupstva knjige upisaše, mnogovrsnim historijami ili pripovijestima knjige svoje kanoti dragim cvijećem nakitiše i naresiše. A i osim svega toga historije ove i pripovijesti i puku će našemu drage biti i osobitu u srcu njegovu ljubav užeći, da i knjigu ovu dragovoljnije štije i k Majci od Utočišća češće i svesrdnije se utječe. Ove pako događaje razumijući po odluci sv. Oca pape Urbana VIII. kaono i svekoliko, što se u knjizi ovoj nahodi, sudu nepogrješnome sv. majke Crkve podlažem»

Napokon završuje Kanižlić svoj krasan predgovor srdačnim pozdravom:

»Ovo napomenuvši s Bogom ostaj i mene Majci od Utočišta preporučiti dostojaj se».

Tako i ja, mili čitatelju, hoću da se s tobom oprostim; ne ću ja više da prekinem riječi Kanižlićeve: gdje stariji govori, tamo se pristoji, mlađi da šuti i sluša. Samo kad se dobru starcu potkrade koja zastarjela riječ, pa je ti ne bi mogao razumjeti, onda ću ti iz tiha prišapnuti, šta hoće da kaže (t. j. metnut ću ti u zagradu riječ, koju ćeš lasnije razumjeti). A sada da si mi zdravo i veselo!

»S Bogom ostaj, i mene Majci od Utočišta preporuči!»

Mučenice za Presv. Srce Isusovo.

U ovome mjesecu navršit će se upravo 100 godina, što za velikoga francuskog prevrata od krvničke ruke pade više nevinih žrtava, a za Srce Isusovo. Ivan Carrière (izg. Kariér) bijaše bez sumnje jedan od najbjesnijih krvoloka revolucije francuske. Ova neman u čovječjem liku poslana bi u Nantes (izg. Nant), neka tude kolje kao i u Parizu što bijaše klao. 8. listopada 1793. prispje u

Nantes i najokrutnijom smrću posmica vjerne katoličke svećenike, što ih bijahu pohvatali prevratnici. To isto učini i s Vendejskim vojnicima, i s mnogim obiteljima. Jedne bi dao četimice iz puške ubiti, drugima bi sjekirom odrubio glavu, opet jedne usmrtio utapanjem, dok bi druge — med ovima i više tek rođene djece — u ognju spalio. Bezbroj ih strpao u velika presvođena mjesta, da poginu ili od gladi ili od pošasnih bolesti. Jedna istom u novije doba tiskana povijest kazuje, da je Carrière samo u Nantesu za 7 mjeseci pogubio 32.000 ljudi. Od ovih je bilo 2.000 djece, preko 700 žena, pa toliko i svećenika, 1.400 plemića, 5.000 zanatlija. Sve je te dijelom utopio, a dijelom postrijeljao.

Najvećma je ipak bjesnio u prosincu 1793. i za prvih mjeseci 1794. Među ove, što u to doba pogiboše na stratištu, ide i cijela jedna obitelj plemićka: de la Billiais (izg. Biliè). Ljudevit, plemeniti otac i glava toj mučeničkoj obitelji, bijaše izvrstan činovnik. Njemu bilo 60 god., kad ga pogubiše 11. siječnja 1794 A zašto? Jer je na svome dvorcu tobože podao zaklonište jednomu prevrijednomu svećeniku, koji vjeran visokome zvanju svome »republici« uskrati t. zv. građansku zakletvu. A junačka majka Ana sa dvije si kćeri: Klarom-Eugenijom (od 20 god.) i Marijom-Karolinom (od 15. god.) bijahu naročito optužene, da su gradile i obilato dijelile škapulare (slike) Presv. Srca Isusova. Ove junakinje s mjesta i priznadoše, da su učinile sve, što su mogle, e bi uspirile u svih

vjernika oganj ljubavi k Presv. Srcu, tomu neizcrpivome vrelu ljubavi dragoga Spasitelja.

Pošto su bile preslušane, odvedoše ih u tamnicu; a one dobro znajuć što ih čeka, na smrt bi se pripravljale moleći svaki dan molitve za srećnu smrt. Napokon osvane 7. ožujka; sve tri odvukoše još jednom na sud, no tako žurno da im ne bje dozvoljeno ni reći zadnji »S Bogom« jednoj od svojih rodakinja, koja je takoder čamila u tamnici. Na putu od ovoga krvnog suda k stratištu jednako ostaše postojane i odlučne. Majka čvrsta poput druge Makabejke idaše u srijedi dviju milih si kćeri, pa bi sad jednu sad drugu razgovarala i bodrila, neka se posve predaju u volju Božju. Ljudi, što su vidjeli taj divni prizor, a vrijedni da im vjerujemo, kažu ovo: »S obraza triju ovih junakinja odsijevala je blagost i visost; a da se nitko ne bi varao misleći, da ih je pritisnula neka sjeta i žalost, dok im grudi bijahu prepune najčišće i najsvetije radosti: digoše one svoj veo (svoje prekrivalo), a na obrazu im se zrcalilo blaženstvo, u kojem im plivala duša s toga, što smiju umrijeti za Isusa.

Bilo oko 2 ure poslije podne, kad ih dovedoše na stratište. Čas prije bijahu ovdje pogubljene dvije redovnice, a odsječene im glave pokazivahu krvnici silnome narodu, koji je na to od radosti podvikivao. Došav naše žrtve do gubilišta još se jednom ljubazno zagrle tješeći se, da će se iza nekoliko časaka opet sastati — u nebu. Mlada, Marija-Karolina, nedavno htjede odreći se svijeta i otići u duvne; no rodbina

joj dobro znajuć, što ju onda čeka za ovih žalosnih dana krvava progonstva, nikako ne htjede na to da privoli. Marija-Karolina junački se upravo bijaše sve dosad ponijela; no kad vidje neizbježivu smrt pred očima, na jednom ju spopade užasan strah od smrti. Nujno pogleda milu si majku, pa joj onda kaza drhćućim glasom: »Joj meni, koja moram u naponu svome zaista umrijeti!« — »Dijete moje!« odvrati junakinja majka, »pogledaj de na ovo divno nebo; tamo ćemo za uvijek zajedno biti!« Taj prizor, a mimo to nevinost i vanredna ljepota te djevojke potrese i istoga časnika republikanskog, što je imao da izvede smrtnu osudu. Za to će k njojzi pa će joj obećati, da će ju izbaviti od smrti, samo ako hoće da pođe za njega. U taj čas iznova se probudi u srcu mučenice svakolika ljubav k Spasitelju njezinome; ona odrješito odbi od sebe prosca rekav mu: »J a v o l i m u m r i j e t i.« Pače toliko ona zavoli sv. djevojaštvo, da si još kanoti zadnju milost u krvnika izprosila, neka se ruka njegova nikako ne dotakne djevičanskog vrata njezina.

Najzad kada kucne čas, u koji se imala ovršiti osuda smrtna, onda istom uzeše se natjecati kćeri i majka im, koja li će poginuti zadnja. No mati nikako ne dade, da joj kćeri bolno vidjeti moraju, kako njima na oči umire majka. S toga zamoli krvnika, da smije zadnja umrijeti. Molba bi joj uslišana. Ona umrije u slatkoj nadi, da će si mile kćeri, što prije nje izginoše, opet vidjeti u nebu.

Četiri mjeseca kasnije — 19. srpnja 1794. — smak-

nuta je i u Parizu gospođica Viktorija de Saint-Luc u 33. godini vijeka svog, zašto je širila slike Presv. Srca Isusova.[1])

O blaženih kojima je dopitana tako dična smrt — za Presv. Srce Isusovo!

Sv. Josip, zaštitnik dobre smrti.

Boraveći do 12 godina u južnoj Africi, — tako pripovijeda irski vjerovjesnik P. O' Haire, — bio sam dulje vremena duhovni pastir jednome kraju, koji je gotovo tako velik kao što čitava Engleska. Kad i kad posjetio bih raštrkano si stado. Obilazeći ovako sve krajeve svoga djelokruga zalutam jednoć, pa ne znam, ni sam kamo ću. Nigdje ni traga ni glasa čovječjoj duši. Bilo u suho doba godine; tolika je žeđa morila dvoje mi konja, te jedva još vukoše kola. Napokon stigoh u jednu dolinu na zaselak protestantskoga posjednika.

Naokolo, kudgod pogledaš, sve izgorjelo od sunčane žege. Samo tude pokraj kuće gle jedno jezerce. Ja se predstavih domaćinu, te mu kazah, otkuda sam i kamo ću; onda ga zamolih, da mi dade te si na-

[1]) Sr. Vrhbosnu god. 1893. str. 358.

pojim konje na jezeru. On mi to i dopusti. Sada mu otkrijem, da sam katolički svećenik. »Sreća«, reče mi,

Sv. Josip zaručnik Bl. Dj. M.

»baš ste došli u dobar čas. Eno, ondje u stražnjoj zgradi jedan radnik leži na umoru; on je katolik«.

S mjesta odletim onamo te nađem siromašna momka, komu je duša, kakono kažu, već na jeziku. Tek što mu rekoh, da sam ja katolički svećenik, a ono pomoli se na jednom upala i blijeda mu glava iznad kreveta, te će zahvaljujući se iz dna srca: »O sv. Josipe, znao sam, da ćeš mi poslati svećenika na smrtnom času!« — Kako bijah znatiželjan, upitah ga s mjesta: »Prijatelju, šta to reče za sv. Josipa?« Sada mi bolesnik stade ovako pripovijedati:

»Bivši još dječakom kod kuće u Irskoj pobožna me je majka učila, da molim svaki dan: »*Sv. Josipe, isprosi mi milost blažene smrti!*« — Od onoga vremena nijesam ni jedanput propustio te molitvice. Kad mi je bilo 10 godina, pristupih prvi put k svetoj pričesti; otada dvorio sam kod sv. mise sve do 15. godine. Navršiv 20. godinu odoh u vojnike, a kafrijski me rat zanesao amo u Afriku. Prije nego ću otputovati iz Irske, odem u vojničkoj odori k staroj si majci, da se oprostim s njome. Na rastanku reče mi mati još jednom: »Sinko, ne zaboravi nikad moliti se sv. Josipu za blaženu smrt!«

Dođe rat sa Zulu-Kafrima, pak i prođe. Nastao mir, a vrijeme vojničke mi službe minulo. S toga me otpustiše. No ja ostadoh u naseobini. Odanle do najbližega svećenika u Kap-gradu imao bih 500 milja prevaliti. Poslije se preselih na ovaj holandeski zaselak, i tuđe radim već više godina dana. Nedavno mi dopade glas, da je jedan svećenik dospio u Kudshorn, što je odavle udaljen za kojih 150 milja. Premda bijah boležljiv, opet krenem na put, da se jedared

iza toliko vremena ispovijedim i pričestim. Došavši do svećenikova stana čujem, da se zaputio, te da će se po svoj prilici vratiti tekar iza nekoliko mjeseci. Čekao sam nedjelju dana, a za tim odoh. Jučer stigoh polumrtav ovamo; pa gle, danas mi sv. Josip šalje svećenika«.

Ja prenoćim uz bolesnika, ispovjedim ga i pripravim na smrt. Sutradan podijelim mu sv. pričest i posljednju sv. pomast, te ga još jedanput blagoslovim. Malo iza toga preminu, a blijede mu usne šaptale još i na umoru: »*Sv. Josipe, isprosi mi milost blažene smrti!*«

Blagodati Presv. Srca Isusova.

Taru li te, kršćanski roditelju, teške brige za dobrobit i vremenitu sreću tvoje djece: a ti se obrati k onom, koji je štovateljima Srca svoga Presvetoga obećao: «*Ja ću im dati svaku pomoć potrebitu stališu njihovu.*» (2. obeć. Is.) Na to neka te potakne i vruća hvala jedne vrle kršćanke, koju ona prikazuje Presv. Srcu.

Ona žive u gradu T., a ima sina i kćer. Dvoje mile djece, dvoje — teških briga! Sin već dugo vremena nije našao ni rada ni zaslužbe, a bila ljuta zima; zima je gladna i troši maloga prištetka, a oca, hranitelja, više nema u životu . . . . Drugo dijete još više zabrinulo srce materino: kćerka bila za udaju, a ne imala za koga . . . . Samo Bog izbrojio potanje teške uzdisaje i tihe suze, koje se majci potkrale kada je motrila svoju kćerku kô osamljenu jelu.

No u dobar čas sjetila se mati, odakle dolazi sigurna pomoć: ona se obratila devetnicom na Presv. Srce Isusovo, prikazujući mu svoje molitve po preč. Srcu Marijinu i sv. Josipu; ujedno obećala, da će objelodaniti u Glasniku, bude li uslišana. Devetnica se istom svršila, a evo sin našao dobro mjesto, u kojem još danas lijepo i zadovoljno žive.

S podvostručenim pouzdanjem kucala sada majka na ona ista vrata, gdje je jednom pomoći našla. I u istinu ne bi dugo vremena, a njezina kćerka stupila pred oltar, ružicama ovjenčana kao sretna zaručnica, te žive i sada zadovoljno uz novo ognjište, kamo ju dovele molitve majčine i blagoslov Presv. Srca Isusova. *A. S.*

Namjena molitava i dobrih djela u ožujku.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Leona XIII.)

„Česta uspomena na darove Božje u slavi nebeskoj."

Mimo naravne i nadnaravne blagodati, što ih jednako uživamo, dok smo kanoti putnici na zemlji, ima još i sajnijih, što nas čekaju, kad polučimo cilj svoj u slavi nebeskoj. Tako su uzvišeni, tako nedokučivi ovi darovi slave nebeske, da sv. Pavao okusiv jednom tek kapljicu rajskih slasti sav zanesen kliče: »*Niti je oko vidjelo, niti je uho čulo, niti srce poćutjelo: što je Bog pripravio onima, koji ga ljube*". (I. Kor. 2, 9.)

O koliko će nas spomen na slavu nebesku bodriti, da junački stupamo naprijed na putu u vječnu domovinu! Tko da prebroji nepreglednu četu sv. mučenika, kojima se srce topilo od rajske miline, kad u mukama svojim pogledaše na nebo sjećajući se riječi sv. pisma, da »*muke sadašnjega vremena nijesu ništa prema slavi, koja će nam se javiti*«. (Rim 8, Rim. 8, 18.) Služeći se dakle bezbrojnim blago-Božjim na ovome svijetu upirat nam je oči neprestano u nebo, te uzdizati pamet i srce k rajskoj slavi, cilju putovanja našeg. A da nas ova spomen što jače potakne na svaku vrlinu, promatrajmo često i potanko pojedine slasti rajskog veselja.

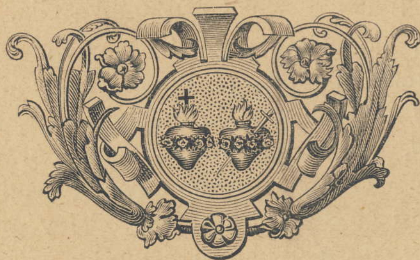
Istina, poglavito naše blaženstvo sastojat će u tom, što ćemo gledati Boga licem u lice; i time ćemo se sami u sjaju ljubavi Božje, kakono veli sv. apostol, »*preobraziti*«. No ne zaboravimo ni to, da će nam i tijelo onamo u raju uživati neizrecive slasti; pošto će se i ono kanoti odsjev preobražena tijela Kristova ovjenčati neumrlim vijencem slave i blaženosti.

Zato neka nas pri našem djelovanju jednako prati živa uspomena na darove Božje u slavi nebeskoj! Uz ovu pomisao mi ćemo se

i nehote sjećat i druge istine! Što više uznastojimo, da i u nas i u drugih zavlada čista ljubav Božja, to ćemo u većoj mjeri uživati na nebu onu slavu, što ju Gospodin obećao vjernim si slugama kao »*golemu platu*«. —

PRIKAZANJE.

Božansko Srce Isusovo! Ja ti prikazujem po bezgrješnom Srcu Marijinu sve molitve, djela i patnje ovoga dana u naknadu za naše uvrede, i na sve one nakane, na koje se ti neprestano prikazuješ na oltaru. Osobito ti ih prikazujem, da u nas uzbudiš čestu uspomenu na darove Božje u slavi nebeskoj. Daj, neka nam bude ondje usadeno srce, gdje je vječno veselje. Amen.

Tisak Antuna Scholza u Zagrebu.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Br. 4. **Travanj 1894.** **God. III.**

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima se u kuću donosi ili poštom šalje, 36 novč.

Naš Glasnik na svjetskoj izložbi.

Minule godine u proslavu četiristogodišnjice otkrića Amerike (1492—1892), bila, kako je poznato, u Chicagu (izg. Čikégu) svjetska izložba. Chicago, grad sa pol milijuna stanovnika, jedan je od najznamenitijih u Saveznim Državama sjeverne Amerike. U njem ima i naših zemljaka dosti. Izložba bila je presjajna; po svim se novinama vasionog svijeta o njoj čuda pisalo; tijekom čitave godine vidio bi dan po dan na hiljade svijeta, gdje vrvi po ogromnim prostorijama izložbe, da se divi divotama iz svih krajeva svijeta.

Pa na toj izložbi bio — i naš »Glasnik Presv. Srca Isusova.«

A sada čuj, kako je dospio onamo.

Kada je vrhovni upravitelj apoštolstva molitve, koji stanuje u Toulouse-u (izg. Tulùz-u) u Francuskoj. vel. o. Emil Régnault (izg. Renjôl) D. J. čuo, kakova se ono sjajna izložba sprema u Chicago-u, stade misliti, ne bi li tamo bilo dostojno mjesto, da se pokaže svijetu divni razvoj i plemeniti plodovi apoštolstva molitve, koje evo ove godine slavi pedeset-godišnjicu svoga opstanka. Misao bila doista prelijepa, a da bi se smjela zanemariti. Vel. o. Régnault obrati se dakle na upravitelje apoštolstva molitve po svim krajevima svijeta, i mahom bi svaki štošta poslao, čim bi se dokazala velika znamenitost apoštolstva molitve. Sve to sakupiše, poslaše u Ameriku, i evo, što se tijem uradilo.

U jednoj od ogromnih prostorija izložbe vidio bi na povisokom, debelom drvenom stupu milovidan kip dragog Isusa, a na prsima mu preslatko Srce njegovo. Na podnožju stupa, sve naokolo, bijaše nekaki stalak, metar visok; tu u lijepome redu sastalo se svih 27 »Glasnika Presv. Srca Isusova«; sva braća sastala kô na divan. Svi ti »Glasnici« bijahu veoma krasno uvezani. Tamo bi vidio veliki, no tanki njemački Glasnik; tamo mali, no debeli francuski Glasnik (izlazi svaki mjesec na 128 strana), tamo talijanski, tamo madžarski, a tamo ća i kineski Glasnik čudnog obličja i još čudnijih pismena; tamo napokon gle onog maloga, no nama osobito miloga Glasnika, regbi Benjamina među*) starijom si braćom. Po-

*) đ čitaj = dj ili gj.

Pasi jaganjce moje, pasi ovce moje. (Iv. 21.)

znaš li ga? To je prvi tečaj n a š e g a Glasnika, što ga osnovao veliki štovatelj Presv. Srca, presv. nadbiskup vrhbosanski Dr. J o s i p S t a d l e r, a vel. g. F r a n j o V e n h u d a, dok je bio župnikom u S a r a- j e v s k o m P o l j u, vješto uređivao. Da, naš »G l a s- n i k« u svjetskoj izložbi bio svijetu svjedokom, da i južni Slaveni štuju Presv. Srce i štiju njegov »G l a s n i k«!

A sad promotri der malko, što tamo visi okolo stupa. To su ti krasne ploče, koje povijedaju o divnome rascvatu a p o š t o l s t v a m o l i t v e. Ne bi čovjek ni pomislio, da se može takovo poduzeće za samih pedeset godina na toliko razgraniti. No opet nije čudo, jer je Spasitelj štovateljima svoga Presv. Srca obećao: »*Ja ću ih krijepiti u radu i blagosloviti im, što god poduzmu.*« (III. obeć. Is.)

Ali evo nas pred p r v o m pločom. Ona sadržaje točan p r i j e g l e d čitave u r e d b e apoštolstva molitve. Iz ovog prijegleda doznaješ, da opoštolstvo molitve ima 44 g l a v n a s r e d i š t a po svijetu, 18 u A m e r i c i, 15 u E v r o p i, 4 u A z i j i, 4 u A u s t r a l i j i, 3 u A f r i c i. Svakomu je središtu na čelu po jedan n a d u p r a v i t e l j; 8 ih je biskupa, 11 svjetovnih svećenika, 20 Isusovaca, 5 drugih redovnika: 1 Franjevac, 1 Benediktinac, 1 Marista, 1 Barnabita i 1 Minorita. Tamo vidiš i ime vel. o. J o s i p a L o m b a r d i n i - a D. J. (stanuje u Spljetu), koji je upravitelj apoštolstva molitve za naše krajeve.

Evo nas kod neke d r u g e ploče. Na njoj čitaš krasnim slovima o b e ć a n j a, što ih je Isus dao

bl. Margareti Alacoque za štovatelje Bož. svog Srca. Onda slijedi p o p i s d o b r i h d j e l a, što ih od svibnja 1892. do svibnja 1893. Presv. Srcu prikazalo 1,140.000 članova apoštolstva molitve; toliko ih je naime samo u S a v e z n i m D r ž a v a m a sjeverne Amerike*) Pa gledaj nekoliko tih brojeva: Sv. krunicâ 4,291.553; sv. pričestî 1,118.603; satî u poslu 3,784,700; sv. misa prikazanih 104.163; molitava 56,187.825; pohodâ Presv sakramentu 3,628.221; dobrih nakana više nego 50,000.000; raznih dobrih djela 225,000.000. Uh! kolikih li brojeva! Da se sve to premetne debelim forintačama, pa da se zbroji, to bi iznosilo 345.413.903 forinti. Uh! sagradio bi si kućicu iz samih cekina! — Nu, ne vrijedi li svaka »Zdrava Marija«, što je pobožno izmoliš, više nego cijela fiorina? — šta velju? više nego papirnata forinta? Ta ne vrijedi li samo pobožno izgovaranje presv. Imena Isusova više nego cio svijet sa svim zlatom i blatom svojim? Vidi dakle, koliko je to »b l a g o«, štono su revni članovi apoštolstva molitve u Americi ma za jednu samu godinu prikazali Presv. Srcu za spas svijeta, e da bi obladalo Srce Isusovo svim srcima ljudskim.

Ima j o š d r u g i h zanimivih ploča na tome stupu; ali kud bih ja, da ti sve opišem? Ne bi lje ni stalo u naš mali Glasnik! Vidiš tuj n. pr. f o t o g r a f i j e svakojakih medaljica, prijamnica, slika, zastava i drugih znakova, kojima se služe članovi apoštolstva molitve po svem svijetu. Tamo opet izložene su ponajljepše s t r a n i c e i s l i k e iz raznih Glasnika; a

tuj, gle čudne li fotografije: fotografovano je čitavo društvo: svi Glasnici, mali, veliki, svaki u najljepšoj odori; francuski Glasnik, kao najstariji i najčasniji zapremao mjesto u sredini, a sve naokolo, desno, lijevo, gore, dolje ostali se Glasnici poredali; ovaj se čitav vidi, onaj se samo na pola pomolio; svi se na dosta maloj fotografiji čine veoma sitni i fini; a evo tamo između najsitnijih gotovo najsitniji, to ti je poznato lice, je li? To je opet tvoj, ako ne stari, a ipak dobri znanac, mali i čedni naš Glasnik.

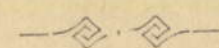
A sada gledaj opet gore na stup, gdje vidiš dragog Spasitelja, a na prsima preslatko njegovo Srce kao ogroman crljeni dragulj, za kojim ti se oko i pamet sve otimlje. Evo ovo je Srce početnik ovomu divnome djelu apoštolstvu molitve. Ono nadahnulo ovu namisao ocu Franji Žaveriju Gautrelet-u (izg. Gotrelê-u), te je prije 50 godina osnovao apoštolstvo molitve.*) Isto je Presv. Srce bez dvojbe i ovu misao pokrenulo, da bi se nakon 50 godina svijetu na oko pokazalo divno

*) Gdje bujno cvate apoštolstvo molitve, tamo je većinom poznata i bogoljubnost, što se zove: »Blago Bož. Srca Isusova.« Revni članovi apoštolstva molitve naime prikazuju posebnom nakanom nekoliko dobrih djela na nakane Presv. Srca Isusova i apoštolstva molitve: n. pr. sv. krunice, sv. pričesti sakramentalne ili duhovne, sv. mise slušane ili pohode presv. sakramentu, dragovoljna umrtvenja, djela ljubavi i t. d. Za svako djelo u ovakoj nakani prikazano članovima apoštolstva molitve Pijo IX. podijelio je breveom od 26. veljače 1861. oprost od 100 dana.

*) Gl. Glasnik Presv. Srca Isusova 1892., str. 161.

stablo apoštolstva molitve, da bi ga ljudi po plodovima upoznali, otkalen je i čiji je.

I vidjelo ovo stablo budno oko sv. Oca našega, pape Leona XIII. i pun oduševljenja izjavio se 11. listopada pr. godine: »Apoštolstvo molitve, to je nova biljka, kojom se dan danas toliko krasi i ponosi vrt Božanskoga vrtlara. Istom što je iznikla iz malenog zrna, a evo gdje se već širi te orijaške si grane na daleko pruža i blagotvornim svojim hladom zasjenjuje vaskolik katolički svijet i sakuplja pod svojom sjenom bezbroj vjernika raznih narodnosti.« — Dao Bog, te se u hladu toga divnoga stabla »apoštolstva molitve« prikupilo sve to više i južnih Slavena!

Kratka pouka o pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu.

§. 2. Postanak ove pobožnosti.

9. *Otkad postoji pobožnost k Presv. Srcu Isusovu?*

1.) U svojoj bitnosti je pobožnost k Presv. Srcu Isusovu tako stara kao i kršćanstvo, kao i sama katolička Crkva.

2.) I to stoji, da su pojedini Sveci jur davno pobožnost prema Presv. Srcu Isnsovu potpuno vršili; t. j. da su neizmjernu ljubav Spasiteljevu pod prilikom Srca njegova štovali. Tako n. pr. sv. Bernard, sv. Bonaventura, sv. Mechtilda, sv. Gertruda, č. Henrik

Suso, č. Lansperg; č. Blozij, bl. Kanizij, sv. Franjo Saleski i mnogi drugi; kako to svjedoče spisi njihovi.

3.) No tek u drugoj polovici 17. vijeka otpočela je ova mila pobožnost krčiti si put u sve slojeve puka kršćanskog.

10. Koje sredstvo odabra Bog, da bude ova pobožnost tako općenitom?

Da Bog ovu spasonosnu pobožnost po cijelom svijetu raširi, odabra si Spasitelj vjernu službenicu bl. Margaretu Mariju Alacoque, duvnu iz reda od Pohoda Bl. Dj. Marije, koja je i nevinošću svoga života i vježbanjem u svijem krepostima po milosti Božjoj zavrijedila, da je Bog za tako uzvišenu zadaću izabere.

Božanski se Spasitelj često puta ukazao bl. Margareti, protumačio joj ovu pobožnost i zapovjedio joj, da ju širi među ljudma.

11. Možemo li za stalno znati, da Bog sam hoće, da se ova pobožnost uvede?

Mi imamo i odviše dokazâ, da Bog doista hoće, da ljudi ovu pobožnost vrše.

Jer a) bl. Margareta bila je sveta i prosvijetljena službenica Božja, puna sv. poniznosti, samozataje, pokornosti; što je Bog i poslije smrti njezine čudesima potvrdio, a sv. ju stolica god. 1864. »blaženom« proglasila; osim toga je sv. stolica preostala njezina pisma strogo istražila i odobrila.

b) Ovu su pobožnost i objave, što ih imala bl. Margareta, veoma učeni i pobožni svećenici i bogoslovci ispitali i rado poprimili.

c) Cijeli samostani i redovi, kao red sv. Benedikta, trostruki red sv. Franje, Družba Isusova, biskupi sa čitavim biskupijama (n. pr. vrhbosanska), cijele pokrajine (Tirolska, Ecuador) s biskupima, knezovima i s vjernicima s najvećom radošću poprimiše ovu pobožnost.

d) God. 1875. posvećena je cijela katolička Crkva Bož. Srcu.

e) A što je za svakog pravovjernika dosta, sveti Oci pape više su puta potvrdili ovu pobožnost; bratovštine i ostale zadruge često odobrili, svete oproste im udijelili, blagdan Presv. Srca u Crkvu uveli. Riječ u jednu: sveta je Crkva, Duhom Sv. vođena, pobožnost Presv. Srca ne samo potvrdila, već i podupirala i širila, te očekuje od ove pobožnosti spas svijetu.

f) Divno raširenje ove pobožnosti po čitavome svijetu pokazuje, da je Duh Božji ovu pobožnost započeo, i da je On sâm, koji ju sve to dalje rasprostire.

Marija jest Majka od Utočišta.

§. 1. Zašto se Marija srećnim ovim imenom naziva?

Srećan je doista u starom zakonu puk Izraelski bio, komu Gospodin Bog dopusti šest gradova od utočišta; tri s jedne strane Jordana potoka, po imenu: Cedes, Sikem, Kariatharbe iliti He-

bron; a tri s druge strane, po imenu: Bosor, Ramoth, Golan, koji za to »gradovi od utočišta« nazvani bijahu, jer ako bi tko nehote, po nesreći svojoj, čovjeka ubio i u jedan od ovih gradova utekao, slobodan bi bio, dokle bi se ubojstvo na sudu protreslo i providjelo. Tako svjedoči sv. pismo u knjizi *od broja* na pogl. 35., i u knjizi *Jozue* na pogl. 20. Premudri Jerolim Oleaster, sv. pisma naučitelj, nadodaje, da put u »gradove od utočišta« vodeći jest bio trven i ravan, da bježeće ne bi koja stvar smela; na raskršću pako dignuti bijahu stupovi i na njima napisana riječ ova: »Utočište«, da svaki znaše, kojim putem upravo u »grad od utočišta« skrenuti ima.

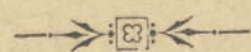
Ali mnogo srećniji i čestitiji jesi ti u zakonu novomu, puče kršćanski, koji ne samo šest, nego toliko mjesta »od utočišta« imaš, koliko se crkava i kapelica Gospinih nahodi, u koje ne samo ubojice, nego također i drugi zlotvori i grješnici, i ne samo oni, nego i svikolici nevoljnici, ako se ufano uteku, pomoć vazdašnju i stanovitu naći mogu. Očita je ovo istina, jerbo se očima vidi. Zaštobo što su drugo u mjestih takovih viseći na stijenah rđavi od nogu okovi? što su drugo hromih prenevoljne i drvene štake? što žutih i bijelih svijeća dugi redovi? što saliti od voska na priliku čovječju kipovi? što tanke koprene i navezane maramice? što ruke, noge i srdašca srebrna i pozlaćena? što li ostali zavjetni darovi, nego od spoznanja i zahvalnosti svjedočanstva, da Marija svrhu kora anđeoskih uzvišena jest Majka

od Utočišta, koja po različitih mjestih slavom od čudesa sijeva, i svima, koji se k njoj dostojno utječu, preobilatom mjerom dijeli milost i pomoć svoju. Ništa onim na put ne staje, koji se k njoj utječu, jerbo je put ravan, koji nema ni dolina, ni pregrada od dvojbe i neufanja, kao da nas ne bi hotjela uslišati; ne ima gorâ ni bregova, to jest, ne zaprečuje nam put mnoštvo grijeha naših, svatko može k njoj pristupiti, nikoga ne odbija; sva je milostiva i ljubezniva; nitko nije u nju ufao, koji bi smućen ostao. I zato kaono u »gradove od Utočišta«, i k njoj put vodeći jest trven od mnoštva potrebitih i ožalošćenih k njoj idućih. Svjedoče nam to događaji i čudesa tolikih nevoljnika, po njoj utješenih, od kojih ako bi tko kanoti nahodeći se na raskršću dvoumio, mi sami vidimo ih kanoti stupove za vječnu uspomenu, da je ona Mati od utočišta, i također da se osjećaju svi nevoljni, kojim putem i načinom uteći se imaju i gdje mogu utočište svoje naći. Eto uzrok očiti, zašto se Marija srećnim ovim imenom naziva.

Ali da se Gospa pravo i istinito srećnim ovim imenom nazove, od potrebe je, da se u njoj tri krjeposti nahode. Prva je: mogućnost, da nam je uzmožna isprositi, što želimo i prosimo. Druga je: znanost, da znade i vidi nevolje naše i da znade, što prosimo. Treća je: milostivost, da nam hoće vazda, ako ju zovemo, na pomoć doći. Uzrok je pako, da su ove krjeposti potrebne, zaštobo na njega ufanje nasloniti i k njemu se uteći, nije koristi, koji znade u čemu bi drugoga pomoći imao, i hotio

bi, ali n e m o ž e; ili koji može i znade, ali n e ć e; ili koji bi mogao i hotio, ali n e z n a, kakva nevolja drugoga pritiskuje i što on želi; zato sve tri krjeposti jesu od potrebe, i s v e t r i M a r i j a ima.

Kanižlić.

Razbojnik obraćen po Presv. Srcu Isusovu.

ad je umirao na križu tik do raspetoga Spasitelja dobri razbojnik, uzdahne k Isusu: »*Opomeni me se, Gospodine! kad dodješ u kraljestvo svoje*« (Luk. 34, 42).

Ima li drugi uzdisaj ili molitva, kojom bi raskajani zločinac u taj čas mogao odati čvršću vjeru, silnije pokajanje i ufanje, a i veću ljubav napram Bogu? I gle, taj vapaj duboko dirne Srce raspetomu Isusu; zato će mu neizrecivom dobrotom: »*Zaisto ti kažem, danas ćeš biti sa mnom u raju*« (Luk 34, 43).

Bez sumnje, takovo je obraćenje izvanredno čudo milosrđa Božanskoga Srca. Al eto ti nova dokaza, da ovo vrelo osobitih i nedokučivih milosti i dandanas još presahnulo nije.

Baš u najnovije doba — ima tomu istom godina dana — zbio se u Americi jedan dogadaj isto

tako čudnovat i prvome malo ne sasvim jednak. Na umoru obratio se istim uzdisajem jedan razbojnik, i čuo isti milosrdni odgovor iz ustiju Božanskoga Spasitelja.

Sami su biskupi ispitali taj događaj, i osvjedočivši se, da je istinit, potvrdiše ga i objelodaniše u novinama. Mi ćemo to čudesno obraćenje onako pripovijedati, kako ga je napisala glavarica jednog samostana od Pohoda Marijina u Wilmington-u. Jedna je sestra tog manastira čula to čudo od same matere obraćenoga razbojnika.

I.

U New-Yorku, najvećem gradu Saveznih-Država, jedan irski mladić već u 18. godini bio tako iskvaren i zločest, te je morao dvije godine čamiti u tamnici poradi svakojakih zločinstva. Ali ni taj ga strogi zatvor ne opameti, nekmo li popravi. Istoga dana, kad je bio pušten iz tamnice, eto ga opet u kolu svadljivih lopova. Ne potraja dugo, stane vika i buka, stisnu se šake, a leđa se praše; do mala i bodeži se blište pred očima. Na jednom naš mladić grozno zavapi, teško ranjen od jednoga protivnika. Za tinji čas iznemogao i sav u krvi ogreznuo sruši se nasred puta.

Oružnici doletjevši dadu ga odnijeti kući jadnoj mu majci. Ova je bila tako siromašna, te nije imala ni kreveta, u koji bi ranjenik legao. Nema druge; valjade brže bolje kukavnu slamnjaču spremiti na golu zemlju, i na to tvrdo ležište položi mati ranjenika sina.

Očajni mladić mrka lica, krvavih očiju i haljina, strahovito izgleda, koje od bijesa, koje i od divlje ćudi.

A šta će jadna majka s takovim sinom? Ta ona je majka; a ne samo majka, nego i pobožna kršćanka i velika štovateljica Presv. Srca Isusova. Najprije mu materinskom ljubljavlju opra i zavi rane; po tom videći da joj sin ne može preboljeti ljutih rana, više se stane brinuti za spas njegove duše nego za rane tjelesne.

»Sinko«, reče mu blagim glasom, »eto i sam vidiš, da je jako zlo s tobom; ded, već je vrijeme, da se pomiriš s dragim Bogom.«

Na ovu riječ skoči bolesnik kao bijesan, stane grditi i psovati Boga i rođenu si majku. Dapače kanda je izgubio svu sinovsku ćud, uhvati ova neman obližnje stvari, ter ih htjede baciti dobroj majci u lice.

Nu mukotrpna Irkinja tijem se ne ustraši. Uvidjevši da Spasitelj jedini može obratiti ovoga bijesnog vuka u blago janješce, uteče se Presv. Srcu Isusovu. U dobar se čas sjeti, da ima sličicu Božanskoga Srca. Uze ju i htjede postaviti sinu vrh glave; no bojeći se, da sin ne podere sličice, stavi mu je pokraj nogu na slamnjaču. A sad odjuri u crkvu k sv. misi, da se pomoli za nesretnoga sina.

U prevelikoj žalosti ne pade joj na um druga molitva, nego onaj uzdisaj pokornoga razbojnika: »*Gospodine, opomeni* ga *se u kraljestvu svomu!*« Ove je riječi diljem čitave sv. mise sto i sto puta ponavljala, a osobito poslije podizanja činilo joj se, da joj raspeti Isus ne može uskratiti molbe.

Okrijepivši se majka tvrdim ufanjem vrati se poslije sv. mise kući. Tek što otvori vrata, ugleda sina, gdje mu čitavo lice odsijevalo blagom radošću i blaženim mirom.

Na prvi pogled matere svoje preobraženi mladić digne se malo, i pokazujući na sličicu Božanskoga Srca:

Sv. Zita, djevica i služavka. (27. travnja.)

»Majko«, reče (sad prvi put opet od davnog vremena divlji taj mladić izusti slatko ime materinsko) »majko, vidiš li Presv. Srce Isusovo? Ukazalo mi se te mi reklo: »*Danas ćeš biti sa mnom u raju.*«

Tko sad veseliji od matere? Videći sina, gdje mu se srce tako iznenada i posvema obratilo, ne smjede više ni sumnjati o izvanrednoj milosti Božjoj. »Dakle hoćeš li svećenika?« zapita tronutim glasom. »Hoću, majko, hoću namah«. Lako je pojmiti, kako su te sinovlje riječi razveselile pobožnu Irkinju.

Ona pohiti župniku, a za nekoliko časaka eto svećenika, gdje pristupi bolesniku, da ga ispovjedi. Videći kolikim pokajanjem pokornik očituje sve opačine svoje, bio je tako ganut, te su i njemu suze radosnice briznule niz obraze. Poslije ode, da donese sv. popudbinu, a na rastanku reče materi pokornikovoj: »Nikad u životu nijesam slušao takove ispovijedi; sad i ja vjerujem, da mu se Božanski Spasitelj ukazao«.

II.

Ali još jedna briga trla pobožnu Irkinju: Što će opaki otac, kad dođe kući i ugleda sina na smrt ranjena? Ta bijaše i on lopov nad sve lopove, a mnogo bi jada zadavao vlastitoj si ženi. Nikad se nijesu otac i sin sastali, a da se ne bi ljuto potukli. S toga zabrinuta mati puna straha i trepeta izgledala bijesnoga muža.

Napokon i dođe. Žena mu brže doleti u susret, te ga htjede pripraviti u naprijed, da ne bi poput ljutite zvijeri spopao ranjenoga sina. Netom otac otvori vrata, baci srdito pogled na sina; ali ga porazi njegova prijatnost i neka svjetlost, koja sinovo lice obasjala, te se staromu grješniku činilo, da gleda anđelka.

»Čoeče božji«, prihvati sad dobra žena, »sin nam je teško ranjen, pa će umrijeti — ali kano dijete Božje. Već se je ispovjedio i sasvim obratio k Bogu.«

Ne znajući još pravo, kako mu biva, primakne se otac bolesnomu sinu. Nadnaravni neki sjaj s blijedoga lica i blagi glas umirućega sina privlačio to divlje srce neodoljivom silom.

»Gle, oče«, klikne sin pokazujući na sliku Presv. Srca, »sâm mi se dragi Isus ukaza, te mi reče: »*Danas ćeš biti sa mnom u raju*«.

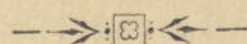
Na ovu riječ kao da je grom ošinuo divljeg oca. Pokorni sin sluteći, što biva u srcu njegovu, pridometne: »Pomoli se i ti, dragi oče, Božanskomu Spasitelju, pa će i tebe spasti.«

I nuto nova čuda milosrđa Božjega! I ova se ljuta zvijer, grješni otac, pretvori u krotku ovčicu. Sav tronut stane se ljubazno sa sinom razgovarati, dok mu ovaj poput dobroga razbojnika malo poslije ne umre smrću božjih odabranika.

Od ovoga časa otac kanda se preporodio na novi kršćanski život. Namah ode svećeniku, da se ispovjedi; a sada živi kao revan kršćanin u najvećoj slozi sa bogoljubnom si ženom.

Ova se pak toliko učvrstila u sv. vjeri i tako se kruto uzdala u Presv. Srce Isusovo, te joj se posve naravno čini, da joj je dragi Bog molitvu onako čudesnim načinom uslišao. Stoga kad se tko čudi pred njom tomu dvostrukome obraćenju, ona kanoti da se sama čudi nevjeri ljudskoj i govori: »Ta zar nije Presv. Srce Isusovo sve to obećalo?«

Evo kako se obistinile riječi bl. Margarete, koja piše: »*Ovo je Božansko Srce nepresahnulo vrelo milosrdja, iz kojeg izvire na grješnike duh pokajanja i pokore*«.

Blagodat Presv. Srca Isusovu.

Jedan revni štovatelj Presv. Srca iz Bosne posla nam ovijeh dana lijepu kitu članova, 151 na broju, da ih upišemo u bratovštinu Presv. Srca Isusova.

»To sam sve popisao,« veli on, »u večer idući na sijelo i prelo, te čitajući Glasnik Srca Isusova, pa su oni slušajući zaželjeli postati članovi bratovštine Presv. Srca.«

Isti ovaj revnitelj posla nam zahvalnicu Presv. Srcu Isusovu, koju štampamo baš onako, kako ju primismo, promjenivši samo pravopis:

Godine 1893. mjeseca rujna zađe kolera po našoj župi; umrije i u našem selu jedan čovjek. A svijet

se zabuni, čitavo selo i ja se prepadnem vrlo, pa u strahu pograbim »Glasnik Srca Isusova« i nađem zahvalnicu Srcu Isusovu. I prođem kroz selo, pa se dogovorimo, pa počnemo činit devetnicu Presvetome Srcu, u sredini sela, pred jednom kućom. Za devet večeri svi se seljani skupe, a ja pred njima molim iz knjižice: »Devetnica«, što ju preveo iz talijanskog fra. Rafael Barišić franjevac. I bili smo uslišani. Svud se mrlo naglo oko nas, a u našem selu više niko.

Hvala i slava Presvetomu Srcu u vijeke, što nas je pomoglo i obranilo od kolere.

Pisô dne 5. veljače 1894. M. Ž.

Vjesnik.

Najnoviji oprost molitvici k Presv. Srcu. — Sv. Zbor za Oproste podijelio je odlukom od 15. srpnja 1893. oprost od 100 dana, što se dobiva jedanput na dan, — a može se namijeniti i dušama u čistilištu, — za ovu lijepu i kratku molitvicu k Presv. Srcu:

Cor Jesu flagrans amore nostri,
Inflamma cor nostrum amore tui!

Hrvatski:

Srce Isusovo, goruće od ljubavi prema nam,
Užezi srce naše ljubavlju prema tebi!

Glasnici Presv. Srca Isusova. — Naš čedni Glasnik Presv. Srca Isusova — glasilo apo-

štolstva molitve* i pobožnosti k Presv. Srcu — nipošto nije sâm na svijetu; ima on lijep broj braće — 26. Svaki mu je bratac četovođa, koji vodi cijelu četu štovateljâ Srca Božanskog; jedan više, drugi manje. Poljski Glasnik n pr. vodi četu od 140.000 pretplatnika, Francuski 62.000, Irski (na engleskom jeziku) 44.000, Engleski (u Americi) 38.000, Njemački (u Evropi) 28.000, Engleski (u Evropi) 25.000, Engleski (u Australiji) 23 000, Španjolski (jedan) 16.000, Španjolski (u Kanadi) 15 000 Njemački (u Americi) 8.000, Kineski 3.240, Bretonski 3.000, Portugalski 1.461.

Osim pomenutih ima još trinaest Glasnika, kojima ne možemo točno označiti broja pretplatnikâ.

Namjena molitava i dobrih djela u ožujku.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Leona XIII.)

„Česta uspomena na darove Božje u slavi nebeskoj."

Dan danas sve napreduje: ne samo tvoja šljiva u vrtu, tvoj nježni, istom iznikli usjev na njivi, što ga svaki dan ideš gledati, kako ti napreduje; već i puška, kojom se ubijaju u ratu, nije im nikad dosta napredna: sve je ispravljaju i usavršuju. Napreduje, kažu, i obrt i trgovina, napreduje i škola i znanost; napreduje, ako ljudma vjeruješ, čitav svijet. Pa neka im.

*) Apoštolsto molitve ima sad 44 nadupravitelja 51.488 drugotnih središta i više od 20,000.000 članova.

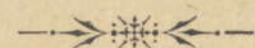
Ali u našem »*vijeku napretka*« — ovim se bo imenom ponosi XIX. vijek — napreduje li i spoznaja i ljubav Isusa Krista?? — Kamo sreće, kad iza dvanaest stoljeća ne bismo morali bolno uskliknuti sa sv. Ivanom Krstiteljem: »*Medju vama stoji onaj, kojega vi ne znate*« (Iv. 1, 26.) A tko to *stoji medju nama*, ako ne Isus Krist, kojino dan i noć kao sužanj prebiva u svetohraništu tolikih hiljada crkava širom svijeta? — Pa ljudi, *znadu* li za Isusa? — Oj! većim dijelom nezahvalni niti ne će da znadu za Isusa! Isus je Božanskom naukom i divnim svojim izgledom raspršio gustu tminu staroga poganstva; a gle ti sad našega današnjeg tobože »prosvijetljenog« svijeta! On si stvorio novo poganstvo, odurnije od staroga; obavio se novom tamom, crnijom od prijašnje. Ne će da *znade* za Isusa! Isus u preobilju milosrđa svoga otkrio u ovo zadnje vrijeme Božansko Srce svoje te ko samo hoće, može ga vidjeti, gdje sjaje poput žarkoga sunca; a nehajni svijet ne će da vidi ovo sunce Božansko, ne će da znade za Isusa!

A da li ga ljubi? — Kako će, kad ne će za nj ni da znade. »*Ljubav se ne ljubi! Ah! Ljubav se ne ljubi!*« uz gorke bi suze često vapidelo sv. Franjo asiski. Sličnim se riječima tužio i sam dragi Spasitelj bl. Margareti, otkrivši joj svoje trnjem ovjenčano Srce.

A ma zašto ljudi ne ljube preljubaznog Spasitelja? Ne ljube ga, jer ga *ne znadu.* A zašto ga *ne znadu;* ta lako ga je znati; zašto ne vide sunca, kadno ipak nijesu slijepi? Ne vide, jer neće jadni da ga vide; oni vole stisnuti očima, nego ih otvoriti

zrakama milosti Božje. Pa zašto n e ć e ljudi da ga vide, kad je Isus tako lijep i dobar; kad svjetlo njegovo raspršuje u srcu svaku tminu? Upravo zato ne će da ga vide, jer oni vole tminu, kao tat što voli noć; a tminu vole, dok vole grijeh! Tko voli grieh, taj ne će da znade za dragog Isusa, ne će da ga ljubi!

Ali Božanski je Spasitelj upravo za to očitovao Presv. Srce svoje, da bi ono u srcima ljudskim svladalo ljubav k tmini i grijehu; da bi ono svijet iznova dovelo k p r a v o j s p o z n a j i i ž a r k o j l j u b a v i **Spasitelja** svog. Molimo se dakle, osobito tijekom ovoga mjeseca, a u zajednici sa toliko milijuna članova apoštolstva molitve, da bi u nama i u svim ljudima s p o z n a j a i l j u b a v I s u s a K r i s t a sve to više napredovala, da bi Presv. S r c e I s u s o v o jednoć cijelim svijetom obladalo.

Podaj glasnik i drugima!

Gle veselog glasonoše! Slušajte ga pazljivo Baš danas će vam pokazati onako pravo, koliko dobro mogu učiniti čitatelji Glasnika, ako i drugima Glasnik saopće i preporuče. Nađeš li koga, dragi štioče, te ga nevolja bije, podaj mu ovaj broj Glasnika; govori mu o njem: pokaži mu »Blagodati Presv. Srca«. Tko zna, ne će li se Bog upravo tobom poslužiti, da pomogneš tome jadniku na duši i tijelu — za uvijek?

U njemačkom Glasniku Presv. Srca pripovijeda župnik ovo: »Neka seljakinja u mojoj župi već je 30 godina udata. Prvijeh 8 godina živjela je s mužem srećno i zadovoljno. Muž joj bio radin, miroljubiv i štedljiv, te se i za gospodarstvo brinuo: baš kako treba. Dugova nije imô nikakovijeh, pače si i nekoliko para prištedio — za crne dane.

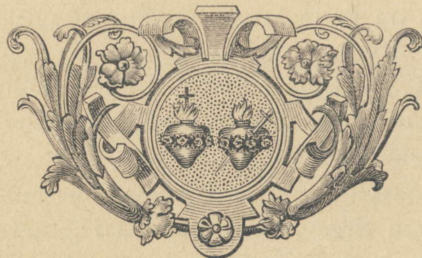
Ali poslije ovijeh 8 sretnijeh godina dođe 17 nesretnijeh. Muž se sprijatelji s lakoumnim ljudima, nauči se rakije piti i posta pijanicom. Rakija mu bila sve i sva, pa se ni za što drugo nije brinuo: niti za gospodarstvo, niti za ženu, niti za djecu. A sad eto svega zla, što u takovijem slučajevima dolazi: nemir, nevolja, bijeda. Nu najžalosniji su bili oni dani, kada je išao, da primi sv. sakramente. Poslije ispovjedi išao bi u gostionu, napio se i zbijao grdne šale, a sjutradan bi se pričestio. Napokon odluči, da će kuću zapaliti, sebe ubiti, a ženu i djecu prosjacima učiniti. I doista — on upali kuću, no vatra se naskoro utrne; htjede na drvetu, da se objesi, no grana puče. Premda su ga žena i djeca sveđer molila, ipak je bivalo sve to gore, dok najposlije u skrajnjoj nevolji i p o m o ć nadođe.

Pobožna jedna duša upozna bijednu ovu ženu sa Glasnikom Presv. Srca Isusova i pokaza joj broj, gdje druga jedna nesretna žena zahvaljuje Presv. Srcu, što joj se muž ostavio pijanstva. Nesretnica naša čuvši to ohrabri se ponešto, nadajući se dobru. Upiše si muža u apoštolstvo molitve, obavi sama za nj molitve i uteče se pouzdano Bož. Srcu Isusovu,

Bl. Dj, Mariji, sv. Josipu, sv. Antunu i sv. Ivanu. Sada bi s njezinim mužem bolje i to sve više i više. Rakije pije istina jošte, ali ne u krčmi; sasvijem je miran, nikomu ne čini zla, radi marljivo, vjerske dužnosti svoje vrši točno: i tako je cijela obitelj od propasti sačuvana.

Žena mu je čvrsta osvjedočena, da ovdje niti je tko pomogao, niti u opće mogao pomoći do Premilosrdnog Srce Isusova. Zahvaljuje se za to vruće Bož. Srcu Isusovu i ostat će zahvalnom, dok bude živa. Već je tomu 5 godina, što nije mogla da ispuni obećanje svoje i javno da se zahvali Presv. Srcu Isusovu, ne imajući za to zgodne prilike.

Još jedno i to srdačno moli, da se članovi apoštolstva molitve sjete njezina sina i muža, te mu isprose milost, da se sasvijem okani rakije.

Tisak Antuna Scholza u Zagrebu.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 5. Svibanj 1894. God. III.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima se u kuću donosi ili poštom šalje, 36 novč.

Proljetno cvijeće.

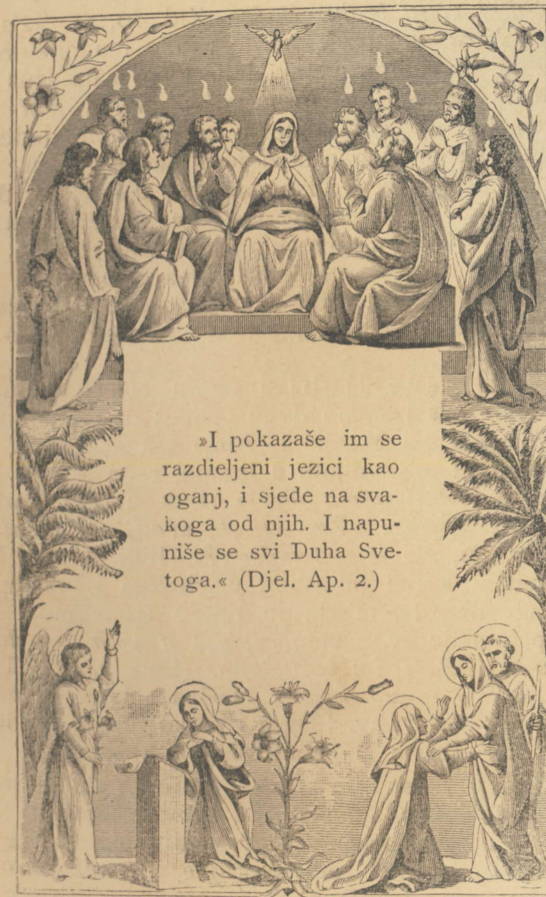
Gledao sam jednom sliku, istina, priprostu, no punu misli. Prikazala je uzvišeno otajstvo. Ružica je procvala, a na otvorenu vjenčiću ležalo djetešce prenježno, regbi iz ružice proniklo, i rumeni se listki privinuli usrdno uz blagolično dijete. Čitatelju dragi! ti znaš za tu ružicu i za to dijete. Ta preblažena je to Djevica, koju pozdravljaš u litanijama »Ružicom tajinstvenom« ili »znamenitom«; a djetešce, to je dragi Isus. Kad pogledaš pun usrdne i žive vjere u oči miloga djeteta Isusa, zar ti se ne čini, da pozireš u dno srca tomu djetetu, te da čuješ kako ti veli: »Čovječe! ja te ljubim, a ljubiš li ti mene?«

Za cijelo, ti se ne brojiš med one, koje je jednom tako gorko oplakivao sv. Franjo Asiski. Svetac ovaj

išao jednom za božićne sedmice po gradu Asisiju. Bio je odjeven na prosjačku, opasao se užetom i plakao tako silno, da je svakomu, koji bi ga god vidio, prodirao taj plač u srce. Onda će ga pitati: »Oče! zašto plačeš toli silno?« »Oh! — odvrati ugodnik Božji, — »kako da ne naričem, kad baš niko ne ljubi Betlemsko Djetešce; kad niko ne će, da uzljubi najveću ljubav.« Da bismo bolje upoznali tu najveću ljubav, a po tom ju sve više i više zavoljeli: to ćemo sada zaroniti u Srce Bož. Djeteta i u tom Bož. vrtu sabirat ćemo proljetne cvijetke krjeposti, što su već ondje.

Prava i živa ti je radost posmatrati oko nevina djeteta. Čini ti se, kao da gledaš plavetno jezero, kako se krijesi i kako se u njem odsijeva sunce: rekao bi, da pozireš do dna, da se gubiš u bistrini vodâ. Ili ti se čini, kao da gledaš gore na vedro nebo i rekao bi, da za onim nebeskim svodom ima što te sjeća prave tvoje domovine. Pa tako vidi i oko duševno sliku i priliku Božju u duši djeteta; sliku, kakovu je mogao samo Duh Sv. stvoriti kod krštenja u srcu djetinjem; sliku tako krasnu i divnu, kakve nijedan slikar ne naslika. Kako je krasno bilo istom Srce Bož. Djeteta? »Dijete,« govori sv. Hilarij, »sluša oca, ljubi majku, ne zna za to, da poželi bližnjemu zlo, ne goji zlobe niti mržnje, ne brine se za zlato i bogatstvo, ne poziri se, ne zna za laž ni za pretvaranje.« U tim riječima imaš i sve krjeposti, koje nalaziš u Srcu Bož. Djeteta.

Upitat ću te sad, reci mi: zašto leži mali Isus u tvrdim jaslima; zašto povijen u tanke pelenice, koje ga jedva štite od noćne studeni? zašto baš leži u štalici prezren od ljudi? zašto prolijeva iza osam dana nevinu svoju krvcu? zašto se poslije četrdeset dana dade prikazati u hramu? zašto bježi u Egipat a zatim opet tako dugo boravi skromno u Nazaretu? Dragi

»I pokazaše im se razdieljeni jezici kao oganj, i sjede na svakoga od njih. I napuniše se svi Duha Svetoga.« (Djel. Ap. 2.)

štioče! sve to već znaš iz zadnjega lista ove povijesti; Bož. Dijete ulazeći u svijet reče: »*Evo dogjoh, da učinim volju tvoju, Bože*« (Žid. 10, 5). »*Zakon je usrijed Srca moga*«. Tako je radilo i u cijelom svojem žiću svaki bogovetni dan, kako sâm Isus reče: »*Moja je hrana, da činim volju onoga, koji me je poslao*« (Iv. 4, 34). Da nema zraka pa ne jedeš i da ne piješ, ne bi mogao ni živjeti. Što je gladnu hrana, a žednu pilo, a zrak da možemo disati; to, dapače još mnogo više, bilo je Presv. Srcu Isusovu vršiti volju nebeskoga Oca. Da li, dragi čitatelju, i tvoje srce sluša Oca nebeskoga poput Srca Isusova? Ne treba da meni odgovoriš, već odgovori samomu sebi, ali iskreno i prostodušno i bez ikoje varke.

Dijete Isus ljubi i svoju Majku ljubavlju usrdnom. Slušaj samo dvije crtice; one će ti to dokazat. Kada su Marija i Josip iza tri dana, kako znadeš, opet našli dijete u hramu, reče Marija Isusu: »*Sine, šta učini nama tako?*« (Luk. 2, 48.) Tada odvrati Bož. Dijete: »*Zar nijeste znali, da meni treba u onom biti, što je oca mojega?*« (Luk. 2, 49). Možeš si pomisliti kojim miloskim pogledom i preljupkim i preblagosnim licem da je rekao spomenute riječi: »*I*«, pridodaje sv. pismo, »*sigje s njima i dogje u Nazaret i bijaše im poslušan*«. (Luk. 2, 51.) Tim je sv. Luka potpuno orisao ljubav Isusovu napram svojoj sv. Majci i sv. Josipu i toliko rekao, da iz toga može bogoljuban kršćanin učiti, dok žive.

Kad je Isusu bilo trideset godina, bila je jednom svadba u Kani Galilejskoj. A pozvan bješe i Isus i Marija i učenici Isusovi. Tad nesta vina. Marija, puna sućuti i smilovanja radi neprilike i srama zaručnikâ, saopći to svojemu Bož. Sinu. Isus doduše reče, da još nije došao čas njegov, ali Marija, uvjerena o blagosti i dobroti Bož. Srca, reče odmah slugama, da

učine štogod im reče. Pa što bi? Znaš sam; voda što je bila u šest sudova ili vrčeva, pretvorila se u najbolje vino — na zagovor Marijin. Ti ćeš dakle svakako veoma ugoditi Bož. Srcu, ako uštuješ Bl. Dj. Mariju, te ju poslije Isusa svim silama svojim uzljubiš.

»Dijete ne zna za to, da poželi bližnjemu zlo, ne goji zlobe niti mržnje«. Može biti da imaš svoju kuću; ako ne, misli si, da je imaš. Kad jedne kasne noći, dogješ s daleka puta kući svojoj i kucaš na vrata. Dotrče sluge, ali ti kažu, da nema za te mjesta više u kući; gledaj, gdje ćeš prenoćiti. Pred nosom ti zatvaraju vrata tvoje vlastite kuće, a tebe ostavljaju u tamnoj, mrkoj noći. Što misliš, ne će li ti uzavrijeti krv? može biti da u takom slučaju s tolike drskosti sluga tvojih i s ogorčenosti ne bi ni znao, gdje li si tad.

Nu gledaj Bož. Djetešce. »*Dogje u svoje*«, jer njegov je cio svijet, »*a njegovi ga ne primiše*«, (Iv. 1, 11), vlastiti njegov narod, Betlemićani ga odbiše. A Srce Djeteta Isusa, da li se srdi na Betlemićane? Pod nipošto! Gle, Bož. Djetešce pruža ruke za onima, koji ga odbiše. Opeta zatim hoće okrutni Irud, da ga smakne. Zato sad mora da bježi u daleku neprijateljsku zemlju. A Srce Djeteta Isusa zar je srdžbom uskipjelo? Dijete Isus plače — ali nad okrutnošću svojih neprijatelja! Srce Isusovo! kad ćemo ti biti slični u blagosti i ljubavi spram neprijateljâ!

Kratka pouka o pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu.

§. 3. Svrha ovoj pobožnosti.

12. Zašto je Bož. Spasitelj htio da uvede ovu pobožnost?

Na ovo nam pitanje odgovara:

1.) Papinsko pismo, kojim je bl. Margareta megju »Blažene« uvrštena: »*Da plamen ljubavi*, za koji Isus govori, da je *za to došao, da ga na zemlju donese*[1]) *većma uspiri.*«

2.) Riječi, koje je sv. Gertruda od sv. Ivana apoštola čula, da je Bog ovu pobožnost pričuvao za posljednja vremena, ne bi li se time iznovice uspirila ljubav u svijetu, kada jurve počine da gine i ohladni u ljubavi Božjoj.[2])

3.) Riječi, što ih bl. Margareti kaza sâm Spasitelj, kako ga je njegova velika želja, da ga ljudi savršeno ljube, na to potakla, da im objavi Srce svoje. Ovom pobožnošću posljednji put da kuša ljubav njegova predobiti kršćane ovih zadnjih vjekova predstaviv im prijedmet i sredstvo tako zgodno, da ih ljubežljivo potakne na ljubav pravu;[3]) ne bi li time predobio što veći broj vjernih sluga, savršenih prijatelja i skroz zahvalne djece.[4])

13. Koja je po tom svrha ovoj pobožnosti?

Svrha je, da štujemo i da se klanjamo ovomu Srcu, koje je neizmjerno vrijedno svakoga klanjanja i štovanja; da ga pouzdano zazivljemo i s ljubavi ga nasljedujemo: pa sve to u duhu ove pobožnosti.

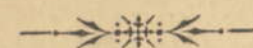
14. Koji je to duh ove pobožnosti?

Duh ove pobožnosti jest: da nas prilika Srca Isusova potakne te mi promatramo i promišljamo neizmjernu ljubav Spasiteljevu i sva dobročinstva, što potječu iz ove ljubavi; da se po tom i u našem srcu ljubav uspiri, i tako srce i dušu si krjepko potaknemo, da mu savršenom ljubavlju i dobrim djelima nadoknadimo uvrede, što nezahvalni ljudi hlad-

[1]) Luk. 12, 49.
[2]) Sr. »Devet Služba Presv. Srcu Isusovu«. Sarajevo. 1892. str. 44.
[3]) »Devet Služba« str. 48. — List bl. Margarete 128.
[4]) List 134.

noćom i grijesima nanose dragomu Spasitelju, osobito u presv. oltarskom sakramentu.

»Nježna zahvalnost za toliku ljubav Isusovu; srdačno kajanje za toliku našu nezahvalnost i velika bol zbog tolike nezahvalnosti drugih ljudi; djelotvorna želja štovanjem i ljubavlju za to zadovoljiti: ova tri čuvstva moraju da rese svaku dušu, koja goji pravu pobožnost prema Srcu Isusovu, piše jedan veliki štovatelj Presv. Srca Isusova.[5]) Ili, kako jedan drugi veli: »Svrha ove pobožnosti jest: uzvraćati Isusu ljubav, i to tim više, što manje haje svijet za njega.«[6]) U kratko, svrha ove pobožnosti jest: »uzvraćati Isusu ljubav i s toga revnovati, da sažaljenjem nadoknadimo za tvrda srca ljudska«.[7] Ili kako bismo još mogli reći: Svrha pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu jest: da vratimo Isusu ljubav za ljubav njegovu neizmjernu, i da mu tom ljubavlju nadoknadimo nemar i nehaj tolikih ljudi, koji ga ne ljube.

Loreto ili kuća Presv. Srca.

I.

Što se god odnosi na Presveto Srce Isusovo i na neizmjernu ljubav njegovu, i što je god iole u savezu s njime: sve je to bez sumnje milo i drago onima, koji štuju Presv. Srce.

Kako dakle da se pravi štovatelj Bož. Srca nikad ne bi pitao: gdje je ono mjesto, u kome je Presv. Srce zakucalo? I gle, mašta će ga prenijeti preko brdâ i dolinâ, preko mora i zemalja, čak onamo u Nazaret, u kućicu, gdje je Bl. Gospa po Duhu

[5]) Borgo »Devetnica«.
[6]) Schmude D. I.
[7]) Isti.

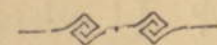
Svetom začela blagoslovljeni plod utrobe svoje; gdje je Sin Božji veći dio svog vijeka — od svojih 33 barem 23 godine — proživio. Oh kako je plamtjelo Srce njegovo od ljubavi prema neharnome svijetu u onoj siromašnoj kućici!

Zaista, kad bi bio ondašnji svijet slutio, koliko blago krije u sebi ona tesarova kućica u Nazaretu: rimski bi car Tiberij sašao sa zlatnoga svog prijestola i uputio se u Nazaret i čitav bi svijet sve do zadnjeg roba pošao onamo, da se pokloni Sinu Božjemu, koji tako skromno megju njima boravi.

No uzalud bi tražio ono svetište u sadašnjem Nazaretu; tuj ga nema više. Poleti zato opet u duhu preko brdâ i dolinâ, pa vidi Angjele, kako leteći po zraku sv. kuću na rukama nose. Sv. kuću hitro nose, a k zemlji hitaju hrvatskoj. Tamo na Trsatu polagano će ju spustiti, da tude u miloj nam domovini otpočine, dok se po naredbi Božjoj opet ne digne, da ode u čarobnu Italiju.

A sada gle, zašto mi svoj pogled upravljamo k ovoj sv. kućici: 1) jer je to svetište Bogom odabrano, da u njemu otpočne kucati Presv. Srce Isusovo; 2) jer je upravo Hrvatsku svojim posjetom počastilo i bi reć posvetilo; 3) jer su baš sada oči svih Hrvata, dapače svih Slavena uprte na ono mjesto, u kome se darežljivošću slavenskih naroda u velebnom hramu loretskom, u kojem je sada sv. kuća, diže krasna kapelica u čast našim sv. apoštolima sv. Ćirilu i Metodu; 4) jerbo će se 10. prosinca ove godine ispuniti 600 godina, otkako je sv. kuća u Loreto prenesena. Toga radi slavi se u Loretu kao jubilarna godina, a mnogi će bogoljubni štovatelji Majke Božje iz svih krajeva svieta hodočastiti k sv. kući. Da bi pako što sjajnije bilo ovo hodočašće na slavu Božju i svete obitelji, sv. Otac Leon XIII. 23. siječnja 1894 podijelio je potpun oprost u

obliku jubileja svima, koji će od prve nedjelje adventske ove godine do nedjelje Presv. Trojstva slijedeće godine tri puta pohoditi crkvu Loretsku, tude se Bogu pomoliti na nakanu sv. Oca, jedan put postiti, ispovjedit se i pričestit, te napokon milostinju udijeliti. Mimo to dopustio je sv. Otac, da u čas prije spomenuto doba svi vjernici, moleći litanije Lauretanske mogu zadobiti oprost od 7 godina, jedan put na dan, a potpun oprost, ako litanije Lauretanske svaki dan u mjesecu izmole i još se ispovjede, pričeste i pomole na nakanu sv. Crkve.

Sveta kuća u Nazaretu.

I.

Premda i u Jerusolimu pokazuju kuću, gdje je Majka Božja proživjela mladost svoju: to je ipak, kako svjedoči više papa, po bogoljubnoj predaji u Nazaretu bila ona sveta sobica, u kojoj bi Bl. Dj. Marija bez grijeha začeta i u kojoj se ona rodila. U očinskoj kući u Nazaretu pripravljala se Bl. Djevica na preveliko otajstvo, što se u njoj imalo ispuniti. Ona je boravila u ovoj kući u Nazaretu, kad ju za molitve pozdravio arkangjeo Gabrijel kao »*milosti punu*«; tu je Presveta Djevica začela u svojoj prečistoj utrobi Spasitelja svijeta. U ovome svetištu hranila je ona poslije povratka iz Egipta svoga jedinorogjenca i ovdje je oćutjela slasti, kakovih nijedno drugo materinsko srce osjetilo nije. Ovdje »*bijaše Isus poslušan*« Josipu i Mariji (Luk. 2, 51.); ovdje življaše Majka Božja sa svetim svojim zaručnikom i s malenim Isusom u siromaštvu i u neprestanome radu; ovdje pred očima Marijinim »*Isus*

napredovaše u mudrosti i dobi i milosti kod Boga i ljudi« (Luk. 2, 52.). Odavle pogje Isus k Ivanu, da se krsti u Jordanu, te bi se i kasnije jedan ili drugi put ovamo svratio, da naviješća riječ Božju i da tvori čudesa milosti na onim mjestima, gdje se bijaše odgojio.

Eto, kako je kuća Nazaretska pravo svetište Božanstva, te nema mjesta na širokome svijetu, koje bi Božje oko tako k sebi privlačilo kao što ova čedna kućica Nazaretska: sveto prebivalište Sinu Božjemu.

Nije li odista ova skromna kućica natkrilila slavu škrinje starog zavjeta? U škrinju starog zavjeta položio je Bog kao zaloge ljubavi svoje: dvije kamenite ploče sa 10 zapovijedi svojih, palicu Aronovu i nešto mane, čudesne hrane, s neba. No u ovu milu kućicu smjestio je najdragocjeniji zalog svoje ljubavi, Sina svoga jedinoga, pravi kruh nebeski; u ovoj je kućici procvala ne palica Aronova, već kud i kamo većim čudom djevičanska šibljika iz stabla Jesejeva — cvijetom rajske miline; u ovoj je kućici prstom svojim napisao Bog novi zakon, ne na tvrde kamenite ploče, već u Preslatko Srce ljubljenoga Sina svoga.

Budući dakle ova kućica s toliko razloga tako sveta, zar je onda čudo, što su je kršćani sve od početka kršćanstva visoko cijenili, sveto držali i na svaki način štovali?

Svatko znade, da su kršćani prvih triju stoljeća imali podnositi okrutnih progonstva. Onda dašto, kad su ih tražili na smrt, nijesu mnogo mislili na hodočašća u tugje, opasne krajeve, kad su jedva i doma živu glavu nosili. Nu uza sve to imamo svjedočanstva od najstarijih vremena, da su kršćani i onda pohagjali sveta mjesta, ma da su im najveće pogibelji prijetile. Megju ovim hodočasnicima nalazimo i najslavnija imena; kanoti u 1. stoljeću sv. Dionizija Areopagitu, u 3. sv. Aleksandra Kapadočkog, Firmilijana Cesarejskog i sv. Nikolu biskupa.

Ali tek što se vatra progonstva pod miroljubnom vladom Konstantina Velikoga ugušila, već se i revnost za pohagjanje svetih mjesta, koja je poput iskre u pepelu dugo tinjala, na jedanput raspali. Sv. carica Helena, mati Konstantinova, zaputi se sama g. 326. u Palestinu, prem joj je bilo već 80 godina; a svatko zna, kako je ona našla dragocjeno drvo sv. Križa i podigla veličanstvene hramove kako nad sv. grobom tako i na maslinskom brdu.

No nije se zaboravilo niti na Nazaret; krasna crkva obuhvaća i čedni stan Bl. Gospe. Zidovi one crkve bijahu od umjetno izklesanog mramora; njeni vitki, ukusni stupovi, bogat pod: sve je to doprinijelo, te se pomnožala krasota i sjaj one zgrade, kojoj na pročelju bijaše uklesano u mramor: »*U ovom je svetištu temelj udaren spasu svijeta*«.

Sv. Jeronim, velik dio života svoga proživjev u sv. zemlji, nije mogao propustiti, a da se Bogu ne pokloni pred ovim oltarom, podignutim na zidovima gdje je »*Riječ tijelom postala*«. Čujmo istoga Sveca, kako sav ushićen kliče: »Ići ćemo u Nazaret i vidjet ćemo u pravom smislu riječi: cvijet Galilejski«. U svome pismu na sv. djevicu Eustokiju pripovijeda, kako je blažena Pavla pohitjela u Nazaret, gdje se Spasitelj othranio.

Ne bismo našli ni kraja ni konca, kad bismo htjeli da navedemo imena tolikih pobožnih hodočasnika, koji se u srednjem vijeku povedoše za slavnim predšasnicima svojim.

Kadno Saraceni i Turci koncem 12. i početkom 13. vijeka osvojiše sv. zemlju, umanjiše se istina sv. hodočašća, no sasvim prestala nijesu. Jer baš onda sv. Franjo Asiški, goreć od želje da prolije svoju

krv za sv. vjeru, preplovi more, da vidi sv. stan Nazaretski i druga mjesta odlikovana otajstvima Spasiteljevim (1213). God. 1252. sv. Ljudevit, kralj francuski ne htjede se rastati od ovih mjesta tako milih bogoljubnoj duši, a da prije ne udovolji svojoj pobožnosti. Tek što s daleka opazi kućicu Bl. Djevice, sjaši on s konja, klekne na zemlju, i tako iskaže čast sv. kući, i pozdravi milu svoju Gospu.

Uzalud nastojahu templari (božjaci), ti junački vitezovi, da uzdrže nasrtaje neprijatelja imenu kršćanskomu; doskora im uzmanjka pomoć uslijed raskola, što opustoši Evropu; grad Tripol bi osvojen, grad Ptolemaida pade. Sve bi uništeno ognjem i mačem; a kršćanska vjera ucviljena morade se povući s onih mjesta, gdje bijaše nikla (g. 1291.).

Marija jest Majka od Utočišta.

§. 2. Naziva se ovim imenom Marija, jerbo ima krjepost od **mogućnosti** za pomoći nas.

Najprvo, koliko poradi prve krjeposti, to jest, mogućnosti, promislimo, ima li se Marija nazvati imenom majke od utočišta?

Ako majci Crkvi vjerujemo, dvoumiti od toga ne možemo; zašto bo ona ista nju naziva: »*Djevico moguća*«. Pravo doisto i dostojno; jerbo je ne samo *moguća*, nego i *premoguća*.

Vidjet ćemo istinu ovu razboritije u prilici. U jednom dvoru kraljevomu, tko je kod kralja mogući? Nije li oni, koji je izvrstnosti veće i dostojanstva većega? navlastito pako, ako je još što u rodu s kraljem. Takovi ako za koga osobitu koju milost zaprosi, veli sv. Ivan Zlatousti, odgovorit će kralj njemu: »Za ljubav tvoju neka bude; a inače ne bih dopustio«. — Budući ovo istina, promislimo sada: nahodi li se

tko u dvoru kralja nebeskoga, koji bi veće uzvišenosti, iliti izvornosti i većega dostojanstva bio, nego Marija? A što rekoh većega? Nitko se s njime ni porediti ne može; koju isti zaručnik nebeski u pjesmah Salomunovih čudnovato uzvisuje, ovako govoreći na pogl. 6. »*Jedna je golubica moja, izvrsna moja, jedna je i odabrana*«. Čudnovate, o zaručniče nebeski, hvale! Kako je jedna, ako je odabrana, budući da odabranje biva izmegju mnogih, oli barem izmegju dvojice? Odgovara zaručnik: »*Odabrana kao sunce*«. Odabranje ovo jest odabranje osobito; ne kano jednoga izmegju drugih jednakih i priličnih; nego kaono jednoga i samoga, koji nema jednaka, kano sunca izmedu zvijezda. »*Odabrana kao sunce*«; jedno je sunce; jedna je Marija, odabrana kao sunce. Tako i Ruperto opat govori: Marija jedna i odabrana; jer niti megju angjeli, niti megju ljudma imadijaše, niti sada ima, niti će imati stvorenja prilična sebi. Ona je kći Adamova; ali jedna, i sama bez grijeha istočnoga začeta. Ona po naravi u materinskoj utrobi malena; ali jedna i sama jurve u začeću umjetna i razuma puna. Ona djevica; ali jedna i sama s neoskvrnjenim cvijetom djevičanstva svoga plodna. Ona mati; ali jedna i sama *netaknuta*, iliti *neuvrijegjena;* prije poroda, u porodu i poslije poroda vazda Djevica. Ona životom rastavljena i sama izmegju djece Adamove ne od gorke smrti, koja po grijehu na svijet došavši ranom istočnom ranjene smiče; — nego od preslatke ljubavi i preužgane želje, da se sa Sinom svojim sastane. Ona u grob unesena; ali jedna i sama u njemu, kanoti u slavnoj materinoj utrobi, na novi i vječni život preporogjena, u raj uznesena i na desnu Sina svoga uzvišena. Ona da jednom riečju svekolike izvrsnosti nadvisujućom rečem: ona jedna i sama Bogorodica; jedna i sama odabrana kao sunce.

Kolika se u ovoj jednoj riječi uzvišenost uzdrži, kako je dostojanstvo Bogamaterinstva, kakva je ona Mati: tko bi nam dostojno ukazati i istumačiti mogao? Ako sv. oce i naučitelje upitamo, na mjesto sviju sv. Eukerio, Biskup Avrelijanenski odgovorit će nam: »*Pitate, kakva je mati? Pitajte prvo, kakav je sin*«.

Mjera dakle dostojanstva Bogorodičina jest dostojanstva upućena Sina Božjega, Sina Marije. Ali koja će stvorena pamet dostojanstvo Sina Božjega izmjeriti i njegovu visinu dokučiti? Doista ne može nijedna. Što ćemo dakle sada reći, nego što sv. Bernardo govori: »*Niti je veći megju sinovi roditi se mogao, niti veća megju materami*«; jer, kako veli sv.

Toma naučitelj, kako ne more ništa bolje od Boga biti, tako ne može biti veće dostojanstvo od dostojanstva Majke Božje.

Na dva pako načina Bogomaterinstvo procijeniti možemo. Prvo, koliko poradi izvrsnosti od naravi. Drugo, koliko poradi izvrsnosti od milosti. Ako Bogomaterinstvo procijenimo koliko poradi izvrsnosti od naravi, imamo reći, da je čudesno njezino dostojanstvo. Zašto bo budući, da je Sin Božji put čovječansku od nje uzeo, slijedi, kako scijeni Vega i drugi veliki bogoslovci, da je megju njima pravo rodstvo, t. j. da je ona u prvomu koljenu s Bogom kanoti Mati sa sinom svojim i mnogo većma, nego koja druga, budući Sin Božji od nje same uzeo na se tijelo čovječansko.

Ako pako Bogomaterinstvo procijenimo koliko poradi izvrsnosti od milosti, slijedi takogjer da je i na ovi način njezino dostojanstvo zaradi ovoga s Bogom rodstva čudnovato; da ima oblast osobitu na dobra Sina svoga, da je njoj udijelio Bog veće milosti i darove nego svemu stvorenju. I uzrok jest, zašto bo, kao čovječanstvo Isukrstovo ujedinjeno s Kipom iliti sopstvom (osobom) Isukrstovim primilo je od njega darove, koji su se pristojali takvomu čovječanstvu koliko uzvišenu i ujedinjenu s kipom Sina Božjega, dapače koji bi čovječanstvo uzvisili i dostojno učinili, da se s kipom Sina Božjega ujedini. Po isti je način Gospodin Bog Djevici Mariji dao sve darove i krjeposti, koje su se pristojale takovoj Majci Isukrstovoj i zaručnici Božjoj. Otkuda iz ove istine: Marija je mati Božja, slijedi ova: Marija je dakle izvrsnija od sviju angjela; Marija je Mati Božja, Marija je dakle presveta i prečista. Marija je Mati Božja; niti je dakle mogućije što, kako veli sv. Bernardin, niti mudrije Bog učiniti mogao, nego je ovo što je u Djevici učinio. I zato njezin bogoljubni

sluga Anselmo sveti dar Bogomaterinstva i dostojanstvo procjenjujući ovako k njoj uzdiše: »*O Djevo, ništa nije s tobom jednako; štogod se nahodi, ili je svrhu tebe, ili je pod tobom; svrhu tebe je sam Bog, pod tobom je svekoliko, što Bog nije*«.

Ako li je dakle oni mogućiji u dvoru kraljevskomu, kako ozgor rekosmo, koji je veće izvrsnosti, većega dostojanstva i u rodu s kraljem; nije li Djevica, Majka kralja nebeskoga, ne samo m o g u ć a, nego i p r e m o g u ć a, t. j. najmogućija od sviju gragjana nebeskih? I što samo rekoh, da je najmogućija?

Ime ovo ne ukazuje nam potpuno i izvrsno, koliko je njezino mogućstvo; jer budući da mjera njezine izvrsnosti i dostojanstva jest izvrsnost i dostojanstvo Božje, uslobodimo se reći, što reče sv. Ivan Damascen o izvrsnosti njezine govoreći: »*Toliko je moguća Djevice molitva, koliko je moguć isti Bog po zapovijedi svojoj*«. Koliko je moguć Bog? Jest svemoguć; dakle i molitva Marije jest svemoguća. Bog je svemoguć po naravi i zapovijedi; Marija je svemoguća po milosti i molitvi. Niti je čudo, jer ako sv. Pavao govori: *Sve mogu u njemu, koji me jači*; i ako je, što Teodoreto biskup veli, molba svakoga pravednoga jedno m o l b e n o s v e m o g u ć s t v o molitva, rekoh, svakoga pravednoga, to jest sluge Božjega, nije li i vele većma molitva kraljice nebeske Majke Božje m o l b e n o s v e m o g u ć s t v o iliti m o l i t v a s v e m o g u ć a? I zato, ako ona štogod ushtije za nas prositi, i njoj će tako rekavši odgovoriti onako kralj nebeski, kako kralj Salomun odgovori majci svojoj: »*Prosi, Majko moja, jer nije moguće, da odvratim lice tvoje*«, to jest, nije moguće, da tebi uskratim, što prosiš. Kano da bi rekao: molitva je tvoja svemoguća. Ali zašto: zašto bo je molitva m a j k e: »*Prosi, majko moja*«!

Kanižlić.

—◇—◇—

Mučenica za sv. čistoću.

Ana de Rosa, tako je ime djevojci napuljskoj (iz grada Napulja u južnoj Italiji), koja umrije istom 12. rujna prošle godine (1893.) kao mučenica za sv. čistoću. Prosta roda, koliko lijepa toliko krjeposna, a koliko siromašna toliko i zadovoljna sa svojim staležem i odana Bogu, življaše ona, već od devet godina bez mile majke, u mračnoj sobici sa iznemoglim starim ocem, sestrom Assuntom i jednim bratom. Bilo joj osamnaest godina.

10. rujna primami ju jedna opaka ženskinja u svoj stan, gdje zlosretni jedan vatrogasac htio da joj gnjusno pogazi bijeli liljan sv. čistoće. No ona prijegorom prvih kršćanskih mučenica odriješito izjavi »*Umrijeti, — ali ne uvrijediti Boga, ne oskvrnuti svoje čistoće.*» Napasnik pobijesni i tako ju nemilo udaraše šestoperom, dok se ona ne sruši. Već iza dva dana, 12. rujna, podleže ozledi u bolnici zvanoj dei Pellegrini.

Pogreb bijaše pravo slavlje njezina mučeništva. Mrtvačka je kola vuklo osam konja; pred njima igjaše 21 redovnik pjevajući psalme, a pratila ih čitava četa vojnika i povorka djevojčica u bjelini. Narod burnim pljeskanjem davao oduška svomu oduševljenju, a s balkona padalo silno cijeće. Kud bi prolazio sprovod, sva bi zvona zvonila. Kad stigoše k stolnoj crkvi, sam kardinal-nadbiskup u velikoj pratnji dočekao mrtvo tijelo mučenice i blagoslovio ga po običaju. Napulj odavna nije vidio ovako slavnoga pogreba. A kako tek mora da je dragi Spasitelj dočekao ovu mudru i vjernu djevicu, kad njegovo Božansko Srce toliko miluje one, što su čista srca!

Ugledala se naša omladina u ovaj primjer kršćanskog junaštva slabe djevojke i crpala iz Srca

Isusova snagu za očuvanje najljepšeg si uresa: svete čistoće!

«*O kako je lijep čist naraštaj . . , jer je besmrtan spomen njegov, i u Boga i u ljudi priznat.*» (Mudr. 4, 1.)

Blagodat Presv. Srca Isusova.

Jedina mi bijaše želja — piše učiteljka iz Slavonije — stupiti u samostan; nu jer mi je to radi obiteljskih okolnosti nemoguće bilo, odlučih, da se upišem u III. svjetovni red sv. Franje. I već sam primljena bila u isti red, te mi javljeno, da dogjem na sv. ispovijed, pričest i upis; kad eto ti najednom opet novih neprilika.

U toj nevolji utečem se devetnicom po Bl. Dj. Mariji Božanskome Srcu Isusovu i ujedno obećah u Glasniku se zahvaliti — budem li uslišana.

Pošto mi je molba, netom dovrših devetnicu, uslišana, to se Bož. Srcu Isusovu i Bl. Djevici Mariji na primljenoj milosti od srca zahvaljujem.

Ruka Božja.

Bilo god. 1848., kada ban Jelačić i knez Windischgraetz opsjedali buntovni Beč. Buntovnici u pregragjima sa prozora pucali na vjerne carske vojnike. Jedan taki buntovnik, sveučilišni gjak, stajao kod prozora — i pucao.

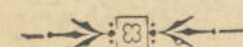

Imao on veoma bogoljubnu majku; njoj se na žao dalo, što joj sin zaveden od zlih drugova, ovako dušu gubi. S pravom se ona poboja, da će joj dijete u tom okršaju zaglaviti; a onda kuda mu duša? Zato će pobožna mati uzet jedan kip Majke Božje i stavit ga na prozor, otkle joj sin pucao: ne bi li ga očuvala Bl. Dj. Marija.

Ali sin, koji već ni u što ne htjede da vjeruje, pa ne znajući što će mu ovaj kip, dapače misleći da će mu samo smetati, te ne će iz prozora slobodno

moći da cilja: s prezirom pograbi taj kip i u sobu ga natrag odnese.

No na žalost, netom se vratio na prozor, već ga ubojito zrno pogodi usred čela, — a on s mjesta mrtav se sruši.

Srce Isusovo — sigurno utočište.

Najbolji liječnik.

Jedna gospoja piše: »Mojemu čovjeku dva puta pala kap, te je sâm liječnik suvišnim smatrao svaki lijek. Već se činilo, da mu nema više pomoći.

U toj velikoj stisci obratih se Presv. Srcu Isusovu obećav, da ću svaki dan izmoliti litanije Presv. Srcu, a ovaj dogogjaj, budem li uslišana, objelodaniti u Glasniku Presv. Srca Isusova. Hvala i slava Preslatkome Srcu! Moj se muž za dva dana tako oporavio, da je gotovo već iz kreveta ustati mogao.

Vjesnik.

— **Kineski Glasnik Presv. Srca Isusova.** U »nebeskom carstvu«, kako Kinezi vole zvati svoju državu, ima u Šang-haj-u isusovački zavod, gdje revni vjerovjesnici uspješno rade. Blizu Šang-haj-a, u Cikavej-u osnovaše zvjezdarnu, a u crkvi svojoj u Šang-haj-u namjestiše orgulje, što ih sagradio jedan redovnik D. I. Piskovi tih orgulja nijesu od mjedi ili od drva, nego od bambusa (trskovače). A glas

tim neobičnim orguljama, pišu, da je tako milozvučan, te se ni u Evropi nije čuo ljepši; iz onih nježnih pisaka da proizlaze zvuci regbi nadnaravni, angjeoski.

U istome zavodu pokrenuše Isusovci god. 1887. Kineski Gasnik Presv. Srca Isusova (Seng-sin-pao), za sve vjernike, što živu razasuti po ogromnom onome carstvu. Ovaj list ima više od 3.500 pretplatnika. Urednik mu je o. Lovro Ly D. I. rogjeni Kinez. Mi smo uvjereni, da se tamo, gdje se jednako motri nebo, a iz trskovače umiju proizvesti glasovi rajske miline: znade i prekrasno pisati o suncu i raju srdaca naših — o Presv. Srcu Isusovu.

Namjena molitava i dobrih djela u svibnju.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Leona XIII.)

„Sjaj službe Božje".

Ljudi nekoga sela ne imajući crkve znali bi reći: naše je selo poput ruže bez mirisa. A sagradiv crkvu govorili bi: sad nam je selo kano mirisava ruža.

Jest, svaka je crkva poput nebeskoga vrtića, puna miomirisnih ružica. Ili reci der, nije li te nikad obuzelo čuvstvo neke rajske miline, kad si na veliki blagdan u crkvi pobožno se molio, a sve oko tebe živo te podsjećalo, da si pred Bogom svojim? Kada misnik u svečanom ruhu, u povorci pobožnih podvornika službu čini na oltaru bogato nakićenu i rasvjetljenu; kada se bijeli oblaci miomirisna tamjana u vis dižu miloduhom svojim napunjajuć cijelu crkvu; kad orgulje milozvučno sviraju a djeca poput angjela krasno pjevaju; kada sav kršćanski puk u dupkom punoj crkvi na koljenima Bogu iz dna duše vapi: nije li ti

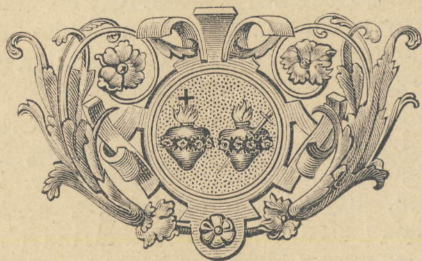
se onda pričinilo, da to kud i kamo više mora da razveseli Srce Oca našeg na nebu, nego li nama što se srce razigrava, dok nam se oko pase na najljepšoj rumen-ružici?

A što takom prigodom ti osjećaš u srcu tvome, to ćute s tobom i nebrojeni drugi kršćani; to kadikad ćute i oni, što nijesu u krilu kat. crkve: krivovjerci i nevjernici. Za potvrdu mogao bih ti navesti ne jednoga inovjerca, koji došavši u Rim i vidjevši tamo divne upravo obrede kat. Crkve, nije mogao a da ne izjavi: Crkva, koja ima takvo bogoštovlje, mora da je prava i sveta. A posljedica tomu bila, da i on prigrlio sv. vjeru katoličku.

I doista, sâm je Duh Sv. vodio Crkvu, kad je ova uvela i naredila bogoštovne obrede, koji znamenuju i razjašnjuju duboka otajstva sv. vjere naše. Sv. Terezija, uvjerena o toj istini, reče jednom: Ja bih rada dala i život svoj za obranu ma i najmanjega obreda sv. matere Crkve.

Zašto dakle ne bismo i mi štogod barem doprinesli za sjaj službe Božje? Ne reci mi: za to neka župnik brigu vodi! Ne, dragi čitatelju, i ti možeš — a donekle — i moraš štogod doprinesti za sjaj kuće i službe Božje. Tà zar ne bi kadikad mogao koji novčić prištedjeti za crkvu svoju? Ne bi li koji malen darak mogao doprinesti u posebnu koju crkvenu svrhu? n. pr. da se umnoži vanjski sjaj svibanjske pobožnosti. Ali svakako možeš barem vladanjem svojim u crkvi pokazati, da ti je crkva mjesto sveto. Kad unideš n. pr. u crkvu, ti se bogoljubno poškropi sv. vodom i prigni desno koljeno duboko do zemlje pred presv. sakramentom. Idući k sv. pričesti ti se ne stidi, već pobožno sklopi ruke na prsima; evo i to su obredi sv. Crkve. Dvoriš li pako svećeniku kod oltara, ili pjevaš ili si pače crkvenjak: onda imaš prekrasne prigode točno i po-

božno vršeći si dužnost povisiti sjaj kuće i službe Božje. Molimo zato u ovome mjesecu Bož. Srce Isusovo, da nam svima navlastito pako službenicima sv. Crkve, udijeli revnost za sjaj kuće i službe Božje. *Domu tvojemu pripada svetost, Gospode!* (Ps. 92, 5).

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 6. Lipanj 1894. God. III.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima se u kuću donosi ili poštom šalje, 36 novč.

Pjesma Srcu Isusovu.

U slavu svetog Srca
Nek jekne pjesme glas,
I nebu, zemlji javi:
Tko ljubi, brani nas.
Nek hvaljeno i slavno
U svaki bude čas
To divno, sveto Srce,
U kom je jedin spas!

O Srce probodeno,
Ti nosiš znamen drag;
To ljubavi je tvoje,
A mojih gr'jeha trag.
Nek hvaljeno i slavno
itd.

O Srce, tebe mori
Plam ljubavi i žar;
O daj mi tvoju milost,
Iz tvoga Srca dar.
Nek hvaljeno i slavno
itd.

O Srce Isusovo,
Čuj želju srca mog,
Daj i men' mali stanak
U sr'jedi Srca svog.
Nek hvaljeno i slavno
itd.

U rani tvoga Srca,
Tu tražim pokoj svoj;
Il sretan ili b'jedan,
Ja kličem zemlji svoj:
Nek hvaljeno i slavno
itd.

I kad ugasne oko,
Kad zadnji bijem boj;
O Srce Isusovo,
O daj, da budem Tvoj.
Nek hvaljeno i slavno
itd.

(Aleksander Anet.)

Još dva cvjetića.

Preljuta jednom bila zima. debeo snijeg prikrio cijelu zemlju; no uza sve to u jednom gradu imala biti večernja zabava. Sa sviju strana jurile onamo kočije. Izišav iz jedne takove kočije neki gospodin protura se do njega sirotica žena s djetetom u naručaju moleći za milostinju, ali — ona bi odbijena. Na toj se zabavi igralo i plesalo i pjevalo više ura. Napokon glazba umukne, zabava se svrši, a gosti se počeše razilaziti. Čujder samo, što se sad dogodilo. Onaj isti gospodin izišav iz dvorane udari na ulici o nešto nogom. Bila to ona siromašna žena, koja se eto s djetetom smrzla. Ej, dragi čitaoče, sad možeš bar donekle pojmiti žalost, što ju ćutjelo Bož. Srce Isusovo, kada sv. Josip i Bl. Dj. Marija tražiše konak u Betlemu, a nigdje ga ne nagjoše. »*Nije im bilo mjesta u gostionici.*« (Luk. 2, 7.) Dakako, Isus bio siromašan, Marija i Josip bili siromašni, a za siromake *ne ima* u svijetu *mjesta.*

Daleko, daleko od tvoga zavičaja, mili čitatelju, vladaše jednom plemeniti kraljević u velikom sjaju i bogatstvu. Čuvši on, kako mu ljuta nevolja bije podanike, žao mu bude

nevoljnikâ, pa ostaviv dvor oca svoga otputi se k ovim bijednicima. Tuj proživje više no trideset godina tješeći jadnike i bodreći ih primjerom svojim, eda bi ustrpljivo snosili siromaštvo svoje.

Ti znadeš, dragoviću moj, ovoga kraljevića. To ti je Isus Krist, koji ostaviv kraljevski sjaj i bogatstvo uze na se siromaštvo i golotinju. Kako je Isus bio siromašan, lijepo ti se pripovijeda u sv. evangjelju. Četrdeset je dana prošlo od poroda Isusova. Tada Marija i Josip donesu dijete u hram jeruzolimski, te po zakonu žrtvuju: *dvije grlice ili dva golubića.* (Luk. 2, 24). Nijesu se stidjeli pred svijetom pokazati, da su siromasi, ni Isus, a ni Marija. A tek u Nazaretu, koliko je siromaštvo vladalo! Gotovo sav svoj život sprovede Isus u siromašnoj tesarskoj radionici, pa su ga držali *sinom Josipovim* (Luk. 4, 22), koji je bio tesar. Pa kolikom je ljubavi prigrljao uz siromaštvo za sve ono vrijeme, dok je javno naučao! Jednom je išao Gospodin sa svojim učenicima kroz usjeve. Učenici bijahu gladni, a nijesu imali, što bi jeli; ta i njihov Božanski Učitelj bijaše siromašan. Tada oni počeše trgati klasje i jesti, da si glad utišaju (Mat. 12, 1). Pa kada je Isus po vas dan puku propovijedao i čudesa svake ruke tvorio, a u večer htio, da otpočine: ele tada onaj, čiji je vasioni svijet, ne bi našao mjesta, što bi mogao svojim zvati: »*Lisice imaju jame i ptice nebeske gnijezda; a Sin čovječji nema gdje glave zakloniti.*« (Mat. 8. 20.) Obično bi noćivao u kućama milostivih ljudi ili bi sproveo noć na brdu u molitvi. I kada Isus umrije, ne nagje na cijeloj širokoj zemlji nigdje počivališta do na grudima žalosne si Majke. Da, ni groba nije imao svog; Josip iz Arimateje položi Isusa u svoju obiteljsku grobnicu. Dragi čitatelju! Ded reci, zar se ovo samo onako, tek slučajno dogodilo? »*Znate milost Gospodina našega Isusa Krista*«, veli sv. Pavao,

»*da je za vas postao siromašnim, prem je bio bogat*«. (2. Kor. 8, 9.) Ovo nebesko blago, što ti donese Isus, naći ćeš u Presv. Srcu njegovu. »Vladari ovoga svijeta«, kaže sv. Franjo Saleški, »imaju blago u riznicama svoje palače; a ovaj vladar nebeski, Isus Krist, nosi blago u svom Srcu.« De traži samo u Bož. Srcu ono blago, što trebaš, i Srce Isusovo rado će ti ga dati.

»Dijete nije oholo, ništa ne zna o laži i o pretvaranju.« Ako to o ikojem djetetu vrijedi, to vrijedi bez sumnje o Djetetu Isusu. Sigurno si već vidio sliku Bl. Gospe, kako joj u naručaju počiva Djetešce Isus, što u jednoj ruci drži kruglju, a drugu je uzdiglo kô da će te blagosloviti. Cijeli je ovaj svijet pred Bogom kao kakva malena kruglja. Pa gle onaj, pred kim nije ništa veliko, leži kao nejako djetešce u jaslicama i šuti kao dijete i plače kao dijete i pušta, da ljudi postupaju s njime kao s djetetom i ne zna ništa o oholosti i ništa o laži i pretvaranju. Poniznost Bož. Djeteta odsijeva u nebeskoj mu smjernosti i čednosti. »*Ne će se prepirati ni vikati, niti će se čuti glas njegov po ulicama*«. tako veli prorok (Iz. 42. 2.) govoreć o čednosti Kristovoj. A da si vidio Bož. Dijete u hramu jeruzolimskome med književnicima kako sjedi, sluša i pita; ili da ti je bilo zaviriti u Nazaret, kako je skroman život Isus vodio: jamačno bi bio vidio golema čudesa i okusio slast Isusove smjernosti, o kojoj veli psalmista: »*Ti si najljepši izmegju sinova ljudskih; blagodat teče iz usta tvojih*« (Ps. 44, 3.) Kršćanska smjernost podaje cijelome čovjeku, a osobito djetetu, neku dražest i milinu, kakove ne mogu dati sva pravila o udvornosti i pristojnosti; zašto je ona odsjev čiste, nevine duše. O kad bi Srce Božanskoga Djeteta u tebe vazda neokaljanu uščuvalo sliku svoju, a u onih, što ju grijehom nagrdiše, opet ju ponovilo!

»*Ne budete li kao djeca*«, kao Božansko Dijete Isus, »*ne ćete ući u kraljestvo nebesko* « Isuse, blaga i ponizna Srca, — učini srce naše po Srcu tvojem!

Kratka pouka o pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu.

§. 3. Svrha ovoj pobožnosti.

(Svršetak.)

15. ***Otkud*** *znamo, da je to svrha i duh pobožnosti k Srcu Isusovu?*

1. Znamo to iz objava, što ih imala bl. Margareta. Više joj puta pokazivao ljubezni Spasitelj Srce svoje usred plamena i ovako joj govorio: »*Srce je moje Božansko tako puno ljubavi prema ljudima i prema tebi napose, da ne mogući dulje u sebi zadržati plam ove ljubavi goruće posredovanjem tvojim mora da mu dade maha i ljudima da se objavi; e bi ih obogatilo onim blagom, što ga u sebi sahranjuje.*«[1]) A drugi put: »*Gle ovo Srce, koje je toliko ljubilo ljude, te nije ništa propustilo, nego se iscrplo i uništilo, samo da im pokaže ljubav svoju. A za hvalu od veće strane ljudi ne primam drugo van nezahvalnost, koju mi u tom sakramentu ljubavi pokazuju svojim prezirom, nepristojnošću, svetogrgjem i hladnoćom svojom. Pa što me još više boli, jest, što mi to čine srca meni posvećena.*«[2]) »*Goruće želim, da me ljudi u ovom sakramentu ljube, a opet gotovo nikoga ne mogu da nagjem, tko bi se po mojoj želji trsio, da mi tu želju ispuni.*«[3]) »*To je, što me boli više nego sve, što sam*

[1]) Autobiografija str. 379. Devet Služba Presv. Srcu Isusovu 1892. str. 47.
[2]) Devet Služba, str. 53.
[3]) List 129.

pretrpio u muci svojoj, tako te ja ne bih za stvar veliku držao sve ono, što za njih uradih, a želio bih još više za njih učiniti, kad bi to bilo moguće, samo

»Gle ovo Srce, koje je toliko ljubilo ljude«!

kad bi mi oni kakogod uzvratili ljubav. No u njih je srce hladno i oporno za sva naprezanja moja, da im učinim dobro. Ti barem daj mi ugodi te zadovolji

koliko samo možeš, za nezahvalnost njihovu.«[1]) *»Zato od tebe tražim, da prvi petak iza osmine Tijelovske bude posebna svetkovima u slavu mojemu Srcu. Na taj dan neka se primi sv. pričest, i neka se Srcu mojemu svečanom otprošnjom povrati čast povrijegjena uvredama, koje su mu nanesene za vrijeme, dok je ono bilo izloženo na oltarima. A ja ti obećajem, da će se Srce moje raširiti i milostima ljubavi svoje obilno nadariti one, koji mu iskažu ovu počast ili uznastoje, da mu je druge iskažu.«*[2])

Iz ovih i drugih objava, koje je bl. Margareta sama točno zabilježila, kao i iz svih njezinih govora i čina slijedi, da je Spasitelj za to svoje Srce objavio, da mu ljudi uzvrate ljubav za neizmjernu ljubav njegovu i da mu za nezahvalnost i tvrdokornost tolikih kršćana svojom revnošću koliko uzmognu, zadovolje. Dakle: uzvratna ljubav i s njome spojeno nastojanje, zadovoljiti za nezahvalnost ljudsku — jest, po riječima samog Spasitelja, svrha ovoj pobožnosti.

2. Da je ovo doista svrha pobožnosti k Presv. Srcu, to je i sv. Crkva, potvrgjujući ovu pobožnost, više puta jasno izrekla; jer i svetkovina Presv. Srca i sv. misa i bratovštine i ostale javne pobožnosti dopuštene su ili naregjene, »da pod prilikom Srca neizmjernu i preobilnu ljubav Božanskoga Spasitelja promatramo i štujemo«;[3]) »da vjernici pod prilikom Presv. Srca većom pobožnošću i revnošću štuju ljubav Isusa, koju je zasvjedočio u muci i smrti svojoj za otkupljenje roda ljudskog; i na uspomenu smrti svoje naredio sakramenat tijela i krvi svoje — i da tim štovanjem vjernici obilnije zadobiju plodove njezine.«[4])

---

[1]) Devet Služba str. 49, 50.
[2]) Devet Služba str. 53.
[3]) Pijo VI.
[4]) Decret. extens. fest. 23. Aug. 1856.

16. *Što je* ***važnije*** *kod pobožnosti k Presv. Srcu: da ga štujemo ili da ga nasljedujemo?*

Već prije rekosmo, da oboje treba spojiti, kako bi nam pobožnost bila potpuna. No vršeći ovu pobožnost dakako morat ćemo se više baviti time, da nasljedujemo Bož. Srce, pošto ljudi u opće više vremena upotrebljavaju na radnju i poslove nego li na molitvu; prem i kod molitve moramo Isusa nasljedovati; a opet nasljedovanje u duhu ljubavi jest pravo, izvrsno štovanje; kao što je i nabožno zazivanje uvijek zajedno i štovanje.

17. *No što je* ***zadnja svrha*** *ove pobožnosti?*

Zadnja svrha ove pobožnosti jest kao i sviju drugih pobožnosti i svega kršćanskoga života: sve to veća ljubav prema Gospodinu Bogu, jerbo je u tome prava veličina i prava krjepost čovjeka.

—⋙⋘—

Loreto ili Kuća Presv. Srca Isusova.

II. Sveta kuća na Trsatu.

Bilo godine 1291: sveta mjesta bijahu Saraceni osvojili, veličanstvenu crkvu sv. Helene srušili nevjernici, svetu kapelicu jošte postajalu, čekala do malo ista sudbina; kadno Gospodin Bog čudom dotle nečuvenim naredi Angjelima, da ovaj veličanstveni poklad uklone od bijesa svetogrdnih ruku i da ga prenesu u sretne krajeve vjerne naše domovine.

Bilo to baš 10. svibnja. Priroda se probudila od predugog sna, proljetna zelen pokrivala zemlju: kad oko polnoći svetište Nazaretsko spustilo se na obalu jadranskog mora megju Trsatom i Rijekom, na mjesto, koje narod zvaše *»ravnicu«*. Nikola IV. upravljao

tada crkvom Kristovom, a žezlo carsko bilo u rukama Rudolfa I., plemenitog praoca slavne porodice Austrijskih careva; grad Trsat podložan bijaše Nikoli Frankopanu, čije je pleme gospodovalo Hrvatskom.

Netom puče zora, a već nekoliko stanovnika opazi s čudom, da ima nova zgrada na mjestu, gdje

Majka Božja Trsatska.

dotle nitko ne vidje ni kuće ni kolibe. Brzo se raširi glas o čudu. Svijet se sakupi, pita i divi se tajinstvenoj kućici, sagragjenoj od malena, četverokutna kamenja crvene boje, što bijaše mazom spojeno. Mali se i vitki zvonik nad njom uzdizao. Ljudi se dive čudnovatnome slogu, starinskoj spoljašnosti i istočnome obliku; toga pako po gotovo nitko nije mogao

razumjeti, kako kuća bez temelja može smještena biti na goloj zemlji, a da se ne sruši. Još više stanu se čuditi, kad unigju unutra. Soba je bila podugi četverokut. Strop bijaše modro obojen, razdijeljen na više pravilnih polja, a ovdje ondje posut zlatnim zvjezdama. Oko zida ispod pločica vidjelo se više polu-

Sadašnje lice crkve Majke Božje Trsatske.

okruga, jedan blizu drugog, a izmijenili se posudama raznovrsnim i raznolikim. Zidovi po prilici metar debeli bijahu urešeni slikama, koji prikazivahu glavna otajstva ovoga svetog mjesta. Jedna široka vrata s jedne strane kapelice vodila u ovaj otajstveni prostor. S jedne strane ima jedini i to uzak prozor.

Pred sobom vidiš oltar iz čvrsta, tesana kamenja, a nad oltarom stari grčki križ s propelom bojadisanim na platnu, što je prilijepljeno na dasku. Tuj bijaše i natpis: »*Isus Nazarejin, kralj Židovski.*« Blizu oltara mogao se vidjeti ormar malen i za čudo priprost; u njemu bijaše nužno orugje za siromašnu kućicu. S desne strane bijaše u zidu neka izdubina, bez sumnje kućno ognjište, ozgor malo iskićena, a gore izlazila u svod, koji sastoji od pet polumjeseca sastavljenih izmegju sebe. Ovdje stajaše kip Gospe; na rùkû joj mali Isus. Lice Gospino bijaše bojadisano bojom nalik na srebro, ali je pocrnjelo od vremena, a bez dvojbe i od dima svijeća, što gorahu pred ovim svetim kipom. Biser-kruna, koja kitila glavu Majke Božje, uznosila još većma visost njezina čela; kosa razdijeljena na nazaretsku pada joj niz legja. Obučena je Bl. Djevica u pozlaćeno odijelo s bogatim pojasom; plavetan plašt ogrnuo joj legja: jedno i drugo vajano i isklesano iz istog drva, iz kojega bijaše i sam kip. Maleni je Isus višega stasa, nego što su obična djeca; s lica mu odsijevalo veličanstvo Božansko; kosa po srijedi glave razdijeljena regbi još mu dragost uzvisuje. Prva dva prsta desne ruke dignuo u vis, kano da će blagosivljati, a ljevica mu držala kruglju zemaljsku, u znak neograničene vlasti nad svijem, što je na zemlji. Ovaj kip Bl. Gospe bijaše već onda pokrit vunenom haljinom crvene boje, koja se još do danas sačuvala i ostala nepromijenjena. Takva lica bijaše kapelica, kad se spustila na T r s a t.

Pobožnost i junaštvo.

Vjera i pobožnost, molitva i sv. sakramenti, krunice i molitvenici, škapulari i medaljice — čine li vojnike plašljivicama i kukavicama? Jest, ako hoćeš vjerovati bezbožnim jezicima! No voliš li vjerovati zdravome razumu i nepobitnim činjenicama, to se možeš lako uvjeriti o tom, da u v o j n i k a n i j e n i š t a u l j e p š e m s k l a d u, n e g o l i pobožnost i junaštvo.

Evo ti primjera kao pobožnosti tako i junaštva španjolskih vojnika, ne iz drevnih vremena, već od godine 1893., kad je Španjolska vodila rat s Kabilima u Sjevernoj Africi.

Hrabra španjolska vojska — uz razmjerno veoma malo iznimaka — sve od vrhovnoga vojskovogje do prostoga vojnika proniknuta je pravim kršćanskim duhom.

Martínez Campos, imenovan vrhovnim v o j s k o v o g j o m, izjavi se u nazočnosti više otmenih lica ovako: »U borbi s Kabilima stavljam svoje pouzdanje u hrabre vojnike španjolske, no p r i j e s v e g a i n a d a s v e u B o g a, G o s p o d a r a č e t â, k o j i u r u c i s v o j o j d r ž i u d e s n a r o d â.« Na putu u Afriku brzojavi u Malagu, da će se ondje samo dotle zadržati, dok posjeti katedralku te se pomoli *sv. Djevici od Pobjede,* zaštitnici Malage. Saznavši to ondješnje pučanstvo, pohiti u ogromnoj množini na kolodvor željeznički, gdje pozdravi generala neopisivim klicanjem od radosti, što imaju tako vrloga vojskovogju, a onda ga doprate do katedralke. Tamo ga dočeka biskup s kanonicima i uvede ga u crkvu. Stigav pred oltar, baci se namah silni junak ponizno na koljena te izmoli s biskupom krasnu molitvu: »*Zdravo, kraljice.*« Onda se popne biskup na propovijedaonicu i upravi na generala kratko pri-

godno slovo. Sad će ti junačina na glas moliti biskupa za sv. njegov blagoslov i primiv ga, stane on na glas vrućim riječima moliti *sv. Djevicu od Pobjede* za pomoć i pobjedu u ovome ratu. Tako pogje u rat vrhovni vojskovogja.

Ne će se takav vogja sramiti p o b o ž n i h č a s n i k a. Kada se u Madridu pukovnik *Teràn* na čelu svoje pukovnije »*Vad-Ras*« približavao kolodvoru, protura se neka gospogja kroz silnu svjetinu, stupi pred pukovnika, koji jašio na vatrenom bijelcu, i visoko podigav š k a p u l a r (naplećnik) Bl. Gospe, ovo mu kaže: »Preporučite se, gospodine pukovniče, Bl. Djevici, da bi vas ona štitila u ratu!« — »Hiljadu puta hvala! Ja ću to učiniti!« klikne pukovnik i djenu škapular u njedra. Takovih č a s n i k a, koji se katoličke svoje vjere ne stide, ima puno u španjolskoj vojsci.

A prosti vojnici? — U *Sevilli* uz obalu *Guadalquivira* evo čeka četa tobdžijâ, kad će se ukrcati, te otploviti put Afrike na bojno polje. Došla četa radnicâ, sva poštena lica, iz tamošnje ogromne tvornice duhana; svaka si skine škapular s vrata i preda ga jednome vojniku. Najsrčanija djevojka uslobodi se, pa im viče: »Momci, ne bojte se! Ne zaboravite, da objesite o vrat š k a p u l a r e, kada dogje do borbe s onim divljim čoporima!« — »Ne brini se!« odgovori jedan tobdžija, a pokazav prstom na drugog vojnika, momka gorostasna i divljega pogleda, primetnu: »Ali ovome momčetu, tko će mu dati škapular?« Ovaj se pokaže nešto uvrijegjenim te vikne: »Ta šuti, kad ja nešto nosim, čega ni ti nemaš.« On otkopča vojnički kaput, a nad prsima mu se zablišta srebrna m e d a l j i c a sa slikom B l. G o s p e. Na to će tronutim glasom: »Ovu medaljicu nosio je moj djed u prvom ratu s Karlistima, ovu istu nosio je moj otac u ratu Afrikanskom. A čuvši stara mi majka,

da je opet buknuo rat, dogje ona sa mog sela, sedam sati odavle, sve pješke k meni, te mi donese ovu blagoslovljenu m e d a l j i c u, jer su kruglje još svakoga poštedjele, koji ju nosio.« Te se riječi jako dojmile svih prisutnih; djevojke proplakaše, a ostali tobdžije s nekom zavisti gledahu na svog druga, i da bi pokazali prisutnima, da ne zaostaju iza njega, uzeše i oni pokazivati svoje m e d a l j i c e i š k a p u l a r e, što ih bijahu dobili tko od matere, tko od sestre ili zaručnice. Tada se pokazalo, da ma ni jedan ne bijaše zaboravio, stavit se pod zaštitu Svemogućega Boga, u čijoj je ruci zdravlje i život i spas kako naroda tako i pojedinaca.

U *Puerto de S. Maria* jedan bataljun pukovnije »*Constitution*,« prije no će krenuti protiv neprijatelja, tri je dana slušao propovijedi dvaju Isusovaca; po tom se ispovjedio, a 19. studenoga č i t a v je b a t a l j u n, i časnici i prosti vojnici, primio sv. pričest. Isti dan moradoše krenuti put Afrike.

Poznato je, da S r c e I s u s o v o u španjolskoj vojsci broji puno revnih štovatelja, da ih je sva sila upisana u bratovštinu Presv. Srca, pa i u apoštolstvo molitve, da Glasnik čitaju, škapular Srca Isusova nose te se njemu na čast ne rijetko pričešćuju.

* * *

Dosele smo vidjeli, kako znaju španjolski vojnici biti p o b o ž n i; a sad da ih vidimo, kako ih upravo ova pobožnost potiče na j u n a č k a djela.

Junaštvo pobožne španjolske vojske pokazalo se n. pr. 28. listopada 1893. u pomenutom ratu s Kabilima. U tvrgji *Melilli* bijaše opsjednuta mala španjolska vojska od silne premoći neprijateljske. Često i žestoko jurišali bi ovi na grad. U tvrgji zapovijedaše general *Margallo*. 27. listopada bude on u borbi odijeljen od ostale vojske, te se morade s malom

šakom vojnika baciti u tvrgjicu *Cabrerizas Altas*. Neprijatelji tvrgjicu sa svih strana odmah opkoliše i cijelu noć, pa i slijedeći dan prije podne neprestano, a iz najveće blizine pucahu na tvrgju. General ne vidje drugoga puta, da se oslobodi, nego da se sa četom svojom protuče kroz debeli kolut neprijatelja. On zapovjedi dakle jednomu mladomu poručniku, neka namjesti dva topa pred tvrgjom i neka njima otvori vatru na neprijatelje. To i učini; no pri tome pogode zrna i poručnika i jednoga tobdžiju u mišice. Kad to vide ostali vojnici, brže bolje uzmiču u tvrgju, ostavivši topove same. U taj čas sam general Margallo, kojega slijedilo šest do osam vojnika, provali iz tvrgjice, da uklone topove, no namah se sruši, jer ga u isti mah u glavu pogodila tri neprijateljska zrna; vojnici, što ga pratili, uzmiču, vukući sa sobom mrtvo tijelo svoga junačkog zapovjednika. Neprijatelji, vješti svakome razbojništvu i otimanju, nasrnu sada na osamljena dva topa, i već se dohvate jednoga, hoteć ga odnesti. Kad to vidi general *Ortega*, zdvojan usklikne: »Koje li sramote! Oni će nam ih oteti! Oni ih sobom vuku!«

U dvorištu tvrgjice bio i mladi zastavnik pukovnije »*Estremadure*«, dostojan odvjetak plemićke obitelji *Primo de Rivera*. On dozva pet prostih vojnika i jednoga desetnika (kaprala), ohrabri ih s nekoliko riječi, preporuči se Bogu i Kraljici sv. škapulara, te provali sa ovih šest drugova — ovi s puštenom bodalicom (bajunetom) — iz tvrgjice na neprijatelje, otpali na iznenagjene tri puta svoj samokres, ugrabi jedan konopac jednoga topa, pričvrsti si ga o pojas i vikne drugovima: »Ako me sad ostavite na cjedilu, sam ću ovdje ostati i poginuti. Momci, ne ostavite svog barjaktara, Bl. Djevica nas štiti!« U kratko: oni oteše oba topa neprijateljima, koji se prerano plijenu radovali. Onda

odvukoše topove — teret od kakvih 230 kilograma — natrag u tvrgjicu, dok su neprijatelji iz pušaka jednako vatru sipali. — — —

Vjesnik.

— **Visoke natpastirske preporuke Glasnika.** Više presvijetle gg. nadbiskupa i biskupa udostojalo se preporučiti naš »Glasnik« svojemu svećenstvu i puku.

Presvijetli g. nadbiskup zadarski, dr. Grgur Rajčević, upravio je 8. prosinca 1893. na urednika slijedeće pismo:

»Željom, da se i u mojoj diecezi megju narodom i svećenstvom raširi Vaš pobožni list »Glasnik Srca Isusova« osobitom preporukom dao sam odmah tiskati u mom diecezanskom glasilu poziv na pretplatu, dostavljen mi Vašim cijenjenim pismom od 25. studenoga. Želim pak, da Vaš pohvalni pothvat nagje svud odziva, kako i zaslužuje na slavu Božju i na spas duša.«

Malo zatim presv. g. biskup banjalučki Fra Marijan Marković iznenadi urednika vlastoručnim listom, u kojem mu dade častan nalog, neka predbroji sve župe banjalučke biskupije na »Glasnik Presv. Srca Isusova.« U latinskoj pak okružnici, što ju presvijetli gospodin početkom o. g. posla svojemu kleru, svim župnicima oglasi primanje i preporuči širenje »Glasnika Presv. Srca Isusova.«

Megju to stiže 13. prosinca 1893. uredniku list od presvijetloga dr. Filipa Nakića, biskupa spljetskoga: »U nastajućem broju »Lista Biskupije« — tako piše presvijetli gospodin — priopćit ću osobitom i vrućom preporukom poziv na pretplatu lista »Glasnik Presv. Srca Isusova«, koji ćete Vi odsele

uregjivati. Molim Presv. Srce Isusovo, neka blagoslovi Vaš rad, eda urodi spasonosnim plodom, a navlastito da bi širenje pobožnosti k Presv. Srcu zapriječilo širenje indiferentizma, koji žalibože širi se sve to više i kod nas....« Kako vruće bile presvijetlomu gospodinu ove želje, posvjedoči namah pretplativ se na trideset primjeraka »Glasnika Presv. Srca Isusova.«

Preuzv. gosp. biskup djakovački, dr. Josip Strossmajer preporuči naš »Glasnik« posebnom okružnicom od 15. prosinca 1893.,[1]) iz koje evo nekoliko izreka: »Ljubezna u Isusu braćo!... Spomenimo se, da je vazda bilo, i da je osobito u ovo naše doba, u kom se toliki grijesi javno čine i tolika neobična i upravo užasna zla tvore, od neizrecive važnosti: da se Srcu Isusovom utičemo i da u njem vjeru, primjer i zalog onoj svetoj ljubavi tražimo, u kojoj je vrhunac i kruna dobroti i izvrsnosti kršćanskoj. Ja sam već jedan put ovu svetu stvar Vama, braćo moja u Isusu, i dobromu našemu puku preporučio,[2]) pa ima već — hvala Bogu — i ovdje u Djakovu i u cijeloj biskupiji društava svetomu Srcu Isusovomu posvećenih. Nijedno tako društvo nek ne bude bez »Glasnika Presvet. Srca Isusovog,« ... pače nek nije nijedne župe u biskupiji, gdje ne bi bilo takvoga društva i takvoga lista... Upisivajmo se dakle u društvo Presvet. Srca Isusova i čitajmo »Glasnik«, koji je Srcu Isusovom posvećen i koji će o tom poglavito nastojati, da Presveto Srce Isusovo dostojno ljubimo, štujemo i slavimo... Ovoliko, moja mila braćo, u ime društva

---

[1]) Glasnik biskupije bosanske i srijemske. 1893. br. 24. str. 186.

[2]) Sr. rečeni Glasn. biskup. bos. i srijem 1892. br. 9. str. 107—111. i br. 13. str. 141—143.

Presv. Srca Isusova i u ime »Glasnika« Presv. toga Srca, koji će slavno i presveto to društvo preporučivati i nabrajati dužnosti, koje su š njim skopčane...« Sam velikodušni biskup, da potkrijepi primjerom svoje riječi, pretplatio se na petnaest primjeraka Glasnika Presv. Srca Isusova.

A osnovatelj našega Glasnika te veliki štovatelj Bož. Srca, presvijetli g. nadbiskup vrhbosanski, dr. Josip Stadler, izdade naredbu od 25. siječnja o. g.[1]) »Svim dušobrižnikom na ubaviest«, u kojoj se Glasnik Presv. Srca najtoplijim riječima preporuča. »Pošto je naša nadbiskupija — čitaš u toj okružnici — posvećena Presvetomu Srcu Božanskoga nam Spasitelja, pa želimo, da štovanje njegovo i pobožnost njegovu promaknemo i pomognemo svakom sgodom i koliko možemo: s toga naredjujemo da se na »Glasnik Presvetoga Srca Isusova« iz crkvene blagajne predplate sve župe naše nadbiskupije; da ga veleč. župnici na koncu svake godine dadu uvezati i pomno ga čuvaju u župskoj knjižnici. Predplatu neka šalju izravno u Zagreb nakladniku..., a najlaglje će to biti, ako velečastni župnici preuzmu i to lako i sladko breme, da u svojoj župi nadju što više predplatnika, pa s njihovom predplatom da pošalju i svoju. Isto tako preporuča ordinarijat, da velečastni župnici na svoju osobu primaju »Glasnik« i za svoje župljane, te im ga, kad stigne, podiele, jer će u premnogih župah jedva tko moći to da učini lasnije i zgodnije. Svaki i najmanji trud naplatit će Božansko Srce najobilatije«.

Sa ovih pet visokih preporuka i samo uredništvo »Glasnika« uzima si slobodu sjediniti vruću želju svoju i molbu, neka svaki čitatelj »Glasnika Presv. Srca Isusova« po mogućnosti bude i širitelj pobož-

---

[1]) Vrhbosna. 1894. br. 3. str. 45.

nosti prema Bož. Srcu time, da i on svakom zgodom drugima preporučuje ovaj list, što ga evo pet nadbiskupa i biskupa udostojalo visoke svoje preporuke. Eda bi dakle svaki čitatelj «Glasnika« ovaj list i drugima, susjedima i prijateljima, pokazivao, ne bi li ga i oni uščitali ili se na nj sami pretplatili, te se tijem širila spoznaja i ljubav Presv. Srca Isusova. Ovako radeći bez dvojbe bi se revni čitatelji »Glasnika Presv. Srca« odazvali i vrućoj želji samoga dragog Spasitelja i vrijednim se učinili nagrade, što ju On obećao rekavši bl. Margareti: »*Sjajno ću nagraditi one, koji po mogućnosti šire ovu pobožnost*« (XI. obeć. Is.).

Čudo Srca Isusova.

Hoćeš li čudo, da se potpuno uvjeriš, kako je pobožnost, a napose devetnica k Presv. Srcu Isusovu nebu zaista veoma mila, a nama vele spasonosna?

Evo, i čudom Bog to potvrdio. Dogodilo se ono 12. svibnja 1892. u Chicago-u, u Saveznim Državama Sjeverne Amerike, a priznalo ga više liječnika.

Gospogja Josipa L., supruga F. L., živjela u

Chicago-u. Bijaše to gorljiva revniteljica Srca Isusova; neumornim trudom poluči ona, te se više stotina ljudi upisalo u bratovštinu Presv. Srca, a L., protestanat, povratio se u krilo sv. majke Crkve katoličke. Na jednom će oboljeti baš u koljenu; toga radi morade puna četiri mjeseca čamiti u postelji, a bolest jednako bivala pogibeljnijom. Činilo se dapače, kano da će sasma nestati života u čitavoj nozi; koljeno oteče, upali se i napuni gnoja; najmanji bi joj doticaj zadao velike boli. Više glasovitih liječnika odobri izjavu i postupak obiteljskog liječnika, megju ovima i dr. Senn, čuveni ranarnik grada Chicago-a. Pregledav bolesnicu u bolnici sv. Josipa izjaviše, da nema druge van rezati bolnu nogu; hoće li se morat odrezati čitavu nogu ili samo izvaditi jednu kost, to se ranarnik ne usudi odrediti, dok nožem ne otkrije bolnu kost. Ljeto bilo već na domaku, a to s vrućine ne prija vidanju ranâ, zato htjedoše liečnici što prije da ovrše svoj posao. Poručiše dakle mužu njezinu, koji s poslom bijaše odsutan, neka se vrati u Chicago.

Megju to se gospogja L. obrati na liječnika nebeskog. Na njezine molbe započe trista djece župne škole devetnicu k Presv. Srcu Isusovu, a i čč. ss. benediktinke počeše kasnije jednu devetnicu. Sama bolesnica, koja bolne noge nije mogla ni da stavi na zemlju, ipak se nekako na šljakama zadnji dan devetnice, što ju činjahu školska djeca, dovukla u crkvu, te primila sv. pričest. Ona se, istina, uzdala u vještinu liječnikâ, no tek toliko, u koliko bi Bog blagoslovio njihovo nastojanje.

Kada joj muž stiže u Chicago posavjetova se on s jednim pobožnim svećenikom. Ovaj mu reče, neka tek u skrajnoj nuždi dopusti, da se ženi noga reže. Opet se dakle čekalo, ljekarije se množile, i sve se upotrijebilo, što je samo nauka i iskustvo moglo da

preporuči; no sve to osta bez uspjeha. Najzad se činilo, da je bezuvjetno od potrebe, da se noga reže, i već se za to odredio dan i ura i bolnica sv. Josipa.

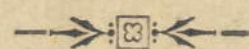
Bio baš zadnji dan devetnice, što ju činile čč. ss. benediktinke. Bolničarka i sad još metne lijek na nogu; nu ova više mrtva nego živa — gora no ikad prije. Po tom ostavi bolesnicu samu, a ova mirno usnu.

Ovako progje jedna ura; zatim se probudi i osjeti, da je potpunoma ozdravila. Na to se digne i prošeta četvrt ure bez ikake muke, onda si zovne muža. Došav ovaj ne može očima svojim da vjeruje videći ženu si zdravu i čilu; nogi čas prije na pola obumrloj bijaše se povratila i prijašnja snaga i prijašnji lik. Bijaše u jutru oko sedme ure, baš kada čč ss. benediktinke slušahu sv. misu, pa se pričešćale. Presv. Srce uslišalo njihove molitve, što ih ove prikazivale za bogoljubnu promicateljicu njegove pobožnosti.

Drugi dan, kada bi se bila morala rezati noga, odvede L. ženu si u bolnicu sv. Josipa. Tude bili već na okupu liječnici ne znajući za ono, što se jučer dogodilo. Sad će gospodin L. redom svakoga da pita, da li zaista misle, da bolesnici nema spasa, van ako se noga reže. Svikolici ostaše pri svojoj, da je to jedino sredstvo uzdržati bolesnici život. Onda će L. liječnike, sve jednoga za drugim, umoliti, neka opet izvole razvidjeti bolesnu nogu. Ali kako se sad snebivali od čuda, videći nogu zdravu zdravcatu. Svaki od njih morade priznati, da bolesti više ni traga nema, a nauka ovo nenadano ozdravljenje nikako protumačiti da ne može.

Neka je za to i od nas hvaljeno i slavljeno Presv. Srce Isusovo!

(Po mehikanskom Glasniku Presv. Srca Isusova.)

Namjena molitava i dobrih djela u lipnju.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Leona XIII.)

Nedjeljni počinak.

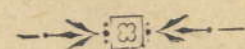
Početkom ovoga stoljeća živio u Lyonu jedan siromašni cipelar. Ne mareći za blagdane radio bi on nedjeljom, makar do podne. Njegov susjed, bogat trgovac, ljubazno će ga jednom ukorit, što ne svetkuje dana Gospodnjeg. »Da«, odvrati mu cipelar, »lako je tebi, koji imaš svega dosta; no teško meni jadniku! Kako ću si gladnu dječicu umirit, ne zaradim li štogod, pa bilo i u nedjelju? Ta glâd je u nas prečesti gost«. Onda će mu opet trgovac: »Prijatelju? Kakvo čudo što stradaš, dok ti nedostaje blagoslova Božjeg za to, što oskvrnjuješ nedjelju? Nego hajde slušaj, što ću ti reći. Ti ćeš od sada svetiti dan Gospodnji ostaviv šilo u miru, a ja ti zadajem tvrdu vjeru, da ću ti iza pô godine naknaditi sve, što štetuješ s nedjeljnog počinka«. Drage volje prista na to cipelar i čvrsto stisnu ruku susjedu svome. Ne progje ni pô godine, a eto trgovca u sobu siromašnome cipelaru. »No kume«, zavikat će još na pragu, »koliko si izgubio svetkujući nedjelju? Sve ću ti ja na dlaku isplatiti, pa bilo i stotina forinti«. — »Hvala na prevelikoj ljubavi, ni pare, hvala Bogu, nijesam izgubio, dapače puno sam dobio. Otkako ne radim više u nedjelju, sve mi bolje napreduje. Prije ne imadoh ni koze u štali, a sad imam i kravicu i tele. Prije radeći bez prestanka dan na dan bijah sasvim satrven od silnoga napora, a sad odmoriv se zdravo u nedjelju više uradim ponedjeljkom nego prije u dva dana. Prije jedva nagjoh komu bih krpao čizme, a sad, poklem idem opet u crkvu i slušam propovijed, dobivam sve više i više narudžbina«.

Dragi štioče! Ne razbijaj si dugo glave mozgajući, kako se to dogoditi moglo bez čuda Božjega? Nije to čudo nikakvo, nego je dijelom naravni plod nedjeljnog počinka, a dijelom i blagoslov Božji.

Uvidješe to i mudre zakonoše te izdaše naredbu o nedjeljnom počinku. Takova naredba, barem glede nedjeljnog počinka obrtnih radnika, propisana zakonskim članskom zajedničkoga ugarsko-hrvatskoga sabora XIII. god. 1891., stupila je u krjepost 15. srpnja one g. kako za Ugarsku, tako i za Hrvatsku. No kršćanima još više vrijedi zakon Božji. Nama je rečeno: *U subotu* (nedjelju) *ne radi nijednog posla ni ti, ni tvoj sin, ni tvoja kći, ni tvoj sluga, ni tvoja sluškinja* . . . ., *da bi se odmorio sluga tvoj i sluškinja tvoja kao i ti*. (5. Mojs. 5, 14.) Strašno se pak grozi Bog onima, koji rade nedjeljom. »*Oskvrnuše mi subote* (blagdane); *zato naumih izliti gnjev svoj na njih, da ih satrem*«. (Ezek. 20, 13.)

A sve to vrijedi kako za pojedine kršćane, tako i za cijele narode i države. Svrnimo okom na Francusku. Ova zemlja Bogom tako obilato obdarena bijaše vele moćna i preslavna, dok se onamo svetkovao dan Gospodnji; a sad jadna teško stenje, jer je muče nevolje svake ruke, jer ju tišti ruka Božja. Pa za što? Čujmo, kako se 24. studenoga 1848. potužio Bož. Spasitelj jednoj miloj učenici Presv. Srca svog: »*Grijesi protiv treće zapovijedi Božje izazvaše gnjev Oca moga nebeskog. Oskvrnuće imena Božjeg i dana Gospodnjeg prevršilo je mjeru zloće; ovi grijesi viču do prijestola Božjeg te izazivlju njegovu srdžbu, koja će planuti, ako se ne utaži*«.

S toga nastojmo svetiti dan Gospodnji uzdržavajući se težačkog posla i dolazeć k sv. misi, ne bismo li kako ublažili srdžbu Božju vrhu nas i roda našeg!

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 7. Srpanj 1894. God. III.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima se u kuću donosi ili poštom šalje, 36 novč.

Zrcalo poniznosti.

Dogjosmo sada u povijesti Bož. Srca Isusova do onog časa, kada se dragi Spasitelj oprostio sa presv. majkom svojom, te započeo javno naučati. Ma da je rogjenje i djetinjstvo Isusovo bilo za nas živa propovijed, te smo i tude po koji cvijetak ubrali: opet su one tri godine javnoga života Spasiteljeva upravo ono doba, gdje nas Bož. Srce osobito podučaje i upućuje u istinama sv. vjere naše.

Znalo je Bož. Srce Isusovo jako dobro, kako smo mi po naravi slabi. Znalo je ono jako dobro, kako se pukim riječima ne damo lako nagovoriti, da činimo ono, što je pokvarenoj naravi našoj teško, ne imamo li jasnih primjera, koji nam u srce prodiru poput sunca, što nam ljeti u sobicu sine. Zato nam i *dade* Bož. Srce *izgled*, da i mi činimo, kao što je

ono učinilo. U javnom životu Isusovome ističu se osobito dvije krjeposti, miljenice Srca njegova. Sav život Isusov, od jaslica pa do križa, propovijeda nam te krjeposti; a izrijekom ih Gospodin nama na srce stavlja veleć: »*Učite se od mene, jer sam krotak i ponizan srcem.*« (Mat. 11, 29.)

Danas hajde da otvorimo sv. evangjelje, pa da vidimo, kako Srce Isusovo nije težilo za taštom slavom, kako nije bilo častohlepno.

Jednom igjaše za Isusom mnogo naroda vidjevši čudesa, što ih on tvorio na bolesnicima. A Isus izigje na goru i ondje sjegjaše s učenicima svojim. Podignuvši pako oči i vidjevši, da veoma mnogo naroda ide k njemu, reče Filipu: »*Gdje ćemo kupiti hljeba, da ovi jedu?*« A ovo govoraše Spasitelj kušajući ga jer sam znadijaše, šta će učiniti. Što se pako poslije toga dogodilo, to ti i sam dobro znadeš. Kada naime Isusu donesoše pet hljebova ječmenih i dvije ribe, uze to Isus i davši hvalu zapovijedi, neka se sve podijeli. (Iv. 6, 2.—12.)

Gle, mili štioče, ondje na brijegu Spasitelja našeg. Oči uprte u zemlju, skromno držanje, čedno ponašanje: nije li to živa propovijed? Ne opaža se tuj ni najmanje, da se Bož. Srce tašto veseli, što se amo zgrnulo toliko ljudstvo. Samih muškaraca bilo tuj do pet tisuća. Gle, kako Bož. Spasitelj mirno i ljubazno govori Filipu: »*Gdje ćemo kupiti hljeba, da ovi jedu?*« (Iv. 6, 5.) Pa njegova hvala Ocu nebeskom! Ne ima ti ovdje traga ni sjenke kakvoj taštoj slavi. Tä baš ovom molitvom svojom pokaza Isus pred cijelim svijetom čovječansku narav svoju.

Al' nije Srce Isusovo samo jedanput molilo; o tome nam govore sv. evangjeliste na više mjesta. Sjeti se samo one prekrasne molitvice, što ju dragi Spasitelj molio, kada je htio Lazara da uskrisi. »*Isus podiže oči gore, i reče: Oče, hvala ti, što si me usli-*

Isus nahrani 5000 ljudi.

šao. A ja znadoh, da me svagda slušaš; nego rekoh naroda radi, koji ovdje stoji, da vjeruju, da si me ti poslao.« (Iv. 11, 41—43.) Tako je Bož. Srce sasma zaboravilo na se i na svoju čast; ono je jedino mislilo na čast Oca nebeskog i dobrobit našu.

Tu imaš dragi čitatelju, jasan primjer, kako Bož. Srce nije bilo častohlepno, nije težilo za taštom slavom. Posve zaboraviti na se i predati se sasvim dragome Bogu slijedeći primjer Bož. Srca Isusova: to je bila u Svetaca jezgra svekolike svetosti njihove. Pa na to i tebe nuka spisatelj knjige: »Nasljeduj Krista«, kada veli: »Dao čovjek sav imetak svoj, još je to ništa; i učinio veliku pokoru, još je malo; i naučio sav nauk, još je daleko; i bila u njega velika krjepost i pobožnost veoma gorljiva: mnogo mu još treba, naime jedno, što mu je najviše potrebito. Što je to? Da sve ostaviv sebe ostavi i od sebe sasvim izagje, te ništa od samoljublja ne zadrži. I kad sve učini, što mu je učiniti bilo, da misli, da nije ništa učinio.« (II. 11, 4.)

Sada ćeš lako pojmiti, zašto je Otac nebeski velikim veseljem gledao s neba na Bož. Srce Isusovo.

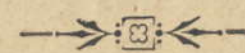
A što misliš, gleda li i na te Otac nebeski s veseljem? O Bože! manje ili više mi se svikolici bijemo u prsa, i priznajemo: Gospodine! ponositi smo prosjaci, a opet je pisano: ponosita prosjaka mrzi Gospodin. Šta će biti od nas, koji smo takovi? Gle, ovaj je vitka stasa, krasnih očiju, divne kose, lijepo je uzrastao; onaj tamo ima ukusno skupocjeno odijelo, fino je obučen — pa time se uznose te hoće da im se svaki divi i čudi. »*Sinovi čovječji! dokle ćete ljubiti ništavilo i tražiti laži?*« (Ps. 4.) Ili vidi onoga tamo, koji je već desetak godinica sjedio u visokim školama i ondje štošta čuo — a sad hoće, da tobožnju mudrost njegovu i znanost svi hvale,

njoj se klanjaju; a ne zna jadnik, što reče stari mudrac: ja tek to znam, da ništa ne znam. Evo opet drugoga, koji si stekao golem imetak i blago, sagradio lijepe kuće, zasadio krasne vrtove. Pa sada se ponosi time, kao da je to sve djelo njegovo, a ne dar Božji. Ne će njemu ni na kraj pameti da dogje ona, koja bi se i u njega lako mogla obistiniti: kako došlo, tako prošlo.

No zavirimo radije opet u Srce Bož. Spasitelja; u svome ne bismo i onako mnogo našli, što bi nas razveselilo. Za cijelog života svog, od kolijevke pa do križa, a ma baš nikada nije Bož. Srce tražilo ili ljubilo slavu i hvalu ljudsku. Vidjevši ljudi čudo, kako je Isus nahranio 5.000 ljudi, govorahu: »*Ovo je zaista prorok, koji ima doći. A kad razumije Isus, e će doći, da ga uhvate i učine kraljem otide opet u goru sâm.*« (Iv. 6, 14. 15.)

A zašto? — Što je Bož. Srce na to sklonulo, to nam On sam reče: »*Ja ne primam slave od ljudi*« (Iv. 5, 41.); »*Ja ne tražim slave svoje*« (Iv. 8, 50.)

Ćutiš li, kršćanine dragi u srcu svome neku bojazan od svega, što bi možda čast tvoju umanjilo: a ti se ugledaj u Bož. Srce Isusovo, što nam izgledom svojim tako jasno svijeti.

Kratka pouka o pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu.

§. 4. Prijedmet ovoj pobožnosti.

18. ***Što mi štujemo*** *po riječima Spasiteljevim i po riječima sv. Crkve, u pobožnosti k Presv. Srcu?*

Mi štujemo Srce, koje je Spasitelj bl. Margareti pokazao i o kojem je rekao, da ljubi ljude i da

se je ljubeći ih iscrplo, i da je u njemu sve blago milosti.

Sv. je Stolica dosta jasno izrekla, kamo ova pobožnost smjera: da naime pod prilikom Srca neizmjernu i preobilnu ljubav Spasiteljevu promatramo i štujemo[1]); a Pijo IX. govori: »njegovo od plamena ljubavi raspaljeno Srce«, »ono sveto Srce, koje je sijelo Božanske ljubavi«.

Riječju: mi štujemo ljubav Bož. Spasitelja; ali mi ovu ljubav štujemo pod prilikom Srca, i ujedno štujemo ovu živu priliku, ovaj živ simbol.

Da ovo još bolje razumiješ, kazat ću ti ovo isto riječima drugih spisatelja. Razne su riječi, ali sve kažu isto. Ovako govori jedan izvrstan spisatelj[2]: »Prijedmet našega štovanja je ljubav Isusa Krista, kako se u tjelesnom Srcu njegovu simbolično predstavlja« ; ili: »otajstvo neizmjerne ljubavi našega Gospodina Isusa Krista pod znamenjem tjelesnog Srca predstavljeno«, iliti drukčije: prijedmet je pobožnosti tjelesno i živo Srce Bož. Spasitelja, u koliko su se već govorom veoma uobičajile riječi: srce i ljubav« ; pravo tjelesno Srce, u koliko onu neizrecivu ljubav Spasiteljevu simbolično predočuje, iz koje su nam sva otajstva našega otkupljenja proistekla.« Ti štuješ tjelesno Srce kao ono, u čemu se javlja ljubav; ti štuješ Srce od ljubavi plamteće; ti štuješ ljubav, koja Srce raspaljuje.

19. Što je to: ***simbol*** ili *prilika*?

Simbol ili prilika je vidivi znak, koji nam nešto predstavlja, što ne možemo sjetilima opaziti: nešto duševno, s kojim je ovaj vidivi znak u prirodnoj svezi te nam onu nedosjetnu stvar predočuje. Tako je n. pr. »oko« simbol neizmjernoga

[1]) Pijo VI. [2]) Nilles: Cor. Jesu . . . caritatis simbolum. Oenip. 1872. pg. 28.

znanja Božjeg; »ljiljan« je simbol čistoće, a »srce« simbol »ljubavi«.

20. *Što si dakle* ***predstavljaš*** *kod ove pobožnosti, kad o* ***Srcu*** *govoriš?*

Sve ono, što samo od sebe dolazi na pamet, kad promatramo Srce; zatim nutarnja čuvstva, koja se u tjelesnome Srcu javljaju i osjećaju; osim toga težnje i ganuća, što su u volji; nutarnje darove, sile naše duše, krjeposti i savršenosti; osobito pak ljubav, koju Srce obično predstavlja i znamenuje.

21. *Što razumiješ dakle, kad o* ***Srcu Isusovu*** *govoriš?*

Razumijem a) tjelesno Srce, što je jedan dio presv. Tijela Bož. Spasitelja; b) osjećaje, čuvstva, koja pripisujemo Srcu; c) sve djelovanje volje čovječanske naravi Isusove; neizmjerne darove, koje Isus u sebi ima, blago milosti, božanstvene izvrsnosti, osobito ljubav prema ljudima i prema Bogu, očitovanje ove ljubavi; d) predstavljam si i onu ljubav Spasiteljevu, koju On kao Bog prema ljudima ima.

Marija jest Majka od Utočišta.

§. 2. Naziva se ovim imenom Marija, jerbo ima krjepost od mogućnosti za pomoći nas.

(Svršetak.)

Uzrok ovaj nadalje promislimo, kako nije moguće, da Isukrst Majci štogod uskrati. Kažu nam to dva naučitelja osobitim načinom uzvisujući materinstva Marijina mogućstvo. Jedan je sv. Bernardin od Sijene, koji govoreći o dvanaest njezinih darova veli: »Peti je dar nedokučivo dostojanstvo, koje se samo nahodi u jednoj

osobi božanstvenoj, koja je Bog Otac, i u jednoj osobi čovječanskoj, koja je Marija; koje dvije osobe imaju Boga za Sina iliti ragjaju Sina, koji je Bog. Ovaj Sin Božji i Sin Djevice blagoslovene hoteći, da tako reknem, s očinskom vlašću po neki način isporediti i jednačiti vlast materinsku, on isti, koji Bog bijaše, podložan je bio materi na zemlji. Zato je istina reći ovo: sve je božanstvenoj zapovijedi podložno, i ista Djevica; i opet istina je reći: zapovijedi Djevice sve je podložno, i isti Bog.«

Drugi naučitelj mogućstvo Marijino uzvisujući jest sv. Antonin, nadbiskup florentinski, koji ovako govori: »Molitva Bogorodice ima krjepost zapovijedi.«

Iz nauka ovih naučitelja slijedi: budući da molitva Bogorodice ima krjepost zapovijedi, jerbo ona krjepost ima od oblasti materinske; budući takogjer njoj kanoti majci svojoj Isukrst podložan: sada lasno razumjeti možemo, kako nije moguće, da bi što Isukrst njoj uskratio, i za to, po koji je način njezina molitva svemoguća.

Razumjet ćemo ovo još bistrije i razboritije, promislivši dvoje bogoslovno pitanje. Pitaju bogoslovci prvo: je li Sin Božji, Gospodin Isukrst, bio dužan, kaono i drugi sinovi, majci svojoj podložan i poslušan biti? Drugo: ako je bio dužan na ovom svijetu, je li i sada dužan na drugom svijetu?

Koliko poradi prvoga pitanja, valja znati što mudroznanac Aristotel govori, da dûg sinova jest dûg najveći, niti ga mogu isplatiti roditeljima svojim, jerbo od njih uzimaju biće svoje, i za to im imaju podložni biti; i ovo je naravna i Božja zapovijed. Ovi nauk promišljavajući sv. Metodio mučenik u govorenju drugom od Očišćenja Majke Božje, ovako ju pozdravlja: »Raduj mi se, raduj, koja dužnika imaš onoga, koji svima uzajmljuje; svikolici jesmo dužnici Božji, a on je dužnik tvoj; jer si ti čudesno Upu-

ćenje, koje on u jedno doba ne imadijaše, njemu uzajmila.« Kao da bi rekao: Ti Mati odabrana, koja si od volje tvoje Naviještenju angjeoskomu i Materinstvu Sina Božjega pristala; ti si mu osobitijim načinom Mati, nego su druge matere sinovima svojim. Drugi sinovi lice svoje, što od oca, što od matere uzimaju: od tebe pako same Sin Božji čovječansko svoje biće uze.

Ono je cijelo dar tvoj, o Djevo. Ti njemu da tako reknem, Otac i Mati jesi; jer si ga brez svake pomoći čovječanske po krjeposti Duha Svetoga začela i rodila. On je dužnik tvoj i više nego drugi sinovi roditeljima svojim: on je tebi podložan kanoti Majci i osobitoj Majci svojoj. I zato o tome nitko ne sumnja, jerbo i sv. Luka (2, 51.) svjedoči o njemu: »*I bijaše podložan njima*«, t. j. Mariji i Josipu.

Ali je megju bogoslovcima prijeporno pitanje: je li Gospodin Isukrst Majci podložan bio samo od svoje drage volje i poniznosti; ili od dužnosti naravne, kao drugi sinovi, da bi mu Marija zapovijedati mogla? Nekoji scijene, da je samo od drage i slobodne volje svoje i od poniznosti podložan bio. Uzrok daje kardinal Toleto: jerbo je Isukrst ne samo čovjek, nego je i Bog zajedno bio; nije se pako pristojalo, da Bog podložan bude oblasti čovječanskoj; i za to čovječanstvo od Božanstva toliko je bilo uzvišeno, da je Isukrst kako od oblasti materinske tako i od oblasti Augusta Cesara, Iruda i svake druge izuzet i slobodan bio; jerbo je od sviju dostojniji bio, Gospodin i Bog sviju. Kanoti na priliku veli Kornelij a Lapide, da koji redovnik postane papa, on bi izbavljen bio od podložnosti reda svoga, niti bi dužan bio koga starješinu slušati, dapače postao bi svega reda poglavica. Isukrst dakle nije od dužnosti sinovske podložan bio Majci svojoj, nego samo od svoje volje, da nam dade izgled posluha i poniznosti.

Ali sa svim tim drugi bogoslovci, kanoti Vega u svojoj bogoslovici Marijinoj i Ivan Maldonat scijene,

Marija pozdravlja Elisabetu.

premda Isukrst zaradi Božanstva nije bio podložan nijednoj oblasti svjetovnoj, bio je ništa ne manje

podložan oblasti Majke svoje. Bogoslovca Vege na listu 306. riječi jesu ove: »Djevica Bogorodica imala je oblast nad Gospodinom Isukrstom, tako da Isukrst zaradi Božanstva i čovječanstva sastavljena u jednoj osobi od materinske oblasti nije bio izuzet, nego njoj podložan kao drugi sinovi roditeljima svojim. I uzrok je, zaštobo podložnost ova, koju sinovi roditeljima ukazuju, po nijedan način ne protivi se slobodi i poštenju sinova, budući da su i kraljevski sinovi roditeljima svojim podložni, nego je jedna podložnost pristojna i poštena, puna ljubavi; jest krjepost bez pomanjkanja, zapovijegjena u četvrtoj zapovijedi Božjoj, koje krjeposti kanoti i ostalih meštar i naučitelj Isukrst narodu čovječanskomu jest izgled dao. Nije dakle samo od slobodne volje i poniznosti nego od dužnosti kao i drugi sinovi Majci svojoj podložan bio.

Koliko poradi drugog pitanja hvaljeni ozgor bogoslovac Vega odgovara: Kaono Bl. Dj. Marija imadijaše oblast svrhu Sina svoga na ovomu svijetu, tako ju i sada na drugomu imade. I kad ona što prosi, premda preponizno prosi, njezina je prošnja mnogo krjeposnija nego je ostalih Svetaca; zaštobo u Majci znamenuje kanoti zapovijed, kojoj oprijeti se i suprotiviti nije Sinu pristojno. Zato sv. Petar Damjan k njoj uzdiše ovako: »*Ti, o Gospo svemoguća, pristupaš k zlatnomu čovječanskoga umirenja prijestolju ne proseći, nego zapovijedajući, kako Gospoja, ne kako službenica; jer kako bi se oblasti tvojoj suprotiviti mogla oblast ona, koja u utrobi tvojoj od krvi tvoje početak uze.*« I uzrok je, jer ako Sin Božji, Gospodin Isukrst, Majci svojoj podložan i poslušan bijaše na ovomu svijetu živućoj: kako ne bi i sada bio na nebu kraljujućoj? Ona ista oblast, koju na ovomu svijetu imadijaše, njoj je ostala; jerbo niti je Sin većma Bog sada na nebu, nego na zemlji bi-

jaše; niti je ona prestala biti Majka Božja, jerbo umrli ovi život s neumrlim promijenivši postade Kraljica nebeska. Tko će dakle sumnjati, je li ona sada na nebesih svemoguća?

Potvrdimo ovu materinsku njezinu oblast jednim čudnovatim dogagjajem, o kom piše Alano. Govoreći sv. misu kod ôtara Gospina sv. Dominik, uzdignuvši glas zaprosi Sinka, da bi se dostojao puk blagosoviti. Ali nuto strašna čuda! Kip Sinka Isusa u naručaju Marije na tu prošnju odmače ručicu kano ne htijući blagosov dati. Vidješe svikolici dogagjaj ovi; kakav ih pako strah obujmi i progje, tko će ukazati? Pomisliše more biti nekoji, da ustegnutu od blagosova ruku uvrijegjeni Gospodin Isukrst na osvetu i pedepsu pružiti hoće; za to uzdisaše s Davidom: »*Svrhu puka tvoga blagosov tvoj*«, Gospodine, koji si obećao po Davidu, da se ne plašimo govoreći u Pjesmi (psalmu): »*Ruka moja na pomoć bude njemu*«. Ali eto ti veselja! Uzevši Gospa rukom svojom ručicu Sinka, premda ne htijućega i kano otimajućega, željni i radosni blagosov puku dade.

Nema li i na nebu kraljujuća Majka oblast svrhu Sina svoga? Nije li svemoguća? Ispuniše se doisto riječi one, po Davidu njoj rečene u Ps. 72.: »*Držala si ruku desnicu moju, i po volji tvojoj vodila si me*;« kako da bi rekao: O Majko poljubljena! grješni ovi puk nije bio dostojan blagosova moga; nego pedepse; zato mu ga i ne htjedoh dati. Ali ti po oblasti materinskoj, koju imaš, uze desnicu moju, i držeći ju vodila si po volji tvojoj, da blagosovim puk ovaj.

Bilježiti ovdje ništa ne manje jest od potrebe, da u tom dogagjaju nije Gospa usilovala Isukrsta po nijedan način ne htijućega blagosov dati; jer kada Isukrst hoteći komu uskratiti što ili ga pedepsati,

umoljen od Majke svoje, ne uskrati mu, što želi, i ne pedepsa ga: onda ne pristaje njoj silom nego od drage volje svoje, i veoma mu je ugodno, da ga Majka prigne. Za to kada naučitelji govore, da ona ima oblast materinsku, da pristupa k njemu zapovijedajući, ne govore, kao da bi ona nad njim gospodovala i po svojoj volji njemu zapovijedala, nego govore i razumiju, da njezina preponizna prošnja ima kanoti narav oblasti i zapovijedi. Na priliku, mati imajući poslušna i dobra sina ne ima od potrebe, da mu što zapovijedi očito govoreći: »učini ovo ili ono«; nego je zadosta, ako mu istom obznani govoreći: »sinko! ne ima ovoga ili onoga«; jerbo će odmah sin dobar i poslušan za ljubav majke svoje ono učiniti, njezinu želju i svaku riječ za zapovijed držeći. Po isti način imamo i od Majke Božje razumjeti: ne da ona Sinu svomu, Gospodinu Isukrstu, zapovijeda, nego budući da je on poslušan, i da Majku svoju neizrecivom ljubavlju ljubi, ako ona što zaprosi, njezinu prošnju za zapovijed držeći, usliša je. Imamo svjedočanstvo na pogl. 2. sv. Ivana. Kada u Kani Galilejskoj na piru vina nesta, Majka Sinu svomu Isukrstu ne reče: »molim te i prosim, Sinko, providi im za piće, ili stvorivši vino, ili iz vode učinivši; nego samo očitujući želju svoju reče: »*Vina nemaju*«. I on usliša ovu njezinu želju preobrativši vodu u vino. »Ako ovo«, veli sv. Bernardin, «nahodeći se na ovome svijetu, što će, kada kraljuje na drugomu?« Doisto će nju vazda uslišati njezin preljubljeni Sin Isukrst, molitvu i prošnju za zapovijed držeći.

Kanižlić.

Loreto ili Kuća Presv. Srca Isusova.

III. Svetište na Trsatu i kućica Nazaretska.

Sve se čudom čudilo; jedan pitao drugoga, što bi mogla biti ova nepoznata kućica; koja li je ruka risala ove slike, koja li sila za čas amo prenijela ovo novo svetište? Svi bi tako pitali, a nitko nije znao odgovoriti; kad eto ti časnog pastira crkve sv. Juraja, župnika Aleksandra Modrušanina, gdje si kroz narod krči put u nepoznato svetište. Njegovu se dolasku svi dive; tà znali oni, da je on bio teško bolestan, gotovo bez nade, da će ikad ozdraviti. A sada, eno ga sasvim zdrava i vesela, groznica ga ostavila, — bolesti ni traga. Gle, kako se klanja pred oltarom; kako pobožno štuje ovu čudotvornu sliku; kako usrdno cjeluje ove posvećene zidove. Oj, sretni ti narode, čuj der sad glas svoga pastira! On će te upoznati s blagom, što ti ga noćas nebo podijelilo.

Dok je prošle noći sve mirovalo i slatki sanak

boravilo; dok je bolesni župnik podjaren žarom boli još veću u sebi osjećao želju, da pogje i vidi ono čudo, o kojem ga baš sada izvijestiše; dok on tihe molitvice šaptao Majci Božjoj, čiju mu novu čudotvornu sliku istom bijahu opisali: eto na jedanput pred njegovim očima puče nebo, a presveta Djevica usred nebrojenih Angjela njemu se ukazala i glasom, kojega ljupkost svako rastapa srce, od prilike ovako govorila: »*Sinko, ti si me zvao; pa evo me, da ti pomognem, i otkrijem otajstvo, što si ga rad čuti. Znaj dakle, da cijeli ovaj stan, što se netom spustio na ovo zemljište, jest ona kuća, u kojoj se rodih i uzgojih. U ovoj kućici donese mi Arkangjeo Gabriel blagu vijest, te ja začeh po Duhu Sv. Sina Božjega; ovdje je* »**Riječ tijelom postala**«. *Iza moje smrti Apoštoli posvetiše ovaj stan, slavan s tolikih otajstva; oni se natjecahu za čast, da tuj prinesu Svevišnjemu žrtvu neokaljanu. Oltar, što je takogjer ovamo prenesen, jest onaj isti, što ga je podigao sv. Petar apoštol. Propelo, što se vidi, amo su nekoč smjestili sami apoštoli. Ova kuća, ljubljena nebom, čašćena za toliko vjekova u Galileji, u zadnje vrijeme stajaše lišena svake časti, te je iz srijede nevjerstva s Nazareta prešla ovamo na vašu obalu. O tom nema sumnje; začetnik ovome znamenitom dogagjaju jest sâm Bog, u koga sve može biti. Megju tim da bi ti sâm zasvjedočio i navijestio ovo čudo, evo ti vraćam zdravlje. Ono će* (nakon dugotrajne bolesti) *utvrditi vjeru i pouzdanje u ovo čudo*«.

Rekavši ovo Majka Božja stane se lagano dizati prema nebu — i otišav napuni sobu miomirisom nebeskim Službenik božji sad oćuti, kako bolest iščezava, kako groznice nestaje, kako mu snaga raste. Ustav baci se na koljena, zahvali dobročiniteljici svojoj, te pohrli k svetištu novomu.

Nikola Frankopan, tadanji hrvatski ban, bijaše

onda odsutan, jer je s carem Rudolfom I. pošao u rat. Usred vojne čuje on o tom čudnom dogagjaju. Car mu dade dopust, a on se vrati kući, da bi se uvjerio ob istini onoga, što mu bijahu javili. Daljina puta ni malo mu nije smetala; on dogje u Trsat, da bi sâm glavom cijelu stvar što tačnije ispitao.

Čuvši Trsaćani da im se primiče svijetli gospodar, potrče mu u susret. Pozdraviv ga radosno mu sve potanko ispričaju. Neoboriva svjedočanstva vjernih i nepokolebivi drugi dokazi ne dadu Nikoli ni da o čem podvoji, najpače kad ga glavom uvjeri pobožni župnik Aleksander, koji bi čudesnim načinom izliječen Ban korakne prema sv. kući, unigje strahopočitanjem, poklekne i zahvali Bogu i preblaženoj Djevici na učinjenoj milosti, na sv. daru. Odmah dade sv. kuću popoditi, ograditi i pokriti.*)

Uz to posla četvoricu svojih podanika u Nazaret eda bi na licu mjesta raspitali i izvidjeli sve okolnosti onoga neobičnog dogagjaja. Megju tim izaslanicima bijaše i župnik Aleksander i barun Žiga Oršić. Došavši u Nazaret upitat će tamošnje kršćane, gdje im je kuća Bl. Dj. Marije. Nazarenjani plačući odvrate, da kuće nema; da je nje nedavno nestalo, a nitko živ da ne zna kamo. Izaslanici banovi razvide temelje, a temelji izgledali, kano da je onomadne sv. kuća s njih otkinuta. Izmjerili preostalih tragova duljinu i širinu, te razgledav kakvoću kamenja, proračunav najzad i vrijeme i pobilježiv druge sitnice pronagju, da su mjere istovetne s onima sv. kuće na Trsatu: i tako se potpunoma uvjere ob istinitosti cijele stvari.

Presretni s povoljnog uspjeha svoje istrage vrate se kući. Došavši izvijeste bana o svome putu i poslu,

---

*) Sr. Svetište Majke Božje na Trsatu od P. Hrisogona Majara O. S. F. Rijeka 1890. str. 26.

svečano se zakunu, a izvještaj im bi zabilježen i kao dokaz istine pohranjen. Sâm ban dade cijeli dogagjaj urezati u kamenitu ploču, što se na Trsatu i dan danas čuva.[1]

Ele sada više nitko pametan ne mogaše posumnjati, da je Trsat bio Bogom osobito pomilovan; tuj da je sijelo sv. kuće Nazaretske. A sad da ti je bilo vidjeti, kako narod naš sa svih strana hrli k svetištu novome, kako odasvud hodočasti k Majci Božjoj!

IV. Nestaje svetišta iz Trsata.

Ali kako su nedohitni putovi Božji! Ni bogoljubnost vjernikâ, ni požrtvovnost bana Frankopana nije mogla da sačuva zemlji hrvatskoj ovo neprocjenjivo blago. Sv. kuća osta na Trsatu samo t r i g o d i n e i s e d a m m j e s e c i. Kako natpis u crkvi trsatskoj svjedoči, sv. je kuća Bl. Djevice došla u Trsat 10. svibnja god. 1291., a ostavila ga 10. prosinca god. 1204.

Bilo to baš u subotu, u dan posvećen Majci Božjoj. Pastiri noću bdijući kod ovaca, vidješe gdje leti sv. kućica preko jadranskoga mora, dok je Angjeli ne posadiše u Italiji u jednoj šumi, koju zvahu »l o r e t s k o m«.

Kad hrvatski puk ugleda, kako nesta sv. kuće Bogorodičine, prestravi se s neizmjernog gubitka; skrajna ga tuga i žalost spopade, kadno tek tragove sv. kuće očima svojim morade da gleda.

No uspomena na to svetište još i danas — nakon 600 godina — živa je u narodu našem. Tomu je svjedok franjevački samostan i crkva, što se nalaze na istom mjestu, gdje je nekoč bila sv. k u ć a n a z a r e t s k a.[2]

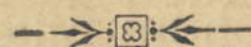
---

[1]) Svetište str. 28. i 12.

[2]) Kako je prosljavljena svečanost 600 godišnjice dolaska sv. kuće na Trsat 10. svibnja 1291. sr. »Vrhbosnu« g. 1891. str. 179 ss.

Ovamo i sada još narod naš odasvud jatomice svake godine hrli, da u Boga i Majke njegove pomoći i lijeka u nevoljama svojim traži.

Ali koji je uzrok te Bog dragi iza tako kratkog razdoblja opet uze zemlji našoj blagodat neprocjenjivu, kojom je bijaše nad sve ine pokrajine ovog svijeta odlikovao? — Na to pitanje mi slabi i grješni ljudi nemamo drugo da odgovorimo, van da reknemo s apoštolom: »*Tko spozna misao Gospodnju, ili tko mu bi savjetnik?*« (Rim. 11, 34, 35.)

Svaštice.

— **Prva kruna.** — Lanjske godine (1893.), kada tek počeše kolati nove krune, jedna hrvatska majka posla sasvim novu, bijelu i sjajnu krunu svomu sinčiću gimnazijalcu. Ala se mali veselio prvoj kruni iz majčinih rùkû! Okrenuo je desno, okrenuo lijevo i opet okrenuo i pokazivao suučenicima, koji su već od učitelja čuli bili, da će se uvesti novi novci, a sada znatiželjno ogledavali to čudovište tanko, sitno. No za malo teške brige zaokupile malu glavicu mog plavokosa: »Šta ću ja sad s mojom lijepom krunom? Hoću li je čuvati? Tä bolan ne bio, nema mi nikakve koristi od novca, kad ga čuvam. Bi li dakle štogodice kupio? No opet šteta za prvu krunu, što mi je mama poslala!« Vi ćete se stariji valjda smijati tim teškim brigama zelene glavice; ali vi, mila djeco, je l' da vi potpuno shvaćate ozbiljan položaj i silnu nepriliku, u kojoj se tad nalazio vaš mali bratac? Pa tko zna, kako li će se taj čvor sretno i riješiti?

U to nadogje mili blagdan Presv. Srca Isusova. Sunce se lijepo i sjajno pomolilo iza crnih brdina; a evo tada sune i jedan tračak nebeskog svjetla kroz crnu magluštinu one pomenute crne brige u glavi mog mališa: sjetio se! On će doletjet hitro k jednomu svećeniku, pružit će mu veselo svoju svijetlu, novu, majčinu krunu, pa će reći: «Oprostite, velečasni oče, ja sam rad dati ovu krunu, nek se šire slike Presv. Srca Isusova. Ne biste li je vi uzeli u tu svrhu?« A kad mu to svećenik obeća, tko onda veseliji od mog mališa? Čitav mu dan srdašce nekako blaženije kucalo, jer mu svijest šaptala: »Danas te prva kruna učinila malim apoštolom pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu!« —

— ***Pustite k meni malene!*** (Mark. 10, 14.) Ovu riječ Preslatkoga Srca Isusova megju ostalima dobro upamti i majčica maloga Perice, te za to posveti i prikaza sinčića svoga Presv. Srcu Isusovu. Pa da si dijete, što je već ponaraslo, dosta rano obavijesti o posveti ovoj, govorila bi mu majka često i često, da je on Srca Isusova. A pošto je znala malome mnogo i lijepo o Bož. Srcu pripovijedati, bila je upravo slast za četrgodišnjeg Pericu, što štuje Srce Isusovo i što je njegov, te pitao ga tko mu drago i gdje mu drago: »Mali! čiji si ti?« živo bi odgovorio: »Srca Isusova!«

Čisto srce djeteta ne sumnja ni malo, nego vjeruje bezuvjetno, što mu kaže otac ili majka. Srce mu shvaća čistu ljubav, te po naravskoj ljubavi, što ju ćuti k ocu i majci, dolazi k vrhunaravskoj, nebeskoj i božanskoj ljubavi. Pod sunčanim sjajem i nebeskom rosicom, što ih daje ljubav roditelja i čisti vjerski odgoj, nikne do skora u srcu djeteta klica božanske ljubavi, što mu je u sv. krstu usagjena. Svetu dužnost roditeljâ, da srca djece svoje predobe za Isusa Krista, nije baš tako teško ispuniti; dä nije ni teško, da se djeca za mlada učine apoštolima molitve.

Godinu dana od prilike kašnje prisustvovaše roditelji četrgodišnjega Perice svečanosti nekoj u bašči,

te povedoše i maloga sa sobom. Dogodi se, te dječak morade sjedjeti uz vojnika, koji na skoro upita Pericu prijateljski: »Mali, čiji si ti?« »Srca Isusova!« odvrati ovaj. »Srca Isusova?« reče vojnik začugjen, »što će to reći?« Dječak pogleda isto tako začugjen vojnika, jer ovo je sada prvi bio, koji, kako no se činilo, nije zadovoljan s odgovorom dječakovim. I kada će vojnik opet: »što je to: Srce Isusovo?« onda dječak ne mogav se više suzdržati, poleti odmah k majci i reče začugjen: »Majko! onaj vojnik ni ne zna, što je to Srce Isusovo!« Nu majka umiri dijete i kaza mu, neka moli za vojnika, pa će i on već znati, što je Srce Isusovo. To shvati dječarac odmah, da mora za vojnika moliti, i zadovolji se tim. Riječi se ove vrlo kosnule srca vojnikova, te sav u licu zarumenio. Niti je već vidio što niti čuo što, niti ispio svoje pivo, već on odmah otišao, no ne iz ljutosti, jer cijelo mu vladanje pokazivalo, da bi glasno hotio uskliknuti: želim i ja biti Srca Isusova! Dječak pako moli marljivo za sve, koji ništa ne znadu ili ne će da znadu o Srcu Isusovu.

—>‡<—

Vjesnik.

— **Pedeset-godišnjica sv. Otca i apoštolstva molitve.** — Dne 18. veljače ove godine uz veliku se svečanost svršila u Rimu pedeset-godišnjica biskupovanja sv. Oca pape. Nekom prigodom, kada se u njegovoj prisutnosti spomenula pedeset-godišnjica apoštolstva molitve, reče sv. Otac po svjedočanstvu stožernika Rampolle ovu riječ: »Slaviti pedeset-godišnjicu apoštolstva molitve, znači toliko, koliko *produljiti radosti moga jubileja* (moje 50 godišnjice).« Je li sv. Otac ljepše mogao izraziti kako se on raduje napretku apoštolstva molitve? — Ocu Gallerini-u D. I. reče sv. Otac 26. veljače, da on kani pisati o Régnault-u breve (papinsko pismo), da mu čestita razvitak apoštolstva molitve i da mu članove ohrabri i na dalnje revnovanje. Kada je apoštolstvo molitve sv. Ocu tako na srcu, koji kršćanin da se ne bi rado u nj upisao i njegove lake dužnosti izvršivao?

— **Mladi revnici Srca Isusova.** — »*Sjajno ću nagraditi one, koji po mogućnosti šire ovu pobožnost.*« Za to je obećanje Isusovo dobro znao i jedan gimnazijalac, koji i na smrtnoj postelji stao seljake upoznavati s pobožnošću k Presv. Srcu i upisivati ih u bratovštinu Srca Isusova.

Ovaj primjer na smrt bolesna gjaka silno potaknuo i njegove sudrugove. Za školskih praznika 1892. prikupio jedan u svome zavičaju, u krugu rogjaka i znanaca 20, drugi 29, treći 39, četvrti 46 članova bratovštini Srca Isusova. Nastojanjem tih mladih revnika upisalo se u svem 145 novih članova.

Taj krasni uspjeh drugova i suučenika ohrabri i druge, pa će slijedećih praznika, g. 1893. prikupiti ća do 210 članova. Od tih bijaše jedan predobio 114 članova, što ih bijaše sve prikupio u dva dalmatinska sela, idući k svojim znancima od kuće do kuće, pripovijedajući o toj bratovštini i bilježeći imena onih, koji su željeli postati dionicima obilnih milosti i blagodati bratovštine Presv. Srca Isusova.

Dao Bog, te mi mogli do skora opet pripovijedati o sličnoj revnosti i još sjajnijem uspjehu mladih štovatelja Srca Isusova! —

— **Naknadna sv. pričest** — počela se i u susjednih Madžara uvoditi, već se prikupio znatan broj članova. Ta bogoljubnost — treći stupanj apoštolstva molitve — gotovo po svim kršćanskim zemljama udomila se u toliko, te se svaki dan pričešća u naknadu za neharnost ljudî, a na čast Presv. Srcu, do kojih 40.000 duša. —

—>‡<—

Blagodat Presv. Srca Isusova

Moj sin, dječarac od 11 godina, ubode se u nogu o zargjali čavao. Ja se odmah ne dosjetih jadu, i tako stvar pogje sve na gore. Sva noga bila je već otečena, i groznica bivala sve to žešćom. Kada sam ga donio u bolnicu, prorezaše liječnici ranu; no i oni već izgubiše svako ufanje, držeći, da je rana otišla na tetano. Ali ja ipak ne izgubih nade. Utekoh se Bož. Srcu Isusovu. I čim sam se počeo mòliti, bude mi sinu lakše, te do mala posve ozdravi.

— Imao sam polagati ispit iz državnog računoslovlja. Manjkala mi teoretička naobrazba i nijesam bio siguran, da ću ispit položiti. Na to se utečem Presv. Srcu moleći ga, da mi pomogne. Odlanulo mi. Ja sam ispit položio dobrim uspjehom, pa se za to javno zahvaljujem Bož. Srcu Isusovu.

— Bio sam obolio na grlu, te sam se bojao, da mi se bolest još većma ne razvije. U toj nevolji zamolim pomoć u Bl. Dj. Marije od Karmela, čiji škapular nosim, da me očuva od veće bolesti. Ujedno obećam, bude li mi Bl. Gospa pomogla, da ću to obnarodovati u Glasniku Presv. Srca Isusova. I Bl. Gospa zaista pomože, i ja ne samo, da sam očuvan od veće bolesti, već posve ozdravim. Da obećanje svoje ispunim, javljam to čitateljima Glasnika Presv. Srca, e bi ih potaknuo, da se uteknu ovoga mjeseca Bl. Dj. Marije od Karmela, čija svetkovina pada na 16. srpnja.

Namjena molitava i dobrih djela u srpnju.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Leona XIII.)

Sloboda sv. Crkve.

Ima li, tko ne bi znao za priču o neblagodarnim sinovima, koji dorastavši istjeraše dobru si majku iz kuće u goru zelenu, da ju ujede kakvo zverinje? — Takova je dobra majka sv. mati Crkva, a takovi su nezahvalni sinovi — opaki kršćani, koji zbacivši sa sebe sinovsku ćud oteše majci svojoj, katoličkoj Crkvi, vlastitu kuću i kućište, te joj i sada krate vlast i slobodu, što ju ide; dapače nezadovoljni time, što zasužniše vidljivu glavu sv. Crkve, oni progone još i sluge crkvene i vjernu joj djecu.

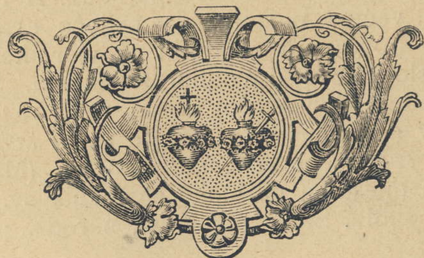
Sâm Isus Krist govoreći sv. Petru: »*Pasi janjce moje; pasi ovce moje!*« (Iv. 21.) povjeri Crkvi svojoj vrhovnu vlast pastirsku, po kojem imaju papa i biskupi upravljati stadom Gospodnjim. A neprijatelji Crkve sve većma nastoje, da priječe svaki spasonosni upliv poglavara crkvenih na vjernike, lišeći ih potrebite slobode i dovoljnih sredstava. Sâm Isus Krist predade Crkvi svojoj pravo naučati sve narode, rekav apoštolima: »*Idite po svem svijetu, propovijedajte evangjelje svakomu stvoru!*« (Mat. 23.) A na mnogim mjestima ne smije službenik sv. Crkve ni da stupi u školu. Sâm Isus Krist, narediv presv. ol-

tarski sakramenat i druge sakramente, dade Crkvi svojoj vrhovnu vlast svećeničku. A koliko se puta dogagja, da se sluge Kristove priječe u slobodnom vršenju najprečih svojih dužnosti svećeničkih!

Nema li dakle pravo sv. Otac papa, kad se jednako tuži na ovo neprestano tlačenje slobode crkvene? A ne moramo li mi, poput vjerne djece katoličke Crkve, da poslušamo očinske opomene papine, moleći se svesrdno i danomice »za slobodu i uzvišenje sv. matere Crkve?«

Molitva je poglavito oružje Crkve Kristove. Kada je sv. apoštol Petar čamio u tamnici, »*moljahu se vjernici bez prestanka za nj k Bogu.*« (Dj. ap. 12, 15.) I gle, Angjeo Božji izbavi poglavicu apoštola iz okova i tamnice. Kroz puna tri stoljeća ljuto su carevi rimski progonili kršćanstvo; a Crkva moleći se i trpeći izagje napokon slavodobitna i slobodna. Pa drukčije ni ne može da bude. Božanski naš Spasitelj sam je uvjerio Crkvu svoju, da će biti s njom *do konca svijeta* (Mat. 23); on je prorekao, da je *vrata paklena ne će nadvladati*; no i to joj proreče, da će se mnogo tlačiti na ovom svijetu.

S toga nemojmo klonuti duhom, kad vidimo, gdje sv. Otac papa čami već preko 20 godina kao sužanj u Vatikanu; već ustrajmo u molitvi, da se Bog dragi udostoji »Crkvu svoju svetu vladati i uzdržati« a »neprijatelje sv. Crkve poniziti.«

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 8. Kolovoz 1894. God. III.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima se u kuću donosi ili poštom šalje, 36 novč.

„Učite se od mene, jer sam krotak i ponizan srcem“.

(Mat. II, 29.)

Zadnji put, čitatelju dragi, motrio si, kô u zrcalu, poniznost Bož. Srca Isusova. Vidio si jednu stranu te poniznosti; kako naime Presv. Srce nije težilo za taštom slavom. Bož. Srce Isusovo nije nikada bilo častohlepno, već je usuprot prigrlilo svakovrsne poruge, i to dobrovoljno; ono ih je pače tražilo. Recimo, prijatelju moj, da ti tko u tvom mjestu ocrni svijetli obraz i pošteno ime; da o tebi rekne ovo ili ono, što baš nije za te posve časno; što više, da prstom javno na te kazuje. O kako bi te to ljuto peklo u duši! Može biti da ne bi s toga ni mirno spavati mogao; jelo i pilo ne bi ti više u

slast išlo, a napokon stidio bi se megju poštene ljude izaći, zašto ti je otet pošten glas.

Ele gledaj Bož. Srce Isusovo! Nema zaista poruge, nema nepravde, koje ne bi židovi Isusu nanijeli i koje ne bi Spasitelj upravo požrtvovnom ljubavi na se uzeo. Tako primjerice rekoše mu židovi u lice, a pred mnogobrojnom svjetinom: »*Ne govorimo li pravo, da si Samaritanac i da je gjavo u tebi?*« (Iv. 8, 48.) Riječ »Samaritanac« znači neprijatelj židovâ, znači »omraženik«. Što će reći, da je gjavo u kome, znadeš i sam. Misli samo, da se takovo što o tebi rekne, pa ćeš lako pojmiti i oćutjeti, kako je to strašna kleveta. Drugi je put Isus iscijelio bjesomučna čovjeka. Tada opet rekoše farizeji, »*da on pomoću Beelzebuba, kneza gjavolskog izgoni gjavole.*« (Mat. 12, 24.) Onda bi opet ponositi farizeji blagog Spasitelja zvali *pijanicom, prijateljem grješnikâ,* što no rado opći s nevaljalim ljudima. Da što više, neki i od rogjaka Isusovih klevetahu ga.

Čuj der, kako to sv. evangjelje pripovijeda. »Isus i učenici njegovi *dogjoše u kuću. I sabra se opet narod, da ne mogahu ni hljeb jesti. I čuvši to rod njegov izigjoše, da ga uhvate, jer govorahu, da je izvan sebe.*« (Mark. 3, 20, 21.) Nemoj se, štioče dragi čuditi ili pače strašiti, što se tako zbilo. Oni govorahu: «*izvan sebe jest*», moramo ga uhvatiti i zatvoriti, pa tako osigurati od farizeja. Slično se znade dogoditi mnogome kršćaninu, koji zdušno žive po duhu Kristovu; i njega će često opaki svijet držati slaboumnim, nepametnim, benavim. No prije ili kasnije pokazat će se, tko je bio u istinu mudar, tko li nepametan; da li varavi svijet ili pravi kršćanin.

Dok ja tebi evo pričam, kako su bahati farizeji dragog Spasitelja obasipali klevetama i psovkama, može biti da ti dolazi na pamet, e se je ovo tek slučajno dogodilo; onako od prilike, kako to već

u svijetu obično biva. No varaš se, misliš li zaista tako. Bož. je Srce moglo neprijatelje svoje osramo-

titi, a misli im tako udesiti, te ga ne bi ma baš ni malo ogovarali ni ružili. Nego Presv. Srce toga ne

htjede, zašto u jednu ruku dade čovjeku slobodnu volju, a u drugu obljubi poruge i klevete.

Što čovjek ljubi, to i traži posvuda, imade li tek iole nade, da će to i naći. Nije li tako? To si već mogao razabrati iz onoga, što je do sada kazano; a još ćeš se potpunije o tome uvjeriti, kad čuješ, kako je Bož. Srce u dnevima gorke muke svoje megju ostalim i čast svoju iz ljubavi prema tebi žrtvovalo. Nego o tome drugi put, ako Bog da; za sad čuj još koju o poniznosti Isusovoj.

Gle tamo kod rijeke Jordana stoji sv. Ivan Krstitelj; oko njega prikupio se silan narod svakoga stališa Gledaj samo kako pazljivo slušaju propovijed Ivanovu, da čine pokoru za grijehe svoje. I vidi čuda! ganuti žarkim riječima Ivanovim, a još većma potaknuti milošću Božjom priznaju, da su grješnici, te se krste u Jordanu. Al nuto i Isusa, same svetosti, Sina Božjeg, gdje dolazi k Ivanu, da ga ovaj krsti. Poput drugih grješnika stoji i Isus *jaganjac Božji koji odnima grijehe svijeta.* Ljudi, što okolo njega stoje, drže ga grješnikom, kô što bijahu ini, koji primiše krštenje od Ivana. Ne odsjeva li ovdje poniznost Srca Isusova? A mi jadni grješnici, mi se često sramimo pokazati se u ispovjedi kao grješnici; mi se ne rijetko pretvaramo, da smo pobožni, ma da u istinu i nijesmo!

Iza krštenja ode Isus u pustinju i »*bi u pustinji 40 dana i 40 noći i kuša ga sotona i bi sa zvjerinjem.*« (Mark. 1, 13.) Na dvije okolnosti treba da ovdje paziš, što s jedne strane očituju poniznost Bož. Srca Isusova, a s druge strane otkrivaju oholost našu. Kao što pauk umije nepomično stajati, — regbi sakrit se, da se ne bi odao — a zatim će navaliti na svoj plijen, što se u paučini zapleo: tako se i u nas prečesto krije oholost, koja nam je gotovo prirogjena.

Isus bijaše *sa zvijerinjem*, dakle u sasvim prostom društvu; a nama gdjekad nije nijedno dosta plemenito, pa se možda ća i svojih siromašnih roditelja ili rogjaka stidimo! Isus bijaše u pustinji — sâm — *sa zvjerinjem*; a nama je samoća nesnosljiva, silom nas nešto vuče u javnost, u svijet, e bi na se svratili čime god pozornost ljudî!

»*I kuša ga sotona.*« Promatraj der tuj poniznost Srca Isusova! Toliko se ponizi Bož. Spasitelj, te dopusti, da ga *kuša sotona*, da mu se približi, s njime govori, njega se prihvati, njega povede zrakom, ter ga stavi na vrh hrama i na goru vrlo visoku. (Mat. 4, 3, 5, 8.)

Ovdje mi u istinu zapinje riječ, niti znadem, što da ti još reknem o poniznosti Bož. Srca Isusova. Razmišljaj, kršćanine dragi, sâm tko je Isus — tko li sotona? Nego ne zaboravi tude ni na žarku ljubav, kojom te ljubi Bož Srce. Da bi tebe utješio u napastima; da bi tebe podučio, kako ti se valja oprijeti sotoni te održiš pobjedu nad napasnikom: za to se Presv. Srce Isusovo toliko ponizilo, te dopustilo, da *ga sotona* do triputa *kuša.*

Ja ti danaske, mili čitatelju, pokazah, kako je Bož. Srce Isusovo bilo ponizno. Sjeti se onog putnika, o kom ti je Glasnik u prvom broju ove godine pripovijedao. [1]) Taj putnik si ti. O da bi i tebi sinulo žarko sunce milosti Presv. Srca Isusova razmišljavajući divnu poniznost njegovu.

Na koncu evo ti nekoliko zlatnih riječi sv. Franje Žavera, što ih je pisao braći svojoj. Bit će jamačno i tebi od velike koristi:

»Pazite na se, — tako od prilike piše Svetac — predraga braćo! Mnogi sada u paklu trpe muke, koji riječju svojom mnogima otvoriše put u nebesko blaženstvo; nu precijenjujući i štujući odviše sami sebe

---

[1]) Str. 10. 11.

biše bez prave poniznosti u srcu. Ali nikoga ne ima u paklu, koji je u nevoljama života svoga za tim išao, da si srce ogradi kršćanskom poniznošću. Čuvajte se, da se odviše u se ne pouzdate. Prepustite dragome Bogu, neka se brine za vaš dobar glas; jer će vam Bog već sâm sobom pribaviti dobar glas i veliki ugled kod ljudi. Ova me misao vrlo tješi, što u sebi vidite toliko pogrješaka, te s toga mrzite na svaku preuzetnost. Tako će tašta hvala ljudska biti za vas križ — zašto vas sjeća na pogrješke vaše«.

Kratka pouka o pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu.

§. 4. Prijednost ovoj pobožnosti.

(Nastavak.)

22. *Kako štujemo* ***tjelesno Srce*** *Božanskoga Spasitelja?*

Tako, kako doista jest: »kao Srce Isusovo, kao Srce Riječi, s kojom je nerazdjeljivo sjedinjeno«;[1]) kao jedan dio presv. tijela, što je s dušom sjedinjeno: dakle *živo* i ujedno s *Božanstvom sjedinjeno*, i komu se zato klanjati moramo. Dakle ne smatramo Srce kao mrtvo, kao odjeljeno od čovječje naravi Isusove, niti kao puko čovječje Srce.

23. ***Zašto i u koliko*** *štujemo tjelesno Srce Isusovo kod ove pobožnosti?*

Osobito zato i u toliko, u koliko ovo Srce doista učestvuje u nutarnjem životu i u čuvstvima Božanskoga Spasitelja. Zatim jerbo je baš po tome Srce simbol, znamenje Isusove ljubavi, koju mi u ovoj pobožnosti osobito štujemo.

---

[1]) Pio VI. u Lui: »Auctorem fidei«.

24. *U koliko* ***učestvuje Srce u nutarnjem životu i čuvstvima*** *Bož. Spasitelja?*

U toliko, u koliko su se u tjelesnom Srcu Gospodina našeg isto tako kao i kod nas ljudi, osjećaji duše izrazivali; n. pr. strah i žalost na maslinskoj gori, želja za patnjom, i svi ostali osjećaji ljubavi, i koji su iz ljubavi proistekli. U koliko i sada na nebu *preobraženo* tjelesno Srce Isusovo učestvuje u osjećajima duše, kao što će to biti i kod nas poslije uskrsnuća.

25. *U koliko je Srce* ***simbol, znamenje ljubavi?***

Srce je onaj dio čovječjega tijela, u kojem se ljubav i sva ostala čuvstva najvećma *pokazuju*, kako to svi ljudi znadu i svjedoče. Zato riječ: »*srce*« u svakom se jeziku upotrebljava, da bi se označila čuvstva, a osobito *ljubav;* i svatko znade, što se hoće naznačiti, kad vidi *srce* naslikano.

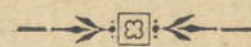
Zatim kod Gospodina Isusa Krista, u koga smo vični čovječansku i Božansku ljubav kao jedno promatrati, punim pravom možemo *Srce* uzeti kao znamenje ne samo *čovječanske* ljubavi Isusove, nego i *Božanske,* pošto je u Isusu čovječanska i Božanska narav u jednoj Božanskoj osobi nerazdjelivo sjedinjena, te njegovu čovječansku ljubav Božanska skrozimice prodire i s njom se sasvim sudara.

26. *Što nam dakle* ***predstavlja*** *tjelesno Srce Isusovo kao simbol ili znamenje?*

1.) Čovječansku i Božansku *ljubav* Isusa Krista.

2.) Budući da je ljubav temelj i korijen, iz koga proistječu sve druge radnje u težnji i volji čovječjoj; i budući da volja naregjuje sve druge slobodne radnje: zato je srce i znamenje svega onoga, što je s ljubavlju osobitim načinom spojeno. Zato je Srce Isusovo i znamenje svega onoga, što je dragi Spasitelj iz ljubavi prema nama mislio, hotio

osjećao, činio i patio. Drugim riječima: vidivo tjelesno Srce Spasiteljevo predočuje nam čitav nutarnji nevidivi život ljubavi Spasiteljeve, i pokazuje nam nutarnji uzrok svih riječi i sve kolike radnje Spasiteljeve.

Loreto ili Kuća Presv. Srca Isusova.

V. Drugi prijenos nazaretske kućice.

Tamo u krasnoj Jakinskoj pokrajini u Italiji leži na prijaznom, drvećem posagjenom brežuljku, gradić Loreto. Već s daleka vidi putnik golemo osmerokutno kube veličanstvene crkve svete kuće »de la casa santa« kako ju Talijani zovu. Hajdmo onom dugačkom ulicom, iz koje grad sastoji. Tude imaju dućani puni bogoljubnih prijedmeta. Stupimo u ogromnu crkvu, i susrest ćemo to ćemo usred crkve susresti našu malu nazaretsku kućicu. Ona nam se prikazuje s polja u svečanom odijelu; pokrita je mramornim pločama iskićena umjetno uzvisitim djelom, dok joj je ponutrica još tako prosta i čedna, kao za dobe Bl. Gospe. Duga je 8·8 m., široka 3·9 m., a visoka 4·2 m. A to je ista mjera, što i u Trsatu; isti temelj, što i u Nazaretu; isti kamen, ili bolje rekuć ista opeka.

Nema dakle sumnje, da je to ista kućica, što je kod nas bila; dakle i ista, u kojoj je Bl. Dj. Marija

u Nazaretu stanovala, u kojoj je »*Riječ tijelom postala*«.

Nego pitat ćeš: »Kako je ova kućica čak onamo u Loreto došla?« — De, reci mi, kako je s Nazareta k nama doletjela? Kako god se je odanle nekim tajinstvenim načinom, recimo po ruku Angjeoskih na našu zemlju spustila, isto tako su je Angjeli odavle digli i u Loreto prenesli; i to ne na jedanput, nego na dva puta, kano da su se od umora odmarali. Čuj der dakle, čitatelju dragi, da ti pričam te uvidiš, kako je Gospodin Bog baš za to dopustio, da se ova sveta kućica više puta premjestila, da ne bude ni najmanje sumnje, kako je to jedino djelo svemožnosti njegove.

Pod kraj 13. vijeka upravljaše crkvom Božjom sv. Celestin. Ovaj Svetac dade svijetu donle nevigjeni primjer, te se drage volje odreče papinske časti i povuće se u samoću, odakle je i pozvan bio na papinski prijestol. Ele za vlade ovoga sv. pape, upravo prije nego će se odreći časti svoje, dakle dne 10. prosinca g. 1294. oko 9 sati na večer pojavi se sveta nazaretska kućica u području gradića Recanati u Jakinskoj pokrajini. Pošto je malo kopnom proletjela, zaustavi se u lovor-šumi otkuda dobi i ime »Loretske kuće«. Ima ih, koji tvrde, da je ta šuma pripadala nekoj gospoji, imenom Laureta. Ova je izvanredno štovala Majku Božju te se odlikovala pobožnošću prema ovoj sv. kućici i s toga zavrijedila od Bl. Gospe tu milost, da se sada ime nazaretske kućice ni odvojiti ne može od Laurete.

Nego bilo tomu kako mu drago, prostodušni pastiri čuvajući svoje stado, bijahu prvi, koji zagledaše ovo čudo. Izvanredno im svjetlo udarilo u oči; a oni želeći osvjedočiti se o čudnovatom uzroku ovoga pojava, pogju bliže; al kad tamo — sv. kućica bi okružena nebeskim sjajem i to na mjestu osamljenu, gdje doslije nikada kuće vidjeli nijesu.

No, odakle oni nebeski traci? Izmegju pastira, što ih je ovo sjajno čudo s raznih poljana na okup sabralo, ima jedan, koji uzeo uvjeravati, da je vidio, kako je puko sjaj nad morem, te lebdio zrakom. Onda stane jedan drugoga poticati, da najzad ugju u tu tajinstvenu kućicu. Toliko pobožnih prijedmeta sakupljenih u ovom svetištu morade da učini te oni počeše naslućivati, da to ne može biti da nije djelo Božje. Padši na koljena ostali dio noći sprovedu u molitvi. A čim zora rudjeti poče, evo naših pastira kako hrle put grada, da i drugima, no ponajprije svojim gospodarima ispričaju, što bijahu vidjeli prošle noći. Isprva nitko ne htjede da vjeruje; svima se ta vijest pričini sumnjivom; no konačno neka sveta ljubopitnost nadvlada. Svatko je rad, da se glavom osvjedoči, jeda li pastiri prema istini sve izjaviše; a nutarnje osvjedočenje, koje sve osvoji, do skora rastjera sve oblake sumnje i nevjere. Glas ob ovome dogagjaju raširio se brzo na sve strane; svijet poče vrvjeti onamo; golema i mnogobrojna čudesa pothranjivahu danomice revnost i pobožnost kršćanâ. Sada se više ni o čem drugome ne govori, nego o izliječenim bolesnicima, o dobivenim milostima, o molitvama zahvalnicama. Negdašnja pustinja netom se pretvorila u mjesto napučeno od silesije naroda; tiha šumica sada se razlijega od pjesama na čast Majci Božjoj. Krasna li doista i ganutljiva prizora, gdje u toj samoći, bez skrovišta, čitave gomile pobožnih hodočasnika pod vedrim nebom u molitvi noće, gdje po obiteljima ili po društvima čednim se ručkom krijepe ležeći na travi u hladu mirnih lavorika!

Marija jest Majka od Utočišta.

§. 3. Naziva se ovim imenom Marija, jerbo ima krjepost od znanosti za pomoći nas.

Vidjesmo, koliko i kako je moguća Djevica na pomoć biti onim, koji se k njoj utječu; i zato imamo reći, da se ona dostojno imenom Majke od Utočišta naziva, jerbo ima krjepost od mogućnosti za pomoći nas. Sada pako promislimo i drugu krjepost od znanosti.

Piše sv. Ivan u knjigi od Očitovanja na pogl. 4. kako je on zanesen u duhu vidio Boga na prijestolju sjedećega, i naoko dvadeset i četiri starješinâ pred prijestoljem sjedećih: i u srijedi prijestolja i oko prijestolja četiri Angjela Kerubina imajući svaki šest krila, a bijahu puni očiju i sprijeda i straga: i unutra megju krilima, kano da to nije bilo drugo, van nego same oči. Što znamenovaše ove tako mnoge oči? Mudri Tirin veli, da ova četiri Angjela imadijahu znamenovati po očima razum prebistri i znanje ne samo naravno nego i svrhunaravno, ulito i dobito, sve videći i znajući prošasto, sadanje i buduće.

Reći će tko, da nam ova četiri Kerubina lijepo i izvrsno prilikuju krjepost od znanosti Marijine, koju sv. Epifanij, zove »Djevicu mnogooku«, jerbo kao nebeski Kerubini svu svoju slavu u poznanju Božanstvenih izvrsnosti stavljaju, za razmišljati ih: tako i Marija u vigjenju nevolja i potreba naših sve svoje kanoti blaženstvo stavlja za pomoći nas sve kolike. Ali to rekući malo će reći, zaštobo se njoj Kerubini ne mogu prilikovati. »Tko je tako pun očiju, kako Mati svjetlosti?« pita Vilim, biskup Pariški. Kaono dostojanstvom i blaženstvom, tako i krjepošću od znanosti Kerubine nathodi.

Mislit će tko god more biti: kako bi moguće bilo

da Majka od Utočišta iz preuzvišenoga svoga prijestolja vidi u ovoj dolini nas, tužnu i žalosnu djecu Adamovu, i sve koliko od nevoljâ trnje, kojim je vele plodna i izrodna zemlja naša? Ovim pitanjem oboružani krivovjerci zalijeću se na nas govoreći: zašto mi Svece molimo, budući da, kako oni ludo scijene, Sveci ne mogu naše potrebe vidjeti ni čuti tako daleku od neba molitvu našu?

Ali neka nam oni odgovore, kako proroci nahodeći se još na zemlji jesu mogli znati skrovita od očiju ljudskih i na mjestu od njih?

Zašto dakle Sveci na nebu blaženstvo uživajući ne bi mogli znati potrebe, nevolje i molitve naše? Svjedoči nam to sv. Ivan u knjizi od Očitovanja na pogl. 5. pišući, kako 24 starješinâ iliti duša pravednih i svetih imajućih čaše zlatne pune mirisa iliti molitava pravednih na ovomu svijetu, molitve one kao preplemenite mirise Jaganjcu prikazivaše. Znadu i vide Kerubini tolike stvari, kako rekosmo. Znadu i vide Angjeli pokoru grješnika, kako reče Isukrst kod sv. Luke: »*Veselje će biti pred angjelima Božjim svrhu jednoga grješnika, koji pokoru čini.*« (Luk. 15, 7.) Kako dakle ne bi i Sveci znali, što mi činimo i molimo? Kako i vele većma ne bi znala Kraljica Angjeoska i sviju Svetih? Što ona ne znade, koja je prijestolje Mudrosti Božanstvene? Ona je žena znamenita vigjena od sv. Ivana (Očit. 12, 1.), obastrijeta suncem, okrunjena zvjezdama, obuvena mjesecom: koja bi dakle mogla biti tako tamna i skrovita nevolja, da se od tolike svjetlosti može sakriti?

Ne velimo ni mi, da Sveti sami po sebi poznavaju potrebe i molitve naše, i da vide potajna i skrovita srca našeg; zaštobo je ovo izvrsnost Božanstvena, koji sam po sebi i od naravi svoje sve vidi i pretankim razumom pameti svoje ulazi u najdublje misli srca čovječanskoga i angjeoskoga. Nego je ovo nauk

Crkve katoličke, da Sveci znadu potrebe i molitve naše; ali ne po sebi, nego ili po očitovanju Božjemu, kako sv. Augustin uči; ili budi po Angjelima, kojih je pun svijet ovi; ili po dušicama u nebo dolazećim; ili kako jedino veliki bogoslovci uče, videći sve u Riječi Božanstvenoj. Od potrebe je pako znati, da se ovdje po Riječi Božanstvenoj ne razumije drugo u Trojstvu Sopstvo, nego se razumije Biće Božanstveno, koje se ovdje kanoti po prilici Riječ Božanstvena zove; zaštobo ono, što se tiče razuma, dajemo i prilažemo osobitim načinom drugomu Sopstvu iliti Sinu Božjemu, koji se u sv. Pismu zove »Mudrost i Riječ Oca«. Kada dakle govorimo da Blaženi nekoje stvari vide u Riječi Božanstvenoj, razumjeti se ima, da Blaženi videći Biće Božanstveno i njegove izvrstnosti, kanoti svemogućstvo, sveznanje, njegove odluke različite, različita djelovanja njegovoga svemogućstva stvarajućega i uzdržajućega: vide zajedno u Božanstvu stvari, koje se njih tiču, kao u jednom ogledalu, kako govori sabor Senonenski.

Za razumjeti još bolje način ovi od vigjenja po prilici ogledala, mislimo; da bi bilo jedno ogledalo tako golemo i čudnovato, koje bi kazalo sve kolike stvari na svijetu, što tko misli, govori, čini podnosi; da bi takogjer bilo tako bistro i krjeposno oko, koje bi u takovo ogledalo brez zablištenja gledati moglo: ne bi li ovo oko u takovo ogledalo gledajući vidjelo takogjer one stvari, koje mu ogledalo u sebi kaže? Ovakovo po neki način i po prilici govoreći, ovakovo rekoh, ogledalo jest Biće Božanstveno, ogledalo neizmjerno i čudnovato, koje Blaženima prikazuje sve stvari prošaste, buduće, i koje se stvoriti mogu; kaono naše ogledalo stakleno kaže i prilikuje stvari, koje se pred njim nahode. Bistro pako i krjeposno oko jest razum Blaženih, svrhunaravno uzdignut i zrakom od slave prosvijetljen; jerbo okom tjelesnim

ne možemo Boga vidjeti, budući da je Bog prečisti duh; i zato, kada govorimo, da Blaženi Boga vide, govorimo po prilici: to jest, da ga bistro i razborito poznaju, kakav je u sebi Prosvijetljenim dakle i svrhunaravno uzdignutim okom od razuma videći iliti poznajući nebeski gragjani Biće Božanstveno, ne kako god, nego bistro i razborito, ovim istim vigjenjem iliti znanjem vide i poznaju u njemu kanoti u živu ogledalu stvari prošaste, buduće i koje mogu biti. I ovo je nauk istoga sv. Grgura Pape, koji ovako govori: »Što jest, što ondje ne znadu, gdje Sveznajućega znadu?«

Ali sa svim tim, premda Blaženi vide bistro Boga, kakav je u sebi; ne vide u njemu kanoti u ogledalu sve kolike stvari; jer budući Bog u djelima svojim slobodan, može im ili tajiti ili očitovati, kako je njemu drago, i zato se zove »ogledalo svojevoljno.« Vide pako Blaženi u Bogu 1.) isto Biće Božanstveno, Trojstvo Sopstva, izvrsnosti Božanstvene sveznanje, svemogućnost i ostale; ali ne vide sasvim i potpuno, n. pr. ne vide sve one stvari napose, koje svemogućnost Božja može stvoriti. 2.) Vide stvorenja, koja je Bog stvorio, i koja može stvoriti; nekoji više, nekoji manje polag dostojanstva svojih. 3.) Vidi jedan drugoga, vide razregjenje ovoga svijeta, i u njemu stvari od svake vrste, i još k tomu različitu njihovu naravnu krjepost, koju imaju; jerbo kao piše sv. Toma Akvinski, budući čovjek dio i strana ovoga svijeta i okolišta njegova, ima naravnu želju za uzaznati ovo, da nju zasiti. 4.) Vide takogjer Blaženi ono što se njih tiče, i čim su se osobitim načinom na ovom svijetu zabavljali; kao n. pr. sv. Oci Pape vide, kako se sv. Crkva vlada; kralji, kako se kraljestva njihova drže i ravnaju; početnici svetih redova, kako redovi njihovi napreduju; i ostali ostalo, kanoti družinu i rodbinu svoju. Tako pišu bogoslovci.

Iz ovoga nauka sada očito slijedi, da Dj. Marija u ogledalu Božanstvenomu iliti Biću vidi sve kolike potrebe i molitve naše; i vele većma vidi, nego svi Angjeli i Blaženi mogu vidjeti. Jer ako je plaća nebeska iliti blaženstvo na mjeru dostojanstva i dobrih djela: kolika je plaća i blaženstvo Djevice, tko će pameću svojom doseći? Budući dakle takva njezina plaća, to jest, tako izvrsno i bistro njezino vigjenje Bića Božanstvenoga i u njemu stvarî ovoga svijeta: kako bi se mogla naći i razumjeti nevolja i potreba, koju ona u Božanstvenomu ogledalu ne bi vidjela?

K tomu, ako poglavice, kanoti sv. Oci Pape i kralji, kako rekosmo, vide ono. što se njih tiče; budući ona Majka pravovjernih i Kraljica svega svijeta: što bi joj u Crkvi katoličkoj i u kraljestvu ovoga svijeta potajno i neznano moglo biti? Ona je dijeliteljica milosti i darova Božjih, i zato ima znati, što od nje prosimo, od kakvoga dara potrebu imamo. Ona je Zdravlje nemoćnikâ, Utočište grješnikâ, Utješenje ožalostenih; ona je Odvjetnica, Braniteljica i Majka naša, i zato, da imena ova dostojno nosi, od potrebe je, da sve kolike nemoći, napasti, žalosti, potrebe i nevolje naše znade i vidi.

I vidi doista, da onoga protiskuje gladno i golo ubоštvo; vidi da oni u neizlječivoj bolesti ječi i uzdiše; vidi, da napastujući duh pakleni na onoga natrkuje; vidi, da oni pred njezinim oltarom kleči i moli; vidi, da se oni groznim znojem rve sa smrću svojom; i sve ostalo vidi i znade.

I za to imamo reći, da se ona Majkom od Utočišta dostojno naziva, jerbo ima krjepost od znanosti za pomoći nas.

Kanižlić.

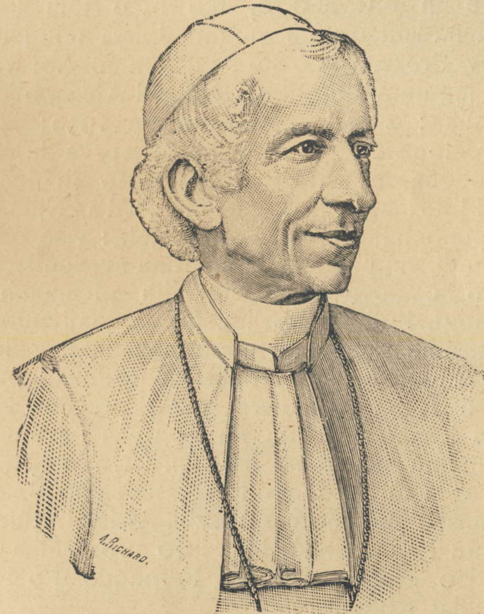

Španjolsko hodočašće.

Jesi li, dragi čitatelju što čuo za ovogodišnje španjolsko hodočašće u Rim — k sv. Ocu papi? Tà to je bilo slavlje, to je bio dogagjaj, kakovih doista nema mnogo u povijesti crkvenoj. Slab starac slavi pedeset-godišnjicu svoga biskupovanja, a iz daleke zemlje, ća tamo iz Španjolske, diže se ogromna sila vjernih mu sinova, 18.000 duša, što će preko brdâ i dolâ i širokoga mora u vječni Rim, da vide i pozdrave milog si oca, da mu čestitaju rijetku svečanost. Okrijepljeni njegovim očinskim blagoslovom opet će se vratiti u svoj zavičaj i širom domovine raznositi glas, kako je dobar i blag, kako je mudar i ljubazan otac kršćanstva, sv. Otac papa Leon XIII.

Od mnogo se jur vremena u Španjolskoj o tom nastojalo, da se sakupi što veće hodočašće. Isprva bijaše zaisto malo nade, da će biti puno odziva. Put je dalek i mučan, stoji novaca, a španjolski narod, kao i naš, nije upravo bogat — osim ljubavlju k sv. Crkvi i njenoj vrhovnoj glavi. Pa k tome se još htjelo, da bi hodočašće sastajalo poglavito od radnikâ i obrtnikâ, za koje se sv. Otac osobito brine i stara. S toga se sve uradilo, da bi se ovima omogućilo hodočašće: osnovale se blagajne za potporu hodočasnikâ; bilo i plemenitih bogataša, koji su u tu svrhu darovali i do 1000 pesetas (naših 400 for.); od željeznica i parobrodskih društava ishodili se tako znatni otpusti za hodočasnike, te je napokon čitav put iz Španjolske (Barcelone ili Valencije) u Rim i natrag za putnike III. razreda stajao samo 65 pesetas, (naših 26 for.,) pa to sa hranom i stanom na putu i u Rimu.

Po tom bi o. Vincente D. I., »apoštol radnikâ«, putovao gotovo po svoj Španjolskoj, da svuda oduševi svoje mile radnike za ovo hodočašće k »ocu radnikâ«. U Madridu, glavnom gradu Španjolske, ima zbor sv. Alojzija, u kojem se ponajbolji gjaci natječu, tko će bolje nasljedovati krieposti mladoga si zaštitnika. Ovi bi tad s mladenačkim ushitom dva

Sveti Otac papa Leon XIII.

a dva išli po gradu i okolici, te nukali radnike, da se priključe hodočašću, a imućne bi nagovarali, da hodočasnike podupiru. I poseban se časopis: »Hodočasnik«, u istu svrhu izdavao, pa i drugi se ka-

tolički listovi živo zanimali za ovaj pothvat. U svakoj se biskupiji uredio poseban odbor, a svi bili u svezi s glavnim odborom u Madridu. Takav svestrani rad kod naroda oduševljenoga za sv. Oca morao je svladati sve zapreke.

Već se pouzdano govorilo, da će po svoj prilici biti bar dvije ili tri hiljade hodočasnika; no da će ih biti 18.000, tko bi o tom i sanjao? Takav nenadani uspjeh mogao doista podijeliti samo blagoslov Presv. Srca, što se u Španjolskoj vanredno štuje. Iz jedine nadbiskupije Madrid-Alcala bijaše 1069 hodočasnika; iz biskupije Valencije 1939; iz biskupije Barcelone ća 2500. Kako se isprva htjelo da to bude hodočašće samih radnika, to ih je u istinu najviše i bilo: kakvih deset hiljada. Njima se pridružilo puno hiljada i drugog svijeta: više od 20 biskupa i nadbiskupa, nekoliko stotina svećenika; najzad i mnogo članova iz najslavnijih plemićkih porodica. Mnogi, budući zapriječeni, da sami putuju, dali bi siromašnim radnicima poputninu, poslav ih mjesto sebe. Ovako je i sama vladarica (kraljica) poslala 12 radnika u Rim. Moglo se dakle pravom kazati, a kazao to i sam sv. Otac, da je ovim ogromnim hodočašćem bila zastupana ukupna katolička Španjolska; a mi možemo dodati, ne samo Španjolska, nego i naseobine njezine u Aziji, Africi i Americi, jer je u broju hodočasnikâ bilo i 20 urogjenika s otočja Filipina, 20 crnaca s otoka Fernando Po i 20 mulata s otoka Kube.

Kako je bilo toliko hiljada hodočasnika, valjalo je, da se podijele u dva odjela. Prvi se imao ukrcati 12. travnja, a drugi osam dana kašnje, kad bi se prvi odio već vraćao s Rima.

Jurve se približao žugjeni dan. Neprijatelji sv. Crkve da li su prekrštenih ruku gledali ovo veličan-

stveno slavlje sv. Oca? Zaista oni uradiše sve, što mogoše, eda bi to hodočašće, koje im je bilo trn u oku, sasvim prepriječili.

Čujmo, kako su računali: »Potkupimo novcem prostu svjetinu u Madridu i u Valenciji, neka uznemiri hodočasnike pri polasku; doći će do šaka, a vlada će hodočasnike lijepo opremiti kući.« Smišljeno učinjeno. No u Madridu slabo uspješe, to bolje u Valenciji. Tuj potkupiše nekoliko stotina najprostije svjetine. Kad se hodočasnici ukrcavali u parobrode, najprije stade ta hulja porugljivo zviždati, onda podiže divlju graju vičuć u sav glas: »Živio Garibaldi!) Smrt papi! Smrt svećenicima!« Za tim se lati kamenja i probi prozore nadbiskupske palače. Napokon navali i na same hodočasnike, uze ih tući šakama i batinama, dapače neki opale i samokres. Ovako se zlostavilo i izranilo najmanje 25 hodočasnika; megju njima bijahu presv. gg. biskupi iz Madrida, Cadixa i Salamanke. Kakovih 40 hodočasnika morade se žalosno vratiti kući, pošto im jedino oružje bila krunica Majke Božje i strpljivost kršćanska.

Ostali hodočasnici prvog odjela sretno se ukrcali u 11 velikih parobroda, koji ih za dva dana imali prevesti u Italiju. Za morsko putovanje bilo sve što udobnije pripravljeno. Bijahu ponijeli i t. zv. »prenosnih oltara«, te bi se u jutro sakupili svi hodočasnici oko svojih misnika. Divna li prizora: sv. misa na moru! Nad tobom plavetno nebo; pred tobom kud ti oko siže, samo neizmjerna morska pučina; ništa ne čuješ do no šum valova i sve jednako muklo kretanje parostroja i pobožne molitve hodočasnikâ! No i preko dana nije im bilo dugočasno; sad se držala narodna predavanja o zanimivim prijedmetima, sada se svečano besjedovalo ili prikazivalo male igrokaze,

sada se sastali glazbenici i izvodili komade i pjesme koje se usred veličanstvenog mora još više dojmile srca, te svaku sjetu s nemilog dočeka u Valenciji potpunoma razgonile

Iz grada Civitavechia stigoše hodočasnici željeznicom za malo sati u »vječiti grad« — Rim.

Dopis.

— **Blagdan Presv. Srca Isusova u Andrijaševcima.** To je selo od 720 stanovnika; gotovo svi — katolici. Ima i crkvicu s jednim oltarom Presvetoga Srca Isusova, ali nema ni župnika ni kapelana, već u nedjelje i blagdane dolazi kapelan iz Vinkovaca. Ima tude i više članova bratovštine Presv. Srca Isusova, koji uradiše sve, što se moglo, kako bi se blagdan Presv. Srca što dostojnije proslavio. Evo što nam odanle pišu:

Andrijaševci 4. lipnja 1894.

Velečasni gospodine!

Mislim, da bih ja na uvijek zanijemio, kada Vam ne bih izjavio, kako je divno i svečano proslavljeno kod nas Presv. Srce Isusovo. Mi sirote nemamo župnika u svome selu, već u Vinkovcima, pak se skupismo mi cijelo društvo Kraljice presv. krunice, onda članovi bratovštine Presv. Srca Isusova i trećoredníci sv. Franje, pak čekasmo našega g. kapelana. Ali nas iznenadi, kada vidjesmo g. paroka, slaba i bolna; koji se potrudio da proslavi Presv. Srce Isusovo, pak sve ispovijedi i dade nam Presv. Tijelo Gospodnje i reče krasnu prodiku u slavu Presv. Srca Isusova. Imali smo svetu službu na žrtveniku Presv. Srca Isusova, a mi cijela družba zapjevasmo lijepu pjesmicu Presv. Srcu: »Pjevajmo radosti — Pri čudnoj svjetlosti« itd., i onda ovu još uvijek novu: »U slavu svetog Srca — Nek jekne pjesme glas« itd.[1]) a onda primismo Tijelo Gospodnje; iza toga podijeli nam gospodin veliki blagoslov, nama koji smo u trećem redu sv. Franje; i tako proslavismo Presv. Srce Isusovo.

Zato molim ponizno, da bi ovo par riječi, koje mi učinismo za proslavu Ocu nebeskomu i Presv. Srca Isusovu, objelodanili u Glasniku Presv. Srca Isusova, da bi se i više naroda ugledalo u nas, pa da se sve više i više širi slava Presv. Srca Isusova. Molim izpunite želje cijeloga društva, koji smo i onako svi pretplatnici Glasnika Presv. Srca Isusova.

Sa velikim štovanjem itd.

Blagodat Presv. Srca Isusova

Iz Sarajeva dobismo ovu zahvalnicu:

»Bi li Vas smjela, gospodine dragi, zamoliti, da mi nješto učinite?« »»Hoću, drage volje, samo ako mogu««. »Ma morete Vi, kako ne ćete moći. Znate, ja sam obećala napisati u »Glasnik Srca Isusova«, da mi je devetnica uslišana, pa sama ne znam kako ću je složiti. Nego sam došla Vas zamoliti, da mi Vi to učinite, ako Vam nije što mrsko . . . .« »»Hoću, hoću, nemaj brige; samo kaži sve, kako je bilo««. —

»Znate, gospodine, ja nemam svoje kuće, već stojim u tugjoj, i to — kô kad sam sirota, pa mi nije na izabir — stojim u kući, u kojoj su sami hrišćani Ne valja duše gubiti, ne mogu reć, da su mi ikada ozbilja šta govorili; ama gjavo uze me ozbilje ten-

[1]) Sr. Naš Glasnik 1894. br. 6. str. 121. —

tati, da prevrnem zakon. Bože moj! Da znate kako mi je onda bilo! Vamo mučno: ne da srce promijeniti vjere, u kojoj sam se rodila; a opet me s druge strane obladala napast, da mi valja prijeći na njihov zakon, — pa što bude. E već nijesam mogla više trpjeti, nego se zavjetujem, da ću činiti devetnicu Srcu Isusovu, pa rekoh, ako me usliša, poslat ću u Glasnik i zahvalit mu se. Jer znate, i ja sam upisana i dobivam Glasnik Presv. Srca Isusova. Činila sam devetnicu, pa je i svršila. Ama sad se čudite, moj gospodine: ja sam mislila, te će napasti nestati u devetnici, jali barem poslije nje, a ona me još gore sletila! — Eh, šta ću, mislim, jà da mi Bog pomogne i predobro Srce Isusovo! Pa započnem opet jednu devetnicu, a sada Gospi od Sedam Žalosti i odredim se njoj u čast ispovjediti i pričestiti. A kad sam se pričestila, kô da si rukom odnio, nesta mi iz pameti one napasti, kô da je nikad ni bilo nije. I sad, Bogu hvala i Gospi i Srcu Isusovu, živem s mirom, i nikako mi više ne dolazi na um, da ostavim naš lijepi zakon. Hvala svetomu Srcu Isusovu; ono zna, zašto me nije namah uslišalo, a od mene po sto puta hvala, što me je i poslije uslišalo.

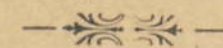
Eto, gospodine, ja sam kazala kako je bilo; a molim Vas, Vi to gledajte, da bude u »Glasniku« štampano«. (Tako završila Matilda).

Vjesnik.

— Preznamenita izjava Leona XIII. o pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu. — Već smo na svom mjestu naveli riječi sv. Oca pape o apoštolstvu molitve (gl. str. 21. ili 79.) Istom prigodom, dne 11. listopada 1893., pohvali sv. Otac i samu pobožnost

k Presv. Srcu riječima tako divnim i zanosnim, kakovih do sada može biti nijedan, ma ni najgorljiviji štovatelj Presv. Srca nije smio izreći. Po riječima sv. Oca, »*pobožnost je k Presv Srcu Isusovu dandanas značajni biljeg Crkve, korablja njezina spasa, zalog budućega slavlja njezina, podloga svoj nadi našoj u bolju budućnost*«. Svaka od ovih riječi mora nas potaknuti, da što revnije širimo ovu »kraljicu svih pobožnosti« i u našoj miloj domovini, i tako svoje zrnce doprinesemo k spasu društva. »*Spas je društva ljudskoga*«, veli opet sv. Otac, »*plod kršćanske ljubavi; njoj je izvor u Božanskom Srcu Spasiteljevu, iz kojega proistječe na spas svijetu*«.

Namjena molitava i dobrih djela u kolovozu.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Leona XIII.)

Rješenje socijalnog pitanja.

Jednom će neki umjetnik kršćanski naslikati groznu sliku. Širom ogromne poljane, kud-god gledneš, ne vidiš drugo van nabijene puške i trgnute mačeve, grdne topove, grozne bombe i razno ubojito oružje. A nasred ovoga nepreglednog oružišta milo se diže i daleko sjaje — veliko raspelo; povrh njega znamenita riječ »mir«!« — Eto žive slike žalosnog stanja, u kome je sada društvo ljudsko! Ovome prijeti bi reć gotova propast od nezadovoljnih — a da pravo rečemo — često baš i nepravedno potlačenih radnika. Istraživati pak način, kako da se doskoči sve većoj bijedi ubogih slojeva puka; kako da se odvrati pogubni prevrat, kojim tajna društva hoće da unište vlasništvo pojedinaca, sigurnost imetka i života, sve koliko pa i naj-

starije pravo državno: to znači baviti se rješenjem socijalnoga pitanja.

I sv. mati Crkva, kao brižljiva majka, nije zaostala iza državne oblasti, da potraži lijek toj rakrani sadanjeg društva. Pošto je Leon XIII. u divnoj okružnici »o stanju radnikâ« izbrojio uzroke golemoj bijedi radnikâ, preporuča, neka bi se iznova uspostavila kršćanska ljubav, koja no potječe iz Srca Isusova. A 7. svibnja o. g. lijepo reče sv. Otac, da u Presv. Srcu imaju svi, gospodari i radnici, bogataši i siromasi tražiti rješenje socijalnog pitanja«.

Dvostruka je bila zadaća, što ju Bož. Spasitelj povjerio bl. Margareti God. 1672. otpočelo se štovati Presv. Srce Isusovo od pojedinaca; a 17. lipnja g. 1689. dobi učenica Bož. Srca nalog s neba da predloži kralju francuskome, Ljudevitu XIV., udruženo štovanje Presv. Srca Isusova, kanoti sigurnu pomoć cijelome puku. Nego molbenica, što ju još istoga dana bl. Margareta u tu svrhu napisala za Ljudevita XIV., na žalost ostade bez uspjeha. Pa vidi sad ruku Božju! Baš 100 godina kašnje, 17. lipnja 1789. pobuni se »treći stališ« francuski i proglasi se narodnom skupštinom. To bi početak užasnoj i dugotrajnoj revoluciji francuskoj.

Zar nije to dosta jasna opomena Božja, da uznastojimo, kako bismo što više širili javno i udruženo štovanje Bož. Srca Isusova, ako smo radi, da se otkloni grozna pogibelj, koja dandanas prijeti ne samo jednome narodu, nego cijelome društvu ljudskome? »*Dogji kraljestvo tvoje!*«

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 9. Rujan 1894. God. III.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima se u kuću donosi ili poštom šalje, 36 novč.

Još jedan pogled u zrcalo poniznosti.

Nijesi li, čitatelju dragi, nikada imao u ruci tamburicu ili gusle, i dirnuo tek u jednu žicu? Nijesi li tada zamjetio, kako ujedno i druge žice tiho i ljupko zatitraše? Srce je Isusovo na posljednjem listu povijesti svoje udarilo u glas, štono svakoga kršćanina u dnu srca mora da dirne, e bi se i u njemu porodilo slično mišljenje, kakvo je u Srcu Isusovu. Onaj ganutljivi glas bijaše — glas o poniznosti Presv. Srca Isusova. Danas želi ovo preslatko Srce, da čuješ i drugi glas, koji je vanredno blag i nježan. Danas Srce Isusovo hoće da ti predoči drugu omiljelu si krjepost: krotkost svoju.

Ono će dati te gledneš u bezdan ljubavi i milosrgja, što je sakriveno u tom dobrostivom Srcu; a ti pristupi de k ovomu izvoru ljubavi. Kao što jednom u hramu jeruzalimskom, tako i sad ljupko zove Isus: »*Ako tko žegja, neka dogje k meni i neka pije*«. (Iv. 7, 37.) O kad bi mogao obilato crpsti!

Tek gledaj, da ti se ne dogodi, što se i sv. Augustinu zbilo. Ovaj ugodnik Božji šetao se jednoga dana uz obalu morsku i razmišljao o uzvišenom otajstvu Presv. Trojstva. Najedanput će sasvim iznenada ugledati vrlo krasno dijete, gdje sjedi pokraj mora. Dječarac si iskopao u pijesku malu jamicu i počeo da prelijeva žlicom morsku vodu u onu jamicu. Motreći Svetac neko vrijeme ovo umiljato dijete upitat će ga napokon: »Ej, mali, ma što će to biti?» — »Ja hoću«, odvrati on »ovo čitavo more da prelijem u tu jamicu«. — »O, zaludu ti posao«, reče Augustin smiješeći se, »valja da ti to ne će nikada za rukom poći«. — »Ne će?!«, otpovrnu ozbiljno dječarac, »ele, znaj, prije ću ja ovo široko i duboko more preliti u tu malu jamicu, nego li ćeš ti moći shvatiti otajstvo, o kome razmišljaš«. — Netom ovo dореče i već ga nesta; bijaše to angjeo Božji. Pa tako ćeš i ti svu vodu, što je u svim morima na svijetu, u koju malenu jamu svesti prije nego li dokučiti golemu ljubav i beskrajno milosrgje Bož. Srca. Pa to je posve naravski. Dobrota Preslatkog Srca Isusova jest neizmjerna, zašto je Srce samog Sina Božjeg; a koliko je Bog dragi svet i savršen, toga ne može nijedan stvor da shvati. Nego kao što sunašce žarko svijetli kroz oblake, i kroz njih sipa divni sjaj po čitavoj zemlji: tako se i neograničena dobrota Sina Božjeg u čovječanskoj naravi nama očitovala i po ovoj nam prosinula. Toga radi sv. Pavao hoteći prikazati čitavo djelovanje Isusa Krista veli kratko ali ljubazno: »*Svima se ljudima pokaza*

milost Boga, Spasitelja našega«, (Tit. 2. 11.) i »*Pokaza se dobrota i čovjekoljublje Boga, Spasitelja našega; ne za djela pravedna, koja mi učinismo, nego po svojem milosrgju spasi nas*«. (Tit. 3, 4) Sv. evangjeliste toliko toga pripovijedaju o dobrostivosti i krotkosti Isusovoj, te nam je teško i birati. Megju tim

Sv. Mihovil arkangjeo.

slušaj, što nam kažu; ali nemoj s uma smetnuti, što je na početku ovih crtica rečeno, da slušajući riječi i gledajući djela Spasiteljeva svegjer treba da se obazireš na Presv. Srce njegovo.

Jednom »*unigje Isus u zbornicu. I ondje bijaše čovjek sa suhom rukom. I motrahu Isusa, ne će li*

ga u subotu iscijeliti.« (Mark. 3, 1. i 2.) Gledajder sada usred ovih zlih i opakih ljudi krotkog jaganjca Božjeg, dragog Spasitelja. Oni paze na svaki mig njegov, na svaku riječ i kretnju, čekajući gjavolskom pazljivošću, što će Spasitelj činiti. Ej, dragi kršćanine, što bi bio ti u tom slučaju uradio? Može biti da bi bio ove zlikovce pred svima javno osramotio? Ja ne znam. Ili bi možda očekivanje i nadu im osujetio ne tvoreći ondje nikakva čuda. Ja ne znam. Na njih se ljutio ili im se pače i osvetio? Ja ne znam. No što uradi Isus? To znam. »*I reče čovjeku sa suhom rukom: stani na srijedu. I reče im* (farizejima): *valja li u subotu dobro činiti ili zlo? dušu spasti ili izgubiti?*« (Mark. 3. 3, 4.) Pa da si vidio nebesku dražest, što je odsijevala s Božanskog lica milog Spasitelja; da si vidio blagi i ljubazni pogled, kojim pogleda one pakosnike oko sebe; a mimo to, da si čuo prijatni i slatki glas Isusov — doista bi i nehote morao pasti na koljena pred noge Isusove, ter uzkliknuti: Gospode! ti znaš, što je slobodno, ti, zakonoša naš!

A zlobni farizeji? Oni mučahu od gnjeva i ljutine. Isus pako pogleda ih svetim negodovanjem i ćuteći veliku bol u Srcu svome zbog njihove duševne sljepoće reče čovjeku: »*Pruži ruku svoju. I pruži; i posta ruka zdrava kao i druga.*« (Mark. 3, 5.) No što će sad farizeji? Čuj, kako dalje piše sv. Marko: »*I izišavši farizeji odmah učiniše za njega vijeće s Irodovcima, kako bi ga pogubili.*« (Mark. 3, 6.) Pa gle! Od sada sve do smrti Spasiteljeve u cijelome životu Isusovu dugi niz crnih laži, grdnog klevetanja i ljutog progonstva od licemjernih farizeja; a od Krista samo neizrecivih dobročinstva, korisnih naputaka, spasonosnih opomena, gorkih suza, vrućih molitava, strašnih muka za ove krvne neprijatelje njegove. Svegjer pod strogom paskom, svegjer opkoljen kletim uhodama, svegjer biti napadan od opakih ljudi: pa opet ni najmanjeg ganuća na srdžbu ili osvetu ne poćutjeti! Sto više, k tomu još nijedne prilike ne propustiti a da ovim licemjercima i puku, čiji su prvaci oni bili, ne poda neoborivih dokaza neizmjerne ljubavi svoje i dobrote: to je sjajna opreka, štono se ističe onako veličajno, no što je i najjasniji dokaz, kako je Bož. Srce Isusovo bilo vazda k r o t k o.

Tako n. pr. htjedoše jednom židovi, da kamenuju Isusa; a Isus se sakri i otigje iz hrama. (Iv. 8, 59.) I prolazeći vidje on pred hramom jeruzolimskim čovjeka slijepa od poroda. Hoće li sada Bož. Spasitelj proći mirno mimo ovog jadnika, a da se niti ne obazre na nj, pošto je ovaj čovjek od onog naroda, koji je čas prije podigao kamenje, da Isusa ubije. Nipošto. K r o t k o S r c e I s u s o v o zaboravlja na uvredu sebi malo prije nanesenu. Isus iscijeli ovog čovjeka. (Iv. 9.) Drugom opet zgodom vidjevši farizeji, kako Isus izgoni vragove, huliše na nj govoreći mu u lice, da on pomoću Beelzebuba, kneza gjavolskog, izgoni vragove. A k r o t k i i b l a g i Isus, što učini? Sv. evangjelje veli: »*I prohogjaše Isus po svim gradovima i selima učeći po sinagogama njihovim i propovijedajući evangjelje kraljestva i iscijeljujući svaku bolest i svaku nemoć. A gledajući ljude sažali mu se, jer bijahu izmučeni i ležahu kao ovce, koje nemaju pastira. Tada reče učenicima svojim: žetve je istina mnogo, a poslenikâ malo. Molite dakle gospodara žetve, neka poslenikâ izašalje na žetvu svoju.*« (Mat. 9. 35—38.) O kako čudnovate stvari pripovijeda evangjelje! Kako slijedi ovo iza one strašne hule farizejske? Posve dobro; evangjelista je dobro shvatio Srce Isusovo.

Kršćanine dragi, ugledaj se i ti u Presv. Srce Isusovo; povedi se i ti za njegovim primjerom; na-

sljeduj osobito divnu krotkost Srca njegova snašajući ustrpljivo uvrede i pogrde od bližnjega svoga. Na to te Isus i sâm potiče govoreći: »*Učite se od mene, jer sam krotak i ponizan srcem.*« (Mat. 11, 29)

—>⁙<—

Kratka pouka o pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu.

§ 4. Prijedmet ovoj pobožnosti.

(Nastavak.)

27. *Zašto štujemo **ljubav i čitav nutarnji život** našega Spasitelja?*

Zato, jerbo je ljubav i nutarnji život Spasiteljev svakoga štovanja vrijedan, i jerbo je to s nama u uskom odnošaju.

28. *Zašto je nutarnji život Isusa Krista **svakog štovanja vrijedan?***

1) Kad pomislimo na ljubav, kojom nas Spasitelj kao Bog ljubi: samo se po sebi razumije, da je svakog štovanja vrijedna. Bog i sve, što je u njemu, neizmjerno je savršen te zaslužuje, da ga najvećma štujemo, da mu se klanjamo.

2) Ova Bož. svetost prožimlje i čovječanstvo Isusovo, tako da je i ljubav i nutarnji život čovječje naravi Isusove veoma savršen; kako to već iz onog slijedi, što je dosad rečeno.

29. *Zašto kažemo, da je ljubav i nutarnji život Isusa Krista **s nama u uskom odnošaju?***

Jer je Bog baš iz neizmjerne ljubavi i milosrgja svoga odlučio i izveo naše otkupljenje. Sve, što je Spasitelj za nas činio i trpio, sve je iz ljubavi učinio, i sve je ono ljubazni Spasitelj ne samo iz ljubavi, već iz neizmjerne i neizrecive ljubavi učinio, te još i sada čini. Ovdje se pokazuju nutarnji razlozi svih njegovih dobročinstva, što nam ih je

učinio; svega, što je za nas poduzeo, što je htio poduzeti; ovo je vrelo njegova prijateljstva, njegove blagosti i ljubežljivosti, njegove revnosti i milosrgja, kojim nas vazda opsipava.

30. *Možemo li mi ovako ljubav štovati, a ne moramo li pače **osobu štovati?***

Štujući mi ljubav koje osobe mi ne štujemo drugo, nego osobu zbog ove ljubavi; isto tako kao kada n. pr. ruku jedne osobe poljubimo, ne štujemo ruku kao takvu, već onu osobu, čija je ruka, kojom nam je valjda baš kakvo dobročinstvo ona osoba udijelila. Štujući ruku štujemo samog dobročinitelja, koji nas svojom rukom blagosivlje; štujući Srce Isusovo štujemo Isusa, koji nas Srcem svojim ljubi.

31. *Štujući Srce Isusovo, činimo li manje od onih, koji upravno osobu Isusovu štuju?*

Ne činimo manje, budući mi, kako već rekosmo, štujemo tjelesno Srce Isusovo ne kao mrtvo, od tijela njegova odijeljeno, već kao jedan dio njegova presv. tijela. I štujući ljubav Isusovu i njegov nutarnji život ne kao od Isusa odijeljen, već kako je doista bio i kako je i sada, mi štujemo ljubav Spasiteljevu, Spasitelja u ljubavi njegovoj, štujemo ljubećega Spasitelja. Štujući Srce Isusovo štujemo Isusa u Srcu njegovu; mi štujemo osobu Isusovu, kad štujemo Srce njegovo. Zato je istina, da je prijedmet ove pobožnosti sâm Spasitelj, osoba Spasiteljeva.

31. *Čine li oni dobro, koji, kakono kažu, vole štovati čitavog Spasitelja?*

Oni sasvijem dobro čine, samo ako štuju Spasitelja i njemu se klanjaju, kako treba; no ako u svojoj pobožnosti samo Spasitelja štuju ili njegovu ljubav spram nas, ne obazirući se pri tome na znak i priliku ljubavi, na srce: onda ne vrše pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu.

—⁂—

Loreto ili Kuća Presv. Srca Isusova.

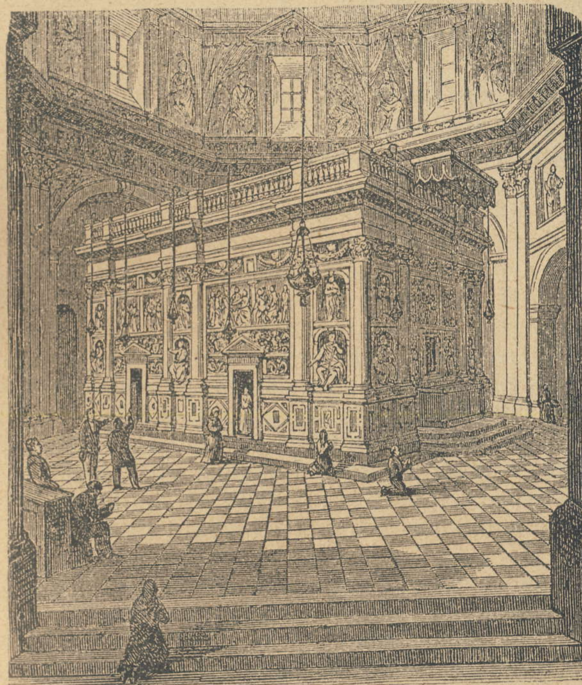
VI. Štovanje sv. kućice u lovor-šumi.

Pokret ovaj vjerski ne smijemo držati samo nekim prolaznim dojmom. Bog sam htjede nadnaravnom objavom razjasniti tminu ovoga tajinstvenoga svetišta. Dvoje objavljenje tako slavno, kao što istinito, diže koprenu, kojom bijaše pokrivena ova tajna Božja.

Prvo se objavljenje zbilo jednome pustinjaku, komu je Bog priopćio visoke osnove svoje providnosti glede na ovaj dogagjaj. Drugo očitovanje zapade sv. Nikolu Tolentinskoga, iz reda Sluga Marijinih, koji baš onda bijaše u Rekanatu. Često bi se ovaj Svetac, potaknut duhom proročkim, znao uputiti prema moru; često bi on upravio svoj pogled onamo žarko uzdišući, jerbo — veljaše — odanle ima doći veliko i dragocjeno blago. Ovo blago doskora dogje. Tek što bi preneseno u sretnu Italiju, Bl. Dj. Marija javi njemu, da joj kuća nije više ni u Nazaretu galilejskom ni na Trsatu u Hrvatskoj, nego tu blizu u lovor-šumi rekanatskoj; onamo neka pogje da joj se pokloni. Sv. Nikola pohiti odmah onamo s gorućom pobožnošću, pa s toga i čitamo u životopisu njegovu: «God. 1294. sv. Nikola bijaše prisutan kod prijenosa kuće loretske». To valjda dade glasovitomu Peruzzini-u, slikaru jakinskomu, pomisao veličanstvene slike, što je naslikao za glavni oltar crkve poznate u Rimu pod imenom «gospe Loretske».

Tko će o tome i posumnjati, da je pobožnost u puku još čvršći korijen zahvatila, pošto je sav dogagjaj ugledom tako svetih i glasovitih muževa utvrgjen

Nazaretska kućica u crkvi Loretskoj.

bio. Ova velika novina stiže čak u Rim, a za nju ču i sv. Otac papa Bonifacij VIII. Biskupi, prelati, knezovi, ne samo u Italiji, nego i u najudaljenijim zemljama kršćanskog svijeta glasom saznaše za to veliko i izvanredno čudo.

Nenadani prijenos ovoga presvetog stana smatrao se posvuda kao sretan znak usred gragjanskih ratova, koji pustošahu Evropu; na hiljade bi hrlili hodočasnici, da se sjedine sa stanovnicima one zemlje, da s njihovima i svoje pomiješaju suze, da potraže polakšicu u mukama svojim, da dostignu obilje utjeha nebeskih.

Nego neprijatelj ljudskog roda, kako je zavidan, ne mogaše da dugo podnosi taj triumf (to slavlje) pobožnosti; s stoga pakosno gledaše, kako bi ga u slavnome toku zaustavio. Sveta se kapelica reć bi izgubila duboko u šumi izmed visokog i lisnatog stabalja. Putovi onamo bijahu rijetki, krivudasti, uski i mračni: a hodočasnike, kojima je teško bilo rastati se sa svetištem. znala bi često u najgušćoj šumi zateći noćna tmina. Sada uzbuni sotona paklena u srcu nekih zlotvora lakomost grdnu; uslijed čega stalo se zasjedati pobožnim hodočasnicima; nesigurnost zavladala; tatovi se umnožali, razbojništvo mah preotelo, krv službenika Marijinih više no jednom potekla ispod mača za novcem pohlepna hajduka. Glas, koji i onako već lako povećaje stvari, posvuda pobudi nepouzdanje te zadade strah i trepet. Doskora bi taj strah od pogibli jači nego li ista pobožnost k sv. kućici, pa zato ostadoše putovi osamljeni, šume puste, oko gospina svetišta na jednoć nasta grobna tišina.

Zar je dakle Bog dignuo ovu sv. kućicu od Hrvatâ, gdje se toliko ćastila, pa je onamo dao prenijeti načinom toli čudesnim, neka bi bila usred guste šume u vječnoj zaboravi? Ne! to se pomisliti ne da; Bog dade sv. kuću prenijeti s jednoga mjesta na drugo, kanoti na mostu od stupa do stupa, dok ne bude na odregjenome si mjestu, e da bi bilo ovo čudo još jasnije i očevidnije.

Španjolsko hodočašće.

(Svršetak.)

Ah! koja li radost obuze hodočasnicima srce, ugledav napokon »vječiti grad«! Kako se tiskali oko prozora željezničkih kola, da vide, da gledaju kraljicu svih varoši, glavni grad svijeta, prijestolnicu sv. Oca pape; odakle Leon XIII. tako slavno i miroljubivo vlada svim srcima katolikâ te k miru i bratskoj slozi upućuje sve narode svijeta.

Na kolodvoru ljubazno ih kô braću dočekaše Rimljani, koji se bijahu u velikoj množini sakupili, da vide to rijetko hodočašće španjolskih radnika. Svakomu hodočasniku bijaše odbor već unaprijed točno označio stan; svaki si ga žurno potražio. Odbor bijaše i odredio, gdje će se svaki dan sastati, u kojoj li crkvi zajedno slušati sv. misu. Ostalo bi vrijeme do mile volje razgledavali znamenitosti grada Rima. Tu im se dakako na žao dalo, što im je bilo vrijeme za boravak u Rimu tako kratko odmjereno: samo četiri dana; jer i dva mjeseca jedva će dostati, da Rim razgledaš sve od kraja do kraja, sve one silne sjajne palače, podzemne katakombe, bezbrojne slike i kipove. Samih je crkava u Rimu više, nego u godini dana, jedna ljepša od druge; kod većih progje ti sât i dva, a još se je nijesi do sita nagledao. Ali i za ona četiri dana vidjeli hodočasnici tolike krasote i divote, te će imat šta pripovijedati, dok živu. I napokon nijesu oni ni došli s toga u Rim, da ga se nagledaju, već da idu pozdraviti miloga si oca, rimskoga papu. I doista, kada hodočasnici ugledaše samoga sv. Oca papu, onda im nesta ispred očiju sviju znamenitosti i čudovišta grada Rima; nesta ih kakono zvijezdâ, što problijede te se ne vide više, netom se na istoku veličanstveno pomoli sunašce žarko.

Bilo to 18. travnja. Taj dan naime odredio sv.

Otac, da u crkvi sv. apoštola Petra pred hodočasnicima španjolskim proglasi blaženima dva njihova zemljaka, Ivana D' Avilu svjetovnog svećenika, i Didaka od Cadix-a, iz reda sv. Franje. Otkako Talijani oteše sv. Ocu grad Rim, — dakle od god. 1870. — nije se nikada dogodilo, da bi papa koga javno u crkvi sv. Petra proglasio blaženim ili svecem, već uvijek to bivalo u palači vatikanskoj. Što je dakle ovaj put ona »dva apoštola Andaluzijo« proglasio blaženima u crkvi sv. Petra, to je bilo nešto sasvim vanredno i nečuveno; a time htjede sv. Otac da pokaže, koliko ga veseli dolazak vjernih sinova iz katoličke Španjolske.

Sav se dakle prvi odio hodočašća (sedam hiljada duša, sakupio u Petrovoj crkvi, i teško iščekivao čas, kada će im se ispuniti goruća želja, da vide sv. Oca. I lijepo se bijahu pripravili, da dočekaju papu. Sve do sada po naredbi svojih nadstojnika ne bijahu javno pokazali svoje znakove i zastave, što ih sobom ponesoše u Rim. No sada da ti ih je bilo vidjeti! U najljepšem redu stajahu tu biskupi, tu svećenici, tu plemići, tu zborovi mladićâ, tu radnici i obrtnici u raznim skupovina. Pred svakim zborom ili skupom razvila se krasna zastava, a o vratu hodočasnikâ vise krunice, škapulari ili medaljice Gospine i Srca Isusova ili drugi znakovi njihove vjere i bogoljubnosti. Rijetka ta svečanost bijaše namamila još kakvih trideset hiljada ljudi, koji opkoliše onih 7000 hodočasnika. Ne čudi se dragi čitatelju, i ne misli: »Ta kud je stalo onih 37.000 ljudi?« Nije crkva sv. Petra u Rimu, kô što vaša župna crkva. U crkvu sv. Petra u Rimu može stati do 70.000 ljudi; dakle sv. Petra u Rimu može stati do 70.000 ljudi; dakle onima lako bilo: još gotovo polovica crkve ostala prazna! A svim onim hiljadama ljudi, osobito španjolskim hodočasnicima, samo jedna želja vladala srcem, sijevala iz očiju, da ugledaju i da vide

milog si oca, da čuju njegov mili glas, da ga pozdrave i da prime njegov sv. apoštolski blagoslov.

Napokon dogje i taj žugjeni čas. Na Petrovoj crkvi muklo odbi deset sati, a crkvom se prosu tihi šapat: »Sv. Otac dolazi!« I već se na desnoj strani crkve pokaza duga sjajna povorka papinih dvoranika . . . A sada . . . evo onaj sijedi starac . . . to je sv. Otac, to je papa! »Živio papa — kralj! Živio Leon XIII!« Sva se ogromna crkva ori ovim gromornim usklikom iz hiljadu i hiljadu grla. Lagano se sv. Otac nosio kroz čete svojih sinova; usklici postajali sve to burniji, ushit sve to veći. Sve one hiljade upiliše oči u Leona XIII., kojega nosile u uzvišenoj nosilci na plećima crveno obučene sluge. Ali šta je ono toliko vuklo sve poglede na se? Zar ono bijelo, zlatom i draguljima posuto odijelo? zar ona visoka, trostruka kruna (tijara) na glavi? Ne! već ono časno staračko lice; one sijede vlasi; ono dostojanstveno, upravo kraljevsko držanje; ona usta, s kojih mudre riječi odjekuju do zadnjih točaka svijeta; ono blago oko, štono od radosti sijevalo kao oko očevo, kada iza dugog vremena opet vidi okolo sebe sabranu milu si djecu. Kudgod polazio sv. Otac, tu sve desno, lijevo padalo na koljena, a dobri otac svaki čas digao desnicu ruku, te blagoslovio i opet blagoslovio harnu djecu. O koje će pero dostojno orisati onaj ushit, one radosne klicaje sretnih hodočasnika? Očevici nas uvjeravaju, da je onaj prizor bio upravo neopisiv, da je i sama slavna crkva sv. Petra rijetko kad u svojim veličanstvenim svodovima vidjela veći ushit, burnije oduševljenje.

Stigavši sv. Otac do velikog žrtvenika, na kojem nitko živ, do no jedini papa čita sv. misu, umukne silni žamor i sve napetim okom i srcem pratilo sv. obrede. Ovi su trajali puna dva sata. Najprije proglasi sv. Otac blaženima rečena dva Španjolca.

Po tom on očita svečanu papinsku misu, uz neke sasma osobite, veoma veličanstvene obrede. Poslije sv. mise povuče se sv. Otac, starac od 84. godine, umoren, u jedan veliki šator, koji je za nj bio razapet blizu oltara, da se tu malko odmori i okrijepi. Megju to postaviše sjajno papinsko prijestolje pred veliki žrtvenik, a s desna i s lijeva posadi se nekoliko kardinala.

Pošto je sv. Otac sjeo na prijestolje, stupi preda nj kardinal od Seville, Sanz y Florés, počasni predsjednik španjolskog hodočašća, te u ime sviju pročita jedno pismo na španjolskom jeziku. U onom istu izjavljuju hodočasnici, da su došli javno zasvjedočiti svoju vjeru, svoju stalnu odanost k stolici Petrovoj i djetinsku ljubav k njegovoj Svetosti . . . Oni žale bolnim srcem, videći što Španjolska nije više sva bez iznimke katolička, i čeznu za onim danom, kad će opet svi Španjolci biti jedno srce ter jedna duša sjedinjeni istom sv. katoličkom vjerom . . . U duši ih peče videći, gdje se u Rimu prava sv. Stolice nogama gaze, te sv. Otac zlobom svojih neprijatelja postao pravim sužnjem: oni neprestano šalju vruće molitve pred prijestô Božji, da bi pokratio dane ove teške kušnje . . .

Na to sv. Otac odgovori španjolskim govorom, što ga u njegovo ime čitao papinski tajnik komornik, Msgr. Merry de Val. Tuj veli med inim: »Veličanstven je i ganutljiv prizor, što ga danas gledaju Naše oči. Sveukupna Španjolska, od vas zastupana, puna vjere i odanosti, novim se i divnim načinom klanja grobu prvaka apoštolâ, sv. Petra, koji još uvijek žive u osobi nasljednika svoga . . . Pomislite, ljubljeni sinovi, da je veličina Španjolske svegjer bila usko skopčana sa presvetom vjerom pregja vaših, da je pače poglavito iz ove vjere ta veličina potekla. Da se dakle ona veličina uspostavi i od potpunog uništenja

opčuva, nema sigurnijeg i uspješnijeg sredstva, nego da se svi potpuno vrate k načelima, što ih naša vjera uči, i k vježbama, što ih ona propisuje . . .«

Podijeliv zatim svečanim načinom papinski blagoslov, približi se papinskome prijestolu upravljajući odbor hodočašća i razni zborovi, poimence momčad jedne lagje, što se zove »Leon XIII.« sa svojim kapetanom. Došli da i oni poljube sv. Ocu noge i da čuju koju riječ iz njegovih ustiju. Sad da vidiš, kako se sv. Otac zna doista prijazno razgovarati s hodočasnicima kao otac sa svojom djecom. Ugledav kapetana upitat će ga papa: »Kako se zove brod, kojim ti zapovijedaš?« — »Leon XIII.« odgovori kapetan bez ikakva okolišanja. »Ti si dakle moj kapetan«, primjetnu sv. Otac blago se nasmjehnuv. — »Živio moj kralj Leo XIII.!« neopisivim uzhitom uskliknu tad kapetan, a opet zagrmı ogromni hram tisućglasnim usklikom: »Živio papa — kralj! Živio Leon XIII.!«

I kod drugih zgoda pokaza sv. Otac, koliko on znade cijeniti ljubav i odanost plemenitih španjolskih hodočasnika.

Kada njegov državni tajnik kardinal Rampolla htio s njime da raspravlja o nekim velevažnim poslovima, onda mu sv. Otac ne dade, već odgovori: »Ne govorite mi sada o kakvim poslovima; ovih dana živem jedino za mile Španjolce.«

Kada sv. Otac zaću, da se jedan hodočasnik, imenom Oller, iz Rima preselio u vječnost,*) namah on rekne: »Sutra ću za nj govoriti sv. misu«.

A sad recite, dragi čitatelji, hoće li itko od onih sretnih hodočasnika ikada zaboraviti na onaj dan neopisiva čara i ushita? Hoće li se ikoji pokajati, što

* Od svih 18.000 hodočasnika umrla samo dvojica, i to u Rimu: jedan mladić i jedan starac.

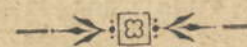
je potrošio ono putnine i pošao iz tako dalekog kraja, da vidi sv. Oca papu?

Pokle hodočasnici vidješe sv. Oca, nije ih ništa više zadržati moglo u Rimu. Želja ih vukla kući u krug svojih dragih i milih, da im pričaju, što su vidjeli i čuli.

Čitavo hodočašće trajalo je 12— dana.

I drugi odio hodočašća sve vidio i čuo kao i *prvi*, samo što ga svjetina u Valenciji nije uznemirila. Misao pako, da su utješili papu, čije srce tolike brige i boli taru zaradi Crkve Kristove: ta plemenita misao i ovome je odjelu španjolskih hodočasnika bila najljepša nagrada za sve žrtve i troškove, što ih stajao taj dugi i daleki put.

A mi, dok nam ne bude moguće velikim narodnim hodočašćem u Rim iznova razveseliti očinsko srce velikoga pape; mi ćemo dotle barem svi vapiti iz dna duše k Presv. Srcu: Božansko Srce Isusovo! Ti nam poživi sv. Oca Leona XIII.! Ti mu udijeli mudrost nebesku, da Crkvom tvojom slavno i sretno vlada, te ujedno sa stadom sebi povjerenim dostigne spas vječni! —

Svaštice.

— **Preuzv. i Presv. g. biskup J. J. Strossmayer** prigodom ustolidbe dvaju novih kanonika (17. svibnja o. g.) opet je jasno pokazao, koliko mu je na srcu pobožnost spram Bož. Srca Isusova.

Evo riječi Nj. Preuzvišenost; »Vaša je osobita zasluga«, (reče biskup u krasnom latinskom govoru preč. g. kanoniku S. Č.) što ste ovdje u sjedištu (u Djakovu) i u ostaloj biskupiji nastojao, da širite bogoljubne bratovštine, napose bratovštinu Presv. Srca Gospodina našega Isusa Krista i Bl. Majke njegove Djevice Marije. Nastojte, molim Vas, i nadalje oko toga bogoljubnoga djela. A svi neka znadu, **da sam ja osobiti prijatelj i promicatelj ovakovih bratovština.** Da se vjera i bogoljubnost u srcu vjernika uščuva i umnoži, nema ništa uspješnije od ovakovih bratovština«[1]).

— **Čemu stolna crkva — u Djakovu?** Odgovor na ovo zanimivo pitanje dobivamo — tko bi to i mislio — ća iz Francuske, od jednih najglasovitijih katoličkih novina »L' Univers-a«.

Razgledavao neki putnik krasnu stolnu crkvu u Djakovu; divio se on veličanstvenoj gradnji i upravo kraljevskome uresu čuvenoga onog hrama Božjega, koji će bit stajao velikodušnoga biskupa više od milijuna forinti. Izlazeći tugjinac iz crkve opazi siromaka u odrpanom odijelu, koji amo došao, da se Bogu pomoli. Tä nije li crkva za siromake kao i za bogataše? Tugjincu putniku pak sune glavom misao: ne će li se ovomu siromaku dati na žao kad u jednu ruku pomisli na silni novac, što se trošio u ovu crkvu, a u drugu kad vidi svoju oskudicu? Ljubopitno približit će se dakle inostranac siromaku pa rukom živahno pokazav na onaj sjaj, upitat će ga: «Čoeče božji, šta ti misliš o toj rasipnosti?« — Tugjinac iščekivao možda, da će siromak udariti u jadikovku na svoju bijedu i nevolju, pa da će se zlovoljnim pokazati, što njegov biskup tako darežljivo trošio blago, da bude crkva dostojan stan Božanskog Spasitelja, čije Srce Presveto kuca tamo u svetohraništu (tabernakulu). Ali ne, prevario se inostranac, ako je ovako mislio. Dobio od našeg siromašnog ali plemenitog čovjeka odgovor tako krasan i divan, da je vri-

———

[1]) Glasnik bisk. bos. i srijem. 1894. str. 99.

jedan te se razglasi po svem širokome svijetu, kršćanima na izgled: »Gospodine dragi«, odgovori on nehinjenim zadovoljstvom, »Bog poživio našega dobroga biskupa! Ta on nam na ovom svijetu pokazao, kako će bit krasno u raju!«

Država Božanskoga Srca. Četiristo-godišnjica otkrića Amerike proslavila se u Sjevernoj Americi najveličanstvenijom svjetskom izložbom, što ju ikad svijet vidio, u slavnom gradu Chicago-u, »kraljici zapada«.

U južnoj Americi Zadružne Države Kolumbijske ovjekovječiše ovaj isti dogagjaj puno čednijim, no i puno ljepšim i dostojnijim načinom: Zadružne Države Kolumbijske posvetiše se Božanskome Srcu Isusovu!

Prerijedak je to dogagjaj u povijesti naroda. Prva zemlja, što se po odluci svjetovnoga poglavarstva posvetila Božanskomu Srcu, bijaše Tirolska. Zbilo se ono god. 1796., kada je zemlji pritila skrajna pogibao s neprijateljske provale. U dobar se čas stavili pod premožno okrilje Srca Božanskog: mala šaka hrabrih junaka istjerala iz zemlje silnu vojsku dušmansku.

Prva pako cjelokupna država, što se posvetila Božanskome Srcu, godine 1874., jest republika Ecuador (čit. Ekvadòr), a na čelu joj slavni tadašnji predsjednik i veliki štovatelj Presv. Srca, Gabriel Garcia Moreno, koji kao žrtva svojih kršćanskih načela pade od slobodnih zidara. Zadnje mu riječi bijahu: »*Diòs no muère! — Bog ne umire!*« A Ecuadòru pod zaštitom Presv. Srca skoro iza njegove junačke smrti osvanuli bolji danci.

A evo iza kakvih 20 godina susjedna država u primjer se Ecuadora ugledala, pa ga i nasljedovala. Zadružne Države Kolumbijske koncem god. 1892. postale zemljom Presv. Srca Isusova;

t. j. šest pokrajina od devet, — što ih ima — i gotovo svi gradovi prostrane one zemlje po odluci svjetovnih poglavara svečano se 12. listopada posvetiše Božanskome Srcu javno i službeno priznavši vrhovno mu gospodstvo nad svim narodom. Ta je republika puno veća nego čitavo naše carstvo a ima po prilici 3 milijuna stanovnika. Svim pako gradovima prednjačio je sjajem pri tom javnom, državnom činu glavni grad Bogota. Dakako da neprijatelji Crkve, osobito slobodni zidari, kojih na žalost i tamo ima jako mnogo, sve sile upriješe, ne bi li zapriječili ovo slavlje Božanskoga Srca. Ali hvala Bogu! ne pogje im to za rukom; jer u onoj zemlji puno je dobra, kršćanskim duhom proniknuta stranka puno je moćnija. Sam se predsjednik, velezaslužni dr. Rafael Nunez. (čit. Nunjez), svojski za to zauze, pa i pera lati, da obrani ovu javnu i državnu ispoviest vjere i štovanje prema Srcu Boga-čovjeka.

Sretne li države, koja je postala državom Presv. Srca Isusova! Nikad joj blagoslova Srca Božanskog ne ponestalo!

Blagodati Presv. Srca Isusova.

Evo što nam piše jedan štovatelj Presv. Srca iz Bosne: Imam Vam javiti radosnu vijest, t. j. zahvalnicu Presv. Srcu Isusovu, ja (M. Ž.) trećoredac sv. Franje. Kad sam prošle godine molio devetnicu Srcu Isusovu u našem selu sa našim seljanima, od kolere bili smo očuvani, i poslali zahvalnicu u Vaš Glasnik.[1]) Onda sam zaželio učiniti kakvo dobro djelo na čast Srcu Isusovu. Uzdajući se u pomoć njegovu preporučih se njemu, da me ravna ono i pomaže, kako je njegova sv. volja. I zbilja ove godine dobih zgodno vrijeme i počeh sa seljanima (1. svibnja) svibanjsku pobožnost

[1]) Sr. Glasnik o. g. str. 90,

pred jednom kućom svaku večer moleći Gospine litanije i po jedan dio krunice i pjesmu: »Hvaljen Isus i Marija«. Čitajući Glasnik navedoh ih, da načinimo jedan spomenik Srcu Isusovu. Svi na to privolješe. Ja svaku večer čitaj Glasnik i kupi novce. Netko dade 5 novč., netko 10, netko »sekser«, netko 2, netko 3 ili 5, netko forintu, netko 2. I kroz taj mjesec ja sakupih 100 for. I napravismo jedan velik stup od pečene cigle u sredini sela. Na njemu ima tri otvora: dolje slika Srca Marijina i sv. Ante Paduanskog, u sredini slika Presvetog Srca Isusova; ozgor križ s propelom i slika sv. O. Franje. Te smo slike podigli u prvu nedelju iza Srca Isuova. Tad je bilo iz četiri sela naroda. Obećali smo činit svakog mjeseca trodnevno molenje iz knjižice: »Ljubav k Presv. Srcu Isusovu, kako ju iskazuju zahvalni vjernici svakoga prvoga petka u svakom mjesecu — od presvijetloga g Dr. J. Stadlera«. I molili smo u petak na Srce Isusovo, i u subotu i nedjelju U svaka ta tri dana digne se barjak, i gori u lampi zejtin (ulje) svakoga mjeseca. Na dan sv. Ante rekao je misnik sv. misu i blagoslovio nam taj spomenik. Lijepo li je sada pogledati, gdje se moji seljani, kad bude trodnevno molenje, skupe u večer kad dojdu iz polja! Neki ostavlja plug, neki kola, neki vile, neki kosu, neki motiku, neki nešto ratarskog oružja: svi se žure i hite brzo spomeniku, da se mole Srcu Isusovu. Komu imamo to pripisati, ako ne Srcu Isusovu i njegovu Glasniku? Komu zahvaliti, ako ne Presv. Srcu Isusovu i njegovu Glaaniku?

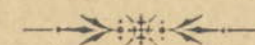
Još nam manjka kip Srca Isusova . . . . Eto ja svoju dužnost vršim. Ja sam obećao zahvalit se u Glasniku. Dakle ja i svi moji seljani zahvaljujemo Srcu Isusovu . . . . . Hvala i slava Presvetom Srcu hiljade i hiljade puta, što nas je uslišalo, pa tu pobožnost zavelo u našem selu . . . Pogjite svi narodi na zahvalnost Srcu Isusovu, da mu se zahvalimo. Utječite se k njemu; čitajte Glasnik . . . . Kroz sve vjekove nek se slavi i hvali Srce Isusovo! . . . . . .

— Neki čovjek, zakleti neprijatelj katoličkoj Crkvi, a poimence svećenicima, napokon ipak preminuo vrlo blagom smrću. Kod smrtne mu postelje bio mjesni župnik i Bogu mu dušu izručavao, pošto je bolesnik nekoliko dana prije opremljen bio sv. sakramentima. Odakle ova promjena? — Molili smo se Srcu Isusovu, devetnice činili, svete smo mise dali čitati, a napokon smo obećali budemo li uslišani, da ćemo na javnost iznesti ovaj dogadjaj. To bijaše zaisto sjajna pobjeda Presv. Srca, komu neka je hvala na vijeke.

— Neka se hvali i slavi u sve vijeke milosrgje Presv.

Srca Isusova, — tako nam pišu iz S. — Nedavno umrije ovdje neka žena. Dok je bila čila i zdrava, svegjer je zanemarivala vjerske dužnosti svoje; nu na smrtnoj postelji — izmiri se s dragim Bogom po milosti Presv. Srca Isusova. Za to bi tvrdo uzdajući se u milosrdno Srce Isusovo uzkliknula: »Ne će se gjavao u sve vijeke rugati Presvetoj krvi Isusovoj, štono je za me prolivena!« — Napokon uzdahnuv reče: »Slatko Srce mog Isusa, daj da te ljubim sve to više!« i predade dušu u ruke Stvoritelja svoga. — Zadnja joj želja bila da se slavna pobjeda, kojoj Presv. Srce Isusova nadvlada njezino tašto i oholo srce, pred svijetom javno očituje.

— Pišu iz Č.: Čovjek neki u L. punih 9 mjeseci trpio strašnu glavobolju. Slučajno dogje mu u ruke njemački Glasnik Presv. Srca Isusova. On čita i ganut dobrotom Srca Isusova, koje jadnike svake vrsti pomaže, upita sam sebe: »Zar ne bi i moja glavobolja proći mogla, da se i ja po zagovoru žalosne Majke Božje obratim devetnicom na ono Božansko Srce?« Počme dakle devetnicu na čast Presv. Srcu Isusovu, pa eto već prvi dan iščeznu glavobolja za uvijek.

Vjesnik.

— **Naknadna sv. pričest.** — Može biti da si se snebivao čitajući u predzadnjem Vjesniku, da se dnevice prikazuje Presv. Srcu oko 40.000 naknadnih sv. pričesti. A ovaj put čuj gdje ti velimo, da je onaj broj daleko zaostao za istinom. Pošto krasnome djelu naknadne sv. pričesti teče upravo četrdeseta godina opstanka — osnovao ga o. Drevon D. I. god. 1854. — to su se točnije izvijestili o njegovu sadašnjem stanju i pronašli, da se svaki dan prikazuje Presv. Srcu ne 40.000, nego, — čuj samo — barem 80.000 naknadnih sv. pričesti. Da taj broj nije ni malo pretjeran, možeš zaključiti već iz toga, što ima po svijetu više od

51.400 središta apoštolstva molitve; na svako središte ne dolaze dakle na dan ni potpuno *dvije* sv. pričesti. — Je li po tom čudo, što dragi Bog tako dugo usteže pravednu svoju srdžbu zbog grijehâ ljudî, kada mu svaki dan čitava vojska revnih štovatelja Presv. Srca podaje zadovoljštinu za nehaj i nezahvalnost ljudsku? Dao Bog, te se ovo krasno djelo naknadne sv. pričesti i kod nas udomilo!*)—

— **Francuska.** Ima tomu već gotovo 20 godina dana, što se u Parizu neumorno gradi ogromna bazilika (crkva) Presv. Srca Isusova. Blagopokojni stožernik Guibert dne 16. lipnja 1875. udario joj temelj na brežuljku po imenu Montmartre, (brijeg mučenika) jer je mnogom mučeničkom krvcom nakvašen. Ovu crkvu gradi Božanskome Srcu čitava katolička Francuska, te iz čitave zemlje dolaze darovi za gradnju ove bazilike. Do sada se potrošila u gradnju ogromna svota od 25 milijuna franaka (više od 10 milijuna forinti). Srednji brod crkve dogradio se i posvetio već prije 3 godine, te se tamo čini služba Božja, a silna francuska hodočašća grnu k ovomu narodnome svetištu. No pošto god. 1896. teče 1400-godišnjica, od kako se dao pokrstiti franački kralj Klodvig a Francuska postala kršćanska zemlja, to sada osobito marljivo grade, ne bi li do godine 1896. svu crkvu dogradili. Svaki štovatelj Presv. Srca zanima se za tu crkvu, jer će biti najveći i najveličanstveniji hram, što se igdje na svijetu podigao Božanskome Srcu, i njemu posvetio.

*) Naknadna sv. pričest, t. j pričest u naknadu za uvrede Presv. Srcu Isusovu nanesene, treća je vježba apoštolstva molitve; Ona se uredi ovako, da se po sedam članova apoštolstva molitve združi, koji izmjenice svaki u jedan dan tjedna primaju sv. pričest na pomenutu nakanu; ili po trideset ih, koji se izmjenice svaki u jedan dan mjeseca pričešćaju.

Sam sv. Otac Leon XIII. dao je ove godine na jedan put 25.000 franaka, (više od 10.000 for.) u tu plemenitu svrhu.

Poznato je, da su upravo u Francuzkoj i slobodni zidari i svaka bezbožnost i iskvarenost veoma mah preoteli, premda se u Fracuskoj ukazala Bl. Gospa lurdska i prem katolici toliko štuju Presv. Srce Isusovo. No tvrdo je kao stijena i pouzdanje sv. Oca, što ga nedavno očitova, rekav: »Ja vjerujem, da će Srce Isusovo i Bl. Gospa spasiti Francusku; narod, kojemu je nebo iskazalo dvije takove milosti, ne može da propane.« —

— **Koliko oprosta ima molitvica**: »*Slatko Srce Isusovo budi mi ljubav !*« — Pošto se o tom posumnjalo, upitali sv. Oca, a on 13. ožujka 1890. pa opet 18. lipnja 1892. odredio, da ima 300 dana oprosta, što se može samo jedan put na dan zadobiti te i dušama u čistilištu namijeniti.

Tko ima dakle bogoljubni običaj, više puta na dan strjelovitom molitvicom pozdraviti Presv. Srce Isusovo, n. pr. ugledav njegovu sliku, što mu visi u sobi, u djelaonici ili stoji na stolu; ili tko običaje moliti »malu krunicu Presv. Srca Isusova«, mogao bi se u tu svrhu služiti ovom drugom molitvicom, što upravo isto izrazuje, a ima oprost od 300 dana **svaki put**, naime: »*Slatko Srce mog Isusa — Daj, da te ljubim sve to više.*» —

Namjena molitava i dobrih djela u rujnu.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Leona XIII.)

Istočne crkve.

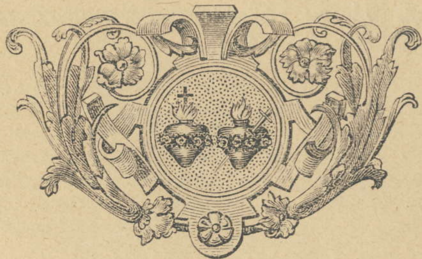
Jedno od obećanja za štovatelje Presv. Srca Isusova jest i ovo: „*Ja ću povratiti slogu obiteljima razdvojenim*". Istina, Spasitelj govori ovdje o pojedinim kršćanskim obiteljima; ali nema sumnje, da se preblago Srce Isusovo jednako, dapače i više zauzima za slogu i jedinstvo velike obitelji Božje, crkve kršćanske, kojoj je glava sâm Isus Krist.

I braća naša istočnih crkava diče se istim krstom kao i mi; ispovijedaju u glavnom istu vjeru kao i mi; drže se istih zapovijedi Božjih i glavnih crkvenih kao i mi; prikazuju istu neokaljanu žrtvu kao i mi; imaju iste sakramente kao i mi katolici: samo ih je huda nesloga rastavila od sv. majke Crkve; žalosni je raskol rastrkao stado Gospodnje i odijelio znatni dio ovaca od vrhovnog pastira, nasljednika sv. Petra, rimskoga pape.

Golemu ovu nesreću jednako već gdjegdje žale na istoku i na zapadu.

Sv. Otac Leon XIII. u najnovijoj svojoj poslanici apoštolskoj opet pozivlje poimence sve nesjedinjene crkve istočne, da se sjedine sa nasljednikom sv. Petra i vrhovnim namjesnikom Kristovim. Priznajući svete obrede i starodrevne povlastice raznih istočnih crkava sv. Otac papa ne ide ni za čim drugim, nego da se uspostavi sloga i jedinstvo u jedinoj Crkvi Kristovoj na pećini sv. Petra.

Molimo se dakle što vruće, osobito ovoga mjeseca, da očinske opomene Leonove urode žugjenim plodom, te da nadogje već jednom onaj čas »kada će biti jedan pastir i jedna ovčarnica«.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 10. Listopad 1894. God. III.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima se u kuću donosi ili poštom šalje, 36 novč.

Srce Isusovo prijatno svim grješnicima.

Bit će te si vidio, dä i u ruci imao, magnetsku iglu ili šipku; pa bit ćeš za cijelo kušao, kako magnetska igla k sebi privlači željezo, kada mu na blizo dogje. Gle, čitatelju dragi, i Presv. Srce Isusovo zovu često magnetom, ali magnetom — srca ljudskoga; zašto bo Presv. Srce silno teži za njim, da bi ga priteglo k sebi.

Može li se magnetska igla ili šipka slobodno micati, kada ju n. pr. objesimo o konac: onda će se ona uvijek jednim krajem okrenuti prema sjeveru, kano da ju nešto vuče onamo. Sličnu sklonost, ili recimo radije, slično svojstvo ima i Božansko

Srce spram nevoljnikâ i grješnikâ. Ono će ih. ma da mu nijesu ni u čemu slični, opet vazda k sebi privlačiti. Tu osobitu značajku Presv. Srca upoznaše domala i sami grješnici i nevoljnici; da, mogli bismo reći, oni ju nagjoše i gotovo napipaše iz samoga ponašanja Isusova. Zato i bijahu puni pouzdanja prema njemu.

Eto ti n. pr. Spasitelja gdje prolazi mimo mitnice Matejeve, pa ga zove, neka bi pošao za njim. Matej posluša — i pogje za Isusom. Spasitelj ugje u kuću njegovu te sjedne za stol. Ne potraja dugo eto i drugih mitničara i carinika, koji bijahu na zlu glasu radi svoje lihve. A dogjoše konačno i drugi grješnici te jegjahu s Isusom i s učenicima njegovim. Vidjevši to farizeji rekoše učenicima Isusovim: »*Zašto s carinicima i grješnicima učitelj vaš jede?*« (Mat. 9, 11.) Može biti da se učenici smeli i ubezeknuli ne znajući odmah što da odvrate. Ali končas odgovori Isus s ovim znamenitim riječima: »*Ne trebaju zdravi ljekara, nego oni, kojima je zlo. Nego idite i naučite se šta je: milosrgja hoću, a ne žrtve. Jer ja nijesam došao, da zovem pravednike, nego grješnike*«. (Mat. 9, 12, 13.).

Kako je nježno postupao Spasitelj s grješnicima! Slušaj samo evangjelistu. Jednoć dogje Isus u hram i učaše ondje narod. Kad eto ti gdje farizeji i književnici vode k njemu ženu uhvaćenu u preljubu. Oni stavivši ženu na srijedu rekoše: »*Učitelju, ova je žena uhvaćena u preljubu. A Mojsije nam u zakonu zapovjedi, da takove kamenujemo A ti šta veliš? Ovo pak rekoše kušajući ga, da bi ga imali za što okriviti*«. — Gledaj si ove licumjere: oči im sijevaju podmuklim lukavstvom, oni se odupiru te vrebaju kako bi koju dvoličnu uhvatili iz usta Spasiteljevih. A bijedna žena? ta sramota, taj strah! Voljela bi, da ju proguta zemlja, nego li da stoji usrijed takova

zbora. A Isus? a Srce Isusovo? — »*Isus saže se dolje i pisaše prstom po zemlji . . . A kad ga jednako farizeji pitahu, ispravi se* — gledaj svaki kret, svaki pogled Isusov — *i reče im: koji je megju vam bez*

»Angjeo Čuvar«.

grijeha, neka najprije baci kamen na nju . . . Kad oni to čuše, izlažahu svi jedan za drugim . . . I osta Isus sam i žena stojeći na srijedi«. — Sve sad stoji do učitelja, mislila sirota. Odsudi li me on, gotova sam,

propadoh; ali on je već za me govorio. Dok ona kolebala med nadom i strahom, *ispravi se* opet *Isus i reče*, ali tako ljupko i milo, da bi svakomu grješniku prodrlo u srce: »*Ženo, gdje su oni, što te tužahu? Ni jedan te ne odsudi? A ona reče: Ni jedan Gospodine. A Isus joj reče: Ni ja te ne osugjujem; idi i odsele više ne griješi*«. (Iv, 8, 4—11.)

Ovaj nam prizor pribilježi »učenik ljubavi«, sv. Ivan apoštol i evangjelist; a time nam ocrta pravi značaj Presv. Srca Isusova. Time on oduze svakomu grješniku izliku, koju bi mogao još navesti da odgodi obraćenje svoje. Jedan veli: tä ja bih se obratio i ispovijedio; ali hoće li Isus htjeti da mi oprosti? Moj dragi! Govoriš li ovako, to ne poznaješ Srce Spasitelja tvoga. Rekao je on Petru: »*Ne velim ti do sedam puta, nego do sedamdeset krat sedam puta*« (Mat. 18, 22.) treba da oprostiš bratu svomu, ako je zgriješio proti tebi. A On, sama ljubav, da te odbije? Zar nije izrijekom rekao: »*Koji dolazi k meni, ne ću ga istjerati na polje*«. (Iv. 6, 37.) Gledaj samo kako dragi Spasitelj traži svaku prigodu, da k sebi pritegne grješne duše te ih usreći i spasi.

Drugi put sjedio Isus kraj zdenca, pred gradom jednim u Samariji, umoran od puta i sunčane žege. Pa na koga čeka Spasitelj? Eno tamo ide jedna žena Samaritanka, da zahvati vode iz zdenca. Židovi bijahu zakleti neprijatelji Samaritancima. Toga radi veoma se začudila, da ne reknem zapanjila žena ova, kad Isus stade s njom da razgovara i od nje kad traži vode, da pije. Tako ište Srce Isusovo prvu zgodu, kako bi predobilo tu grješnu dušu. No razgovor se okrenuo na drugo. Isus obećaje njoj i svakomu, koji uzvjeruje u njega, da će im biti izvor milosti i spasa. Žena u svojoj prostodušnosti zamoli vode iz toga vrela. Na to će Isus: »*Idi, zovni muža svoga, i dogji ovamo*«. (Iv. 4, 16.) To je bila ona

točka, o kojoj se sve vrtjelo. Žena već imala povjerenja u Spasitelja pa iskreno rekla, da nema muža. Spasitelj najprije pohvali njezinu iskrenost; a zatim joj kaže, kako grješno ona žive. Pogled taj, što ga u srce njezino bacio Isus, potrese ju silno; ona spozna u Isusu proroka i stade sad odmah govoriti o vjeri. Gledaj kako se postepeno obraća ova duša, kako su se već obratile i tolike druge. Kad ju Gospodin poučio u onom što je pitala, priznade ga mesijom, vjerova u njega, otrča veselo u grad, da to navijesti i drugima. I doista ovi izigjoše iz grada i dogjoše k njemu na zdenac, i mnogi vjerovaše u njega.

Napokon ne reci, da se bojiš suda njegova, pa za to ne ćeš da mu se približiš. Kada jednoć stanovnici nekoga grada ne htjedoše da prime Spasitelja na konak, htjedoše učenici Isusovi, da sazovu na njih vatru s neba. No Učitelj ih zbog toga ukori i reče im, da »*nije došao, da pogubi duše čovječje, nego da sačuva.*« (Luk. 9, 57.). Zato čitatelju dragi, tim manje će tebe upropastiti, kad se priljubiš Presv. *Srcu* njegovu.

Kratka pouka o pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu.

§. 4. Prijedmet ovoj pobožnosti.

(Nastavak).

33. Ali kako je moguće, da na jedanput mislimo na sve, što ima da označi »srce«?

To nije teško, jer smo već navikli posmatrati Spasitelja našega ujedno kao Boga i čovjeka; i jer mi i inače, kada n. pr. o kojem čovjeku kažemo »on ima dobro srce«, više svojstava zajedno mislimo i shvaćamo.

34. Moramo li, vršeći pobožnost k Presv. Srcu Isusovu, na sve to misliti, što prije rekosmo?

Ne moramo; nego dosta je, učinimo li onako kao i kod drugih pobožnosti. Dok promatramo n. pr. život Spasiteljev na zemlji, ili muku njegovu, znamo mi dobro, da je Spasitelj i pravi Bog; no opet nije baš od potrebe, da neprestano mislimo na Božanstvo njegovo. Pored svega toga, štujući Gospodina našega, kad ne bismo nikad mislili na Božanstvo njegovo, tada ga jamačno ne bismo štovali kao Boga. Tako je i onda, kad vršimo pobožnost spram Presv. Srca Isusova; mi tada ne moramo n a r o č i t o misliti na sve ono, što »srce« znamenuje.

Pa kao što ne moramo isključivo vršiti ovu pobožnost, tako i, kad ju već vršimo, nije trjebe, da mislimo svaki put na sve, što znamenuje »srce«.

35. Koja je razlika izmegju pobožnosti k Presv. Srcu i izmegju pobožnosti n. pr. k Ranama Isusovim i k presv. oltarskom Sakramentu?

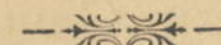
Sve se pobožnosti prema Bož. Spasitelju slažu u tome, što se u svakoj štuje o s o b a Isusa Krista; no kod jedne pobožnosti štujemo u osobi Isusovoj većma o v o, a kod druge većma o n o; pa i sami r a z l o z i našemu štovanju u jednoj i drugoj pobožnosti mogu biti različni.

1.) Tako u pobožnosti k R a n a m a I s u s o v i m štujemo muku Isusovu, čije ostanke i ujedno uspomenu Gospodin htjede da zadrži u Ranama. Mi štujemo po tom sv. pet Rana kanoti znakove muke i znamenja ljubavi Isusove, koja ga sklonila, da za nas podnese tolike muke.

2.) U p r e s v. o l t. S a k r a m e n t u štujemo živo tijelo i krv Isusovu: dakle čitavog Isusa Krista kao čovjeka i Boga, koji je pod sv. prilikama u istinu, stvarno i bistveno nazočan; štujemo ga, u koliko se u sv. misi nebeskome Ocu za nas prikazuje kao

prava, nekrvna žrtva, te nas u presv. Sakramentu hrani za život vječni i u našim crkvama megju nama stanuje i milosti svoje nam dijeli. Mi tako štujemo odista i njegovu l j u b a v, s koje to Spasitelj čini, ali n e p o d p r i l i k o m S r c a n j e g o v a.

3) Kod pobožnosti k Presv. Srcu pako štujemo l j u b a v n j e g o v u n e i z m j e r n u, to samu u sebi to u svim dobročinstvima njezinim; i to opet i čovječansku i Božansku ljubav njegovu i sav nutarnji život Isusov, što proistječe iz ove ljubavi. Pa sve to štujemo pod prilikom S r c a njegova tjelesnog, kao pod naravnim i najpodobnijim znakom ljubavi.

Pedeset-godišnjica apoštolstva molitve 1844—1894.

1. Apoštolstvo molitve g. 1844.

Kraljestvo je nebesko kao z r n o g o r u š i č n o . . . . koje je istina najmanje od svih sjemena. (Mat. 13.) Tako veli Spasitelj o carstvu svojem, što ga utemeljio na ovom svijetu. Dä, malena, neugledna bila je s v. C r k v a u postanku svojem; ali ovo je zrnce imalo u sebi snažnu klicu, te je uzraslo u krjepko stablo, što je prikupilo u hlad svoj sve narode svijeta.

Slično je bilo i s a p o š t o l s t v o m m o l i t v e; velikom onom opremom ratnom, kojom je vojska Kristova onamo od pô vijeka toliko pobjeda održala. De promotrimo čedni onaj dogagjaj, koji se baš prije 50 godina zbio u skromnoj jednoj kući redovničkoj, te se ima smatrati p o č e t k o m apoštolstva molitve. Tada će nam i jasnije biti, š t o je rečeno djelo apoštolstva molitve, te kako je ono l a k o i k o r i s n o.

Kad bude putnik na dòmak gradića Puya, u Francuskoj, ne može a da ne opazi sa željeznice

ogroman, 16 metara visok kip Bl. Gospe, što stoji na hridu, te — čovjek bi rekô — vlada cijelim gradom. Ovome veličanstvenom spomeniku, što ga Francuzi zovu »Gospa od Francuske« (Notre-Dame de France), leži na podnožju malo seoce Vals, a nije nego jedno predgragje rečenoga grada Puya. Ondje imagjahu Isusovci sjemenište za članove svoga reda. Iz ovog sjemeništa izlazilo bi mnogo vjerovjesnika na sve strane svijeta. Od ove stotine mladih redovnika većina bi ih gotovo navaljivala na starješine neprestanim molbama, neka i njih iza svršenih nauka opreme ili u Kitaj, ili u Indiju, ili megju crnce. Godine 1844. bijaše u Valsu redovničkoj mladeži duhovnikom o. Franjo Žaverij Gautrelet, muž svet i razborit, a podjedno i velik štovatelj Presv. Srca Isusova. S radošću on motrio revnost svojih mladih redovnika i na svaki način gledao, kako bi ju jošter umnožio.

Tako nadogje 3. prosinca g. 1844. svetkovina sv. Franje Žaverija, velikog apoštola Indije i Japana. Taj dan ima se smatrati kao dan, u koji se je osnovalo apoštolstvo molitve. Bio tada imendan o. Gautreletu. U jutro čestitali mladi redovnici svome duhovnom ocu imendan. On ih vrlo ljubazno primio i obećo, da će im u veče držati duhovni govor, što će ih za cijelo veoma zanimati. Kad kucnu odregjeni sahat, naši redovnici već bili na okupu u jednoj dvorani, kamo je najzad i o. Gautrelet prispio. Svi sad željno čekali, što će im zboriti. On počevši o sv. Franji Žaveriju, kako je deset-godišnjim revnovanjem svojim tolike tisuće duša spasio i cijele narode pokrstio, nastavi ovako: Vidim, kako je gdjekojemu od vas 30, gdjekojemu 33, pa i više godina, a još nije dostigao žugjene svrhe: jošte nije zaregjen u svećenike. Vidim dalje, gdje gorite od želje, kako biste poslovali u vinogradu Gospodnjem. Vidim

napokon, kako su jedni od vas jur odregjeni za vjerovjesnike u daleke zemlje, a drugi — gotovo svi — starješinama dosagjuju moleći ih, neka ih pošalju u Indiju, Kitaj, megju crnce, ili druge neznabošce. No u drugu mi je ruku jasno i to, da starješine uz najbolju volju svima vam ugoditi ne mogu. A nije li zar moguće, da barem na drugi način uradite štogod za spas duša? Zar da ovo najdragocjenije i najljepše doba života vašeg progje bez koristi za bližnjega? Toga radi odlučih pokazati vam sada, kako bi svikoliki, po primjeru našeg velikog Sveca, Franje Žaverija, već sada mnogo duša spasli. Čujte kako!

U srednjem se vijeku učenjaci mnogo bavili alchimijom t. j. umjetnošću, kako bi proste kovine u zlato pretvorili. Ali im ne pogje za rukom. No ja ću vam pokazati, kako ćete sve muke, što vam ih zadaju nauci, sve molitve, odmor, dà i isti sàn pretvoriti u čisto zlato. Evo kako. Prikažite sve to dragome Bogu za spas onih milijuna duša, koje još čame u tmini nevjerstva; e da se raširi kraljestvo Božje na zemlji; e da sve više napreduje sv. mati Crkva katolička. Eto načina, kako ćete sve svoje obične poslove pretvoriti u zlato.

Nu jeste li radi znati i način, kako se sve to zlato pretvori u alem-kamen? Eto vam ga. Sjedinite ovu nakanu svoju s onom nakanom Presv. Srca Isusova, na koju se ono u presv. sakramentu neprestano moli vječnom Ocu svome. Ovo sjedinjenje učinit će sva vaša djela molitvom; učinit će, da budu apoštolska. S toga bih ja ovo revnovanje u zajednici sa Presv. Srcem nazvô »apoštolstvom molitve«. To vam je najlakši, a ujedno i najkorisniji način štovanja Presv. Srca.

Tako besjedio o. Gautrelet, a mladi redovnici bijahu u velike ushićeni ovim govorom. Baš iz srca bijaše im govorio otac duhovni; sasvim novu misô

probudi on u njima, i to misô, koja je posve udovoljila željama njihovim. Ni časa ne počasiše, već odmah uzeše činiti ono, na što ih bijaše nukao.

S početka kolaše megju njima jedan list. Na nj bi svaki zabilježio, koliko će dobrih djela i molitava prikazati u nedjelju za obraćenje nevjernika, u ponedjeljak za krivovjerce, u utorak za sv. Oca papu i t. d. kroz čitav tjedan. To bijahu prvijenci apoštolstva molitve.

Malo poslije toga izmislili oni jedan drugi način. Sastadoše se naime u mala društvanca po 12 osoba. Svaki bi dobio sliku jednoga sv. apoštola, komu se je molio za obraćenje jednog dijela svijeta; i tako je svaki za svoj dio zemlje molio. Ove bi slike mijenjali svaki mjesec, te je tako svaki član, obašô cijeli svijet svojom apoštolskom molitvom i revnovanjem. Stvar bijaše i sada ista, nu način malo drugačiji. *)

Nego ovo djelo molitvenog apoštolstva ne osta sakrito megju četiri zidine sjemeništa Valskoga. Kako god si vatra uvijek nove hrane traži, te sve, čemu se primakne, velikom sažge hitrinom: tako i ovi mladi duhovnici ne mogoše plamena u srcu svojem sakrit, nego ga i megju druge pogjoše širit. Oni bi se naime po običaju svake nedjelje razišli u bližnja sela, da neukom puku i djeci tumače kršćanski nauk. To im dalo baš lijepu zgodu, da im govore i ob apoštolstvu molitve. Prosti puk brzo uvidio, kako je pobožnost laka, zašto bo ne treba baš ništa više moliti, ništa više raditi i trpjeti i misliti, nego što dobar kršćanin inače običaje činiti. Jedino se hoće, da sve molitve, djela i trpljenja onoga dana u jutarnjoj molitvi sjedini sa Presv. Srcem Isusovim. Za to može da služi onaj mali obrazac, što se svaki mjesec

*) Sr. Glasnik g. 1892. str. 162. ss.

otisne na 3. strani omota Glasnikova pod natpisom: »Prikazanje«.

Ali bistar um dobroga puka i to lako uvidje, kako je ova vježba i korisna; zašto cijelo djelovanje naše pretvara u čisto zlato. Po nauku naime sv. majke Crkve tim više vrijede djela naša, što im je uzvišenija nakana, kojom ih obavljamo. A to uvigja i svaki čovjek, ma da i nije ne znam kako pismen, da svetije i uzvišenije nakane ne može biti od onih, za koje se Isus neprestano u presv. sakramentu moli i na oltaru prikazuje.

To je, zašto je ova pobožnost odmah s početka brzo omiljela puku. Pa ne samo po selima, nego i po gradovima prvi su revnici širili novo djelo apoštolstva molitve. Razne su ga redovničke zadruge odmah primile, te se ovim sredstvom podigle do visokoga stepena nove revnosti. Jedan ga svećenik od sv. Sulpicija uveo u bogoslovsko sjemenište u Parizu, gdje opstoji sve do danas; a mnogo je ono k tomu doprineslo, te zavladao u onom sjemeništu pravi crkveni duh. Nije čudo dakle, što ondašnji biskup Puyski poslije toga zamislio lijepu namisao, da po propisu sv. kanona (t. j. crkvenih zakona), podigne ovo djelo apoštolstva molitve, te da za nj u sv. Oca Pape zaište razne oproste.

To dakle bi skroman početak apoštolstva molitve i stanje njegovo oko g. 1844. Ovdje u tihom samostanu Valskom niknulo ono zrnce, najmanje doduše, ali snažno, jerbo je svu snagu svoju crplo iz Bož. Srca Isusova.

Loreto ili Kuća Presv. Srca Isusova.

VII. Treći prijenos nazaretske kućice.

ko pogjemo tri milje od varoši Rekanati, po prilici hiljadu koraka daleko od lovor-šume; to ćemo vidjeti, gdje se uzdiže malo brdašce, dražesni humak, lijepo obragjen i udaljen od bližnjih šuma. Tuj se nije bilo bojati ni divlje zvjeradi, ni bijesnih hajduka. Taj humak bijaše svojina dvojice braće, otmenih lica u gradu; njima pripadaše to mjesto po jednakome pravu. Sva je prilika te su bili od mark-grofovske porodice Antici, pošto ih onodobni zapisnici zovu Simeon i Stjepan Rinaldi de Antiquis. To dakle bi mjesto, što ga Majka Božja s visine odabra, da amo prenese kućicu svoju. No ostavljajuć iza 8 mjeseci šumu, što ju bijaše počastila prisutnošću i dobročinstvima svojim, ne htjede ona da to učini ne dokazavši i ne posvjedočivši svoga prijelaza ovom samotnom šumicom. Eto što o tome pripovijeda o. Riéra po onome, što bijaše sam na svoje oči vidio: »Ima tomu 226 godina, otkako je ovo mjesto zapušteno. Još se može opaziti, i to ne bez udivljenja, kako nije ondje ni jedno drvo uzraslo, kako ni jedan trn, ni jedna kupina nikla nije, premda na drugom sličnom tlu, što ga ne goji brižna ruka ljudska, poslije 10 godina sve iščezava ispred šikarja i kupinâ. Tuj se vide

tragovi, što ih utisnu težina svetih zidina. Tuj se vidi zemljište, njima zaokruženo a pokriveno proljetnom travom i raznolikim cvijećem, što ga kiti kanoti nakitom tajnim».

»Ja sam glavom pohodio i pomno razgledao to mjesto«, kaže o. Tursellini, D. J. kada pisah ovu povijest (sv. kuće). Vidio sam prostor, što ga nekoć zauzimala sv. kapelica, okružen malim zidom iste duljine i širine, koje je svetište loretsko; nego tlo ničim se više nije razlikovalo od drugoga pokrajnog zemljišta. Ono bijaše već izgubilo sve dražesti, kojima je bilo urešeno prije nego što će ga oskvrnuti surovi seljaci. Nego ako i nesta milinâ, zato ipak s njima ne iščeznu i bogoljubnosti. Još i sada ljubav dovodi amo golemi broj pobožnih duša; a taj bi broj jošte ponarastao, kada bi to mjesto poznatije bilo u puku. Otprije nitko ne bi držao, da se je dostojno poklonio Bl. Gospi u njezinoj kućici loretskoj, koji ne bi ponajprije dužno počitanje iskazao ovima svetim tragovima. Sada su putovi tegotni te se malo za njih znade, niti bi se više amo doći moglo bez iskusna provodića».

Ele što se sv. kućica smjestila na humku napučenu te pokraj ceste, to iznova pobudi udivljenje i uspiri oganj bogoljubnosti, koji bijaše malne utrnuo. Svatko htjede na novome mjestu da vidi svetište tako poznato i drugdje tako dugo štovano. Svijet bi pošao u šumu, no sv. kuće ne bi više onamo; ljudi bi se vratili na vis povlašćeni, i eto ovdje nagju bez ikakve promjene ono, što uzalud bijahu tražili u lovor-šumi. Ista visina, ista veličina, isti slog, isto gradivo, iste slike. Vidi oltar, što te reć bi nuka, da klekneš i Bogu se pomoliš; vidi onaj tajinstveni križ, vidi kip časni; dà, to je za cijelo kuća Majke Božje; hiljade očiju nju motre, ispituju, upoznaju; hiljade očiju zar da bi se prevarit mogle?

Pa onda otkle ova nova čudesa? Koji su tude bolesnici ozdravili! Koje su tude milosti udijeljene! Koji su tude darovi prikazani u znak svesrdne zahvalnosti! Tko drugi nego li kraljica nebeska može da sipa s ovoga svetišta blagodati, kojima ona raspolaže? Jest, narodi neka samo pohrle ovamo, puk neka zaokupi svetište ovo božansko; budna poglavarstva neka pohite o tome izvijestiti rimsku Stolicu i razglasiti po zemlji ovo blago, za koje se čini, da ne smije te bude svojinom jedne skromne obitelji. Cinelli pripovijeda u 2. glavi svoje povijesti, da mu je Febo Febi, tajnik grada Rekanati, pokazao jednu ispravu povjerenstva predanu na ruke tadanjemu poglavaru zemlje; i pošto je još pomnije tražio, da je našao izvornik te isprave u markgrofa Jeronima, Filipa i Tome Antuna Antici, koji mu dadoše jedan prijepis te povelje.

VIII. Četvrti — i zadnji — prijenos svete kućice na današnje mjesto u Loretu.

Ona dva brata rekanatska, Filip i Toma, budući isprva vezana izmegju sebe i prirodnim i vjerskim vezama, življahu mirno i složno te uživahu zajedno dobra Bogom njima darovana.

Nego bogati darovi, što bijahu zgrnuti u kapelici Bl. Dj. Marije učiniše te se oni doskora polakomiše za bogatstvom. Pohlepa za blagom razdvoji im srca, te na mjesto dojakošnje sloge i ljubavi nasta u kući svagja i kavga.

Dok se oni otimahu za dragocjene darove, dok si ruke oružahu ubojitim mačevima, da učine krv na na zemlji tako časnoj sa prisutnosti Majke Božje: zidovi se sveti digoše po četvrti — no zadnji — put u zrak, ostave one nesretnike, što se učiniše nedostojnima dobročinstva Božjih, i spustiše se na srijedi velikog puta.

Onamo pako, gdje je sveta kuća stajala, sada nije više ništa do no kućice jedne, koja nema drugoga ulaza, van što je prema zapadu jedan otvor s rešetkama. Nad njim ima kip Bl. Dj. Marije; na podnožju mu bijaše nekoć kamen, koji je sada raskidan. Kroz ovaj bi otvor hodočasnici malo po malo raznosili zemlju, što je bila tude zagrnuta, misleći, ne bez razloga, da je ovaj prah blagosloven i da je u njemu neka čudotvorna sila zato, što je u dodiru bio sa sv. kućom, koja je za neko vrijeme ovdje počivala.

Blagodati Presv. Srca Isusova.

— *„O kako je slatko umrijeti, pošto smo vazda gojili pobožnost napram Srcu onoga, koji će nas suditi“.* Kako su ove riječi bl. Margarete istinite, pokazalo se i kod grofice N. N., revne štovateljice Presv. Srca Isusova, koja je 19. travnja o. g. (1894). blago u Gospodinu usnula. Bijaše to prava kršćanska patnica. Njoj je Spasitelj iz ljubavi i da bi si ju sve to više privukao k Srcu svome, obilnom mjerom dao kušati iz kaleža gorke muke svoje. Od kakvih dvadeset godina plemenita grofica nije mogla ni da hoda, već se morala ili vozati ili nositi u nosiljci. Pri tom se dogodilo po nesreći dva puta, da je onako bolesna pala na tvrdu zemlju, te ju odanle podigoše onesviješćenu,

krvlju oblivenu, slomljenih rùku i nogu. Prvi put, g. 1892., ona to nekako prebolje, prem bijaše već starica od 63 godine; no iza drugog pada, lanjske godine (1893.), ne mogaše se više služiti ni rukama svojim. Takav život, kakav li je život? Ne rijetko, upitana, kako joj je, znala bi reći: »Dobro! — tek što trpim boli neizrecive!« No bogoljubna kakono bijaše, potpuno se odala u volju Božju crpeći utjehu iz Srca Isusova i iz molitve, kojoj bi svaki dan bar jedan čitav sât posvetila; crpla je utjehu takogjer iz pomisli na očinsku ljubav i promisao Božji; a to je znala i djeci svojoj svegjer duboko u srce usagjivati. Kada bi dragi Bog od nje zahtijevao koju težu žrtvu, ili bi ju bolest jače pritisla, kazivala bi često: »Kako dragi Bog hoće! On dobro zna, za što ovo ili ono dopušća; on samo hoće naše dobro!«

Proljetos imala ju smrt osloboditi teških patnja njezinih. U zadnjoj bolesti započe ona s čitavom obitelju i mnogobrojnom služinčadi devetnicu k Presv. Srcu Isusovu. Ona bi se molila na samrtnoj posteljici, a svi ostali ukućani skupa u domaćoj kapelici. Htjede se svom devetnicom obratiti upravo Srcu Isusovu. Istina, tek prije nekoliko godina pobliže joj ovu pobožnost protumačio jedan sin njezin, redovnik; no ona ju namah prigrli svom dušom i velikim pouzdanjem. Ona i namirila troškove za prvo izdanje jedne hrvatske knjižice o Srcu Isusovu, što je možebit i u tvojim rukama; pa i za naš »Glasnik« u velike se zanimala i veoma se veselila njegovu postanku i napretku i — samo se kaže, da se na nj i pretplatila.

Već prvi dan devetnice primi ona sv. pričest kao popudbinu u vječnost. Drugi dan stiže joj suprug, došav ravno iz Lourdes-a, gdje se bijaše Bl. Gospi osobito za nju molio, da ili ozdravi ili što blaže premine. Njime ponukana primi ona još iste večeri sv pomast. I dok se još svećenik spremao, da joj podijeli taj utješljivi sakramenat; dok se mnogi od rogjaka i prijatelja sakupljali u njezinoj sobi; uze ona ganutljivom poniznosti redom svakoga moliti za oproštenje, ako ga ičim uvrijedila. Jednome sinu, što daleko od nje boravio u Bosni, posla zadnji svoj materinski blagoslov, a suprug joj pročita na glas brzojavku, što čas prije stigla iz Rima. U njoj javlja stožernik M, da sv. Otac papa, začuvši za njezinu bolest, šalje apoštolski blagoslov umirućoj, mnogo iskušanoj patnici. Ovaj znak ljubazne brige namjesnika Kristova divno ju okrijepio. Zadnju sv. pomast primila za tim puna najusrdnije pobožnosti, ne pokazav ni najmanje straha pred blizom smrću. Pa i slijedećih dana devetnice bila uza sve boli i neprilike s bolesti vanredno vedra i prijazna; nijedna tužba, nijedna jadikovka nije se čula iz ustiju njezinih.

Osmi dan devetnice preminu tako blago, da prisutnici — megju njima i ispovjednik njezin i liječnik — jedva to i opaziše, te dulje vremena posumnjaše, da li žive ili je mrtva. Svi pako, koji ju mrtvu vigješe, tvrde, da nije ni blijeda bila, već tako mila pogleda, i kao pomlagjena, te se činila kanoti preobražena. Ipak bijaše tuga za tako dobrom i plemenitom gospogjom u čitavom kraju općenita. Čemu da spominjemo duboku bol vrijednog njezina supruga i trojice djece, kad i jedna mlada knjeginja plačući reče, da je s njome izgubila drugu si majku, i kad su toliki siromasi za njom cviljeli kanoti za najvećom svojom dobrotvoricom. U to eto i nejake unučadi, koja začula, da im se dobra baba preselila u nebo. Videći ju sada na odru, sva u čudu povikaše: »O kako nam je babica sad lijepa!« a opaziv, gdje majka i drugi naokolo neprestano plaču, reći će prostodušno i milo: »Ta čemu vi plačete, kad je ona u raju?« I doista svaku je grud napunilo uvjerenje, da se revnoj štovateljici Presv. Srca iza tako mukotrpnog i bogoljubnog života što prije otvorila rajska vrata; da je zadnju devetnicu k Presv. Srcu Isusovu što ljepše i sretnije svršila, u samom Božanskome Srcu Isusovu. Jedan, koji je bio prisutan kod njezine smrti, piše, da si jedva može predstaviti ljepšu i blaženiju smrt. Mi se tome ni najmanje ne čudimo, kad je Isus sam obećao štovateljima svojega Presv. Srca: *„Srce moje bit će im utočište za života, a osobito u čas smrtni* (V. obeć. Isus).

— Iz Dubrovnika primismo ovu zahvalnicu:

Hvaljeno, slavljeno, ljubljeno budi posvuda presv. Srce Isusovo!

Dobri Bog dade mi već od djetinjstva zvanje za stališ redovnički, ali tek u 16. svojoj godini upoznah jasno volju Božju i promjenivši život svoj, stadoh težiti za tim, da se Gospodinu sva posvetim. Ali velike su bile zapreke, koje su mi na putu stajale, i koje je trebalo svladati, osobito sa strane majke i rodbine moje. Sedam godina moradoh se neprestano boriti proti navalama svijeta i velikim napastima! Ali u borbi ovoj svegj zazivah Presv. Srce Isusovo, Njemu se uticah vrućim molitvama i devetnicama, u Njega stavljah sve ufanje svoje — i gle, neprevarih se! Presv. Srce Isusovo pobjedilo je i zasramilo sve neprijatelje, nutarnje i vanjske, i dovelo me je u samostan!

O vi sve dobre duše, koje ćutite u sebi zvanje za taj uzvišeni stališ, pak imate mnogo zapreka, ma bile još tako velike. ne dajte se zastrašiti, već se utecite s velikim pouzdanjem k Presv. Srcu Isusovu. — Ono će vam sigurno pomoći!

J. I

—⋗⁝⋖—

Vjesnik.

Proslava 50-godišnjice apoštolstva molitve.

Početkom ove godine molili smo se kroz čitav mjesec dana, da bi se Presv. Srce Bož. Spasitelja udostojalo sve većma i većma unaprediti Djelo apoštolstva molitve, štono slavi ljetos svoju 50-godišnjicu. Pa gle, molitve su naše već sada prekrasnim plodom urodile sudeći po vanrednom oduševljenju, kojim se širom mnogih zemalja slave crkvene svečanosti u proslavu toga jubileja. Osobito se odlikuju tom prigodom vatreni romanski narodi. Pa kako i ne bi, kad je ovo zrnce gorušično — tako bo sv. Otac Papa nazivlje zadrugu našu — upravo u njih najprije korijen uhvatilo te do sada najbujnije procvalo, i poput veličanstvenog stabla najljepše se po svoj zemlji razgranalo?

Francuski nam Glasnik Presv. Srca donosi sve zanimivijih vijesti, kako se Bož. Srcu Isusovu na čast u Italiji i Francuskoj, u Španjolskoj i Portugalskoj obavljaju trodnevne pobožnosti; kako sjajni ophodi i oduševljene propovijedi povisuju općenitu radost i bogoljubnost pučanstva; i kako na tisuće primaju sv. pričest u zahvalu na preobilnom 50-godišnjem blagoslovu Božjem i u naknadu svih uvreda Božanskom Srcu nanesenih. Dapače na mnogim su mjestima biskupi isprosili od sv. Stolice posebne povlastice i oproste za tu prigodu.

U Španjolskoj započeše na nekim mjestima već 29. prosinca 1893. jubilejsku svečanost trodnevnom pobožnošću, a na drugim javnom devetnicom počevši od svetkovine sv. triju Kralja pa do blagdana Preslatkoga Imena Isusova. »*Ima još vjere na zemlji!*« Ovako kliče jedan španjolski dopisnik pripovijedajući, kako su sjajno i općenito slavili 50-go-

dišnjicu apoštolstva molitve u stolnom gradu Burgos-u kroz tri dana pokladâ.

U Francuskoj i u Italiji izabraše mjesec Presv. Srca za proslavu jubileja njegova. Izvanredno su lijepe bile svečanosti u središtu katoličkog

Bl. Margareta Marija Alacoque.

svijeta, u Rimu. Diljem čitavog mjeseca lipnja »neobičnim bi sjajem« štovali Presv. Srce Isusovo u crkvi sv. Karla »ai Catinari«. Svakog bi petka jedan biskup obavljao službu Božju, a svake nedjelje jedan kardinal. Ovdje kao i u drugim talijanskim i

francuskim gradovima natkrilila je na koncu javna trodnevnica sjajem sve pregjašnje pobožnosti.

Ali jubilejska proslava u Bragi, prijestolnom gradu prvog nadbiskupa portugalskog nadvisi divotom i veličanstvom svojim sve ostale svečanosti drugih naroda. Bijaše to prava slava Presv. Srca za svu Portugalsku.

Blizu grada Brage diže se velebna bazilika (crkva) »Dobrog Isusa od Brda« na istom brežuljku, gdje se već u vrijeme sv. Ivana apoštola navješćivalo evangjelje pregjima tih »veoma vjernih sinova« katoličke crkve. Nadbiskup braški, koji je ujedno i pokrovitelj apoštolstva molitve u Portugalskoj, odredi ovo glasovito prošteništе za proslavu jubilejskih svečanosti, kojima htjede sâm da predsjeda. Glavna se je služba Božja slavila jedne nedjelje u svibnju. Iz svih krajeva katoličke Portugalske bijaše na taj dan zgrnulo put Brage preko sto hiljada hodočasnika, a njima nad glavama vijalo se u znak radosti sto petnaest crkvenih barjaka. Sama kraljica Amalija posla posebna zastupnika; tako i Don Miguel II. pak i ostali članovi kraljevske porodice. Na čelu raznim ophodima mogao si vidjeti posebne odaslanike patrijarške pokrajine (lisabonske) kao i dviju nadbiskupija i devet biskupija portugalskih. Uz podvorbu dvaju biskupa odsluži nuncij apoštolski (zastupnik sv. Stolice) Jakobini svečanu misu pod vedrim nebom, a nadbiskup braški vatrenim svojim govorom i radosnim usklicima izazivao je neopisivo oduševljenje svih hodočasnika. Odasvud orili se opet i opet iz tisuću i tisuću grla zanosni usklici: »Živio Isus, naš Bog, naš Otac, naš kralj i naša ljubav! Živjelo apoštolstvo molitve, Bogom nadahnuto glasilo ljubavi Spasiteljeve! Živjelo apoštolstvo molitve, taj veliki preteča društvenog kraljestva Bož. Srca Isusova!« — Često su se izmjenjivali i ovi usklici: »Živio Leon XIII.! Živio Papa-Kralj!«

Kraj tolike množine ljudi i tako oduševljenog podvikivanja sve se opet obavljalo u najboljem redu i skladu. »Ne da se pojmiti«, tako završuje jedan očevidac svoj dopis, »ljepša svečanost od ove, kojoj su prisustvovali uz crkvene dostojanstvenike i najodličniji plemići i pobožni puk iz čitava kraljevstva.

Zaista Presv. je Srce Isusovo ovdje slavilo presjajno slavlje, osramotilo je nevjernike, a silno razigralo svakog pravoga kršćanina«.

Svaštice.

— **Iz crne Afrike.** Da bi se osobito mlagji čitatelji naši vrućom molitvom zauzeli za pogansku si braću u Africi, a svi da bismo što toplije hvalili Presv. Srce, izvor svih milosti, za neprocjenivu milost sv. krštenja: pričat ćemo nekoliko zanimivih primjera o malim crncima. Mi ćemo tu regbi rukama pipati bijedu, od koje nas ljubav Bož. Srca sačuvala; no i sreću, koju nam Srce Isusovo udijelilo, učiniv, da se rodismo od dobrih, kršćanskih roditelja.

Onamo na zapadu Središnje Afrike ima jedna velika država, Kongo zvana. Njome vlada kralj belgijski. Tuj katolički vjerovjesnici neumorno rade, ne bi li malo po malo sva ona divlja crnačka plemena pretvorili u bijele ovce pravoga ovčinjaka, Crkve Kristove.

Jedan od onih požrtvovnih vjerovjesnika, veleč. J. de Wylde, u sirotištu na »Gori Majke Božje« odgaja dvadesetoricu malih crnaca. Podajmo mu riječ, neka o svojim crnim gojencima sâm pripovijeda:

»Mi se nadamo, da će ovi mali crnci uz milost Božju postati valjani ljudi i dobri kršćani. Svi su oslobogjeni robovi, te je gotovo svaki od njih doživio vrlo ganutljivih dogagjaja. Čujte samo najzanimivije.

Onsumbalobi je dječak od 9—10 godina, brz poput lastavice, veseo poput vjeverice, od svih najprijazniji. A kako došao do nas? Sjedosmo jednog dana za ručak, kad eto ovog crnčeta, gdje iz nebuha bane u sobu drhćuć od straha i vičuć: »Hoće da me ubiju! Hoće da me ubiju!« Raspitavši se čusmo, da ga gospodar nakanio prodati kano »tečnu pečenku« nekome sladokuscu mesa čovječjeg. Mi otkupismo siroče, i tako Onsumbalobi ne će se peći na ražnju, nego će se na sv. krstu preporoditi za nebo.

Ebikiri i Mons, najstariji petnaest-godišnji gojenci, pretrpjeli su muke kud i kamo užasnije. Ima tomu više mjeseci otkada dogjoše k nama sasvim izmoreni poput progonjene zvjeradi, upalih očiju i tako mršava lica, te se je namah moglo naslućivati, koliko su gladni. Siromašne li djece! Umro bijaše poglavica njihova sela, udaljena odovud do 30 dana hoda. Ovu dvojicu bijahu izabrali, da ih žrtvuju na grobu njegovu. Uhvatiše ih za to i čuvahu u kolibi od spletenih grana. Nu dok su straže spavale, pogje uznicima za rukom te se izbaviše svojih njegva i utekoše kroz rupu, što ju napraviše u onom pleteru. Danju bi se jednako krili u šumskoj šikari, a tek noću smjeli dalje putovati. Tako lutahu amo tamo kroz više mjeseci, dok ne čuše, kako »bijeli oci« na »Gori Majke Božje« ne samo da ne jedu crnaca, nego ih i najljubaznije primaju na stan te ih odgajaju, kao da su im rogjena djeca... O koliko su ovi dječaci sada sretni i zahvalni prema Bogu! Ebikiri i dandanas još nosi na sebi okrutne tragove okova svojih; jer su mu prsti na lijevoj ruci unàzâd previnuti i zarasli.

Eto četrnaest-godišnjega Konambule, rodom iz Gornjeg Konga. Jednoga će se dana podići otac njegov sa ležaja, jer je oćutio u sebi neodoljivu želju za mesom čovječim. Šta će sad? Ode susjedu svomu, da s njime pazari. Ovaj mu mora dati tusta roba za žugjenu pečenku, a dobit će na uzvrat sinka njegova

Konambulu. Tako i bi. Malo iza toga dogje Konambula prodajom u tugje ruke, te je prešao od gospodara na gospodara, dok napokon ne dogje i u našu vlast.

Drugome dječaku, Samadjimbi, neprijatelji osvojiše očevu kolibu, a rodno mjesto zapališe. Sam je na svoje oči morao da vidi, kako mu poklaše rogjake i izjedoše na ljudožderskoj gozbi. Dà, Samadjimba priznaje, da je i sâm više puta okusio čovječjeg mesa.

Megju ovom siročadi boravi i jedan mali knežević Bacingo, sin i baštinik Ebeka, nadglavara Misongiskoga. Ovo nam je dijete sam otac povjerio. Bacingo je bistrouman, jako privržen misionarima. Dao Bog, te ostao taki! Mnogo bi nam mogao poslije koristiti ugledom i primjerom svojim.

Sva su ova djeca veoma naučljiva, krotka, poslušna pa i radina. Kad na njih pogledam, često mi pada na um ona Tertulijanova: »Anima naturaliter christiana.« »Duša je kršćanska već po naravi svojoj.«

O kako je to krasno djelo kršćanske ljubavi: otkupiti jedno bijedno crnče iz groznoga ropstva i ljudožderstva pa ga ujedno predati katoličkim vjerovjesnicima, da ga pokrste i kršćanski odgoje! Treba pako za otkup jednoga djeteta samo 30—50 forinti. Po uredništvu jednog austrijauskog lista otkupilo se zadnjih pet godina 78 malih crnaca. Dao Bog, te i iz naše domovine tekla otkupnina, te se gdjekojemu malome crncu pomoli sunašce zlatne slobode! Ta sinovi onih slavnih djedova, koji su toliki bojak bili za »krst časni i slobodu zlatnu«, ne bi zar znali pojmiti, kako mora da je slatka sloboda pokrštenomu crnčetu, što je umaklo groznome ropstvu ili ća ražnju?! — *)

*) Uredništvo Glasnika Presv. Srca Isusova rado će primati i svrsi svojoj opremati bilo oveće bilo i najmanje darove »za otkup bijednih crnaca u Africi« a primitak takovih darova Glasnik će na omotu donositi (Op. uredn.)

Namjena molitava i dobrih djela u listopadu.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Leona XIII.)

Štovanje sv. Angjelâ.

Progonjen od sirskog kralja Benadada, pobježe prorok Elizej u izraelski gradić Dataim. Kad sutradan ustade čovjek Božji, dotrči mu sluga sav uzrujan te zavapi: *Jao, jao, jao, gospodaru! Što da činimo? Gle, čitav je grad opkoljen od Siraca; odasvud ne vidiš drugo van neprijateljske čete i bojna kola i konje"*. — *„Ne boj se"*, odvrati mu prorok, *„ta više ih je s nama nego s njima"*. I obrnuv pogled k nebu reče: *„Gospodine! Otvori mu oči, neka vidi"* I otvoriše se oči sluzi. I nuto, sva brda naokolo bijahu pokrivena čudesnim vatrenim kolima i konjma, koji su neustrpljivo čekali na mig nebeskih gospodara svojih, da udare na neprijatelje Elizejeve.

I mi ćemo se ovoga mjeseca moliti, da bi dragi Bog otvorio oči duševne svima bojazljivim kršćanima, kojino duhom klonu sred napasti, ili se straše ljutih bojeva, što ih neprijatelji Božji neprestano biju proti Crkvi Kristovoj. Pogledamo li čvrstom vjerom na nepredobitnu četu nebeskih nam saveznika, Angjela Božjih, to ćemo i mi pouzdano reći: *„Ne bojmo se; više ih je s nama nego protiv nas"*. Vrhovni upravitelj apoštolstva molitve, sada već pokojni o. Ramière nazivlje sv. Angjele nevidljivim članovima zadruge naše. »Njihov je broj, veli on, neizmjeran, njihova revnost neumorna, njihov ugled kod Boga prevelik, njihova moć daleko nadilazi svu moć ljudsku. Ma da već potpuno i uživaju rajsko blaženstvo. to su opet ovdje na zemlji vjerni službenici spasa našega. Oni su Bogom postavljeni čuvari dušâ, gradova i država«.

Ali da na sebi oćutimo izdašnu pomoć tih nebeskih saveznika naših, valja nam se brinuti, da se sv. Angjeli u naše vrijeme mnogo revnije štuju. Dandanas na žalost mnogi kršćani onako živu, kao da ni ne vjeruju u spasonosnu zaštitu Angjela Božjih.

Utecimo se dakle sv. Angjelima u svakoj potrebi bud općenitoj bud posebnoj. A nada sve zazivajmo, po primjeru sv. matere Crkve, vogju nebeske vojske, sv. Mihovila arhangjela, da nas on brani u borbi proti pakosti i zasjedama gjavla, a sotonu i druge zle duhove, koji hodaju po svijetu na propast naših duša, da potjera u pakao. Amen.

—⁂—

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 11. Studenoga 1894. God. III.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima se u kuću donosi ili poštom šalje, 36 novč.

Srce Isusovo čuje i ćuti uzdisaje naše.

Dandanas čujemo često, kako se svijet tuži i jadikuje, da je ohladnjela ljubav, da je, reć bi, nje nestalo; ta nigdje nema sućuti, nigdje sažalna srca. No de reci iskreno, gdje ne nalaziš sućuti? U Srca Isusova? Za cijelo ne. U onih. koji se posvetiše i priključiše tomu Presv. Srcu? Takogjer ne. Dakle gdje ne nahodiš sućuti i sažalna srca? U svijeta, veliš. Ali što slijedi odatle? Da ne pogješ za svijetom, da ne trčiš za onima, koji se priljubili svijetu; već da ti je čvrsto i postojano stajati uz stranku, koja slijedi Srce Isusovo. Sumnjaš li pako, da li Presv. Srce Isusovo ima s tobom sućuti, da li s tobom i za tobom može žaliti, da li čuje i ćuti i tvoj tihi

jecaj: a ti slušaj, što ću ti pripovijedati. Približio se jednom Isus ka gradu Naimu; s njime išli učenici njegovi i čudo naroda. Kad eto iz grada nose mrtvaca. Bio to jedinac majke udovice, koja tužna slijedila za lijesom roneći gorke suze. Ta bio zadnja joj potpora i utjeha· I vidi Isus ženu siroticu. *I sažali mu se za njom,* i milom blagošću *reče joj: Nemoj plakati!* I pristupivši prihvati za mrtvački sanduk a nosioci stadoše, i reče: *Mladiću, tebi govorim, ustani!* I sjede mrtvac i stade govoriti. I dade ga materi njegovoj. (Luk. 7.)

Drugom zgodom stoji Isus na grobu prijatelja si Lazara. I vidje Isus Mariju, sestru pokojnikovu, gdje plače, i gdje plaču židovi, koji dogjoše, da tješe osamljenu sestru. Tada se zgrozi Gospodin u duhu i sam postade žalostan i udariše suze Isusu. Onda će židovi: Gle, kako ga je ljubio! Mili kršćanine! Jesi li ikada stajao uz odar ili na grobu kojega miloga ti pokojnika te se u tuzi svojoj naplakao čuteći se posve osamljenim, želeći i sâm onako leći u grob hladni? Zašto nijesi utjehe tražio u Srcu Isusovu? Ono bi ti reklo kao nekoć što reče sestri Lazarovoj: *Ja sam uskrsnuće i život. Koji vjeruje u mene, ako i umre, živjet će.* (Iv. 11, 25.) U buduće barem obrati se Srcu Isusovu. Ono će te za cijelo utješiti, ono će ti bez sumnje ublažiti bol.

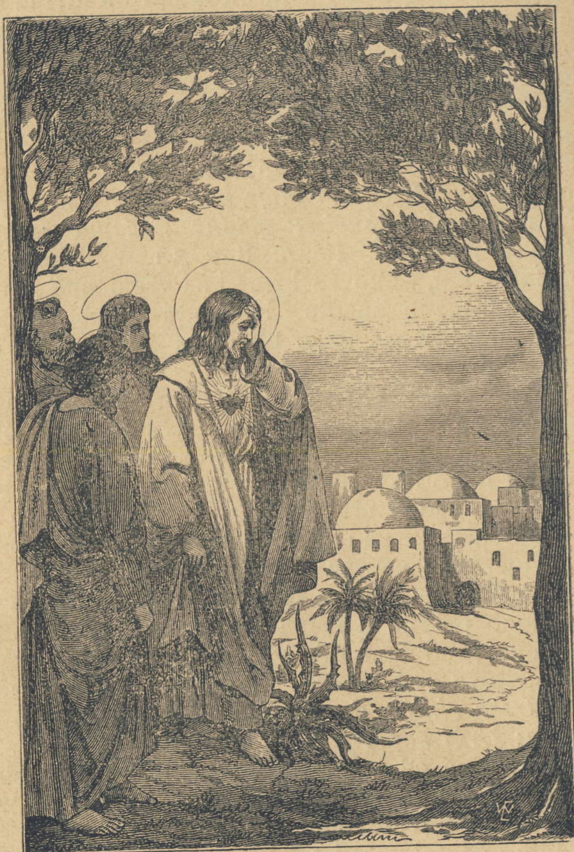
No u životu ljudskom imade još i drugih časova gorkih i ljutih, gdje treba osobite jakosti i snage. Ovdje teška briga za hranu dnevnu — sve je tako skupo; ondje opet leži na bolnoj postelji siromah otac, bijedna mati, ubogo dijete, — a od nikuda ni prebijene pare za lijek i pomoć. Nevolja biva svakim danom sve to veća, bijeda raste sve više; a ti ne znaš ni kud ni kamo, ne znaš u koga bi se mogao pouzdati, da ti odlane u grudima. Ta pogji k Srcu Isusovu. Ovo Srce, koje nas ljubi, utješilo je svaku

bijedu, iscijelilo svaku ranu i bol; tek ako ne zaziru ljudi od njega. Gle opet Isusa, gdje sjedi na obali mora galilejskoga. Sa svih strana hrli k njemu svijet. Jedni vode sobom nijeme, drugi slijepe, treći kljaste i druge nevoljnike. I položivši ih pred noge Spasiteljeve, iscijeli Gospodin bolesnike njihove. Ali time ne bi još zadovoljan predobri Isus. Mnoštvo je naroda već tri dana uz njega, a na gori. Sad dozva Isus učenike svoje i reče im: *Žao mi je naroda,* čuj, zašto? *Jer već tri dana stoje kod mene i nemaju šta jesti; i ako ih otpustim gladne kućama njihovim, oslabit će na putu.* (Mark. 8, 2, 3.) Vidi ljubežljivu skrb Bož. Srca, kako se brine i za vremenite potrebe, koje nas obično snagju. Iza toga učini Gospodin čudo, nahranivši sa malo hljebova i riba oko četiri hiljade ljudi.

Ali reći ćeš: Gospodin ne tvori uvijek čudesa. Dragi čitatelju! Ima li u tebe živa vjera i čvrsto pouzdanje, te je čudo nužno: Gospodin će prije učiniti čudo, nego li dopustiti, da te prevari ufanje tvoje.

Još ima jedna crta Bož. Srca. Sućutno ovo Srce nije samo plakalo sa onima, koji plaču; nije samo tužilo sa tužnima: već se i veselilo sa radosnima. Pomisli samo na svadbu u Kani Galilejskoj. Onda opet gle kakono pritrča k Isusu bogat mladić i kleknuvši na koljena pred njim pita ga: *Učitelju dobri,* — dobrota njegova već bila na glasu. — *Učitelju dobri, šta mi treba činiti, da dobijem život vječni?* A Isus mu reče: *Drži zapovijedi.* Pa mu neke nabroji. *Sve sam ovo držao od mladosti svoje,* odgovori mladić. *A Isus pogledavši na nj omilje mu.* Tako se veseli Srce Isusovo nevinoj mladenačkoj duši. Nego Spasitelj htio, da taj mladić bude još bliže Presv. Srcu njegovu. Za to će mu: *Još ti jedno ne dostaje; idi, prodaj sve, što imaš i podaj siromasima; i imat ćeš blago na nebu; i dogji te hajde za mnom.* A kad ču

mladić riječ, otide žalostan; jer je bio vrlo bogat. (Mark. 10) Hoćeš li i ti, da odeš od Srca Isusova i

Isus plače nad Jerusolimom.

da pohrliš za onima, koji ne će ni da što čuju o vjeri? Kuda hoćeš da ideš? K svijetu? No sâm si

se tužio, da svijet nema sućuti, da okrutno tjera od sebe žrtve, što ih je za se zlorabio.

Eno opet gdje stoji Isus pred Jerusolimom i gleda taj lijepi grad. Vidi Spasitelj ujedno i okorjelost njegovu, vidi za to propast njegovu. Onda Isus *zaplaka za njim* (Luk. 19, 41). Pa te suze Isusove teku i za tebe moj čitatelju, kad se god odvratiš od Srca Isusova te se baciš svijetu u naručaj. Ali prije nego učiniš taj kobni korak, uvaži još usrdno ove riječi: »Što ti svijet može dati bez Isusa? Bez Isusa biti: paklena je muka; a biti s Isusom slatki je raj. Ako je Isus s tobom, nijedan ti neprijatelj ne može nauditi. Tko Isusa nagje: dobro je blago našao, pače blago nad svako blago. A tko Isusa izgubi, premnogo je izgubio, i više nego sav svijet. Najnevoljniji je onaj, koji bez Isusa žive; a najbogatiji onaj, koji je s Isusom dobar«. (Naslj. Krista II. 8.)

Kratka pouka o pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu.

§. 4. Prijedmet ovoj pobožnosti.
(Nastavak.)

36. Koju ljubav i koja dobročinstva Bož. Spasitelja štujemo mi u pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu?

Kako već rekosmo, mi štujemo čitavu čovječansku i Božansku ljubav Isusa Krista; t. j. ljubav, koju je Sin Božji kao Bog od vijeka prema nama imao; i ljubav, koju je on kao čovjek prema nama gojio; ljubav za čitavog zemaljskog života njegova; ljubav, koju on i kao čovjek prema nama goji kako na nebu tako i u presv. sakramentu. Mi štujemo nadalje sve, što je on iz ove ljubavi učinio, što sad čini i što će još učiniti: sva dobročinstva njegova.

Po tom ova pobožnost obuhvaća ne samo čitavu osobu Isusa Krista, već i čitav život njegov. — Samo se po sebi razumije, da mi kod pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu osobito štujemo ljubav njegovu, koju je prema nama zasvjedočio u gorkoj muci i smrti svojoj, i kad je naredio presv. sakramenat.

37. Zašto štujemo u pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu osobito ljubav njegovu, koju je prema nama zasvjedočio u ***gorkoj muci i smrti*** *svojoj, i kad je naredio* ***presv. sakramenat?***

1) Zato, jer to sam Spasitelj zahtijeva; kako ćemo to poslije čuti.

2.) Jer je to namjera sv. Crkve, sv. Otaca papâ: Klementa XIII., Pija VI., Pija VII., Pija IX.

3.) Jer su muka Isusova i presv. olt. sakramenat »glavna ljubavi njegove prema nam dobročinstva«.[1])

4.) Jer se je u muci Isusovoj osobito njegova ljubav očitovala. »*Veće ljubavi od ove nitko nema, da tko život svoj položi za prijatelje svoje*«[2]). Ona je najiskrenija ljubav, koja za nas muku uzima, i ona ljubav nâs najvećma dira, koja nevino pati. Zato i Bož. Spasitelj htjede, da mu se Srce naslika s mučilima muke njegove.

U presv. olt. sakramentu je Bož. Spasitelj samo iz ljubavi nazočan; i ovaj je sakramenat opetovanje i savršenje sviju njegovih dobročinstva. Osim toga prava ljubav traži i čezne za onim, koga ljubi; a u ovom sakramentu je nazočno ono tjelesno Srce i ona osoba, koju mi u ovoj pobožnosti štujemo. Napokon u ovom sakramentu ljudi ga vrijegjaju tako često i grozno, kako se je sam Spasitelj bl. Margareti tužio.

Mogli bismo još i mnogih drugih uzroka navesti, ali neka nam je dosta ova primjedba. U jednu ruku

---

[1]) Crkv. molitva k Presv. Srcu: „*Concede*“.
[2]) v. 15, 13.

pobožnost k Presv. Srcu oživljuje i usavršuje pobožnost prema presv. olt. sakramentu; u drugu ruku pobožnost k presv. olt. sakramentu potpomaže osobitim načinom pobožnost k Presv. Srcu, dok privlači ljubitelja Presv. Srca k oltaru i k svetoj pričesti.

Pedeset-godišnjica apoštolstva molitve 1844—1894.

2. Apoštolstvo molitve g. 1894.

„*Ali kad* (zrno gorušično) *uzraste, veće je od svegi povrća i bude drvo, tako da ptice nebeske dolaze i stanuju na granama njegovim*“. (Mat. 13, 32.)

Kako to sv. Crkvom, tako bilo i s apoštolstvom molitve. Iz maloga zrnca od god. 1844. posta jako *drvo* sa širokim *granama* i gustim lišćem, tako te je mogao sv. Otac Leon XIII. punim pravom reći: «Apoštolstvo molitve nova je biljka, kojom se dandanas toliko krasi i ponosi vrt Božanskoga vrtlara. Istom što je iznikla iz malog zrna, a evo gdje se već širi te oriaške si grane na daleko pruža i blagotvornim svojim hladom zasjenjuje vaskoliki katolički svijet i sakuplja pod svojom sjenom bezbroj vjernikâ raznih narodnosti».

I doista tko će poreći velik blagoslov Božji ovomu djelu? Tko će izbrojiti župe, redovničke zadruge, zborove, odgojilišta, sjemeništa i ine zavode, koji, usvojivši si ovo blagotvorno djelo apoštolstva molitve, iz njega najveću korist crpahu, pošto se apoštolstvom molitve najlakše i najpraktičnije vrši pobožnost napram Presv. Srcu Isusovu.

Takova mjesta, gdje je uvedeno apoštolstvo molitve, te se onamo mogu članovi upisati, zovu se središta, Ovakovih je središta sada 52.088; dok

je broj članova apoštolstva molitve narastô do preko 20 milijuna. Ogromni ovaj broj članova potiču svaki mjesec na novu revnost glasila molitvenog apoštolstva t. j. **Glasnici Presv. Srca Isusova.** Glasnici ovi tumače glavnu nakanu mjesečnu., koju daje sâm sv. Otac papa, te ju blagoslivlja. God. 1844. ne bi jošte ni jednog «Glasnika Presv. Srca» u kojemu drago jeziku. Nego kad se doskora osjećala potreba sličnog glasila, kolala bi isprva t. z. «Mala dopisnica». Bio to spis, što je izlazio svakog trećeg mjeseca, a u pamet članovima dozivô najpreče potrebe sv. Crkve, neka bi se za njih Bogu molili. Tek god. 1861. poče izlaziti na francuskom jeziku Glasnik: «Messager du Sacré Coeur de Jésus» kao mjesečni časopis, a stao se već u početku svome veoma širiti. Pored toga francuskoga Glasnika ima sada još i drugih 27 Glasnika u 17 jezika; megju njima tri godine — eto hvala dragomu Bogu — ima i naš Glasnik na hrvatskom jeziku.

Pomoću dakle ovih Glasnika u velike se raširilo apoštolstvo molitve, te posvuda, gdje se vrši kako treba, donosi veliku korist duševnu i puno pomaže, da život kršćanski bujno procvate. No zato se hoće prije svega, da se «djelo apoštolstva molitve», gdje se god uvagja, baš onako, kako treba, uvede. Mi time mislimo, da se svakoga mjeseca drži t. zv. mjesečna pobožnost n. pr. kod večernjice u prvu nedjelju mjeseca; da se uvedu revnici i revnice, koji bi novih članova prikupljali, o dužnostima ih, koristi itd. apoštolstva molitve podučavali, i tako dušobrižniku posô olakotili.

Mi držimo da ne će biti s gorega, navedemo li ovdje riječi, kojima francuski Glasnik crta djelatnost apoštolstva molitve: «Ne ima ništa uspješnije — tako on piše — nego li je apoštolstvo molitve, da se jedna župa sva preporodi, samo neka se u duhu

ovoga djela revnuje i to djelo (apoštolstvo molitve) širi. To mu već i ime kazuje, biva da mora imati svoj ustroj i revnike i revnice svoje (koji će revnovati, da se raširi apoštolstvo molitve). Tu će se za cijelo razviti kršćanski duh, duh molitve i požrtvovnosti, prava pobožnost k Presv. Srcu Isusovu i Bl. Djevici Mariji, te često primanje sv. sakramenata. Pomoću revnikâ i revnicâ župnik će polučiti, te se umanji, ako se već ne da sasma iskorijeniti, psovka, obeščašćenje nedjelje, raskoš i neumjerenost, nemar za sv. sakramente u životu, a osobito na čas smrti, čitanje nevaljalih knjiga i novina, a na njihovo mjesto gledat će, da poda valjano štivo».

Za potvrdbu toga čujmo njekoliko redaka iz lista jednog vjerovjesnika. Dajuć on u siječnju pr. g. u jednoj župi sv. misije, bijaše tuj uveo apoštolstvo molitve baš megju muškarcima. Iza njekoliko mjeseci došav opet u onu župu, evo šta piše ob ovome pohodu: «Koja promjena od siječnja pa do sada! Juče bila općenita sv. pričest od kojih sedam stotina osoba, a većina ih bili muškarci. Broj onih, koji se sada pričešćuju, podvostručio se, da potrostručio od siječnja. Divno je apoštolstvo muževa!»

Što istom da reknem o koristi apoštolstva molitve u odgojilištima u bogoslovnim i dječačkim sjemeništima?

Dao Bog, te se apoštolstvo molitve i kod nas ove godine znatno raširilo!*)

*) Naš je Glasnik god. 1892. str. 161., 183., 211., 232. i 259. donio članaka o postanku, bitnosti i obilatoj koristi a god. 1893. str. 85 n. o uvedenju apoštolstva molitve.

Loreto ili Kuća Presv. Srca Isusova.

IX. Istraga u Trsatu i u Nazaretu

stom je Bl. Djevica prenesla svoje svetište na vrhunac gorja, koje kanoti da gospoduje nad zemljom i morem; već i objave, čudesa, vjerodostojna svjedočanstva, štovanje naroda — uzeše množiti sjaj kući njezinoj. Hrvati onkraj mora tek čuše za čudesne prijenose kućice Nazaretske, i eto gdje jatomice lete, da bi opet vidjeli blago, što ga jadni izgubiše. Jedan pobožni pustinjak, ganut od Majke Božje, pošao na sve strane propovijedat duboka otajstva, što se nekoć zbila usred ovih svetih zidina. Ta izvanredna novina doprije i do pape Bonifacija VIII. On oprezan i mudar, kao što su svagda sv. Oci pape u stvarima važnim, isprva će samo narediti Nikoli de Giovanni, biskupu Rekanatskomu, da se pomno zauzme za ovaj dragocjeni poklad, a naokolo da podigne kuće i svratišta za službenike crkvene i za hodočasnike.

Po savjetu istoga sv. Oca odaslano bi g. 1296. najprije u Hrvatsku, a zatim ća u Nazaret poslanstvo od 16 izabranih vitezova, koji će pohoditi sv. mjesta te se uvjeriti o istovjetnosti svetišta čudesnim načinom prenesena u Loreto. Svijetla ova gospoda, od koje nam imena uščuvaše ljetopisi Rekanatski, preploviše more jadransko; s udivljenjem vide mjesto gdje je negda stajala sv. kuća, a koje im tamošnji žitelji pokazivahu plačući od tuge i žalosti za izgubljenim blagom. Po tom pomno uzmu pretraživati crkvicu sagragjenu na ovome zemljištu po uzoru one crkvice, koja je jednom dulje od tri godine ovdje stajala. Onda izmjeriv crkvicu usporede ju s mjerom

Loretska crkva.

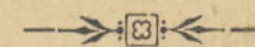
od kućice Loretske, pa nagju da se sve i najsitnije podudara. Iza toga točno ispitaše vrijeme, kada je upravo nestalo svetišta u Trsatu, pa se uvjeriše, da se je upravo istoga dana pojavilo na zemljištu An-

konskom, kojega je iščeznulo s ovih krajeva. Sporazumjevši se ovako s pobožnim narodom hrvatskim o čudesnim dogagjajima, za koje imahu dokaze u rukama, utješiše, koliko mogahu, Trsaćane ter se iznovice dadu na put i otplove onamo u onu svetu zemlju, u kojoj se ispuniše otajstva spasa našeg.

Silna vojska bijaše tada poplavila Siriju. Turci posvuda razasuti zapremiše sve prijelaze. Po hodočasnike ne bijaše nikakve sigurnosti u ovim krajevima, što ih zaposjeli nevjernici. Nego na sreću po naše hodcčasnike turska vjera nije ugušila pohlepe za novcem; zlato je svegje imalo neodoljivu silu nad ovim ljudima. Za skup novac odaslanici naši napokon dobiju provodnicu; njome provigjeni ugju u sv. grad Jeruzalem. Obavivši svoju pobožnost pri sv. grobu Spasiteljevu krenu dalje u Nazaret i zabrinuto potraže kuću, gdje se rodila presv. Djevica. Malo ne sviju kršćana nestalo; samo ih još bila nekolicina, koji, ako i s mukom,, ipak očuvaše sv. vjeru usred bezbožna naroda. S njihovih ustiju dakle pribilježe predaju, što ju ovi od svojih pregja bijahu dobili, pa i potankosti, koje sami mogahu vidjeti na oči. Zemljište pusto; zidinâ više nema: jedino se temelji jošte vide; kamenje, u svemu slično onome od kojega je kućica u Loretu; mjera se zidanju jednome i drugom za čudo tačno podudara. Videći sve to izaslanici Rekanatski ne mogu više da svoju nutarnju radost pritaje; srca im sve drhću od veselja; svatko hita prema lagji, koja im se pričini, kano da nekako odviše sporo plovi, a vjetrovi odviše slabo da joj nadimlju jedra. Svi bi htjeli, da su se jur povratili, e da bi mogli svojima kazivati ove utješne vijesti. Napokon se daleko na obzorju pomoli zavičaj i zadnji još prebrode put; evo ih u luci.

Sila je naroda nalegnula na obalu, pa i samo poglavarstvo došlo u susret putnicima veledušnim

Sve su oči na njih uperene, sve je željno da čuje izvještaj o izaslanju njihovome. Javna povelja treba da sačuva spomen na taj dogagjaj; vrijedan, da ga potomci raznose od usta do usta. Ovo nepobitno svjedočanstvo čuvat će se u javnim arkivima; tuj će se ubilježit imena onih odvažnih izaslanika, i svedočanstvo, što ga uz prisegu položiše. Svaki će kućegazda sahraniti u domu svome na pergameni pisani primjerak zapisnika sastavljena od javne oblasti. U rukû starih pisaca, koji nam dadoše povijest Loreta, bijahu ti službeni spisi; a oni ih prikazaše suvremenicima svojim kanoti nepobitan dokaz istine. «Više ih, reče Riéra, ove godine (1565.) potpuno me uvjeravalo o istinitosti toga dogagjaja; a izmed ostalih tvrdio je veleučeni Bernardin Lèopard, da je više puta vidio i čitao ovu pripovijest, što je otac i djed mu bijahu dobili od državnog tajnika.»

Svaštice.

— List jednog vjerovjesnika iz Afrike.

Može biti da megju svima katoličkim misijama nema ni jedne, koja velikodušne vjerovjesnike stoji toliko krutih žrtava, kao što misija na rijeci Zambezi-u, u nutrašnjosti južne Afrike. Podneblje je onamo tako ubitačno, te rijetko koji vjerovjesnik, stupiv jednoć na ono vruće tlo, gdje vlada strašna Zambezi-groznica, žive dulje od 10 godina; gdjekoji već iza malo mjeseci podlegao što bolesti, što prekomjernome naporu. Misiju tek god. 1879: osnovao sv. Otac papa Pio IX.; a iza ovih 15 godina, kako opstoji ta misija, umr'o već 41 vjerovjesnik. Još ove godine umriješe dva revna vjerovjesnika iz Austrije; jedan

J. C. Temming D. I., drugi Stjepan Czimmermann D. I. Obojica bijahu veoma zdrava i krepka, kada se prije malo godina uputiše u zemlju svojih velikodušnih pregnuća; pa opet ne mogoše odoljeti neprijateljskome podneblju. Prvi živio 11, a drugi 8 godina u Africi. Uza sve to nalazi se uvijek novih, za spas duša oduševljenih redovnika, koji poglavare svoje neprestano mole, da ih pošalju baš u onu najtežu misiju, ne bi li tamo što bolje uzvratili ljubav Presv. Srcu, što je i zadnju kap krvi za naš spas, pa i za spas bijednih crnaca prolilo.

Jedan od tih požrtvovnih vjerovjesnika, vlč. o. Ladislav Menyhárth D. I. posla nam list, iz kojega čitateljima našim ovo saopćujemo: ». . . Vi si jedva možete pomisliti, koliko ćete ugoditi Bogu, poduprete li misije megju bijednim crncima. Bog hoće, da svi, svi sudjeluju . . . Naša misija u Boromi sjajno napreduje. Nadamo se, da će to u nutarnjoj Africi biti stalno središte, otkale ćemo razvijati svoj vjerovjesnički rad sve po okolnim krajevima. Nova naša kuća za nutarnju je Afriku pravo čudovište; osobito kad se uzme na um, da smo ju svukoliku sagradili sa samim crncima. S toga se i nadamo, da će ova kuća riješiti za nas velevažno pitanje: pitanje zdravstveno. Ali — tuj će mi pero da zapne — kuća je sagragjena uz nemalo dugova, prem smo si otkidali baš od usta svojih, samo da bismo imali čime nastaviti gradnju. Po tom treba još sagraditi i crkvu, pa i kuću za čč. sestre, koje — šest ih na broju — veoma blagoslovno ovdje rade itd. Dakle — — —! *Dajte i dat će vam se!* Ne zamjerite, što ovako koje kuda prosjačim. Kad biste vidjeli što ja vidim, pa osjećali i podnosili, što ja osjećam i podnosim: za cijelo i vi biste svi tako radili kô što ja, te prosjačili za našu velevažnu, no oskudnu misiju!

Nemojte mi zamjeriti, što tako ružno pišem. Pišem Vam ovaj list na brodu »van Goth«, silne morske parnjače. Mogao bih, istina, puno ljepše pisati, da sjedim lijepo u jednoj od onih velikih dvorana naše lagje; jer na tako golemom parobrodu valovi se nemirnoga mora bi reć ne osjećaju: no moradoh se zavući u nisku i usku sobicu, zašto se gore u dvoranama upravo drži protestantsko bogoslužje. Ja na žalost ne mogu služiti sv. mise ne imajući sa sobom prenosnog oltara. U lagji je i jedan »apoštolski nadstojnik« od Tangenike i jedan »apoštolski namjesnik« isto tako od Tangenike. On putuje u Algir, gdje će ga za biskupa posvetiti. Obojica su iz kongregacije iliti društva t. zv. »Bijelih Otaca« koje osnovao čuveni kardinal Lavigeri. Šteta, što i oni nijesu ponijeli sa sobom prenosnog oltara. S nama je na brodu još i jedan engleski protestantski biskup. U njega na glavi šešir kao ćup; žućkaste, uske hlače, koje naliče lovačkim kožnim hlačama; kaput kao vreća od flanela (vunovca) s kožnatim pojasom; na prsima pako zlatan biskupski križ, koji visi o ljubičastoj vrpci!

Nego pitat ćete me: što se ja to vozim po sinjem moru? što nijesam na svojem mjestu u Boromi baš usred Afrike? Evo, moj me presv. biskup pozvao u Moçambique (Mocambíke), gdje on stoluje. Valja da se radi o tome, kako bi se osnovala koja nova postaja za misije, ili o čemu sličnome. Nadam se, da ću se skoro opet moći povratiti u milu si misiju. — Na brodu »van Goth«, izmegju Madagáskara i Ibo-a 11. ožujka 1894. . . .»

Šta bismo tome listu još dodali, nego da i mi one misije kod crnaca u Africi najtoplije preporučimo čitaocima našim, štovateljima Presv. Srca, neka ih, koliko mogu, podupru i milodarima, a još više vrućom molitvom Bož. Srcu Isusovu, n. pr. govoreći svake nedjelje ili ća svaki dan

Molitvu za obraćenje Kamovih potomaka u Africi.

Molimo se i za prebijedne narode u Africi: da svemogući Bog napokon ipak snimi prokletstvo Kamovo sa srdaca njihovih, te im udijeli blagoslov, što se jedino može zadobiti po Isusu Kristu, Bogu i Gospodinu našem.

Pomolimo se. Gospodine Isuse Kriste, jedini Spasitelju svekolikog roda ljudskoga, koji već gospoduješ od mora do mora, i od rijeke do krajeva kruga zemaljskog: milostivo otvori Presv. Srce svoje i prebijednim dušama u Africi, koje još sjede u tmini i sjeni smrtnoj, da po zagovoru preslatke Djevice Marije, Majke tvoje neoskvrnjene, i zaručnika njezina preslavnoga, blaženog Josipa, ostaviv kumire, pred tobom nice panu Afričani i u svetu se tvoju Crkvu uvrste. Koji živeš i kraljuješ po sve vijeke vjekova. Amen. Oče naš... Zdravo Marijo... Slava Ocu...

(Svaki put oprost od 300 dana).

— Bl. Margareta, De la Colombière i Bernardo Hoyos. — Željno iščekuju štovatelji Presv. Srca, kad će se već jednom bl. Margareta Marija Alacoque proglasiti Sveticom. Najpače Francuzi rade sve moguće, da to pospješe kod sv. Stolice.

Ali šta je uzrokom, te ovaj posao ipak po želji nekako ne će da napreduje? Nije li to možda pogodila jedna bogoljubna časna sestra, štono je nedavno preminula u Paray-u, u istom samostanu, gdje je živjela i bl. Margareta? »Naša sestra Margareta«, često bi ona znala kazivati, »ne će se dati proglasiti Sveticom ostaviv za sobom ispovjednika si De la Colombière-a. Ona će bit Sveticom tek onda, kada će on biti Blaženikom.«

I doista nastoje revno i oko toga, da se proglasi

blaženim časni sluga Božji De la Colombière D. I., slavni ispovjednik bl. Margarete; prvi koji se po savjetu bl. Margarete posvetio Božanskome Srcu, apoštol samim Spasiteljem odabrani, da se uvede i raširi pobožnost k Presv. Srcu njegovu. Punih dvadeset godina vodila se crkvena istraga u Autun-u (izg. Otên-u), što je od potrebe prije nego li će sv. Crkva uvrstiti koga u Blaženike. Tuj se naime sakupljali svi mogući podaci o životu njegovu, i svi dokazi za njegovu vanrednu svetost i za njegovo moćno posredovanje pred prijestolom Svevišnjega. Mjeseca studenoga prošle godine svršila se napokon istraga u Autun-u, a malo zatim ode o. Charrier (izg. Šarijè) s dotičnim spisima u Rim. Iz Rima on javi, da ima nade, te će se u sv. Stolice parnica ne za dugo srećno riješiti i De la Colombière proglasiti blaženim.

Dok se ova crkvena parnica primiče kraju, druga se za drugog čuvenog apoštola pobožnosti k Presv. Srcu netom započela. Radi se naime o tom, te se blaženim proglasi i Bernard Hoyos D. I. On umrije god. 1735., kada mu istom bile 24 godine; tek što je bio zaregjen u svećenike. Nu ipak je on zadnjih dviju godina života svog nevjerojatno doprinio k tomu, da se pobožnost k Presv. Srcu u Španjolskoj uvela i raširila. Crkvena istraga, kojoj želimo najbolji uspjeh, vodit će se u Španjolskoj, u gradu Valladolid-u.

— Na mjesto kumira — slika Presv. Srca Isusova! — Presvijetli gospodin Rütjes, namjesnik apoštolski u istočnoj Mongolskoj, u jednome pismu iz Sung-ču-cui-cu od 20. veljače pripovijeda ovo: Dok sam prošlog prosinca (1893.) bio u Ma-kia-cu, pohodio me glavar trgovnčke tvrtke (firme) Tung- t' ai- š' ang te me iznenadio viješću, da on želi

postati kršćaninom. U one je tvrtke velik dućan, a ima tude posla kakvih dvadeset ljudi, samih pogana. On me zamoli za jednu sliku, da ju objesi u dućanu. Na to mu rekoh, da on mora najprije odstraniti sve kumire (kipove od drva, porculana ili mjedi, kojima se zasljepljeni neznabošci kanoti bogovima klanjaju); zatim da mu treba ukloniti i sve druge praznovjerne stvari; napokon da se mora svaki dan u jutro i u večer moliti kršćanskomu Bogu i barem nedjeljom i svetkom slušati sv. misu. Pošto se ovako tamošnji vjerovjesnik uvjerio o čvrstoj volji trgovčevoj, da se krsti, obrekoh mu krasnu sliku Presv. Srca Isusova u veoma lijepom okviru. Malo za tim moradoh nastaviti svoje putovanje. I gle, prije nekoliko dana dobih od tamošnjeg vjerovjesnika ovu radosnu vijest: »Ovih je dana Presv. Srce Isusovo slavlje slavilo u dućanu Tung-t'aj-š'ang te se u njemu svečano ustolilo. Uz veselu svirku i grmljavinu topa polazio je Vang-lao-ciu (tako se zove obraćenik) po sliku Srca Isusova i opet uz svirku i gruvanje topa objesio sliku u stanu svome, baš tamo gdje on trgujući prima novce, i gdje je dosada stajao kip Cai-hen-a, boga bogatsva, Na stotine kršćana i pogana prisustvovalo tome slavlju Presv. Srca. Govori se o njemu i u susjednim mjestima. Odsada se u dućanu više ne prodavaju praznovjerni prijedmeti, a slika Srca Isusova nije samo istjerala iz dućana poganske bogove i božice i nećudoredne slike, nego će i sa svoga mjesta odsada neprestano propovijedati svim kršćanima i poganima, kojino će ući u taj dućan, da štogod kupe.

Vjesnik.

Kako mudro naš sv. Otac papa Leon XIII. upravlja Crkvom Kristovom, i koliko je zabrinuto njegovo očinsko srce za sveopće dobro: pokazao je i divnim Listom Apoštolskim, što ga je 20. lipnja o. g. upravio svim vladarima i narodima. Tude je riječ i Slavenima, a vrijedna da ju i Glasnik Presv. Srca Isusova iznese pred čitatelje svoje. Mi ju evo donosimo iz Vrhbosne o. g. str. 211.

Slavenima.

Neka nam je ovdje dozvoljeno poimence progovoriti vama svimkolikim narodima Slavenskim, kojih slavno ime potvrgjuju mnogi povjesni spomenici. Poznato vam je, koliko su za Slavene zaslužni sveti u vjeri oci Ciril i Metodij, za koje smo se mi sami prije nekoliko godina pobrinuli, da njihovu uspomenu dostojnom čašću povećamo. Njihovom vrlinom i trudom njihovim došla je k mnogima od plemena vaših naobrazba i spas. Tim se je postiglo, da je megju Slavenima i rimskim biskupima dugo opstojala prekrasna uzajamnost s jedne strane dobročinstva, a s druge strane najvjernije ljubavi. A što je velik dio pregja vaših bijedna nevolja vremenâ otugjila vjeroispovijesti rimskoj, to promislite, kolika je dužnost vratiti se k jedinstvu. I vas Crkva neprestano zove k svomu krilu, pripravna, da vam dade razna sredstva spasa, sreće, veličine.

— **Bratovština Presv. Srca Isusova.** Poslije, kako su prošle jeseni čč. oo. misionari obavili pučke misije u našoj župi — pišu iz Lovinca (senjsko-modruške biskupije) — pobudila se u pobožnom puku želja za bratovštinom Presv. Srca Isusova. Nije trebalo baš nikakova nagovora glede prinosa

za nabavu slikâ Presv. Srca Isusa i Marije, jer su se u brzo našle dvije revnosne kršćanke, koje su marljivo prikupile za tu svrhu dostatnu svotu od 13 for. 10 nvč. Ovako imamo i opet jedan lijepi ures crkve, uz koji će se obavljati pobožnost na čast Presv. Srcu Isusovomu i ustanoviti apoštolstvo molitve.

(Katol. List.)

— **Posvete Presv. Srcu.** — Svegjer nas osobito veseli, kad možemo javiti, da se koja zemlja, pokrajina ili grad posvetio Božanskome Srcu po samim svjetovnim poglavarima, svečano i službeno; kô, recimo, kad se sklapa kakav savez, mir ili trgovački ugovor sa susjednom državom.

Najsjajniji izgled u tom dale su, kako je jurve poznato [1]), Tirolska, Ecuador i zadružne Države Kolumbijske. Evo ti opet novih izgleda.

U Središnjoj Americi ima republika Costa Rica (izg. Kosta Rika) t. j. Bogata Obala. Tamo se god. 1893. tri grada po svojem gradskom poglavarstvu službeno posvetila Bož. Srcu. Ovi sretni gradovi, koji će odsada biti pod osobitim zakriljem Presv. Srca, zovu se: Escassù, Sparta i Atene.

Megju Velikim Antilama u Americi drugi je veličinom otok Haiti. Tu je republika San Domingo (Sv. Dominik). Upravo je velika kô Bosna i Hercegovina; no ima samo 250.000 stanovnika većinom potomaka od bijelaca i crnaca. Vlada ove republike odlučila, da čitavu državu posveti Božanskome Srcu, i da svake godine članovi Državnog Vijeća na blagdan Presv. Srca Isusova budu prisutni, kad se ova posveta svečano obnavlja.

To je bilo na dalekom zapadu; a sada hajdemo na daleki istok. Onamo u Zamboangi,

---

[1]) Sr. Glasnik Presv. Srca Isusova, 1894., str. 210.

jednoj od najbogatijih pokrajina na otočju Filipina, štono pripada Španiji, vidio se prizor, da si ne možeš lako predstaviti veličanstvenijeg i pobudnijeg: čitava pokrajina leži na koljenima pred presv. sakramentom, da se stavi pod osobitu zaštitu Presv. Srca. Sâm namjesnik kraljev, okružen od časnika, od poglavara crkvenih i svjetovnih i od zastupnikâ raznih korporacija — svi sa svojim zastavama i znakovima — sâm namjesnik kraljev, velju, pročita službenu povelju, kojom se pokrajina posvetila Srcu našega dragog Spasitelja.

Blagodati Presv. Srca Isusova.

— Ima tome već više godinica, otkako je u kući našoj zavladalo prekomjerno piće, i to baš kod kuće — starješine. Pošto je nama mlagjima mučno bilo ovo trpjeti, pa to više, jer su se pri tome čule i kojekakve grdne psovke, utekosmo se mi mlagji Presv. Srcu Isusovu, e bi ono iskorjenilo u kući našoj prekomjerno piće i ružne psovke. I prije nego što mi devetnicu dovršismo, ostavi se starješina posve pića i kaza, da više nikada, dok je živ, ne će se opiti. A Presv. Srce, komu budi za to stostruka hvala, neka dade, te naš starješina ostane postojan u odluci svojoj.

— Dobri otac nebeski pozva mene nevrijednu u milosrdne sestre, a ja se rado odazvah glasu Božjemu. Nu kraj svega zadovoljstva i radosti, što sam uživala u milom si i svetom zvanju, jedna me žalost i tuga svegjer pratila. Imala sam sestru, koja ostavši iza smrti roditelja naših sama megju tugjim i nepoznatim svijetom, nije nimalo marila za kršćansku bogoljubnost, te je bila skroz svjetovna. O Bože, zar će se ta duša za uvijek izgubiti! Ipak mi ostade jedna nada i utjeha. — Presv. Srce Isusovo. K njemu se utekoh vrućom i postojanom molitvom, pa me ono još više usliši nego sam se i nadati mogla. Sestra mi stupi takodjer megju duvne i postade štovateljicom Presv. Srca Isusova. Nije dugo za tim potrajalo, te mi sestra oboli na smrt i blago u Isusu preminu. U zadnjoj bolesti svojoj neprestano bi vapila Presv. Srcu za pomoć veleći: »Preslatko Srce Isusovo, smiluj mi se!«

— Dijete mi na jednom tako obolje, te se je mislilo, e ne će nikada više ozdraviti. Udovi tijela bijahu mu sasvim skljućani, pa nije moglo niti stojati niti hodati. Ej, što ću ja sada sa svojom Anom? tako je djetetu ime. U toj se nevolji utečem Bož. Srcu Isusovu, te počnem devetnicu. Ujedno se zavjetujem, da ću to u Glasuiku Presv. Srca Isusova objelodaniti, ako mi ono pomogne u mojoj nevolji. I gle čuda! Osmi dan devetnice — baš na samo Tijelovo g. 1893. — počme dijete samo od sebe posve zdravo bez ikakve druge pomoći na okolo hodati i sa mnom Boga slaviti.

— Mučila me strašna napast u dva puta; već si nijesam oćutjela pameti. U ovoj stisci obratim se na jednog svećenika i ovaj me poduči, neka se Presv. Srcu Isusovu preporučim. Čim sam se počela moliti Bož. Srcu, odmah sam ćutjela u duši, kako mi biva lakše i za tri mjeseca dana oprostila se uz pomoć Presv. Srca svojih teških i nesnosnih duševnih muka.

Hvala i slava budi Presv. Srcu Isusovu!

— Kraljice sv. krunice, moli za nas! U našoj blizini — tako pišu iz Praputnika — stanovao je okorjeli grješnik, koji ma u ništa nije vjerovao, mnogo i mnogo godina sv. sakramenata nije primao, te sve, što je kršćansko, prezirao. Nama se to vrlo na žao dade, pa smo odlučile za njega moliti. Molile smo devetnicu za devetnicom više mjeseci, nu nije ništa koristilo. Sada odlučismo, da ćemo svake nedelje u čast Bl. Gospe sv. krunicu moliti, ne bi li kraljica sv. krunice tome bijedniku isprosila kod Presv. Srca Isusova obraćenje. Pa eto mi smo do skora bile uslišane. Okorjeli se grješnik obrati, te primi lijepo sv. sakramente, pa se izmiri s dragim Bogom.

O da bi se svi oni, koji ovo uščitaju, u svojim nevoljama i neprilikama utekli kraljici sv. krunice, kojoj je i u čast cijeli mjesec listopad posvećen.

Dvije zahvaliteljice.

— Iz Trsta nam pìšu:

Pred 10 mjeseci stupih u 8. razred gimnazijski sa slabim ufanjem, da ću položiti ispit zrelosti. Nu malo za tim čitah u Glasniku o pobožnosti k Presv. Srcu. Uslijed toga sam 9 mjeseci izasepce svakoga prvog petka u mjesecu jedan sahat Presv. Srcu darovao i njemu na čast primao sv. sakramente. Za to mi je Božansko Srce podijelilo milost te mogoh s dobrim uspjehom položiti ispit zrelosti. U isto je doba u srcu mojem dozrijala odluka, da život svoj posvetim Bogu. Mjeseca listopada t. g. stupit ću, ako Bog da, u biskupijsko sjemenište.

Molio bih i želio, da ovo Glasnik razglasi, da se naši gjaci u takvim prigodama Presv. Srcu obrate; a ono ne će uskratiti pomoći svoje iskrenomu štovatelju. Š. D.

Namjena molitava i dobrih djela u studenom.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Leona XIII.)

Katoličke misije u Grčkoj i Turskoj.

Velika li je ljubav sv. Oca Leona XIII. spram istočnih naroda! Izdav nedavno krasnu poslanicu apoštolsku, u kojoj poput zabrinutog oca željno pozivlje k sebi rastavljene sinove s istoka, eto ga još jedanput gdje hoće, da sve svoje molitve i dobra djela kroz cio mjesec dana namijenimo napretku katoličkih misija u Grčkoj i Turskoj. Pa je li čudo, da namjesnik Kristov na zemlji ne prestaje ljubiti i privlačiti k materi Crkvi one, za koje je sam Spasitelj još u oči svoje gorke muke molio: *„Oče sveti! — sačuvaj u ime tvoje one, koje si mi dao, da budu jedno kao i mi!“* (Iv. 17, 11.)

Prije nesretnog razdora bijahu svi *jedno*, slažući se potpuno u vjeri i u pokornosti prema nasljedniku sv. Petra, komu Krist reče: *„Ti si Petar, i na toj stijeni sazidat ću crkvu svoju.“* (Mat. 16, 18.) A i poslije nesretnoga raskola ustade više učenih muževa megju samim istočnjacima, koji su svom dušom

nastojali, da se opet u bratskoj slozi i ljubavi sjedini ono, što Bog bijaše spojio, a čovjek rastavio. Navlastito spominje Leon XIII. (u Listu Apoštolskom od 20. lipnja o. g.) ozbiljni i ljubazni poziv Grka Besariona na saboru florentinskom »Kakova nas čeka kod Boga odgovornost«, — tako veli on svojim zemljacima, — »radi toga, što se odijelismo od braće, radi koje, da ju ujedini i u jednu ovčarnicu dovede, sâm sigje s neba, bi utjelovljen i razapet? Kako ćemo se opravdati kod potomaka naših? Premili oci, nemojmo trpjeti toga! Nemojmo ostati kod te misli, nemojmo se tako slabo skrbiti za sebe i za naše!«

Nu kako da mi sada pospješimo potrebito i žugjeno sjedinjenje? U prijašnja vremena mnogo bi kušali učenjaci, da vjerskim rasprama dogju na kraj razdoru. Nu iskustvo a i najnoviji uspjesi sve većma pokazuju, da ustrajna molitva i nesebična ljubav kud i kamo više pomaže nego sve ostalo. Molimo se dakle i nadalje sa sv. Ocem, da bi premilostivi Bog uslišao molitvu samih istočnjaka (u liturgiji sv. Bazilija): »Daj da prestanu raskoli crkava! . . . Sakupi raspršene i privedi zabludjele, i pripoj svetoj tvojoj katoličkoj i apoštolskoj Crkvi!«

Nego ovoga mjeseca valja nam se moliti i za mnogobrojne muhamedovce. I ovdje kano da već puca zora bolje budućnosti. Prošla su vremena križarskih vojna, za kojih se silom i mačem vojevalo. Molitva, postojana molitva jest dandanas uz djelotvornu ljubav i primjer dobra života jedino oružje, kojim će se kršćani boriti za braću si u Grčkoj i Turskoj.

I ovdje dakle nam je vapiti k nebu sa sv. Ocem Leonom XIII.: Spasitelju i Oče roda ljudskoga, Isuse Kriste, pohiti amo! Ne odgagjaj izvesti, što jednoć reče, da ćeš učiniti: da ćeš naime, kada te povise sa zemlje, sve pritegnuti. De dakle napokon sigji pa se pokaži bezbrojnoj množini, lišenoj još uvijek prevelikih dobročinstva, koja si po krvi svojoj ljudima stekao. Probudi one, koji sjede u tminama i u sjeni smrtnoj, da zrakama mudrosti i sile tvoje rasvijetljeni u tebi i po tebi budu sasvim jedno!»

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 12. Prosinac 1894. God. III.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima se u kuću donosi ili poštom šalje, 36 novč.

Loreto ili Kuća Presv. Srca Isusova.

X. Slava svete kućice.

Revnost vjernikâ, koji hrpimice progjoše Rimom, da dogju Gospinoj kućici, potaknu sv. Oca papu Bonifacija VIII., da sv. jubilejskom godinom proslavi uspomenu šeste godine vladanja svojega. »Tada se — piše Turselin — toliko naroda bijaše zgrnulo u Rim, da sv. grad pored sve veličine jedva mogao da poda pristanište svim hodočasnicima. Teško da progje koji dan, kad ne bi došlo u Rim 200.000 hodočasnika, ne uračunav amo ljudi bez broja, što na daleko prikrivahu ceste. Mnogi od ovih

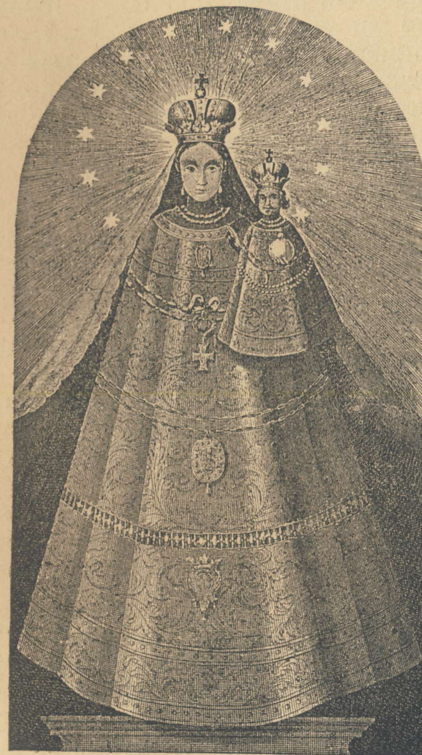
bogoljubnih putnika pohitiše bez sumnje u Loreto, da pohode sv. kapelicu; jedno što im Rekanati bijaše sasvim uz put, a drugo što se glas o čudesima tvorenim u sv. kućici na daleko bio raznio. Odavle pako pogje svaki kući svojoj, da kanoti očevidac razglasi veličinu i slavu njenu sugragjanima svojim, i da ispriča vanredno i nevigjeno čudo, o kojem se osvjedočio ne kazivanjem tugjim, nego očima svojim«.

Na ovo svjedočanstvo slavnoga povjesnika nadovezuje Riquy, Gandski kanonik, slijedeće riječi: »Tko ne bi držao kanoti nalog dan mu s neba, da zdući u Rim, e zadobije sv. oprost jubilejski, iagje te pohodi i Loreto; kad vidimo, kako je u isto doba i papa Bonifacij VIII. svečano proglasio jubilej, a angjeli »loretsku« kućicu prenesli u Italiju? Prolistaj de samo ljetopise, ispituj svjedočanstva, pa ćeš vidjeti, kako je bjelodano dokazana ova istina«.

Sila putnika, što su stranom u Rim, stranom u Loreto hodočastili, u raznim krajevima kršćanskim razglasi ovo čudo. Neki kralj — a misle, da je to Karlo II, — koji tada sjedio na prijestolu napuljskom, napisa knjigu jednome pustinjaku, po imenu Pavlu, moleći ga, da bi mu točno i vjerno ispričao čudesne dogagjaje, što se zbili u Loretu, a glas im dopro ća do kralja. Bogoljubni taj pustinjak, — bez sumnje isti, koji je vidio onaj tajinstveni oganj, što je gorio oko sv. kapelice, odgovori na to kralju jednim listom, koji nam se srećom uščuvao u cijelosti svojoj; a kako je potvrgjen od zakonitoga poglavarstva, nosi on na sebi sve biljege posvemašne vjerodostojnosti.

Kad već inostranci toliko učiniše za proslavu Bl. Gospe u svetištu njezinome: zar oni kršćani, koji su tako sretni, te ovo svetište Gospino uvijek imali pred očima, smjedoše propustiti te ne bi podali neprekidnih i novih dokaza odanosti prema Majci

Božjoj? Tako vidimo stanovnike Rekanatske, gdje Bl. Dj. Mariji daruju sve obližno zemljište, e bi se tuj podigla posebna pristaništa svećenicima i hodočasnicima.

Majka Božja Loretska.

Blaženi Petar, franjevac i biskup Maceratski, komu onda varoš Rekanati bijaše podložena, napisa u kratko, kako je čudnovato prenesena kuća Nazaretska, neka bi se potomstvu sačuvala uspomena

na taj dogagjaj. Poglavarstva narediše, da mjesto svjetovnih knjiga ovu biskupovu pripovijest dadu učitelji djeci, što uče čitati.

Prvima ovim počastima ne bijahu zadovoljni bogoljubni stanovnici grada Rekanati-a. Jednako bi oni gledali, kako su slabi zidovi sv. kućice; budući naime podignuti bez temelja, ne bijaše, što bi ih čvrste uzdržalo. Pa nije li se onda bilo bojati, da ih ne istroši malo po malo zub vremena; da se sasvim ne poruše i tijem da nestane najljepšeg uresa ovome kraju? A što je ono mjesto bilo izloženo silnim vjetrima i čestim, žestokim burama, to je još većma podržavalo onu bojazan. Ne samo da je tude znao jak vjetar sa sviju strana plaho duvati, još bi ne rijetko i kiša kanoti iz kabla lijevala. S toga bi odlučeno, da će oko raspadljive kućice podići čvrst zid od ljuta kamena, a na temelju jakom. Da, oni pogjoše još dalje. Videći mnogobrojna čudesa, što ih danomice tvorio dragi Bog, poradi ove svete kućice, pozvaše oni vrsne slikare, da vještim kistom na ovome zidu, poimence na sjevernoj mu strani, potanko naslikaju čudesne dogagjaje, štono se zbili s ovom svetom kućom. Time se u jednu ruku htjelo svima, no poglavito manje obraženima, pokazati načinom lako shvatljivim ovo divno čudo; a u drugu opet se zahvaliti presv. Djevici i Majci Božjoj.

Drevna je predaja, da ima tude jedno staro propelo, što je amo doneseno ujedno sa sv. kućom. Ovo je propelo činilo čudesa isto tako česta kao i sjajna. Izmegju inih čudesa povijest nam je zabilježila jedno, koje ne bismo rado prešutjeli. Biskup Rekanatski hoteći naime ovo čudotvorno propelo staviti na mjesto časnije i odličnije, u svečanom ga ophodu (procesiji), praćen mnogim pukom bogoljubnim, bijaše prenesao na mjesto dičnije i u tu svrhu dostojno priregjeno. No gle čuda! Noću se propelo samo po-

vratilo na staro mjesto. Pobožni biskup pokuša više puta, da to propelo iznova smjesti na čas prije pomenuto sjajno mjesto; ali sve uzalud. Propelo se svaki put povratilo sámo onamo, gdje je isprva visjelo dok ga najzad tude ne ostaviše.

Jedno čudo slijedilo za drugim, pa to privlačilo sve više i više hodočasnika. Napokon podiže se krasna bazilika, a oko crkve grad Loreto s biskupskom stolicom. Eto kakav blagoslov potječe iz one sv. kućice. Rimski pape natjecali se s drugim velikašima, da što sjajnije urese kako sv. kućicu, tako i crkvu i sam grad. Siksto V. utvrdi Loreto, a zahvalni mu grad podigne gorostasni kip pred crkvom. Bilo je godinâ, kada je i 200 000 hodočasnika u Loreto došlo, a 50.000 ih svake godine redovito ovamo dolazi. Na koljenima obilaze oni sv. kućicu, tako te je pod u crkvi, prem od kamena, sav istrošen i izduben.

XI. Sveta kućica i naša domovina.

Nama Hrvatima bit će ova sv. loretska kućica uvijek u nezaboravnoj uspomeni. Ta mi smo po milosrgju božjem na neki osobiti način privezani uz ovo blago kršćanskoga svijeta, pošto je ovo svetište kroz tri godine i sedam mjeseci stajalo na tlu hrvatskom. Zato kad već svaki kršćanin osobitom ljubavlju i pobožnošću pomišlja na onu sv. kućicu gdje se odgojio Spasitelj svijeta: to mora svakomu Hrvatu kršćaninu srce još silnije da kuca za ono svetište.

Neutrudivim nastojanjem presvijetloga biskupa Loretskoga obnovljena je i poljepšana bazilika, u kojoj je sv. kućica Nazaretska. Naš dični biskup, preuzvišeni g. Strossmajer preuzeo je pokroviteljstvo odbora, kojemu je bila lijepo zamišljena zadaća podignuti u Loretskoj bazilici jednu kapelicu na čast sv. apoštolima slovenskim, sv. Cirilu i Metodu, a na zahvalni spomen, što je jednoć sv. kućica pristanište

imala na zemlji hrvatskoj. I ova je kapelica dovršena, te je lijepi ures po cijelu baziliku. Zato, čitatelju dragi, imadeš li prigodu i sredstava potrebitih; a ti ne požali ni truda ni troška, već pohitaj k tome svetištu, i moli se presvetoj Djevici, da i sada pruži pomoćnicu ruku našoj miloj domovini, koju je njekoć nad sve ine toliko odlikovala. —

Kratka pouka o pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu.

§. 4. Prijedmet ovoj pobožnosti.

(Svršetak).

*38. Zašto se postavlja svagdje **slika Presv. Srca?***

1) Jer sam Gospodin hoće, da štujemo sliku Srca njegova Presvetoga. Bl. Margareta o slici Presv. Srca ovako piše: «Još me uvjeravao, da mu je osobito milo štovanje, koje mu se iskazuje pod prilikom Srca tjelesnog, kakono se meni prikazalo. Zato on hoće, da se slika Presv. Srca javno izloži, ne bi li se tim ganulo nećutljivo srce ljudsko. A obećao mi je, da će u srce sviju onih, koji štuju sliku njegovu, obilato razliti sve darove, kojih je puno Presv. Srce, te će svuda, gdje se ta slika izloži, namaknuti svake vrsti blagoslova;»[1]) «da će na one zadruge redovničke, gdje se štuje ova Božanstvena slika, izliti milje goruće ljubavi svoje, i zakloniti ih od pravde Božje povrativši im milost, kad bi ju izgubili»[2]). — I sam bi Spasitelj često puta pokazivao svoje Srce onako, kako se obično slika. «Onda mi se prikazalo prvi put Božansko Srce, kao na prijestolu od same vatre i plamena, bacajući trakove

[1]) List 128. — [2]) List 33.

posvuda; sjajnije je bilo od sunca, a prozirno kao ledac (kristal). Rana, koju mu udariše na križu, vidjela se jasno; vijenac od trnja bio je oko Presv. Srca, a križ odozgo». Božanski joj Spasitelj na to sam protumači: «Ti strojevi muke njegove znače, da je neizmjerna ljubav Srca njegova spram ljudi izvor bila sviju patnja; da mu od prvoga časa upućenja njegova sve one muke bijahu pred očima; da mu je od ovoga prvog časa bio križ tako rekuć usagjen u Presv. Srce njegovo; i da je već onda osjećao boli i poniženja, što ih je sveto čovječanstvo njegovo imalo podnijeti tečajem smrtnoga života njegova; pa k tomu još i svekolike prezire, kojima ga ljubav imala izvrći sve do konca svijeta na oltarima našim u presv. sakramentu»[1]).

«Jednom» pripovijeda opet bl. Margareta, «dogje k meni Isus, slatki moj Učitelj, slavan i sjajan sa pet Rana svojih, što sjaju poput pet sunaca. Od presv. Tijela njegva na sve strane probijao plamen, a najviše iz njegovih poklona vrijednih prsiju, za koje se činilo, da su ognjena peć. Iza toga prsi se otvorile, a ja mogoh vidjeti preljubezno Srce Isusovo, što je bilo živo vrelo plamena onog». U isti mah dade joj vrhovni Gospodar, te ona upozna «nedokučiva čudesa čiste ljubavi njegove»[2]).

2) I sv. Crkva odobrava, što se neizreciva ljubav Isusa Krista predstavlja pod prilikom Presv. Srca njegova.

3) Sv. su slike veoma podobne, da nas podsjećaju i vazda nam predočuju prijedmet koje pobožnosti. Osobito pak slika Presv. Srca s ljubavnim plamenom, s dubokom ranom, s trnovom krunom naokolo i s križem odozgo veoma je moćna uzbuditi najpobožnije misli i čuvstva u bogoljubna motrioca.

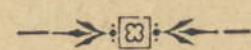
[1]) List 128. — [2]) Autobiografija str. 301.

4) Za to je već od početka ove pobožnosti običaj, da se slika Presv. Srca nabavi, tako da sada već nema obitelji, nijedne redovničke zadruge, u kojoj se Presv. Srce Isusovo štuje, gdje ne bi bila ujedno i slika Presv. Srca na javnu pobožnost izložena; kao što sada već nema nijednog štovatelja, koji ne bi imao slike Presv. Srca.

39. Što slijedi iz svega ovoga, što smo dosada rekli?

Prem nema stroge zapovijedi, da svi ljudi štuju Bož. Srce Isusovo, opet bi bio rgjav znak, kad bi tko slabo cijenio ovu pobožnost od sv. Crkve odobrenu i više puta preporučenu; a još bi žalosnije bilo, kad bi stao govorit proti ovoj miloj pobožnosti.

A bjelodano je, da ona ima na sebi sve znakove djela Božjih. Ona je ujedno jednostavna i veličanstvena; dojima se srca i uma našeg; a opet ne možemo je ni dostojno razumjeti ni dostojno shvatiti. Svaki ju kršćanin — koliko je od potrebe — može dokučiti, no i najveći bogoslovac nikada je ne će sasvim proniknuti. I u jednoj propovijedi može joj se pojam lijepo razviti, a i čitavim nizom godinâ može se o njoj vele ugodno raspravljati.

Božić u Indiji.

Lijep li je dan Božić! Širom bijeloga svjeta kršćani sprovode taj blagdan što mogu veselije, — pa tako je i u dalekoj Indiji. Srećom dade Bog, te lani prisustovah božićnoj svečanosti u Valanu, u jednoj općini indijskih obraćenika. Koliko će se radovati Srce Božanskog Spasitelja, gdje mu se pred jaslicama klanjaju sad oni,

koji bijahu ća do preklanjskog ljeta čamili u tužnoj tmici poganstva.

Pozvan od vjerovjesnika valanskoga krenem iz Pune (biskupska prijestolnica u Indiji) zorom 23. prosinca. U 6 sati na večer eto me u Valanu, gdje me veselo dočekaše. Ponajprije su me veoma zanimale nove jaslice, što ih nagjoh već gotove. Darovao ih jedan dobročinitelj naše misije, a dolaze iz grada Düseldorfa. Ala ti je krasan taj Betlehem! Prvo, ima tu sve, što treba za jaslice. Tude vidiš Djetešce Isusa, Bl. Djevicu, sv. Josipa, pastire, sv tri kralja, deve, što nose silno blago, a uz njih ljudi, što ga gone, za tim stado ovaca, a napokon ima i vol i magarac. Onda su pojedini kipovi upravo lijepi, tako te kršćani i pogani u jedan glas kliču: gle kako su krasni, kô da žive. Uz to mljeskaju jezikom, što će reći u njih: izvrsno.

Lako je pojmiti, koliko takove jaslice oživljuju u svakoga kršćanina vjeru i pobugjuju ga na pobožnost. Nu ovdje mi se ne da mukom minuti nešto osobito. Božansko Djetešce, kako se po sebi razumije, svraća na se svu pozornost i sve štovanje naših kršćana; ovi bo znadu za veliko otajstvo rogjenja Isusova. No što poganin voli gledati kod jaslica? Da li angjela, Bl. Djevicu, sv. Josipa? Da li pastire i sv. tri kralja? — Ne. Što dakle? Vola i kravu. — Ta njima je krava nešto sasvim sveto, dapače nešto božanstveno; pa koliko je štuju, to se ne da pristojnim načinom ni opisati. Da im dadeš ovu kravu, s mjesta bi je postavili u koji hram i njojzi se poklonili kao kumiru. Pobojavši se takove nepodopštine misionar smjesti vola sasvim u kut, te ga sad jedva vidiš. Danomice grnu pogani iz bliza i daleka, da gledaju to čudo nevigjeno; a tom prigodom kršćain im razlažu preradosno ovo otajstvo.

Sutradan na badnjak čitao sam božićnu igru,

Zdrav' Isuse mali,
Koji nas sad pohodi!
Tebe vas puk slavi,
U slavu nas uvedi.
Sveto tvoje Rogjenje
Svim bilo na spasenje!

što će je obraćenici na večer predstavljati. Dok ja tako otpočivam, a ono ti se vjerovjesnik znoji pod teretom teških posala. Čitav božji dan ispovjedaj novovjernike. A to je veoma mučno; jer mnogo ih, osobito izmegju staraca, slabo što razumije; k tomu su većinom zaboravili ispovjedne molitve, pa s toga misionar mora da pomaže svakomu.

Megju tim se skupiše gosti i gledaoci iz obližnjih sela, udaljenih do 14 milja engleskih. Ima tude oko stotinu djece, za koju treba još i večeru prirediti. Za čas eto petere vatre, gdje bukti u dvorištu, a iznad svakog ognjišta po jedna žena drži u ruci tavu, u kojoj se peku kolači. Blagovaonica — pod vedrim nebom; stolova, stolica, tanjura, noževa, viljuška: svega toga ne treba. Djeca se pomole Bogu; posjedavši na zemlju u velikom krugu dobivaju svaki po jedan, dva ili više kolača i jošte štogod slatkiša. Kod večere sve veselo, sve zahvalno. Mnogi se poznaju već davno; drugi se opet do sada nijesu ni vidjeli; nu ovdje pred jaslicama svi se upoznaju i sprijatelje, kano djeca jedne velike obitelji, Crkve Božje. Večera je istina spremljena samo za malu djecu; nu gle, amo tamo i po koji starac ili babica čući megju njima. I pravo je tako; jerbo su i oni djeca Božja, pak i sasvim umoreni od daleka puta. U ostalom valanski kršćani treba da pogoste gledaoce, te čitavo selo kao da je ovih dana jedna ogromna gostiona. Kako se vidi, božićna svetkovina mnogo doprinosi tomu, te se kršćani naši sve više sprijatelje izmegju sebe.

Nu sad hajde za čas da ostavimo to veselo društvo. Predstava ima započeti pod noć; upravo sad nesta na obzorju zadnjih sunčanih traka. Predvorje stana misionarskog služit će kano pozorište, te ga za to zastorom odijeliše Rasvijetljeno je prema potrebi. Ispred pozorišta posjedaju gledaoci na golu

zemlju. Dvanaest kitajskih žižaka rasvjetljuje i ovo prostrano mjesto. Ja sjedoh u sredinu, jedno pet koraka daleko od pozorišta. Preda mnom stoji jedna svjetiljka na stolici, da si čitajući rukopis pripomognem, gdje slabo što čujem. Oko mene vrvi i cvrlji se sitni svijet; na desnoj strani ima do 160 kršćanske djece (Maher-â), a na lijevoj sila (čudo) malenih poganâ (Kunbi). Preko hiljadu odraslih ljudi zaprema stražnje mjesto. To su kršćani i pogani svih razreda (kasta); svi teško čekaju, dok se igra otpočme.

Napokon u $6^1/_2$ sati digne se zastor. Pred nama je pjevački zbor, dvanaest osoba, u bijelim dugačkim haljinama. Krasna im vrpca visi preko ramena unakrst niz prsa, poput svećeničke štole; a glavu im resi zlatna počelnica. Pjesma zaori zazivajući Boga u pomoć, da dostojno i gledaocima na korist predstavljaju veliko otajstvo. Preopširno bi bilo kad bih ovdje tanko po tanko pripovjedao, kako su se pojedini dogagjaji odigrali; ali opet moram jednu dvije i o predstavi reći.

Igra je božićna u tri čina. U prvome nam predstavljači predočuju, kako su se pastiri odazvali pozivu angjeoskom i poklonili se Božanskome Djetešcu. U drugome, kako su sv. tri kralja slijedeći zvijezdu našla i darovala novorogjenoga kralja nebeskog. Treći nam čin predstavlja okrutnog Iruda, gdje poubivši mladence propada pod slavodobitnom desnicom Djetešca Isusa. Prije pojedinih čina zbor pokazuje, što će se predstavljati. Osim toga sudjeluje on u stanovito vrijeme, te svršava svaki čin zgodnom pjesmicom. Ne da se izreći, koliko takova predstava veseli indijske urogjenike. Odijelo za glumce poklonio je v. o. upravitelj bombajskog zavoda sv. Franje Žaverija. Istina, tu ne bijaše ništa skupocjeno, nu opet sve bilo sjajno i prikladno. Kraljevi su nosili doista kraljevsku odjeću, svećenici svećeničku, a pastiri pastirsku. Angjeo, koliko je više mogao, ukazao se je u sjaju nebeskome; samo bih mu želio još i krila. Tako su vješto predstavljači uloge svoje odigrali, te mi nije ni došlo na um, da su to neuki Maheri.

Božićna je igra trajala od $6^1/_2$ do $8^1/_2$ sati. Pošto su mnogi Kumbi zakasnili, umoliše misionara, da bi se sutradan u 8 sati sve iznova predstavljalo; jer da će onda za vremena doći iz selâ i obližnjih varoši. Kako moliše, tako i bi; svi napokon odoše zadovoljni, te im se jedino na žao dalo, što je predstava trajala samo od 8 do 10, a ne od 8 do polnoći, kako bijahu željeli.

Uvjeren sam i o tome, da se takovom igrom slava božja silno širi megju poganima. Već bi se stari Isusovci poslužili ovim sredstvom, da puku predoče otajstva sv. vjere. Pjesme, što ih pjevaju takovom prilikom, raznjet će se od usta do usta, te će tako poput glasa angjeoskog na široko i daleko navješćivati rogjenje Sina Božjega. Još je misionarima i to u prilog, što mogu sad poganskim Kunbima reći: Gledajte, kako mi postupamo s ovim Maherima, što ih vi prezirete. Gledajte, kako se kod nas izobrazuju te vas puno natkriljuju. Gledajte, kako se pred vama ukazuju poput kraljeva i knezova, a vi ostajete neuki u praznovjerju svome. Što sve ne bismo učinili s vašom djecom, kad bi ih nama povjerili, da ih odgojimo?

Smrklo se, pa je došlo vrijeme da legnemo. Onoj stotini vanjske djece treba tražiti još i noćište. No ništa laglje od toga. Tri su školske sobe dosta prostrane za svu stotinu. Tude svi redom polijegaju na pod, kako su dugi i široki, i domala će zaspati kô zaklani. Odrasli nagjoše si sami u selu koji kutić. Sada legoh i ja; ali vjerovjesniku valjade se za ovu noć odreći slatkoga sanka, pošto ga čeka još propo-

vijed. U $11\frac{1}{2}$ bubanj sve trgne iza sna, da se skupe na svečanu polnoćku. I malu djecu staviše na noge, nu kako su bila pospana, namah opet padoše na zemlju. S toga dadoše najmanjima i dalje da spavaju do u jutro; tek veću djecu izvedoše. Do polnoći sve je na nogama; a sad hajde u svečanom ophodu do kapelice. Na čelu ide zbor seoskih svirača. Ako im i nije baš izvrsna glazba, a to su barem dosta glasno svirali. U Evropi nazvali bi takovo sviranje divljom halabukom; ali u Indiji time bude glazba istom lijepa. — Crkvica dupkom puna; na jednoj strani gle djece strpane poput ovaca; na drugoj stoje odrasli; nu ovi većinom moraju pred vratima prisustvovati službi božjoj. Ja pjevao veliku sv. misu, a misionar propovijedao. Dok je sv. misa trajala, dječački je zbor pjevao latinske pjesme i to velikom odvažnošću; ta sami su osjećali, da slave božićnu polnoćku. Kako dogjoše u crkvu, tako i odoše, uz svirku. Opet legnu do $7\frac{1}{2}$ sati, dok se otpočne druga sv. misa; u 8 sati je treća sv. misa i propovijed, a na koncu vjernici većinom primaju sv. pričest.

Konačno prirediše i ručak za kojih 200 gosti, što djece što odraslih. Nu da i to primjetim nuzgredice, sve to ne stoji baš čudo; jer se ovdje ne žive na evropsku. Ipak je svima, a osobito djeci, lice sijevalo od veselja, te si mogao vidjeti, da im je danas pravi blagdan. Svima je išlo u tek, a najedavši se, dobilo još svako dijete po malo voća i šećera na put. — Zaista Božić jest dan Božji; osobito pak prija taj blagdan djeci, ne samo tijelu im nego i duši. Sada su se bolje upoznali s djetešcem Isusom; svojim su ga očima regbi gledali. Vidjeli su i sv. Josipa, pastire i sv. tri kralja, gdje govore pred jaslicama; gledali su i čuli, gdje se klanjaju Božanskome Djetešcu. Čuli su još i koješta o kralju Irudu, što poubi mladence. »Uh! koliki lopov!« tako bi kad i kad

zavapili. Ovako se na Božić i mlado i staro ujedno i veseli i poučava.

Još mi preostaje, da u kratko pripovijedim, kako pogani prisustvuju božićnoj svetkovini. U tri sela imamo škole isključivo za kunbijsku (pogansku) djecu. I ova su bila pozvana na predstavu, u crkvu i na objed. Sjedjela su uz kršćansku djecu, s njima izmolila molitve, što su ih u školi naučila. Po sebi se razumije, da su svi valanski seljani došli k božićnoj predstavi, Ali i kod službe Božje puno je bilo odrasloga svijeta. Mislim, da će uslijed te svečanosti pogani sve više pristajati uz misionara; pače se nadam, da će ih ova svetkovina do mala dovesti Božanskome Spasitelju poput čudne zvijezde na istoku.

Svaštice.

— **Djelo sv Djetinstva Isusova.** Već od g. 1843. postoji u evropskim zemljama zadruga katoličke mladeži za duševnu i tjelesnu dobrobit bijedne poganske djece. Mnogi bo nečovječni roditelji u Peking-u, Kanton-u i u drugim gradovima kineskoga carstva otvrdnuše toliko s poganstva, te hiljadu i hiljadu novorogjene dječice ili utapljaju ili pobacaju na ulice ili na drugi način ubijaju. Zna se takogjer, kako je žalostno stanje i malih afričkih crnaca. Rogjeni od poganskih robova ili ulovljeni kano divljač od okrutnih Arapa pogibaju ti nevoljnici većinom u ranoj mladosti, ili ća pitani poput stoke služe kano pečenka ljudožderskom gospodaru.

Istina, svegjer su se katolički vjerovjesnici osobitom ljubavlju zauzimali za ovu najbjedniju siročad, otkupljujuć i odgajajuć što više takovih nevinih žrtava. Nu nikad nije ovo djelo kršćanske ljubavi tako

divno procvalo i tako krasnim plodom urodilo kao što zadnjih 50 godina, gdje milijuni i milijuni katoličke djece molitvom i milostinjom svojom djeluju poput pravih vjerovjesnika na vječni spas poganske si braće. G. 1843. utemeljio je naime pobožni biskup Karlo Forbin-Janson u francuskom gradu Nancy-u Društvo «Malenog Isusa» koje se je sada pod imenom: «Djelo sv. Djetinstva» raširilo po čitavome svijetu. Mladi članovi te zadruge mole svaki dan jednu «Zdravu Mariju» i doprinose svakog mjeseca po 2 novčića za siromašnu pogansku djecu.

Do konca prve godine, 1843. sakupilo je Djelo sv. Djetinstva milostinju od 22,000 franaka (kruna?). G 1855. bijaše već preko 1 milijun, g. 1872. 2 milijuna, a sada već tri puta izasepce godišnji su prinosi iznosili preko 3 milijuna franaka. Od postanka pak ovoga društva do sada narasla je milostinja malenih tih vjerovjesnika do 90 milijuna franaka. Ovim su milostinjama kao i molitvama svojim katolička djeca učinila, te se je za ovih 50 god. pokrstilo preko 13 milijuna poganske djece. Većina ih je istina umrla, ali uživa sad slavu nebesku; dok mnogo tisuća još žive i uživa sreću s kršćanskog uzgoja. Tako se n. pr. godine 1891. pokrstilo 481.535 poganske djece, od koje su 145 403 ostala živa, te se sad odgajaju u kršćanskim sirotištima. Novcem «Djela sv. Djetinstva» pripomoglo se iste godine 153 misijama (poslanstvima) i uzdržavalo se 661 sirotište, 3 418 učiona, 405 radionica ili obrtnih i poljodjelskih zavoda, i 896 ljekarna za siromake. Svi su ti zavodi plod revnosti i ljubavi, kojom se katolička djeca brinu za pogansku si braću i sestre.

Slijedeći brojevi pokazat će nam, kako «Djelo sv. Djetinstva» cvate i sada po raznim evropskim zemljama. Ukupno doprinijeħe djeca 1893/4 god. 3,595.998 franaka, i to 3,390.990 iz same Evrope.

Na čelu svim zemljama stoji kao obično Francuska sa 1,166.581 franaka. Onda redom slijede: Njemačka sa 1,078.753 frk., Austro-Ugarska sa 174.638. frk., Holandija sa 162.939 frk., Švicarska sa 91.650 frk., Irlandija sa 25.767 frk, Portugalska sa 20.962 frk., otok Malta sa 16.959 frk. Engleska i Škotska sa 13.472 frk., Španjolska sa 7632 frk. itd. Kako čitamo u zadnjem hrvatskom ljetopisu o Djelu sv. Djetinstva, sakupilo se ove godine po našim krajevima ukupno 650 forinti. — Dao Bog te i naša mladež sve bolje upoznala i obljubila ovo plemenito i spasonosno «Djelo sv. Djetinstva»!

— **Pariško sjemenište za vanjske misije.** Društvo francuskih vjerovjesnika «za vanjska poslanstva», kako se vidi iz ljetošnjeg izvješća, upravlja i uzdržaje 27 velikih misija: 3 biskupije u Prednjoj Indiji, 10 apoštolskih vikarijata u Zadnjoj Indiji, 8 u Kini, 1 u Koreji, 1 u Mandžurskoj i 4 biskupije japanske. Stanovništvo svih ovih pokrajina iznosi 240 milijuna duša, izmegju kojih ima 1,051.295 katolika. U ovih 27 poslanstva rade 2 nadbiskupa, 27 biskupa, 888 evropskih vjerovjesnika istoga društva, 496 uzgojenih svećenika i 2.428 katekista (svjetovnih, vjeroučitelja). Dosada podigoše 3 800 crkava i kapelica, 36 sjemeništa za 1.780 seminaraca, 2.394 škole i sirotišta, u kojima se odgaja 70 090 djece. Ovi su vjerovjesnici lani pokrstili 32.482 odrasla pogana, 178.643 poganske djece u smrtnoj pogibelji; k tomu još 37.963 djece od kršćanskih roditelja. Osim toga obratiše i 352 krivovjerca. *(Kat. Mis.)*

— **Lourdsko proštenište.** Naš je Glasnik još u 1. broju (str. 12-13) spomenuo čitateljima ovo vele dobro poznato, svjetsko proštenište. I ove godine (u kolovozu) naljegoše onamo hodočasnici iz cijele Francuske. Dok je prijašnjih godina u Lourdes hodočastilo 25-26.000 bogoljubnih duša, ljetos

je narodno hodočašće francusko sastojalo najmanje od 35.000 vjernika. Da se priredi ovo hodočašće, priložilo se od svoje volje 300.000 franaka milodara. Narod, koji štuje Majku Božju, ne može da propane.

— **Ponizni svećenik** U lipnju o. god. umrije župnik crkve sv. Magdalene u Parizu, abbè Lorebours. On bijaše pravi izgled svećenika i dušobrižnika svetog. Značajna mu crta bila krjepost najmilija Bož. Srcu: evangjeoska poniznost. *Četrdeset i tri* puta odbio Lerebous biskupske i nadbiskupske stolice. Pio IX. znao bi o Lereboursu reći, da je on «prvi župnik na cijelome svijetu».

— **Prvi katolički urednik** bio je sveti Franjo Saleski († 1622). On je pokrenuo god. 1594. — dakle prije 300 god. — prvi katolički časopis, «Kontroverse» (prijeporna pitanja). Izdavao bi ih redovito te ih dijelio megju pojedine obitelji. Svrha «Kontroversama» bijaše: obrana sv. vjere katoličke protiv krive nauke Kalvinove, što je tada u Savoji počela mah preotimati. Sv. Franjo Saleski bio je dakle «urednik» u ono doba, kada na časopise još nitko nije ni mislio. Svetac je time kasnijim urednicima katoličkim utro put, kojim će braniti istinu, podučavati i djelovati proti raznim, pogubnim idejama. S toga je Pio IX. punim pravom proglasio sv. Franju Saleskoga zaštitnikom katoličkih urednika i pisaca. *(St. Josephsblatt).*

— **Molitva za Ugarsku.** Neke ugarske gospoje katolikinje zamislile krasnu misao, da se općenom molitvom pritekne u pomoć sv. Crkvi, koju sad u njihovoj domovini tišti nevolja ljuta, a u naprijed joj prijete i gora zla. U tu svrhu sastaviše plemenite gospoje jednu molitvu, pa ju prevedenu u razne jezike, što se govore u Ugarskoj, na hiljade porazdijeliše megju katolike. A da bi vjernici još radije

tu molitvu molili, isprosiše od sv. Stolice i oprost za tu molitvu. Evo je:

O sv. Stjepane, koji si krunu svoju predao Kraljici nebeskoj, kanoti vrhovnoj pokroviteljici naše domovine: o de pogledaj na nevolje i potrebe djece svoje! Moli se opet Bl. Djevici Mariji, pomoćnici kršćanâ, neka vidi velike potrebe i pogibelji naše te se pokaže Zaštitnicom Ugarske. O premila Kraljice naša, k tebi vapijemo, prem posve nevrijedni, da nam budeš u pomoći. O Marijo, pokaži, što sve možeš u Boga! Uništi neprijatelje svoje, te izbavi vjernu si djecu iz vremenitih i vječnih pogibli, koje im odasvud prijete. Daj da ti bude puk složan, čvrst i stalan u vjeri. Daj da se pouzdano i neuskolebivo ufamo u milosrgje Božje i u maternje staranje tvoje. Podaj nam pravu, veledušnu iz Božanskoga Srca Isusova ističuću ljubav k Bogu i bližnjemu. Ne daj, da se borimo protiv naših protivnika oružjem mržnje, gorčine i osvete: već nas okupi oko svete i mile zastave tvoje, da budemo pravi vojnici velike Kraljice naše, koja ponizno i potpuno se podvrgav volji trojednoga Boga i samo neizmjerno Veličanstvo na vječni nam spas u krilo si privede i Spasitelja Božanskog rodi. O blaga, o slatka Djevice Marijo! Učini nas dostojne, da te slavimo — podaj nam jakost protiv neprijatelja tvojih! O sv. Stjepane kralju! Sv. Adalberte! Sv. Mirko! Sv. Ladislave! Sv. Elizabeto! Sv. Margareto! — Svi sveti Zaštitnici Ugarske, molite za nas! Izbavite nas iz ruku neprijateljâ sada i u vijeke vijekova Amen.

Sv. je Stolica podijelila oprost od 300 dana svim vjernicima u Ugarskoj, koji će tu molitvu skrušeno i bogoljubno izmoliti. Oprost se dobiva jedanput na dan. (Glasnik sv Antuna).

Dopis.

Andrijaševci 21. rujna 1894.

Velečasni Gospodine!

Mislim, da bi mi srce iz grudi iskočilo, kada mu ne bi želje ispunio; a ota želja jest, da Vam kažem, kako Hrvati štuju Majku Božju Srca Isusova. Prije dva mjeseca skupimo se mi, bratovština Presv. Srca Isusova, i mislimo hodočastiti na ono sveto mjesto, gdje je jednom stajala sv. kuća, u kojoj je prvi put zakucalo Božje Srce Isusovo: a to je Trsat. Mislilo je samo nas 30 osoba ići, ali kad dogje dan odlaska t. j. na Malu Gospu, onda se sakupi 87 osoba iz okoline, pak krenusmo u Ivankovo. Mi se skupismo u crkvi na večernjicu, a pred žrtvenik Srca Isusova. G. kapelan dogje, a mi zapjevamo litanije lauretanske. Onda izmolismo odluku za hodočasnike i krenusmo put kolodvora pjevajuć litanije Sviju Svetih.

Oh! Velečasni Gospodine, da Vam je bilo vidjeti otu procesiju! Naprijed križ, a za križem g. kapelan, onda mi hodočasnici. Da ste vidjeli, kako suze radosnice idu u naroda! Cijelo selo nas je pratilo vičuć i plačuć. Nedaleko od kolodvora klekosmo i primismo blagoslov od g. kapelana, koji je sa suznim očima rekao: »Pozdrav'te Majku Božju od nas, koji ostajemo«, i zaželio nam »sretan put«. A mi na kolodvor pjevajuć dalje litanije. Kada smo došli na kolodvor, tuj nas dočeka predstojnik postaje i reče: »Dragi moji, vi morate vaše krunice u željeznici sakrit, jer hodočasnici nemaju pol karte.« A mi rekosmo: »Ako mi ne možemo u željeznici slavit Majku Božju, mi ne ćemo iti.« A on upita: »Koliko vas ima?« A ja rekôh: »87.« A on reče: »Svatko ima platit 2 for. do Rijeke, pak pjevajte i molite koliko vas volja.« A mi unigjosmo u željeznicu pjevajuć pjesmu: »Na

Trsatu Majke Božje kuća se ukaza« i tako redom Marijine pjesme kao onu: »Veselite se svi narodi, Marija se danas rodi« i ono: »Probudi se, dušo moja« i tako dogjosmo u bijeli Zagreb. Tamo smo čekali tri sata. Mi smo otišli u samostan čč. oo. franjevaca. Tamo primismo tijelo Gospodnje i krenemo dalje pjevajući i slaveći Majku Božju.

Ali Božanski Spasitelj nije ni svoju Majku bez suza poštedio, pak nije ni nas. Kada smo došli pod Karlovac, dogje »kondukteur«, pak reče: »Dajte karte!« A ja rekoh: »To je »transport! (prijevoz).« Ali on, kano da je šenuo pameću, reče: »Tko ide Majci Božjoj, nema »transport (prijevoz)« ili još 2 f. platite ili dolje sa željeznice.« Da Vam sad bilo vidjeti jauka i suza i plača! Ja sam stao megju njih, pa kažem: »Nemojte zdvojit! Marija štiti svoje vjerne službenike«, sjećajuć ih, kako je Marija pomogla na svadbi u Kani, kad nijesu vina imali. I tako dogjosmo na Rijeku. Kada krenusmo na put u Trsat molili smo putem krunicu i pjevali: »Veseli se o Marijo.« Kada dogjosmo na Sušak, zapjevasmo: »Zdravo Majko oželjana, sad sred tvoga svetog stana« i tako do crkvenog dvora. A kada stupismo tamo, samo se čulo muklo jecanje i plač promatrajuć mjesto, na kom bijaše sveta kuća Spasitelja svijeta. Tako sa suzama radosnicama u oku zapjevasmo »Hvaljen Isus Marijo« i unigjosmo u crkvu.

A kad do velikog žrtvenika stigosmo, svi u glas pozdravismo dragu Majku Isusovu sa angjeoskim pozdravom i zapjevasmo onu divnu pjesmu: »Marijo s neba pogledaj na nas« i završismo večer sa milom pjesmom »Marijo! Hrvati Te zovu, usliši im prošnjicu ovu« i tako zaklopismo suzne oči do rane zore. Svi veselo ustadosmo i uputismo se u ispovjedaonicu, a na 7 sati primismo tijelo Gospodnje pred velikim žrtvenikom. Kada smo ga primili, zapjevasmo: »Dušo

moja hvali Boga« i »Mi stavljamo u zlatni splet«. I tako probavismo na Malu Gospu cijeli dan tamo u crkvi izlijevajući svoje jade i boli i suze pred prijestolje Majke Božje moleći Majku Božju Srca Isusova, da nam blagoslovi naše mile roditelje i našu domovinu; i molili smo se za sv. Oca papu i za našega presvijet. g. biskupa J. J. Strossmajera, da nam ga Svevišnji Otac još dugo poživi, i za cijelo svećenstvo hrvatsko. Sutradan na Ime Marijino imali smo u 7 sati svetu misu za naše društvo pred žrtvenikom Majke Božje i primismo blagoslov za odlazak kući. Svi skupa zamolismo Mariju, da nam dade blagoslov, izmolismo molitvu za sretan povratak kući i zapjevasmo suznim očima »S Bogom ostaj sveta kućo, s Bogom Majko draga.« Opet da Vam je bilo gledati, kako se iz svega grla plače, ljubi zemlja. Bilo je tamo starica starih preko 60 godina, pak vele: »Mi znamo, da ne ćemo više doći, jer smo stare«; i tako krenusmo kući moleći krunice Gospine. Kada smo došli na kolodvor, izagje g. predstojnik postaje, pak reče: »Vi morate svaki platiti sad opet po 4 for. do Vinkovaca«, jer »tko se ide Bogu molit, taj ima dosta novaca.« A mi smo strpljivo podnosili znajući, da će Marija pomoći . . . i stigosmo sretno kući.

Za to Vas molimo mi, nas 87 osoba, da bi ovo hodočašće u Glasniku Presvet. Srca Isusova objelodanili, neka se čita slavonsko putovanje na Trsat; neka vide i drugi, kako Hrvati ljube Majku Božju. A tko nju ljubi, mora mnogo trpjet i podnositi.

Sada ostajem itd. *M. B.*

Namjena molitava i dobrih djela u prosincu.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Leona XIII).

Novo-obraćenici u Africi.

Vazda smo osobitom brigom nastojali«, tako reče nedavno sv. Otac Leon XIII., »da bi svuda nestalo nečovječnoga ropstva, te da bismo prejadne narode afričke jedared priveli k svetoj slobodi djece Božje i braće Kristove. I hvala Bogu, nikad prilike nijesu bile povoljnije, da se doskoči bijedi crnaca; nikad se evropski kršćani nijesu tolikom ljubavlju kao što dandanas zauzimali za afričku si braću, koja sjede još u sjeni smrti, u tmini grozna poganstva.« Ne ćemo se dakle čuditi, što sv. Otac iznovice preporuča molitvama našim poslanstva megju afričkim crncima.

Koliko su crni novo-obraćenici vrijedni naših molitava, pokazuje megju inim i grozno progonstvo, koje je baš u najnovije vrijeme snašlo prekrasnu misiju »Bijelih Otaca« u državi Ugandi oko velikih afričkih jezera. Protestanski misijonari iz Engleske već davno zavidnim okom gledahu, kako se katol. vjera sve većma širi kod tamošnjih crnaca. Za kratko bo vrijeme brojili su »Bijeli Oci« već preko 50 000 revnih novokrštenika. Hoteći sad svom silom iz zemlje istrijebiti kat. vjeru protestanski vjerovjesnici složiše se s buntovnim Arapima onih krajeva, udariše bez ikakva razloga na mirne općine katoličke, svrgnuše sve katoličke činovnike sa časti i službe, te ubivši nečuvenom okrutnošću mnogo nedužnih katolika protjeraše ostale u jedan tijesan i nerodan kraj.

Engleska je vlada megjutim, doznav za ta nedjela protestanskih misijonara i pristaša njihovih javno priznala nedužnost vjerovjesnika i novokrštenika, pa se trsi sada, da po mogućnosti naknadi štetu

katoličkoj misiji nanesenu. Nu kao što u vrijeme prvih progonstva Crkve, tako se je i u ovoj velikoj kušnji vjera revnih novo-obraćenika poput zlata u vatri još bolje prokušala.

I po drugim krajevima Afrike razvijaju se misije sve ljepše i bujnije, a što će članove apoštolstva molitve osobito zanimati, jednako napreduje tamo i štovanje Presv. Srca Isusova. Kat. vjerovjesnici sve svoje ufanje stavljaju u premilosrdno Srce Spasiteljevo, koje je na križu krv svoju istočilo i za ove nesretne potomke Hamove. Ako Bog da, pripovijedat će Glasnik čitateljima po koju zanimivu crticu o štovanju Presv. Srca kod afričkih crnaca. Za sad hoće da sklone članove apoštolstva molitve, da bi i oni, ako ne novcem, a to barem molitvom, štogod doprinijeli za širenje sv. vjere u Africi.

